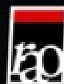
FREDERICK FORSYTH

RĂZBUNĂTORUL

Frederick Forsyth
Răzbunătorul

Traducere: Gabriel Stoian

Frederick Forsyth
Avenger
2003

Editura Editura RAO, 2004

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
FORSYTH, FREDERICK
Răzbunătorul / Frederick Forsyth; trad.: Gabriel Stoian Bucureşti: RAO International Publishing Company, 2004
ISBN 973-576-619-1
I. Stoian, Gabriel (trad.)
821.111-31=135.1

Grupul Editorial RAO
RAO International Publishing Company,
2005
ISBN 973-576-619-1

Pentru Şobolanii Tunelelor

Bravo, băieţi, aţi realizat ceva ce eu n-aş fi reuşit niciodată, chiar dacă mi-aş fi impus!

PREFAŢĂ

Crima

Tânărul american a încetat să se mai zbată abia după ce l-au împins a şaptea oară în excrementele lichefiate din hazna, astfel că a murit departe de lumină, învins fiind de indescriptibila mizerie de la fundul gropii.

După ce au terminat, bărbaţii şi-au lăsat jos prăjinile, s-au aşezat pe iarbă, au râs şi au fumat câte o ţigară. Apoi au terminat cu cel de-al doilea asistent social şi cu cei şase orfani, s-au urcat în vehiculul de teren al organizaţiei de distribuire a ajutoarelor şi au pornit la drum, traversând muntele.

Era 15 mai 1995.

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL UNU
Casca

Aplecându-se puţin în faţă, ca să abordeze mai uşor panta, alergătorul a făcut încă un efort pentru a alunga durerea duşmănoasă. Era, deopotrivă, tortură şi leac. Tocmai de aceea alerga singur.

Cunoscătorii afirmă deseori că, dintre toate disciplinele atletice, triatlonul este proba cea mai brutală

şi neiertătoare. Decatloniştii trebuie să stăpânească mai multe aptitudini: în cazul aruncării greutăţii au nevoie de o forţă musculară superioară, însă în ceea ce priveşte rezistenţa şi capacitatea de a face faţă durerii, învingând-o, puţine probe se compară cu triatlonul.

Ca întotdeauna, alergătorul se trezise cu mult înainte de revărsatul zorilor, pentru a prinde răsăritul soarelui din New Jersey. Mersese cu camioneta până la lacul aflat departe şi-şi lăsase undeva, în urmă, bicicleta pe care, pentru mai multă siguranţă, o legase cu un lanţ de un copac. La cinci şi două minute îşi fixase deja cronometrul la încheietura mâinii, trăsese în jos manşeta costumului din neopren pentru a-l acoperi şi intrase în apa rece ca gheaţa.

Proba pe care o practica se numea triatlon olimpic şi în cazul ei distanţele se măsoară în sistemul metric. A înotat cei 1 500 de metri, adică aproape o milă; apoi a ieşit din apă, s-a dezbrăcat rapid, rămânând în maiou şi în şort şi a încălecat bicicleta de curse. După aceea, aplecat deasupra ghidonului, a parcurs patruzeci de kilometri, mai mult în viteză de sprint. Măsurase cu mult timp în urmă distanţa de o milă de la un capăt al lacului la celălalt, astfel că ştia cu precizie copacul de pe malul opus ce marca locul în care-şi lăsase bicicleta. Măsurase pe drumuri de ţară cei patruzeci de kilometri, pe care îi parcurgea constant la ora aceea, când nu întâlnea pe nimeni şi recunoştea copacul-reper unde îşi lăsa bicicleta pentru a începe alergarea. Traseul avea zece kilometri şi stabilise chiar şi punctul de unde mai avea doi kilometri de făcut, reprezentat de poarta fermei. În dimineaţa aceea, tocmai depăşise acel loc. Pe ultimii doi kilometri, porţiunea finală, necruţătoare, ce îi solicita inima la maximum, trebuia să alerge la deal.

Durerea este atât de mare deoarece pentru fiecare probă se folosesc alţi muşchi. În mod normal, umerii masivi, pieptul dezvoltat şi braţele musculoase de înotător nu-i sunt de folos unui ciclist sau maratonist. Toate astea nu înseamnă decât poveri suplimentare ce trebuie purtate.

Muşchii care îi dau alergătorului ritmul şi cadenţa

necesare pentru a înghiţi sub tălpi kilometru după kilometru sunt alţii decât cei folosiţi de ciclistul care îşi mişcă picioarele şi şoldurile cu o repeziciune uneori ameţitoare. Ritmurile repetitive ale unei probe nu seamănă câtuşi de puţin cu ritmurile celeilalte. Triatlonistul trebuie să le stăpânească pe toate şi abia după aceea poate încerca să atingă performanţele atleţilor specializaţi pentru fiecare probă în parte.

La vârsta de douăzeci şi cinci de ani, proba e chinuitoare. La cincizeci şi unu, ea ar trebui interzisă printr-o prevedere a Convenţiei de la Geneva. În ianuarie, alergătorul trecuse pragul celui de-al cincizeci şi unulea an. Îndrăzni să arunce o privire cronometrului şi se strâmbă. Nu era bine deloc: era deja cu câteva minute în urma propriului record. Se încăpăţână să lupte şi mai îndârjit împotriva durerii.

Concurenţii olimpici urmăresc să scoată un timp sub două ore; alergătorul din New Jersey fugise două ore şi jumătate. Atât reuşise până în acel moment şi mai avea de străbătut doi kilometri.

Primele case ale oraşului natal apărură după curba descrisă de Autostrada 30. Vechiul sat Pennington, datând dinainte de Revoluţia Americană e aşezat de o parte şi de alta a Autostrăzii 30, la mică depărtare de Şoseaua interstatală 95, care vine dinspre New York, prin statul New Jersey şi continuă spre Delaware, Pennsylvania şi Washington. Pentru localnici, Autostrada este Strada Mare.

Pennington nu reţine atenţia prin nimic, fiind unul dintre cele aproape un milion de orăşele cochete, curate, ordonate şi prietenoase ce alcătuiesc adevărata inimă a Americii, pe care mai toată lumea o trece cu vederea şi o subestimează. O singură intersecţie importantă în centru, unde West Delaware Avenue traversează Strada Mare, câteva biserici îngrijite ale celor trei culte principale, o filială a First National Bank, o mână de magazine şi, departe de trafic, reşedinţele răspândite pe drumurile mărginite de arbori.

Alergătorul s-a îndreptat spre intersecţie, aflată la o jumătate de kilometru distanţă. Ajunsese prea devreme ca să bea o cafea la cafeneaua „Ceaşca lui Joe” ori ca să ia micul dejun la Pizzeria Vito, însă, chiar dacă acestea ar fi fost deschise, tot nu s-ar fi oprit.

La sud de intersecţie, trecu prin dreptul casei albe din lemn, de pe vremea Războiului Civil, lângă a cărei uşă, pe perete, stătea fixată o tăbliţă pe care scria:

„Calvin Dexter, avocat”.

Acolo era biroul lui, locul unde muncea încontinuu, exceptând rarele ocazii când îşi lua liber şi pleca pentru a-şi practica cealaltă meserie. Clienţii şi vecinii se mulţumeau cu explicaţia că pleca din când în când la pescuit, neavând nici cea mai vagă idee despre existenţa micului apartament din New York, pe care îl deţinea sub un alt nume.

Şi-a forţat picioarele care îl dureau să parcurgă ultimii cinci sute de metri, pentru a ajunge până în strada Chesapeake, aflată în capătul sudic al oraşului. Acolo locuia, iar colţul străzii reprezenta sfârşitul Golgotei pe care şi-o impusese de bunăvoie. A încetinit, s-a oprit şi şi-a lăsat capul în pământ, apoi s-a sprijinit de un copac şi a tras adânc aer în plămâni. Două ore şi treizeci şi şase de minute. Departe de cel mai bun rezultat personal. Nu-l consola cu nimic ideea că, probabil, pe o rază de o sută de mile, nu exista nicio persoană de cincizeci de ani care să se apropie de o asemenea performanţă. Ideea, pe care nici n-ar fi îndrăznit să o explice vecinilor care-i zâmbeau, încurajându-l să nu se dea bătut, era de a se sluji de această durere pentru a alunga cealaltă durere, durerea de neînvins, durerea de care nu putea scăpa nicicum, durerea de a-şi fi pierdut copilul, iubirea, tot.

Alergătorul a cotit pe strada lui şi a făcut la pas ultimii două sute de metri. Privind înainte, l-a văzut pe tânărul care distribuia ziarele, azvârlind un maldăr destul de greu în pridvorul casei lui. Când a trecut pedalând pe lângă alergător, puştiul i-a făcut un semn amical cu mâna, iar alergătorul nostru – pe nume Cal Dexter – i-a răspuns la

salut.

Ceva mai târziu îşi va scoate scuterul şi va merge să-şi recupereze camioneta. Cu scuterul în bena camionetei, va reveni spre casă şi-şi va lua şi bicicleta. Întâi va avea nevoie de un duş, de câteva batoane energizante şi de sucul câtorva portocale.

Ajuns în pragul pridvorului, a ridicat legătura de ziare, a rupt banda de fixare şi s-a uitat la câteva titluri. Aşa cum se aştepta, primise ziarul local, altul din Washington, masiva ediţie de duminică a ziarului *Times* din New York şi, într-un ambalaj din plastic, o revistă tehnică.

Calvin Dexter, un bărbat bine făcut, surâzător, prietenos, cu păr nisipiu, din Pennington, New Jersey, nu se născuse pentru a fi avocat.

Venise pe lume în ianuarie 1950 şi crescuse într-un cartier sărac din Newark, năpădit de gândaci de bucătărie şi şobolani, fiind fiul unui muncitor constructor şi al unei chelneriţe care lucra la un restaurant din vecinătate. Părinţii lui, datorită standardelor morale ale epocii, nu avuseseră de ales şi se văzuseră siliţi să se căsătorească după ce o simplă întâlnire la o sală de dans din cartier şi câteva pahare în plus de băutură proastă făcuseră ca lucrurile să scape de sub control, ducând la procrearea lui. La început, nu avusese cunoştinţă de acest lucru. Bebeluşii nu ştiu niciodată cum au ajuns pe lume şi nici cine anume i-a conceput. Trebuie să afle, iar uneori asta presupune suferinţă.

Dacă era să-l judece, tatăl lui nu fusese un om rău. După atacul de la Pearl Harbor, se înrolase ca voluntar în forţele armate deşi, lucrând în construcţii, se putea spune că ar fi fost mai folositor acasă, unde efortul de război presupunea construirea a sute de noi fabrici, şantiere navale şi birouri guvernamentale în statul New Jersey.

Era un bărbat trecut prin multe, gata oricând să-şi folosească forţa pumnului, singura lege cunoscută de mai toţi muncitorii, încerca totuşi să trăiască cinstit şi simplu,

aducând nedesfăcut plicul în care îşi primea salariul, străduindu-se să-şi educe fiul în credinţa iubitoare faţă de drapelul american, Constituţie şi Joe diMaggio[1].

Mai târziu însă după Războiul din Coreea, şansele de a-şi găsi o slujbă se reduseseră. Se instalase declinul industrial, iar sindicatele căzuseră în ghearele Mafiei.

Calvin avea cinci ani când mama lui fugise de acasă. Era prea mic pentru a înţelege motivele. Nu ştia nimic despre căsătoria lipsită de iubire a părinţilor lui şi acceptase, cu răbdarea filosofică a copiilor mici, că e normal ca adulţii să răcnească unul la altul şi să se certe. Nu avea cunoştinţă de comis-voiajorul care îi promisese mamei numai lumini sclipitoare şi rochii elegante. I se spusese, simplu, că mama „a plecat”.

Se împăcase şi cu ideea ca tata să stea acasă în fiecare seară, îngrijindu-l şi privind fix, cu un aer înnegurat, ecranul înceţoşat al televizorului, în loc să bea câteva sticle de bere după orele de muncă. Abia când devenise adolescent aflase că mama, abandonată la rândul ei de comis-voiajor, încercase să revină acasă, dar fusese izgonită de tatăl furios şi scârbit de toate.

Când avea şapte ani, tatălui său îi venise ideea de a împăca problema locuinţei cu necesitatea de a se muta de colo-colo în căutarea unui loc de muncă. Aşa că au părăsit apartamentul din Newark şi s-au instalat într-o rulotă cumpărată la mâna a doua, care a fost căminul lui vreme de zece ani.

Tatăl şi fiul treceau de la o slujbă la alta, locuind în rulotă, motiv pentru care bietul băiat urma orice şcoală locală dispusă să îl accepte. Era epoca lui Elvis Presley, Del Shannon, Roy Orbison şi a celor de la Beatles, ultimii originari dintr-o ţară de care Cal nu auzise până atunci. Tot aceea a fost şi epoca Războiului Rece, a supremaţiei familiei Kennedy şi a războiului din Vietnam.

---

1 Jucător de baseball de la New York Yankees între 1936 şi 1951, care a stabilit în 1941 un record de lovituri reuşite în 56 de meciuri consecutive şi a cărui faimă a fost întreţinuta şi de scurta căsătorie cu actriţa Marilyn Monroe (n.tr.).

Lucrările de şantier începeau, dar se şi încheiau. Cei doi au trecut astfel prin East Orange, Union şi Elizabeth, oraşe din nord, apoi au continuat peregrinarea prin New Brunswick şi Trenton. Cât Dexter Senior a fost maistru pe un şantier mai mic, au stat în Pine Barrens, după aceea s-au îndreptat spre sud de Atlantic City. Între opt şi şaisprezece ani, Cal urmase cursurile a nouă şcoli în tot atâţia ani. Puse pe hârtie, toate cunoştinţele lui şcolare ar fi încăput pe un timbru poştal.

Educaţia lui se perfecţionase însă în alte privinţe, astfel că învăţase să se bată şi să se descurce pe străzi. Semănându-i mamei sale, nu crescuse înalt, rămânând la înălţimea de un metru şaizeci şi şase. Nu era masiv şi musculos ca tatăl, dar trupul lui subţiratic ascundea o vigoare de nebănuit, iar pumnul, o forţă ucigătoare. Odată, răspunsese provocării unui boxer de bâlci şi îl culcase la pământ, primind astfel premiul de douăzeci de dolari.

Un bărbat care duhnea a colonie ieftină îl abordase pe tatăl lui şi-i sugerase ca băiatul să vină la sala lui pentru a deveni boxer, însă ei trebuiseră să se mute în alt oraş, unde îşi găsiseră slujbe.

Nici nu se punea problema unor cheltuieli pentru petrecerea vacanţelor, aşa că, la încheierea anului şcolar, puştiul mergea pe şantierul de construcţii împreună cu tatăl său. Acolo pregătea cafea, făcea diverse servicii şi tot felul de treburi mărunte. Unul dintre „servicii” îl presta pentru un bărbat care avea o apărătoare verde peste un ochi şi care îi spusese că livrarea unor plicuri la diferite adrese din Atlantic City, cu condiţia să nu povestească nimănui despre asta, era o slujbă de vacanţă. Aşa se întâmplase că în vacanţa din anul 1965 devenise omul de alergătură al unui agent de pariuri ilegale la cursele de cai.

Chiar aflat la baza piramidei sociale, un puşti, dacă e deştept, poate pricepe multe doar văzând. Cal Dexter ştia să se strecoare fără să plătească în cinematograful local pentru a se extazia în faţa magiei şi splendorii hollywoodiene, a nesfârşitelor câmpii unduitoare ale

Vestului Sălbatic, a scenelor strălucitoare din filmele muzicale, a glumelor nebuneşti din gagurile lui Dean Martin şi Jerry Lewis. În reclamele de televiziune mai putea vedea mici apartamente cu bucătării, unde toate vasele erau din inox, familii zâmbitoare, în care părinţii păreau că se iubesc unul pe altul. Vedea limuzinele sclipitoare şi maşinile sport de pe panourile publicitare de deasupra autostrăzilor.

Nu avea nimic împotriva oamenilor căliţi pe şantierele de construcţii. Erau morocănoşi şi neciopliţi, dar se purtau frumos cu el sau, în orice caz, cei mai mulţi o făceau. Pe unul dintre şantiere şi-a pus şi el casca de protecţie, lăsând într-un fel să se înţeleagă că, imediat ce va termina şcoala, va urma exemplul tatălui şi va deveni constructor. Însă el avea alte planuri. Îşi jurase că îşi va petrece viaţa cât mai departe de duduitul asurzitor al ciocanului pneumatic şi de praful înecăcios al betonierelor.

Apoi şi-a dat seama că nu putea oferi nimic în schimbul acelei vieţi mai bune, mai îndestulate, mai confortabile. Gândul i s-a îndreptat spre lumea filmului, dar şi-a închipuit că toate starurile masculine aveau o statură impunătoare, neştiind că majoritatea aveau sub un metru şaptezeci şi cinci. Ideea îi venise doar pentru că o fată dintr-un bar îi spusese că semăna puţin cu James Dean, însă muncitorii constructori se prăpădiseră de râs, astfel că abandonase orice gând de acest fel.

Sportul şi atletismul îl puteau salva pe un tânăr de pericolele străzii, îndreptându-l pe drumul spre glorie şi bani, numai că el trecuse atât de meteoric prin toate şcolile urmate, încât nu apucase să fie selecţionat în vreo echipă.

Nu avea niciun fel de educaţie solidă, nici măcar o calificare. Nu-i rămânea de ales decât genul de slujbe rezervate celor proveniţi din mediul muncitoresc: chelner, băiat de serviciu în vreun hotel, ajutor de mecanic în vreun atelier auto sau şofer de furgonetă; lista se putea întinde la nesfârşit, dar, având în vedere perspectivele pe care le ofereau mai toate, putea foarte bine să rămână în

construcţii. Asprimea şi pericolele permanente făceau ca munca aceasta să fie mai bine plătită decât altele.

Ori avea de ales viaţa de infractor. Toţi cei crescuţi în apropierea cheiurilor sau a şantierelor de construcţii din New Jersey îşi dădeau seama că viaţa în sânul unei bande şi implicarea în crima organizată puteau oferi o viaţă din care nu lipseau apartamentele spaţioase, maşinile puternice şi femeile uşoare. Şi, din câte se spunea, era un stil de viaţă care rareori se încheia în închisoare. Nu avea origine italiană, lucru care i-ar fi asigurat apartenenţa deplină la aristocraţia Mafiei, dar erau şi persoane din afara acestei comunităţi care reuşiseră.

A abandonat şcoala la şaptesprezece ani şi a început chiar de a doua zi să lucreze alături de tatăl său, pe un şantier de construcţii de locuinţe de lângă Camden. O lună mai târziu, buldozeristul s-a îmbolnăvit. Nu exista înlocuitor. Asta era o meserie care cerea calificare. Cal a aruncat o privire la manetele din cabina utilajului. Păreau aranjate logic.

— Aş putea conduce chestia asta, a zis el.

Maistrul l-a privit neîncrezător. Asta însemna încălcarea unor reglementări. Dacă se întâmpla să apară pe negândite un inspector, putea să-şi ia adio de la slujbă. Pe de altă parte toată echipa stătea cu braţele încrucişate, fiindcă munţii de pământ trebuiau îndepărtaţi.

— O să te descurci cu atâtea manete?

— Sigur, a răspuns puştiul.

I-au trebuit aproape douăzeci de minute pentru a-şi da seama la ce slujea fiecare manetă. A început să împingă pământul. Asta însemna un câştig în plus, dar în niciun caz o carieră.

În ianuarie 1968, când împlinise optsprezece ani, vietnamezii au lansat ofensiva de la Tet. Aflat într-un bar din Camden, se uita la televizor. După emisiunea de ştiri s-au difuzat reclame, apoi un scurt film făcut de armată, în legătură cu recrutarea. Se spunea că, în cazul în care recruţii se dovedeau destoinici, armata le putea oferi o educaţie. A doua zi, a intrat într-un birou de recrutare al

armatei din Camden şi a spus:

— Vreau să mă înrolez.

Pe vremea aceea, cu excepţia celor aflaţi în situaţii deosebite sau care se exilau de bunăvoie, orice tânăr american putea fi recrutat a doua zi după ce împlinea optsprezece ani. Aproape fiecare tânăr, la care se adăuga un număr dublu de părinţi, dorea să evite acest lucru. Sergentul de serviciu a întins mâna pentru a primi înştiinţarea de recrutare.

— N-am primit, a spus Cal Dexter. Vreau să mă înrolez ca voluntar.

Asta le-a atras atenţia celor de acolo.

Sergentul i-a împins în faţă un formular, nescăpându-l din ochi, aşa cum un dihor urmăreşte iepurele pe care nu vrea să-l piardă:

— Bravo, asta-i foarte bine, tinere! Ai luat o hotărâre inteligentă. Vrei să accepţi sfatul unuia care ştie despre ce vorbeşte?

— Sigur.

— Trece în formular trei ani în loc de doi, cât e prevăzut acolo. Ai şanse mai mari de a pleca în misiuni mai omeneşti şi posibilităţi mai mari de promovare. S-a aplecat apoi spre el, de parcă ar fi fost dispus să-i împărtăşească un secret de stat: Dacă te înrolezi pentru trei ani, s-ar putea să scapi de Vietnam.

— Dar eu acolo vreau să merg, a spus puştiul îmbrăcat cu blugi murdari.

Sergentul a analizat situaţia la rece:

— Bine, a rostit el rar şi apăsat. Ar fi fost dispus să adauge: „Gusturile nu se discută”, însă a preferat să spună: Ridică mâna dreaptă şi…

Treizeci şi trei de ani mai târziu, fostul muncitor din construcţii trecu patru portocale prin storcător, îşi şterse din nou fruntea îmbrobonată de sudoare, apoi luă maldărul de ziare împreună cu sucul de portocale şi porni spre camera de zi.

Începu cu revista tehnică. *Avioane de epocă* nu este o publicaţie de largă circulaţie, iar la Pennington putea fi

procurată doar făcând o comandă specială. Se adresa celor pasionaţi de avioanele de luptă de pe vremea celui de-Al Doilea Război Mondial. Alergătorul trecu direct la pagina cu anunţuri de mică publicitate şi examină ofertele de servicii. Rămase cu paharul de suc suspendat aproape de buze, apoi îl aşeză pe masă şi citi din nou anunţul care suna:

„Căutăm RĂZBUNĂTOR. Ofertă serioasă. Fără limită de preţ. Rugăm sunaţi la...”

Nu era vorba de cumpărarea unui bombardier-torpilor Grumman Avenger Pacific. Toate se aflau în muzee. Cineva folosise codul de contactare. Mai jos era şi numărul de telefon. Probabil, un număr de mobil. Era 13 mai 2001.

CAPITOLUL DOI
Victima

Ricky Colenso nu se născuse pentru a muri la vârsta de douăzeci de ani într-o hazna din Bosnia. N-ar fi trebuit să sfârşească astfel. Se născuse pentru a obţine diplomă de absolvent de colegiu şi pentru a-şi trăi viaţa în Statele Unite, alături de soţie şi de copii, având o şansă la viaţă, la libertate şi la fericire. Totul se sfârşise prost fiindcă era prea bun la suflet.

În 1970, un matematician tânăr şi sclipitor, pe nume Adrian Colenso, a obţinut titularizarea ca profesor de matematică la Georgetown University, din apropiere de Washington. Avea douăzeci şi cinci de ani, o vârstă extrem de fragedă pentru un asemenea post.

Trei ani mai târziu, a ţinut nişte cursuri de vară la Toronto, Canada. Printre participanţi, se număra şi o studentă răpitor de frumoasă, Annie Edmond, care a înţeles destul de puţin din expunerea lui, în schimb, s-a îndrăgostit orbeşte şi a reuşit să aranjeze, cu ajutorul unor prieteni apropiaţi, o întâlnire cu matematicianul.

Adrian Colenso nu auzise de tatăl ei, lucru care pe ea a mirat-o şi, în acelaşi timp, a încântat-o. Fusese deja asaltată de cinci-şase vânători de avere. Pe drumul de întoarcere spre hotel, Annie a descoperit că Adrian, în afară de cunoştinţele uimitoare de calcul cuantic, se pricepea şi să sărute foarte bine.

O săptămână mai târziu, el a revenit la Washington. Domnişoara Edmond nu era femeia pe care să o poţi contrazice. Şi-a părăsit slujba, a obţinut un post bine plătit şi care nu necesita multă muncă la Consulatul Canadei, a închiriat un apartament în apropiere de Wisconsin Avenue şi a sosit în SUA cu zece valize. Peste două luni cei doi erau căsătoriţi. Nunta la care au participat numai nume răsunătoare s-a organizat în Windsor, Ontario, iar perechea şi-a petrecut luna de miere în Golful Caneel, Insulele Virgine, SUA.

Drept cadou, tatăl miresei le-a cumpărat o casă mare pe Foxhall Road, aproape de Nebraska Avenue, într-una dintre cele mai rustice şi, prin urmare, cele mai râvnite zone ale oraşului Georgetown. Era situată în mijlocul unui teren împădurit, având piscină şi teren de tenis. Alocaţia lunară a miresei avea să acopere costurile de întreţinere, iar salariul mirelui urma să asigure restul cheltuielilor.

Copilul Richard Eric Steven s-a născut în aprilie 1975 şi curând a fost poreclit Ricky.

A crescut la fel ca milioane de alţi tineri americani, într-un cămin sigur şi înconjurat de iubire, făcând tot ceea ce fac băieţii de oriunde, petrecându-şi o parte a verii în tabere, descoperind şi explorând deliciile şi frumuseţea fetelor şi a maşinilor sport, dornic de note bune şi temător în faţa examenelor ameninţătoare.

Nu avea mintea sclipitoare a tatălui său, dar nici prost nu era. Moştenise zâmbetul echivoc al tatălui şi înfăţişarea atrăgătoare a mamei. Toţi cei care îl cunoşteau îl considerau un băiat de ispravă. Dacă îi cerea cineva o mână de ajutor, el nu ezita. Însă în Bosnia n-ar fi trebuit să plece.

A absolvit liceul în 1994 şi în toamna următoare a

fost admis la Harvard. În iarna aceea, văzând la televizor sadismul purificărilor etnice, suferinţele refugiaţilor şi eforturile celor care se ocupau de programe de ajutorare într-o ţară îndepărtată, numită Bosnia, a socotit că e de datoria lui să-şi aducă şi el contribuţia.

Mama sa l-a implorat să rămână în America; dacă ţinea să-şi manifeste conştiinţa civică, existau programe de ajutorare şi acasă. Numai că imaginile care înfăţişau sate distruse, orfani plângând în hohote şi disperarea refugiaţilor îl afectaseră atât de profund, încât trebuia cu orice chip să plece în Bosnia. Ricky s-a rugat să fie lăsat să se implice direct.

După ce a dat câteva telefoane, tatăl său a aflat că instituţia care se ocupa de acordarea de ajutoare era înalta Comisie pentru Refugiaţi a Naţiunilor Unite (United Nations High Commission for Refugees, UNHCR), care avea un birou mare în New York.

La începutul primăverii lui 1995, după trei ani de război civil, vechea federaţie a Iugoslaviei s-a destrămat şi au început persecuţiile în provincia Bosnia. UNHCR era prezentă acolo în forţă, având un personal „internaţional" de aproximativ 400 de persoane şi câteva mii de oameni recrutaţi pe plan local. Biroul era condus de Larry Hollingworth, un fost soldat britanic, bărbos, energic şi veşnic agitat, pe care Ricky îl văzuse la televizor. Iar tânărul s-a dus la New York pentru a se interesa care erau formalităţile pentru înrolare.

Cei de acolo s-au arătat amabili, dar nu tocmai entuziaşti. Se primeau oferte cu carul, iar amatorii care vizitau biroul se numărau cu zecile. Aşa era ONU: existau proceduri, şase luni de birocraţie, mormane de formulare de completat, care ar fi ruinat suspensia unei camionete şi, cum în toamnă Ricky trebuia să meargă la Harvard, pesemne că toate eforturile aveau să se încheie cu un refuz.

Dezamăgit, la începutul pauzei de masă pentru angajaţii din clădire, tânărul tocmai cobora în lift cu o secretară între două vârste, care i-a zâmbit cu amabilitate:

— Dacă doreşti chiar atât de mult să-ţi oferi sprijinul acolo, va trebui să mergi la biroul regional din Zagreb, i-a spus ea. Cei de acolo angajează oameni şi pe plan local. La faţa locului e mult mai uşor.

Croaţia făcuse parte din Iugoslavia, însă reuşise să se separe, devenind un stat independent, astfel că multe organizaţii îşi aveau sediul în siguranţa oferită de capitala Zagreb. Una dintre organizaţiile de acolo era UNHCR.

După o discuţie interminabilă cu părinţii, Ricky a obţinut, până la urmă, aprobarea lor şi a plecat cu avionul pe ruta New York – Viena – Zagreb. Dar acolo îl aşteptau aceleaşi răspunsuri: formulare de completat, iar angajările se făceau doar pe termen lung. Amatorii dornici să lucreze doar o vară nu însemnau decât o răspundere împovărătoare, iar contribuţia lor era aproape neînsemnată.

— Trebuie să discuţi cu membrii unor organizaţii nonguvernamentale, i-a sugerat coordonatorul regional, în încercarea de a-i fi de ajutor. Se adună la cafeneaua de alături.

Deşi era organismul cel mai important, UNHCR nu însemna chiar totul. Ajutoarele pentru cei afectaţi de felurite dezastre reprezintă o întreagă industrie, iar pentru mulţi, o profesiune. În afara eforturilor făcute de Naţiunile Unite şi de guverne, ajutoarele sunt acordate şi de organizaţii nonguvernamentale. În Bosnia, la acţiunile umanitare participau sute de asemenea organizaţii.

Numele câtorva sună, cu siguranţă, familiar pentru publicul larg: „Salvaţi Copiii” (Marea Britanie), „Hrăniţi Copiii” (America), „Problema Secolului”, „Război Lipsurilor”, Medici Fără Frontiere – toate se aflau acolo. Unele erau religioase, altele, laice şi multe dintre organizaţiile mărunte se născuseră în timpul războiului civil din Bosnia, ca reacţie la imaginile prezentate neîncetat pe canalele de televiziune occidentale. Jos de tot pe listă se aflau asociaţii ce aveau doar un camion la volanul căruia cei câţiva bărbaţi masivi care se adunau la un pahar în barul acela traversau toată Europa. Punctul de

adunare înainte de parcurgerea ultimei etape până în inima Bosniei era Zagrebul sau oraşul Split, port la Marea Adriatică.

Ricky a găsit cafeneaua, a comandat o ceaşcă şi un pahar de şliboviţă ca să uite de vântul tăios de martie şi s-a uitat în jur, în speranţa că ar putea discuta cu cineva. Două ore mai târziu, în local a intrat un individ voinic, cu înfăţişare de camionagiu. Era îmbrăcat cu o scurtă groasă şi a comandat cafea şi coniac cu un glas care, după părerea lui Ricky, îl trădau pe individ ca fiind din Carolina de Nord sau de Sud. S-a apropiat şi s-a prezentat. Avusese noroc.

John Slack se ocupa de transportul şi împărţirea de ajutoare pentru o societate de caritate din Statele Unite, pe nume „Pâini şi Peşti”, o mlădiţă recent apărută din „Drumul Salvării”, care reprezenta materializarea, în acea lume plină de păcate, a predicilor reverendului Billy Jones, misionar de televiziune şi salvator de suflete (în schimbul unei donaţii corespunzătoare), din frumosul oraş Charleston, Carolina de Sud. Omul l-a ascultat pe Ricky cu aerul celui care mai auzise astfel de poveşti:

— Puştiule, ştii să conduci un camion?

— Da.

Nu era întru totul adevărat, dar îşi închipuia că ditamai camionul semăna puţin cu o furgonetă.

— Dar pe hartă te orientezi?

— Sigur.

— Şi vrei salariu gras?

— Nu. Am o alocaţie de la bunicul meu.

John Slack a clipit neîncrezător:

— Nu vrei nimic? Doar să fii de folos?

— Exact.

— Bun, te iau. Nu avem prea multe de făcut. Merg şi cumpăr alimente, îmbrăcăminte, pături şi altele, chiar de la faţa locului, mai ales din Austria. Aduc totul cu camionul până la Zagreb, alimentez şi apoi, direct în Bosnia. Avem baza la Travnik. Acolo sunt mii de refugiaţi.

— Îmi surâde ideea, a spus Ricky. O să-mi plătesc

singur toate cheltuielile personale.

Slack a dat peste cap ce mai rămăsese din coniac.

Camionul era un Hanomag nemţesc de zece tone şi Ricky a învăţat cum să-l conducă înainte de a trece frontiera. Conducând cu rândul, le-au trebuit zece ore să ajungă la Travnik. Când au sosit la tabăra „Pâinile şi Peştii” din afara oraşului, se făcuse deja miezul nopţii. Slack i-a aruncat câteva pături:

— Îţi petreci noaptea în cabină, a spus el. Mâine dimineaţă îţi găsesc un loc mai bun.

Activitatea organizaţiei era, într-adevăr, redusă. Mai aveau un al doilea camion care urma să plece spre nord, pentru a aduce alte provizii, fiind condus de un suedez scump la vorbă şi o incintă îngrădită cu plasă de sârmă pentru a-i ţine departe pe cei puşi pe jaf, un birou minuscul, înjghebat dintr-o cabină portabilă de portar, o magazioară botezată depozit, destinată ajutoarelor descărcate, dar încă nedistribuite şi trei angajaţi recrutaţi dintre bosniaci. La asta se adăugau două vehicule Toyota Land-Cruiser pentru distribuirea de cantităţi mici de ajutoare. Slack l-a prezentat tuturor celorlalţi şi, în cursul după-amiezei, Ricky şi-a găsit cameră în oraş, la o văduvă. Pentru a se deplasa de la şi până la sediu, din banii pe care-i ţinea într-o borsetă fixată la curea şi-a cumpărat o bicicletă hodorogită. John Slack a observat cureaua.

— Te superi dacă te-ntreb câţi bani ţii acolo? l-a abordat el pe Ricky.

— Mi-am adus o mie de dolari, a spus Ricky, cu sinceritate. Pentru orice eventualitate.

— Drace! Te sfătuiesc să nu faci valuri cu ei, că altfel o păţeşti. Ăştia de pe aici pot huzuri pe viaţă cu atâţia bani.

Ricky a promis că nu se va afişa cu ei. Curând a constatat că serviciile poştale erau inexistente, întrucât statul bosniac nu fusese încă recunoscut, aşa că, după prăbuşirea Iugoslaviei, nu se înfiinţase Poşta Bosniacă. John Slack i-a spus că orice şofer care merge până în Croaţia sau în Austria era dispus să ducă scrisori şi

ilustrate pentru a le expedia de acolo. Ricky a scris în grabă o ilustrată dintre cele cumpărate pe aeroportul din Viena şi azvârlite în geanta de umăr. Suedezul a luat ilustrata pentru a o expedia. Doamna Colenso a primit-o o săptămână mai târziu.

Travnik fusese înainte de război un oraş comercial prosper, locuit de sârbi, croaţi şi musulmani bosniaci. Prezenţa acestora se putea constata doar privind bisericile. O biserică catolică pentru croaţii care plecaseră, una ortodoxă pentru sârbii care trebuiseră şi ei să fugă şi vreo zece-douăsprezece moschei pentru majoritatea musulmană, cei care-şi spuneau bosniaci.

O dată cu izbucnirea războiului civil, comunitatea compusă din cele trei etnii, care trăise în armonie ani de zile, se sfărâmase. După nenumăratele pogromuri din întreaga regiune, se risipise orice încredere între etnii.

Sârbii plecaseră, retrăgându-se la nord de Munţii Vlasic, care domină oraşul Travnik, dincolo de valea râului Lasva şi în Banja Luka, de cealaltă parte a râului.

Şi croaţii au fost goniţi, iar majoritatea au luat drumul spre Vitez, la vreo şaisprezece kilometri. În felul acesta s-au format trei redute deţinute de câte o etnie şi în fiecare năvăleau refugiaţii aparţinând aceluiaşi grup.

În mass-media, sârbii au fost descrişi drept iniţiatori ai pogromurilor, deşi au existat şi comunităţi sârbeşti măcelărite, atunci când erau izolate şi minoritare. Această opinie îşi avea originea în faptul că în vechea Iugoslavie sârbii deţinuseră controlul asupra armatei; când ţara s-a dezmembrat, ei au pus mâna pe nouăzeci la sută din armamentul greu, ceea ce le-a conferit o forţă de neînvins.

Croaţilor, nici ei nişte sfinţi când a fost vorba să masacreze minorităţile ne-croate aflate în calea lor, le fusese oferită o recunoaştere prematură şi iresponsabilă de către Kohl, cancelarul Germaniei; astfel, li s-a acordat dreptul de a achiziţiona arme de pe piaţa internaţională.

Bosniacii nu deţineau armament şi, la recomandarea politicienilor europeni, au rămas în această situaţie. Drept urmare, ei au suferit majoritatea brutalităţilor. Spre

sfârşitul primăverii anului 1995, americanii, sătui să stea deoparte fără a face nimic şi-au folosit forţa militară pentru a le da sârbilor o lecţie usturătoare şi au silit toate părţile implicate în conflict să se aşeze la masa tratativelor la Dayton, Ohio. Acordul de la Dayton a fost pus în aplicare în luna noiembrie a aceluiaşi an. Ricky Colenso nu avea să apuce încheierea acelui acord.

La data la care Ricky a ajuns la Travnik, oraşul suferise destule bombardamente declanşate de pe poziţiile sârbeşti aflate dincolo de munţi. Majoritatea clădirilor erau înconjurate de dulapi groşi din lemn care stăteau rezemaţi de ziduri. În cazul în care erau loviţi de proiectile, dulapii se transformau în surcele, dar salvau casele. Ferestrele dispăruseră mai toate, fiind înlocuite cu folii de plastic. Moscheea zugrăvită în culori strălucitoare fusese cruţată de lovituri directe. Clădirile cele mai mari din oraş, liceul şi Şcoala de muzică, aceasta din urmă bucurându-se cândva de faimă, erau pline de refugiaţi.

Neavând, practic, acces la terenurile agricole din jurul oraşului şi, prin urmare, nicio şansă de a recolta ceva, refugiaţii, în număr de trei ori mai mare decât populaţia locală, depindeau total de organizaţiile de ajutorare pentru a supravieţui. Acest lucru explica prezenţa celor de la „Pâinile şi Peştii”, alături de alte zece-douăsprezece organizaţii nonguvernamentale mai mici.

Chiar încărcate cu mai bine de două sute cincizeci de kilograme de alimente şi îmbrăcăminte, cele două automobile de teren reuşeau să ajungă în diferite sate şi cătune din apropiere, unde lipsurile erau mai grave decât în centrul de la Travnik. Ricky s-a arătat încântat să încarce sacii cu alimente în maşina de teren şi să meargă în satele de munte dinspre sud.

La patru luni după ce acasă, în Georgetown, văzuse la televizor imaginile suferinţelor umane care îl determinaseră să vină în Bosnia, Ricky era fericit. Făcea exact ce îşi propusese. Când descărca sacii cu grâu, porumb, lapte praf şi concentrate de supă în centrul vreunui sat izolat ai cărui locuitori nu mâncaseră de o

săptămână, se simţea mişcat de recunoştinţa localnicilor cu înfăţişare butucănoasă şi a copiilor bruneţi cu ochi infinit de mari.

Socotea că, într-un fel, se revanşa pentru traiul îmbelşugat şi tihnit pe care un Dumnezeu generos, în care credea cu tărie, i-l hărăzise la naştere prin simplul fapt că era american.

Nu vorbea nicio boabă de sârbo-croată, limba folosită în mai toată fosta Iugoslavie şi nici amestecul ciudat care este limba bosniacă. Habar nu avea de geografia locală, încotro duceau drumurile de munte sau care dintre ele erau sigure şi care primejdioase.

Jack Slack i l-a dat drept însoţitor pe unul dintre angajaţii localnici de origine bosniacă, un tânăr care vorbea modest o engleză deprinsă la şcoală. Se numea Fadil Sulejman şi îi era ghid, interpret şi copilot.

Săptămânal, în tot cursul lunii aprilie şi în prima jumătate din mai, Ricky a trimis câte o scrisoare sau carte poştală părinţilor săi, iar acestea, cu întârzieri mai mari sau mai mici, în funcţie de cei care le duceau spre nord, pentru a se aproviziona cu ajutoare, au ajuns la Georgetown purtând timbre şi ştampile croate sau austriece.

În cea de-a doua săptămână din luna mai Ricky s-a trezit singurul însărcinat să se ocupe de tot depozitul. Camionul suedezului Lars suferise o defecţiune gravă la motor undeva, pe un drum izolat de munte din Croaţia, la nord de graniţă, dar la mică distanţă de Zagreb. John Slack plecase cu unul dintre automobilele de teren pentru a-l ajuta pe Lars să readucă în stare de funcţiune camionul.

Fadil Sulejman l-a rugat pe Ricky să-i facă un mare serviciu.

Ca mii de alţi refugiaţi aflaţi la Travnik, Fadil fusese silit să-şi abandoneze căminul când pericolul războiului se apropiase şi de satul lui. Casa familiei lui era o fermă mică, situată într-o vale montană de pe versanţii masivului Vlasic. Ţinea cu disperare să afle dacă mai rămăsese ceva din ea. Arsese din temelii sau fusese cruţată? Mai era în

picioare? La izbucnirea războiului, tatăl lui îngropase comorile familiei la temelia unui hambar. Mai erau, oare, acolo toate valorile? Într-un cuvânt, ar fi dorit să viziteze casa părintească după aproape trei ani.

Ricky a fost de acord să-i dea liber pentru a ajunge acolo, dar nu asta era, de fapt, problema. Având în vedere drumurile de munte pline de noroaie după topirea zăpezilor, doar o maşină de teren putea urca până acolo. Asta însemna să i se împrumute un automobil Land-Cruiser.

Ricky se găsea într-o situaţie delicată. Dorea să-l ajute şi era dispus să-i achite carburantul. Dar cât de sigure erau drumurile acelea de munte? Patrulele sârbeşti ocupaseră o vreme zona aceea şi se slujiseră de artilerie pentru a bombarda Travnik-ul, aflat în vale.

„Asta se întâmplase în urmă cu un an”, l-a contrazis Fadil. Versanţii dinspre sud, unde se găsea casa părinţilor lui, erau siguri la data aceea. Ricky şovăia, dar, mişcat de rugăminţile lui Fadil, întrebându-se cum se poate simţi cineva care şi-a pierdut casa, s-a declarat de acord. Cu o condiţie, însă: să meargă şi el.

Fiind o vreme frumoasă de primăvară, călătoria a fost plăcută. Au lăsat oraşul în urmă şi au mers pe şoseaua principală până la Donji Vakuf, cale de cincisprezece kilometri, apoi au cotit pe un drum la dreapta.

Drumul în urcuş s-a transformat curând în drum forestier şi a continuat să urce. Fagii, frasinii şi stejarii îi îmbrăţişau cu frunzişul lor abia apărut. Semăna cu zona Shenandoah, pe care o văzuse cândva, cu ocazia unei tabere şcolare. Automobilul a început să derapeze la curbe şi s-a văzut silit să admită că n-ar fi reuşit să urce fără un automobil de teren.

Curând stejarii s-au rărit, făcând loc coniferelor, iar la altitudinea de o mie şapte sute de metri au ajuns într-o vale montană, invizibilă de pe drumul ce rămăsese jos, departe, semănând cu un ascunziş secret. Au găsit ferma în inima văii. Doar hornul mai rămăsese în picioare, restul arsese şi se năruise. În apropierea a ceea ce fuseseră

grajdurile pentru vite se aflau câteva hambare pe jumătate prăbuşite, scăpate de furia focului. Ricky a aruncat o privire spre chipul lui Fadil şi a spus:

— Îmi pare rău.

Ajunşi lângă hornul înnegrit de fum, au coborât, iar Fadil a păşit prin cenuşa umedă, lovind cu piciorul din când în când în rămăşiţele casei în care crescuse. Ricky l-a urmat până dincolo de un ocol pentru vite şi de haznaua care, încă plină, umflată de ploi, mirosea greţos, îndreptându-se către hambarele unde, la temelia unuia, tatăl său îngropase lucrurile preţioase ale familiei pentru a le pune la adăpost de tâlhari. În acea clipă au auzit un foşnet şi apoi un scâncet.

Ricky şi Fadil i-au descoperit sub o prelată udă şi urât mirositoare. Erau şase copii mici, stând ghemuiţi şi înfricoşaţi, cu vârste de la patru până la zece ani. Patru băieţi şi două fete, cel mai mare îndeplinind rolul de mamă şi de conducător al grupului. Văzând că sunt priviţi de doi adulţi, îngheţaseră cu toţii de spaimă. Fadil a început să le vorbească pe un ton domol. După o vreme, o fată i-a răspuns:

— Vin de la Gorica, un cătun aflat la vreo şase kilometri de aici, tot pe munte. Gorica înseamnă „deluşor”. Îl ştiu.

— Ce s-a întâmplat?

Fadil li s-a adresat copiilor în dialectul local. I-a răspuns fata, apoi a izbucnit în lacrimi:

— I-au atacat sârbii, nişte paramilitari.

— Când?

— Noaptea trecută.

— Şi ce s-a petrecut?

Fadil a suspinat:

— Era un cătun. Patru familii, douăzeci de adulţi şi probabil vreo doisprezece copii. Acum toţi sunt morţi. Părinţii le-au strigat să fugă după ce sârbii au început să tragă. Au scăpat la adăpostul întunericului.

— Aşadar, sunt orfani. Chiar toţi?

— Toţi.

— Doamne Dumnezeule, ce ţară! Să-i urcăm în maşină şi să-i ducem în vale, a spus Ricky.

Au condus copiii, fiecare ţinându-se strâns de mâna următorului mai mare ca vârstă, ieşind din hambar în soarele strălucitor de primăvară. Păsărelele cântau. Valea părea mai frumoasă.

Când au ajuns la marginea pădurii, i-au văzut pe ceilalţi. Zece, alături de două maşini de teren ruseşti, marca GAZ, vopsite în culori de camuflaj. Bărbaţii purtau şi ei uniforme de camuflaj. Erau înarmaţi până în dinţi.

Trei săptămâni mai târziu, după ce a scotocit în cutia de scrisori şi nu a găsit nicio carte poştală, doamna Annie Colenso a format un număr de telefon din Windsor, Ontario. I s-a răspuns aproape imediat. A recunoscut tonul vocii secretarei particulare a tatălui ei.

— Bună, Jean. Sunt Annie. Tata e acolo?

— Bineînţeles, doamna Colenso! Vă fac legătură într-o clipă.

CAPITOLUL TREI
Magnatul

În baraca rezervată echipajului „A” erau zece piloţi tineri şi alţi opt în „B”. Afară, pe iarba de un verde strălucitor a aerodromului, două sau trei aparate de luptă Hurricane, inconfundabile datorită aspectului cocoşat dat de ridicătura din spatele cabinei pilotului, stăteau ghemuite parcă. Nu erau avioane noi, iar petice din pânză evidenţiau locurile în care fuseseră lovite în luptele de deasupra Franţei în cursul celor două săptămâni dinainte.

În acea zi, 25 iunie 1940, starea de spirit a celor din barăcile de pe aerodromul Coltishall, din Norfolk, Anglia, contrasta vădit cu vremea însorită de vară. Piloţii din Escadronul 242 al Forţelor Aeriene Regale, cunoscuţi şi sub numele de Escadronul Canadian, erau într-o dispoziţie sumbră, aşa cum fuseseră de la început şi pe bună dreptate.

Escadronul participase la lupte încă de când se

trăseseră primele gloanţe pe frontul de vest. Purtaseră o bătălie fără sorţi de izbândă în sprijinul Franţei, începând de la graniţa de răsărit şi până la coasta Canalului Mânecii. Pe măsură ce uriaşa maşină de război a lui Hitler se rostogolea invincibilă înainte, dispersând armatele franceze, piloţii care încercau să stăvilească acea maree de zvastici descopereau că bazele lor aeriene se retrăgeau chiar în timp ce ei se aflau în misiune de zbor. Fuseseră nevoiţi să accepte orice mâncare, cazare, piese de schimb şi combustibil. Cine a făcut parte dintr-o armată în retragere ştie bine că termenul care caracterizează cel mai bine o asemenea situaţie este „haos”.

Odată întorşi dincolo de Canalul Mânecii, în Anglia, ei duseseră o a doua bătălie deasupra plajelor de la Dunkirk, în timp ce, la sol, armata britanică se străduia cu disperare să mai salveze ce se putea din dezastru, folosind orice putea pluti ca să revină în Anglia, ale cărei stânci albe se vedeau ademenitor dincolo de marea de un calm imperturbabil.

După ce de pe plajă fusese evacuat şi ultimul soldat britanic, iar ultimii apărători ai poziţiilor se predaseră, urmând a suferi un prizonierat de cinci ani în mâinile germanilor, canadienii erau extenuaţi. Cunoscuseră o înfrângere cumplită: nouă piloţi morţi, trei răniţi, trei doborâţi şi luaţi prizonieri.

Trei săptămâni mai târziu se aflau tot ţintuiţi la sol în Coltishall, lipsiţi de piese de schimb şi scule, care fuseseră abandonate în totalitate în Franţa. Comandantul lor, şeful de escadron, „Papa” Gobiel, se îmbolnăvise, după ce suferise în tăcere câteva săptămâni la rând şi nu avea să mai preia comanda. Cu toate acestea, britanicii le promiseseră un nou comandant, care trebuia să sosească dintr-un moment într-altul.

Dintre hangare a apărut un automobil sport, decapotabil, care a parcat aproape de cele două barăci din lemn. Cu oarecare dificultate, din maşină a coborât un bărbat. Nimeni n-a ieşit să-l întâmpine. A mers greoi şi şchiopătând către baraca „A”. Câteva clipe mai târziu, a

ieşit de acolo şi a pornit spre baraca „B”. Piloţii canadieni l-au urmărit pe geam, deconcertaţi de mersul rostogolit, cu picioarele larg depărtate. Uşa s-a deschis şi bărbatul a apărut în cadrul ei. Pe umeri i se vedeau tresele de comandant de escadron. Nimeni nu s-a ridicat să-l salute.

— Cine comandă aici? a întrebat el, furios.

Un canadian de origine franceză s-a ridicat alene, la aproape un metru depărtare de Steve Edmond care stătea răsturnat pe un scaun şi-l măsura pe nou-venit prin vălătucii de fum albăstrui.

— Cred că eu sunt acela, a spus Stan Turner.

La începutul războiului, Turner doborâse două avioane în luptă, dar mai târziu avea să atingă cifra de paisprezece, primind o droaie de medalii.

Ofiţerul britanic cu ochi albaştri şi plini de furie s-a răsucit pe călcâie şi a pornit stângaci spre un Hurricane parcat. Unul câte unul, canadienii au ieşit din adăposturi fără grabă, dornici să vadă ce se va întâmpla.

— Nu-mi vine să cred ce-mi văd ochii, a mormăit Johnny Latta către Steve Edmond. Ticăloşii ăştia ne-au trimis un comandant fără picioare.

Era adevărat. Nou-sositul păşea chinuit pe proteze. S-a suit mai mult cu ajutorul mâinilor în carlinga avionului, a pornit motorul Rolls Royce Merlin, a virat contra vântului şi a decolat. Vreme de o jumătate de oră a silit aparatul de luptă să execute toate manevrele acrobatice descrise în manuale, plus câteva care nu erau prevăzute acolo.

Era bun, pe de o parte pentru că fusese un as al acrobaţiilor aeriene înainte de a-şi pierde ambele picioare când se prăbuşise cu avionul, cu mult timp înainte de izbucnirea războiului şi, pe de altă parte pentru că nu avea picioare. Când un pilot de luptă ia un viraj foarte strâns sau iese dintr-un picaj, ambele manevre fiind vitale într-o luptă aeriană, corpul lui suferă din cauza forţei gravitaţionale. Drept urmare, sângele din partea superioară a corpului se scurge spre partea inferioară, ceea ce poate produce ameţeli şi chiar pierderea cunoştinţei. Cum pilotul nu avea picioare, sângele îi

rămânea în partea superioară, mai aproape de creier, iar membrii escadronului aveau să afle că era în stare să ia viraje mai strânse decât oricare dintre ei. În cele din urmă, a aterizat, a coborât şi a şontâcăit spre canadienii de origine franceză, care aşteptau tăcuţi.

— Mă numesc Douglas Bader, le spuse el şi vom deveni cel mai bun escadron din forţele aeriene.

S-a ţinut de cuvânt. După pierderea Bătăliei pentru Franţa şi după ce luptele de pe plajele de la Dunkirk se încheiaseră tot cu un eşec, avea să urmeze marea confruntare: Goering, comandantul suprem al forţelor aeriene germane, îi promisese lui Hitler că va stăpâni cerul pentru ca invadarea Marii Britanii să se încheie cu succes. Bătălia pentru Marea Britanie a însemnat în primul rând cucerirea supremaţiei aeriene. Până la sfârşitul acestei bătălii, canadienii din Escadronul 242, conduşi întotdeauna în luptă de comandantul lor fără picioare au înregistrat cel mai bun raport între avioane inamice doborâte şi pierderi.

Spre sfârşitul toamnei, aviaţia germană s-a dat bătută şi s-a retras în Franţa. Hitler şi-a vărsat furia pe Goering, apoi şi-a îndreptat atenţia asupra Rusiei.

În trei bătălii duse în Franţa, la Dunkirk şi în Marea Britanie şi asta în doar primele şase luni ale lui 1940, canadienii doborâseră în luptă optzeci şi cinci de avioane inamice, dintre care şaizeci şi şapte numai în Bătălia pentru Anglia. Pierduseră însă şaptesprezece piloţi, toţi căzuţi în misiuni şi, în afară de trei, toţi fuseseră canadieni de origine franceză.

Acum, după cincizeci şi cinci de ani, Steve Edmond s-a ridicat de la birou şi s-a apropiat încă o dată, aşa cum făcuse de nenumărate ori de-a lungul anilor, de o fotografie înrămată şi agăţată pe perete. Nu apăreau în ea toţi piloţii alături de care luptase; unii pieriseră, alţii sosiseră ulterior în escadron. Îi înfăţişa totuşi pe cei şaptesprezece canadieni, aflaţi la Duxford într-o zi caniculară şi fără pic de nor de la sfârşitul lunii august, exact în toiul bătăliei.

Muriseră aproape toţi. Majoritatea, în misiune, în

timpul războiului. Din fotografie îl priveau ochii unor tineri între nouăsprezece şi douăzeci şi doi de ani, energici, veseli, plini de speranţe, aflaţi la începutul vieţii şi, cu toate acestea, celor mai mulţi nu le fusese dat să se bucure de ea.

S-a uitat mai atent. Benzie, care zbura alături de el, doborât şi ucis la 7 septembrie, deasupra estuarului Tamisei, la două săptămâni după ce fusese făcută acea fotografie. Solanders, băiatul din Newfoundland, doborât în ziua următoare.

Johnny Latta şi Willie McKnight, stând unul lângă celălalt, aveau să moară luptând aripă la aripă, undeva, deasupra Golfului Biscaya, în ianuarie 1941.

— Willie, tu ai fost cel mai bun, murmură bătrânul.

McKnight realizase primul as, apoi dublu as, ceea ce părea firesc pentru el: nouă avioane duşmane doborâte în primele lui şaptesprezece zile de luptă, douăzeci şi una de victorii până să moară, la zece luni după prima lui misiune, la vârsta de numai douăzeci şi unu de ani.

Steve Edmond supravieţuise pentru a îmbătrâni acasă, devenind între timp extrem de bogat, mai mult ca sigur cel mai important magnat în domeniul minier din provincia Ontario. Dar de-a lungul tuturor acelor ani ţinuse fotografia pe perete şi când locuise într-o colibă cu un piolet drept tovarăş şi când obţinuse primul milion de dolari şi când (dar mai ales atunci) revista *Forbes* îl declarase miliardar.

O păstrase pentru a-i aminti mereu de fragilitatea acelui lucru pe care îl numim viaţă. Deseori, privind în urmă, se întreba cum de reuşise să supravieţuiască. După ce fusese doborât prima dată, rămăsese în spital, iar Escadronul 242 plecase în decembrie 1941 să lupte în Orientul îndepărtat. Imediat după însănătoşire, fusese repartizat la Comandamentul pentru Instruire.

Incapabil să-şi găsească locul de supărare, bombardându-şi comandanţii cu rapoarte prin care cerea să fie trimis înapoi în luptă, până la urmă i se făcuse voia exact în perioada debarcărilor din Normandia, când i s-a

repartizat un bombardier de luptă şi atac la sol tip Typhoon, foarte rapid şi puternic, un temut ucigaş de tancuri.

A doua oară a fost doborât în apropiere de Remagen, în timp ce americanii forţau trecerea peste Rin. Se afla într-unul dintre cele douăsprezece aparate britanice Typhoon, care ofereau acoperire pentru înlesnirea atacului. O lovitură directă exact în motor i-a oferit doar câteva momente pentru a câştiga înălţime, pentru a deschide cupola carlingii şi a sări din avionul grav avariat, care apoi a explodat.

A sărit de la mică altitudine, dar căderea a fost dură şi şi-a rupt ambele picioare. A zăcut în zăpadă, cu mintea înceţoşată de durere, mai degrabă conştient de faptul că nemţii detestau în mod deosebit avioanele Typhoon, iar el tocmai provocase pierderi mari printre soldaţii unei divizii de tancuri SS, recunoscuţi pentru cruzimea lor, decât de faptul că nişte bărbaţi cu căşti de oţel pe cap alergau în direcţia lui.

O siluetă s-a oprit şi l-a privit cu atenţie:

— Ia te uită ce-avem aici, a auzit el o voce.

Atunci a răsuflat uşurat. Puţini soldaţi de-ai lui Adolf vorbeau cu accentul tărăgănat al celor de pe Mississippi.

Americanii i-au dat morfină şi l-au transportat în spatele frontului, apoi l-au expediat în Anglia. După ce oasele picioarelor i s-au sudat la loc, s-a considerat că ocupa degeaba patul de spital, de care aveau nevoie răniţii care soseau mereu de pe front, de aceea a fost trimis la un cămin pentru convalescenţi de pe coasta sudică unde, şchiopătând, a reînvăţat să meargă până când a fost repatriat în Canada.

S-a simţit bine la Conacul Dilbury, o clădire istorică întortocheată, în stil Tudor cu peluze verzi precum postavul unei mese de biliard şi cu asistente atrăgătoare. În primăvara aceea împlinise douăzeci şi cinci de ani şi avea gradul de comandant de escadrilă.

Pentru ofiţeri, rezervele erau de două paturi, însă ocupantul celui de-al doilea a sosit după mai bine de o

săptămână. Avea aproximativ aceeaşi vârstă, era american, dar nu purta uniformă. Braţul şi umărul stâng îi fuseseră sfârtecate de gloanţe într-o luptă din nordul Italiei. Asta însemna că participase la operaţiuni sub acoperire, în spatele liniilor inamice. Forţele Speciale.

— Salut, a spus nou-venitul. Sunt Peter Lucas. Joci şah?

Steve Edmond lucrase în minerit şi trăise în condiţii aspre în Ontario, apoi se înrolase în Forţele Regale Aeriene în 1938, pentru a scăpa de şomajul ce ameninţa industria minieră într-o perioadă în care lumea nu avea nevoie de nichel. Ulterior, acest metal a ajuns să se găsească în orice motor de avion care l-a ţinut în aer. Lucas provenea dintr-o familie foarte înstărită din New England şi se bucurase încă de la naştere de tot confortul.

Cei doi tineri stăteau pe peluză cu tabla de şah între ei, când pe fereastra deschisă a sălii de mese s-a auzit, revărsându-se din difuzorul aparatului de radio, vocea cu accentul acela teribil de afectat al crainicilor de la BBC din acea vreme, care anunţa că feldmareşalul von Runstedt tocmai semnase la Luneberg Heath documentele referitoare la capitularea necondiţionată a Germaniei. Era 8 mai 1945.

Războiul din Europa se terminase. Cei doi au rămas tăcuţi şi şi-au adus aminte de toţi prietenii care nu aveau să se mai întoarcă acasă, iar fiecare din ei îşi va aminti că aceea fusese ultima oară când plânseseră în văzul lumii.

O săptămână mai târziu, s-au despărţit şi au revenit în ţările lor de baştină. Însă în cursul acelei convalescenţe legaseră o prietenie care urma să dureze o viaţă.

La întoarcerea acasă, Steve Edmond a găsit altă ţară, dar şi el era un alt om, un erou de război decorat care descoperea o economie înfloritoare. Plecase din Bazinul Sudbury. Şi tot acolo s-a întors. Tatăl lui fusese miner, la fel şi bunicul. Canadienii exploatau cupru şi nichel în jurul oraşului Sudbury încă din 1885. Iar familia Edmond avusese reprezentanţi în minerit aproape de la începuturi.

Steve Edmond a constatat că forţele aeriene îi

datorau o sumă frumuşică pentru serviciile aduse ţării şi a folosit-o pentru a urma colegiul, fiind primul din familie care deschidea tradiţia. Deloc întâmplător, a ales să studieze tehnologia substanţelor minerale şi apoi un curs de metalurgie. În 1948 a absolvit aproape printre primii din promoţia lui şi a fost angajat imediat de INCO, The International Nickel Company (Compania Internaţională a Nichelului), care asigura şi cele mai multe locuri de muncă din Bazin.

Înfiinţată în 1902, INCO făcuse din Canada primul furnizor de nichel din lume, iar patrimoniul principal al companiei era uriaşul zăcământ din apropiere de Sudbury. Edmond a fost angajat ca inginer minier stagiar.

Ar fi rămas inginer minier, locuind într-o casă-tip, confortabilă, dar anostă, dintr-o suburbie a oraşului, însă inteligenţa lui vie îi tot spunea că putea face mult mai mult.

În colegiu învăţase că pentlandita, minereul din care se obţine nichelul, conţine şi alte elemente: platină, paladiu, iridiu, ruteniu, rodiu, teluriu, seleniu, cobalt, argint şi chiar aur. Edmond a început să studieze metalele pământoase rare, utilizarea acestora şi posibilitatea plasării lor pe piaţă. Nimeni altcineva nu-şi bătea capul cu aşa ceva. Iar asta deoarece prezenţa acestor metale în minereu era atât de redusă, încât extragerea lor se dovedea neeconomică, astfel că ele sfârşeau neextrase în munţii de steril. Foarte puţini oameni ştiau ce erau metalele pământoase rare.

Aproape toate marile averi au la bază o idee extraordinară, la care se adaugă şi curajul de a o pune în aplicare. De folos mai sunt şi munca îndârjită şi norocul. Nemaipomenita idee a lui Steve Edmond a fost să se retragă în laborator, în vreme ce alţii, bând bere, ajutau la vinderea recoltei de orz. În acest fel a reuşit să inventeze un proces denumit în prezent „percolare[2] cu acizi sub

2 Percolare - operaţie de extragere a unei substanţe solubile, cu ajutorul unui solvent, dintr-un amestec sau dintr-o soluţie de mai multe substanţe (n.red.).

presiune”.

În esenţă, procesul presupunea dizolvarea cantităţilor extrem de reduse de metale rare din steril, iar apoi, reconstituirea lor ca metale.

Dacă ar fi prezentat invenţia celor de la INCO, s-ar fi ales cu o bătaie amicală pe umăr, poate chiar cu o masă festivă. El însă şi-a dat demisia şi s-a suit într-un vagon de clasa a treia spre Toronto, pentru a merge la Oficiul de Invenţii şi Patente. Avea treizeci de ani şi tot viitorul în faţă.

A făcut împrumuturi, desigur, dar nu prea mari, întrucât ce avea el în minte nu costa foarte mult. Când fiecare zăcământ de pentlandită era epuizat ori exploatat până în faza în care devenea nerentabil pentru continuarea extracţiei, companiile lăsau în urmă adevăraţi munţi de steril denumite „reziduuri”. Acestea erau considerate gunoaie şi nimeni nu le revendica. Cu excepţia lui Steve Edmond care le-a cumpărat pe nimica toată.

A înfiinţat compania Edmond Metals, cunoscută la Bursa din Toronto pur şi simplu drept Emmy, iar preţul acţiunilor ei a crescut. În ciuda tuturor ofertelor ademenitoare, a refuzat să vândă toate acţiunile şi nici nu a acceptat jocurile financiare ce i s-au propus de către bănci sau consilieri financiari. În felul acesta a evitat înşelătoriile, umflarea nejustificată a cotaţiilor şi falimentul. La vârsta de patruzeci de ani era multimilionar, iar la şaizeci şi cinci, în 1985, miliardar.

Nu s-a lăsat sedus de extravaganţe, nu a uitat nicio clipă de unde a plecat, a contribuit cu generozitate la acţiuni caritabile, a evitat politica, rămânând totuşi amabil şi deschis faţă de politicieni şi era cunoscut drept un bun familist.

De-a lungul anilor existaseră totuşi câţiva neghiobi care, profitând de atitudinea sa relativ îngăduitoare, încercaseră să trădeze, să înşele sau să fure. Toţi au constatat, deseori prea târziu, din punctul lor de vedere, că Steve Edmond avea în el la fel de multă tărie şi forţă, ca un motor de avion care îl purtase cândva prin aer, în

atâtea misiuni.

Se căsătorise în 1949, cu puţin timp înainte de a face marea descoperire. El şi Fay se luaseră din dragoste şi aceasta a rămas vie până când o afecţiune a neuronilor motorii a răpus-o în 1994. Avuseseră doar un copil, Annie, născută în 1950.

Ajuns la bătrâneţe, Steve Edmond o iubea ca întotdeauna pe Annie, nutrea o deosebită simpatie faţă de profesorul Adrian Colenso, matematician la Georgetown University, cu care ea se căsătorise la douăzeci şi doi de ani şi ţinea nebuneşte la singurul lui nepot, Ricky, la data aceea în vârstă de douăzeci de ani, care se afla, până la începerea colegiului, undeva în Europa.

În cea mai mare parte a timpului, Steve Edmond era un om mulţumit, având tot dreptul să se simtă astfel, însă existau zile când devenea morocănos şi nu-şi găsea locul. În asemenea ocazii, traversa biroul de la ultimul etaj al unei clădiri ce domina oraşul Windsor, Ontario şi privea concentrat pentru a nu ştiu câta oară chipurile tinere din fotografie. Chipuri rămase departe şi care-i aminteau de trecut.

Telefonul sună. Edmond se întoarse la birou:

— Da, Jean.

— Vă caută doamna Colenso, din Virginia.

— Bine. Fă-mi legătura! Apoi, în timp ce i se făcea legătura, se lăsă pe spătarul tapiţat al fotoliului rotativ: Bună, scumpo! Cum îţi merge?

După ce ascultă câteva momente, zâmbetul îi dispăru de pe chip. Se aplecă în faţă, până când ajunse cu pieptul lipit de birou:

— Ce să înţeleg prin „dispărut”? Ai încercat să telefonezi?… Bosnia? A, înţeleg, nu se poate lua legătura. Annie, doar ştii că tinerii de azi nu prea obişnuiesc să scrie… poate s-a rătăcit pe la poştă… da, înţeleg că a promis solemn… bine, lasă că rezolv eu. Pentru cine lucra?

Îşi luă un pix şi un carneţel şi notă ce-i dictă fiica sa.

— „Pâinile şi Peştii”? Aşa se cheamă? Asta-i o organizaţie de ajutorare? Alimente pentru refugiaţi… Bun,

atunci înseamnă că e înregistrată… Neapărat. Las’ pe mine, scumpo! Da, imediat ce aflu ceva.

După ce a pus telefonul în furcă, a rămas pe gânduri câteva clipe, apoi l-a convocat pe adjunctul lui:

— Între tinerii aceia de origine turcă pe care i-ai angajat există vreunul care se pricepe să caute pe Internet? îl întrebă el.

Adjunctul rămase stupefiat:

— Bineînţeles. Mai toţi.

— Vreau numele şi numărul personal al şefului organizaţiei americane care se intitulează „Pâinile şi Peştii”. A şi încă ceva. Am nevoie urgent de toate astea.

A primit răspuns în mai puţin de zece minute. O oră mai târziu tocmai încheia o convorbire lungă cu un domn care-şi avea biroul într-o clădire sclipitoare din Charleston, Carolina de Sud, sediul unuia dintre acei predicatori de televiziune – genul ce îi provoca repulsie lui Edmond – care, promiţând mântuirea, obţinea donaţii uriaşe din partea unora mai slabi de înger.

„Pâinile şi Peştii” era filiala pentru acţiuni caritabile a „mântuitorului” mereu ferchezuit, care solicita fonduri pentru amărâţii de refugiaţi din Bosnia, victime ale unui nimicitor război civil. Oricine îşi putea da seama ce parte din sumele donate se transformau în ajutoare pentru nenorociţii sorţii şi ce parte intra în armata de limuzine a reverendului. Dar dacă lucrase în Bosnia ca voluntar pentru „Pâinile şi Peştii”, l-a informat vocea din Charleston, atunci Ricky Colenso sigur trebuia să fie la centrul de distribuţie, dintr-un oraş numit Travnik.

— Jean, mai ţii minte că, în urmă cu vreo câţiva ani, cuiva i-au dispărut câteva picturi de vechi maeştri după o spargere făcută la casa de vacanţă? A apărut în ziare. Apoi picturile au reapărut. Cineva de la clubul meu spunea că omul a apelat la o agenţie foarte discretă pentru a le descoperi şi recupera. Am nevoie de numele lui. Te rog să mă suni!

Acea informaţie nu se găsea, cu siguranţă, pe Internet, dar existau multe alte legături. Jean Searle,

secretara sa particulară de mulţi ani, se slujea de reţeaua formată de secretare, iar una dintre ele se afla în subordinea şefului Poliţiei.

— Rubinstein? Mulţumesc. Găseşte-mi-l pe Rubinstein în Toronto sau oriunde ar fi.

Căutarea a durat o jumătate de oră. Colecţionarul de artă a fost găsit în vreme ce vizita Rijkmuseum din Amsterdam pentru a contempla, a nu ştiu câta oară, *Rondul de noapte*[3]. Dată fiind diferenţa de fuse orare, l-a deranjat de la masa de seară. Cu toate acestea, s-a arătat săritor.

— Jean, spuse Steve Edmond după ce terminase, telefonează la aeroport. Să pregătească aparatul Gruman. Imediat! Vreau să plec la Londra. Nu, în Anglia. În zori.

Era 10 iunie 1995.

CAPITOLUL PATRU
Soldatul

Cal Dexter abia apucase să depună jurământul de credinţă când a fost trimis la unitatea care avea să-i asigure instrucţia de bază. Nu trebuise să călătorească prea departe – Fort Dix era chiar în New Jersey.

În primăvara anului 1968, zeci de mii de tineri americani se înrolau, nouăzeci şi cinci la sută dintre ei fiind recrutaţi cu japca. Sergenţilor instructori nu le păsa nici cât negru sub unghie. Treaba lor era să transforme turma de tineri raşi în cap în ceva care să aducă a soldaţi, apoi îi puteau transfera, după numai trei luni, la unităţile de luptă.

Nu avea absolut nicio importanţă cine erau părinţii lor sau care le era nivelul de educaţie. În afară de moarte, tabăra de pregătire era aceea care îi făcea pe toţi să fie egali. Moartea avea să vină mai târziu. Măcar pentru unii dintre ei.

Dexter era un rebel înnăscut, dar şi mai călit decât ceilalţi. Mâncarea, deşi nu cine ştie ce, tot era mai bună

3 Rondul de noapte - pictură de Rembrandt (n.tr.).

decât ceea ce mâncase pe majoritatea şantierelor de construcţii, aşadar, o înfuleca fără să facă multe fasoane. Spre deosebire de tinerii proveniţi din familiile bogate, nu întâmpina probleme cu dormitul în comun, spălatul în aer liber sau cu necesitatea de a-şi păstra echipamentul foarte, foarte ordonat într-un mic vestiar. De folos i-a fost şi faptul că, neavând niciodată pe nimeni care să facă ordine după el, nici nu se aşteptase la ceva de acest gen în cursul perioadei de instrucţie. Alţii, învăţaţi să fie serviţi şi-au pierdut o mare parte din timp alergând în jurul careului de defilare sau făcând genuflexiuni în faţa unui sergent morocănos.

Acestea fiind spuse, Dexter nu vedea rostul multor reguli şi ritualuri, însă se dovedea suficient de inteligent pentru a-şi ţine gura. Pe de altă parte în niciun caz nu înţelegea de ce sergenţii aveau întotdeauna dreptate, iar el greşea, după părerea lor.

Avantajul de a se fi înrolat ca voluntar pe o perioadă de trei ani a devenit evident foarte curând. Caporalii şi sergenţii, care erau adjuncţii lui Dumnezeu în tabăra de instruire, au aflat curând care era situaţia lui şi l-au lăsat mai liber. La urma urmelor, putea deveni unul de-ai lor. Băieţii bogaţi, răsfăţaţi de mămicile lor, aveau parte de tratamentul cel mai dur.

După două săptămâni de instrucţie, s-a trezit convocat pentru prima evaluare. Acest lucru presupunea să apară în faţa unuia dintre acele personaje aproape invizibile, un ofiţer. În cazul lui, era vorba de un maior.

— Ai vreo aptitudine deosebită? l-a întrebat maiorul, pesemne a zece mia oară.

— Ştiu să conduc buldozere, domnule, i-a spus Dexter.

Maiorul a examinat dosarul lui, apoi a ridicat privirea:

— Când s-a întâmplat asta?

— Anul trecut, domnule. După ce am terminat şcoala.

— În dosarul tău scrie că ai abia optsprezece ani. Înseamnă că atunci aveai şaptesprezece ani.

— Exact, domnule.

— Dar e ilegal.

— Dumnezeule, îmi pare rău! N-am ştiut asta.

Lângă el, caporalul, încremenit în poziţie de drepţi, făcea eforturi să nu pufnească în râs. Însă maiorul rezolvase deja problema:

— Cred că vei merge la motorizate, soldat. Ai vreo obiecţie?

— Nu, domnule.

Foarte puţini îşi luau rămas-bun de la Fort Dix cu lacrimi în ochi. Tabăra de instrucţie nu era nicidecum un loc de vacanţă. Majoritatea tinerilor ieşeau însă de acolo ţinându-şi spatele drept, cu umerii mai bine formaţi, cu o tunsoare severă, în uniforme de soldaţi adevăraţi, cu o raniţă şi un permis de transport până la următoarea garnizoană.

Dexter a fost repartizat la Fort Leonard Wood, Missouri, pentru Instrucţie Individuală Superioară.

Asta însemna mecanică de bază; nu doar manevrarea unui buldozer, ci pilotarea oricărui obiect cu roţi sau şenile, reparaţii de motoare şi întreţinere de vehicule şi, dacă ar fi fost timp, alte cincizeci de cursuri. Trei luni mai târziu, a primit Certificatul de Operaţiuni Militare şi a fost trimis la Fort Knox, Kentucky.

Aproape toată lumea ştie că Fort Knox este locul în care se află spre păstrare aurul rezervelor federale ale SUA, o adevărată Mecca pentru orice spărgător de bancă idealist, precum şi subiect al multor filme şi cărţi.

La Ford Knox se află însă şi o bază militară şi o şcoală militară de blindate. La o bază de asemenea dimensiuni există întotdeauna o clădire în construcţie, adăposturi subterane ce trebuie săpate pentru tancuri sau vreun şanţ care trebuie astupat. Cal Dexter a petrecut şase luni în trupele de geniu de la Fort Knox, după care a fost chemat la birourile comandamentului.

Abia îşi sărbătorise cea de-a nouăsprezecea aniversare şi avea gradul de soldat fruntaş. Ofiţerul comandant avea un aer sumbru, ca orice persoană care se

pregăteşte să transmită o veste tristă. Cal a crezut la început că tatăl lui păţise ceva.

— Pleci în Vietnam, l-a anunţat maiorul.

— Grozav! a spus soldatul.

Maiorul care prefera să-şi petreacă restul carierei în anonimatul căminului de la baza din Kentucky, alături de soţie, a clipit nelămurit:

— Ei, atunci rămâne stabilit! a încheiat el.

Două săptămâni mai târziu, Cal Dexter şi-a pregătit raniţa şi-a luat rămas-bun de la amicii pe care şi-i făcuse în unitate şi s-a îmbarcat în autobuzul trimis, pentru a-i transfera pe cei doisprezece soldaţi. Peste încă o săptămână, a coborât pe rampa unui avion de transport C5 Galaxy, trezindu-se în căldura umedă şi sufocantă de pe aeroportul militar din Saigon.

Când a ieşit din aeroport, stătea alături de şoferul autobuzului, un caporal.

— Ce pregătire ai? l-a întrebat acesta, în timp ce manevra printre hangare autobuzul cu soldaţi.

— Ştiu să conduc buldozere, a răspuns Dexter.

— A, atunci înseamnă că te-au dat la TES, ca pe noi toţi.

— TES? a făcut Dexter.

Nu mai auzise prescurtarea aceea până atunci.

— Asta înseamnă Ticălos de la Eşalonul din Spate, l-a lămurit caporalul.

Dexter primea prima lecţie despre statutul ierarhic al soldaţilor din Vietnam. Nouă din zece infanterişti care ajungeau în Vietnam nu văzuseră niciodată un soldat vietnamez, nu trăseseră niciun foc şi rareori auziseră detunătura vreunei împuşcături. Cu puţine excepţii, cele 50 000 de nume înscrise pe Memorial Wall de lângă Reflecting Pool din Washington sunt ale celorlalţi zece la sută. În ciuda existenţei unei a doua armate de bucătari, oameni de serviciu şi spălători de sticle de origine vietnameză, tot era nevoie de nouă infanterişti americani în spatele frontului, pentru întreţinerea unui singur soldat care să lupte în junglă, încercând să câştige războiul.

— Unde ai fost repartizat? l-a întrebat caporalul.

— Batalionul 1 Geniu, Unu Roşu.

Şoferul scoase un sunet ascuţit, amintind de un liliac deranjat de la masă:

— Regret, a spus el. Trebuia să mă abţin. Asta e la Lai Khe. Marginea Triunghiului de Fier. Mai bine tu decât eu.

— E chiar aşa de rău?

— Cred c-aşa trebuie să arate infernul lui Dante, amice!

Dexter nu auzise de Dante şi a presupus că era vorba de un soldat din altă unitate. A ridicat din umeri.

Exista un drum care ducea de la Saigon până la Lai Khe; Autostrada 13 via Phu Cuong, apoi pe la marginea răsăriteană a Triunghiului, până la Ben Cat şi după aceea mai erau de mers încă douăzeci şi doi de kilometri. Era însă lipsit de înţelepciune să pleci într-acolo fără o escortă de blindate, dar chiar şi aşa, niciodată noaptea. Terenul împădurit gemea de vietnamezi care organizau ambuscade. Dexter a ajuns cu elicopterul în interiorul uriaşului perimetru apărat, care găzduia Divizia 1 de Infanterie, Unu Roşu. Aruncându-şi raniţa pe umăr, a întrebat încotro s-o ia pentru a se prezenta la comandamentul Batalionului 1 Geniu.

Pe drum a trecut prin apropierea parcului de vehicule şi a văzut ceva ce i-a tăiat răsuflarea. Oprindu-l pe un infanterist, l-a întrebat:

— Ce dracu' îi aia?

— Îi zicem „Fălci de porc”, i-a răspuns soldatul sec. Pentru curăţarea terenului.

Alături de Divizia de Infanterie 25, denumită şi „Fulgerul Tropical”, transferată din Hawaii, Unu Roşu încerca să facă faţă în cea mai primejdioasă zonă din întreaga peninsulă, Triunghiul de Fier. Vegetaţia era atât de deasă şi atât de greu de străbătut pentru invadatori şi, în acelaşi timp, constituia un labirint protector atât de util pentru războinicii de gherilă, încât defrişarea junglei rămânea singura modalitate de a nivela terenul de luptă.

În acest scop, fuseseră create două maşinării impresionante. Una din ele era un tanc-buldozer, adică un tanc M-48 de mărime medie, prevăzut cu o lamă de buldozer. Cu lama coborâtă, tancul mergea înainte, iar blindajul proteja echipajul dinăuntru. Însă „Plugul Roma” sau „Fălci de Porc” îl lăsa în urmă ca mărime.

Acel plug se dovedea o adevărată brută în faţa tufişurilor, copacilor sau chiar a stâncilor. Un vehicul de şaizeci de tone pe şenile, D7E, fusese prevăzut cu o lamă curbată din oţel forjat special, al cărei tăiş din oţel călit putea face aşchii un copac având circumferinţa de un metru.

Şoferul şi, în acelaşi timp, operatorul acelui monstru stătea în cabina situată foarte sus, apărat de o bară transversală plasată deasupra capului, pentru a-l feri de crengile şi de copacii doborâţi, care l-ar fi putut strivi, iar cabina era blindată, pentru a-l proteja de gloanţele trase de ţintaşi sau de atacurile gherilelor.

Iar numele „Roma” nu avea nicio legătură cu capitala Italiei, ci cu Rome, Georgia, unde se construia acea namilă. Rostul „Plugului Roma” era de a transforma orice petic de teren pe care operatorul punea ochii într-un loc imposibil de folosit drept ascunziş de către vietnamezi.

Dexter a ajuns la sediul batalionului, a salutat regulamentar şi a rostit cu voce tare:

— Bună dimineaţa, domnule! Sunt soldat fruntaş Calvin Dexter şi m-am prezentat pentru ordine. Sunt noul operator al „Plugului Roma”. Ordonaţi!

Cu aerul unui om sâcâit, locotenentul de la birou oftă adânc. Mai avea puţin şi îşi încheia stagiul de un an. Refuzase cu hotărâre să-şi prelungească şederea acolo. Detesta ţara aceea, pe vietnamezii invizibili, dar aducători de moarte, arşiţa, umezeala, ţânţarii şi faptul că, din cauza căldurii, iar îi apăruse o iritaţie usturătoare în părţile ruşinoase şi pe fund. Aşa se făcea că pe dogoarea aceea de peste treizeci şi trei de grade, primul lucru de care s-ar fi lipsit bucuros era soldatul acela caraghios.

Cal Dexter era însă un tânăr deosebit de tenace. A

început să insiste, devenind o adevărată pacoste. La două săptămâni de la sosirea în cadrul regimentului, se instalase deja pe „Plugul Roma”. La prima ieşire cu el, un operator mai experimentat a încercat să-i dea câteva sfaturi. El l-a ascultat, a urcat în cabină şi a plecat într-o misiune, cu sprijin de infanterie, care a durat toată ziua. Manevra uriaşa maşină în felul lui, altfel şi mai bine.

Era supravegheat tot mai des de un locotenent, tot genist, dar care părea că nu are prea multe treburi de făcut; un tânăr tăcut, dar căruia nu-i scăpa nimic.

„E-un dur” şi-a spus ofiţerul în sinea lui, o săptămână mai târziu. „Mândru, singuratic şi talentat. Să vedem dacă se sperie cu una-cu două.”

Apoi s-a întâmplat ca un mitralior masiv din aceeaşi unitate să se ia de Dexter, fără să aibă niciun motiv evident, ci doar ca să se distreze. A treia oară când l-a jignit pe soldatul fruntaş din New Jersey, au ajuns la pumni. Dar nu în văzul tuturor. Asta însemna încălcarea regulamentelor. Exista însă un teren viran, în spatele popotei. Au convenit să rezolve disputa cu pumnii, după căderea întunericului.

S-au întâlnit la lumina lămpaşelor de la căşti, înconjuraţi de un număr de aproape o sută de soldaţi care făceau pariuri cu precădere în defavoarea tânărului mai scund. Toată lumea presupunea că vor asista la o reeditare a luptei dintre George Kennedy şi Paul Newman din *Luke Mâna-Rece*. S-au înşelat.

Nimeni nu adusese vorba de regulamentul ligii profesioniste de box, astfel că micuţul soldat s-a repezit drept spre mitralior, a evitat prima lovitură de pumn printr-o eschivă şi, cu piciorul, l-a lovit puternic în rotulă. Apoi, încolţindu-l pe adversarul care ţopăia într-un picior, operatorul buldozerului i-a mai administrat acestuia doi pumni în rinichi şi un genunchi în vintre.

În clipa în care capul bărbatului solid ajunse la nivelul lui, făcându-şi mâna pumn şi scoţând articulaţia degetului mijlociu în afară, Cal l-a lovit în tâmpla dreaptă, iar mitraliorul şi-a pierdut cunoştinţa.

— N-ai luptat cinstit, i-a spus cel care ţinea pariurile când Dexter a întins mâna pentru a culege roadele victoriei.

— Aşa-i, dar nici nu am pierdut, a spus el. Dincolo de cercul format de spectatori, un ofiţer a dat din cap către doi soldaţi de la Poliţia Militară, iar aceştia au intervenit şi au operat arestarea. Ceva mai târziu, mitraliorul şi-a primit cei douăzeci de dolari promişi.

Treizeci de zile de carceră, aşa a sunat pedeapsa, cu atât mai mult cu cât a refuzat să rostească numele adversarului. A dormit de minune pe podeaua goală din celulă şi încă dormea când cineva a început să plimbe o lingură peste gratii, ba în stânga, ba în dreapta. Abia mijiseră zorii.

— În picioare, soldat! a rostit cineva.

Dexter s-a trezit, s-a ridicat de pe dale şi a luat poziţia de drepţi. Vocea aparţinea unui locotenent cu o singură tresă argintie pe guler.

— E cam plictisitor să petreci treizeci de zile aici, a spus ofiţerul.

— Voi supravieţui şi acestei experienţe, domnule! a spus fostul soldat fruntaş, acum degradat la rangul de simplu soldat.

— Ai putea ieşi imediat.

— Eu cred că mi s-ar pune anumite condiţii pentru asta, domnule!

— A, desigur! Faci uitate jucăriile acelea de doborât copaci şi te încadrezi în detaşamentul meu. Iar după aceea o să aflăm dacă eşti chiar atât de dur pe cât te crezi.

— Şi cum se cheamă detaşamentul dumneavoastră, domnule?

— Mi se spune „Şobolanul Şase”. Mergem?

Ofiţerul a semnat actele de eliberare ale deţinutului şi apoi amândoi au ajuns să ia micul dejun în popota micuţă şi exclusivistă a întregii Divizii 1. Nimeni nu pătrundea acolo decât cu aprobare şi, la ora aceea, erau doar paisprezece membri. Dexter era al cincisprezecelea însă datorită pierderilor înregistrate, rămăseseră

treisprezece în decurs de o săptămână.

Pe uşa „colibei”, după cum îşi botezaseră membrii detaşamentului clubul, se afla o emblemă stranie. Înfăţişa un rozător stând în picioare cu o expresie dispreţuitoare, cu limba scoasă obscen şi ţinând un pistol într-o mână şi o sticlă de băutură în cealaltă. Dexter ajunsese în detaşamentul Şobolanilor Tunelurilor.

În timpul războiului din Vietnam, vreme de şase ani şi având o componenţă mereu schimbătoare, Şobolanii Tunelurilor au îndeplinit cele mai murdare, cele mai primejdioase şi de departe cele mai înspăimântătoare misiuni, însă acţiunile lor se desfăşurau atât de misterios, iar numărul membrilor detaşamentului era atât de redus, încât în prezent aproape nimeni, fie ei chiar americani, nu au auzit de ei.

De-a lungul acelei perioade, prin detaşament au trecut cel mult 350 de oameni: un grup mic aparţinând, între alte unităţi, Batalionului Unu Roşu şi un număr egal de combatanţi proveniţi din Divizia 25, Fulgerul Tropical. O sută de oameni n-au mai ajuns acasă, nici vii, nici morţi. Aproape o sută, urlând, cu minţile pierdute, au fost scoşi târâş din zonele de luptă şi apoi au fost izolaţi pentru a fi trataţi pentru traume psihice, după care nu au mai ajuns în prima linie. Restul au revenit în SUA şi, fiind singuratici din fire şi taciturni, rareori au povestit ce făcuseră în război.

Nici măcar Guvernul Statelor Unite, care de obicei e generos faţă de eroii de război, nu le-a oferit medalii sau plăci memoriale. Aceşti soldaţi apăruseră ca din neant, îndepliniseră acele misiuni pentru că trebuise şi apoi reveniseră în anonimat. Iar povestea lor a fost scrisă doar pentru că un sergent făcuse o iritaţie la partea dorsală.

SUA nu au fost primul invadator în Vietnam, ci ultimul. Înaintea americanilor veniseră francezii, care au colonizat cele trei provincii: Tonkin (în nord), Annam (în centru) şi Cochinchina (în sud), incluzându-le în imperiul lor, alături de Laos şi Cambodgia.

După aceea, invadatorii japonezi i-au alungat pe

francezi în 1942, iar după înfrângerea japonezilor în 1945, vietnamezii şi-au închipuit că vor fi uniţi, în sfârşit şi vor scăpa de dominaţia străină. Francezii aveau însă alte planuri, de aceea s-au întors. Conducătorul cel mai marcant al luptei pentru independenţă, (pentru că mai existaseră şi alţii de-a lungul timpului) a fost comunistul Ho Shi Min. El a organizat armata vietnameză de rezistenţă, iar oamenii lui s-au reîntors în junglă pentru a continua ostilităţile. Şi vietnamezii aveau să lupte la nesfârşit.

Unul dintre punctele cele mai importante ale rezistenţei era zona agricolă, puternic împădurită, din nord-vestul Saigonului, care se întindea până la graniţa cu Cambodgia. Francezii îi acordaseră o atenţie deosebită (la fel au procedat şi americanii), organizând o expediţie de pedepsire după alta. Pentru a-şi găsi salvarea, ţăranii din zonă renunţaseră să se mai refugieze; se ascundeau în pământ.

Erau lipsiţi de tehnologie, având doar calităţile furnicii, adică hărnicia, răbdarea, cunoaşterea terenului şi viclenia. Se slujeau de săpăligi, lopeţi şi coşuri împletite din fibre de palmier. Nu se va putea calcula niciodată câte milioane de tone de pământ au excavat cu astfel de unelte. Iar ei continuau să sape şi să mute pământul din loc. După înfrângerea suferită în 1954, francezii s-au retras, dar între timp Triunghiul de Fier devenise un labirint de puţuri şi tuneluri. Şi nimeni nu ştia de existenţa lor.

Au sosit apoi americanii, susţinând conducători politici pe care vietnamezii îi considerau marionete ale unei puteri coloniale. S-au întors din nou în junglă şi au reînceput războiul de gherilă. Au continuat să sape sub pământ. În 1964, făcuseră trei sute de kilometri de tuneluri, încăperi, pasaje şi ascunzători, toate subpământene.

Când, în sfârşit, americanii au început să-şi dea seama de complexitatea sistemului de tuneluri au rămas uimiţi. Vietnamezii camuflaseră puţurile de coborâre în subteran atât de bine, încât acestea, aflate la nivelul

solului junglei, rămâneau invizibile chiar de la câţiva paşi. Dedesubt existau până la cinci niveluri de galerii, cele mai adânci fiind situate la cincisprezece metri, toate legate între ele prin pasaje înguste şi întortocheate prin care nu se putea strecura decât un vietnamez sau un om scund şi subţirel.

Nivelurile erau legate prin uşi-capcană, unele mergând în sus, altele, în adânc. Şi acestea erau camuflate, arătând ca nişte capete de tuneluri. Acolo se găseau provizii, grote pentru adunarea combatanţilor, dormitoare, ateliere, săli de mese şi chiar spitale. În 1966, în subteran se putea ascunde chiar şi o întreagă brigadă de luptă, dar până la Ofensiva Tet nu se ajunsese niciodată la un asemenea număr.

Orice încercare a agresorilor de a pătrunde în subteran era descurajată. În cazul în care se descoperea un puţ vertical, la fund se putea afla o bombă-capcană. Deschiderea focului în jos nu servea la nimic; puţurile îşi schimbau direcţia la fiecare câţiva paşi, astfel că gloanţele se înfigeau în pereţi.

Nici dinamita nu se dovedea eficientă; în întunericul deplin din adâncuri existau zeci de galerii de acces, pe care însă nu le cunoşteau decât localnicii. Nici gazele de luptă nu dădeau rezultate, fiindcă vietnamezii construiseră un fel de supape hidraulice, asemănătoare cu acele coturi în U de la instalaţiile sanitare.

Reţeaua aceea se întindea sub junglă, pornind din apropierea suburbiilor Saigonului şi mergând până lângă frontiera cu Cambodgia. Mai existau reţele de tuneluri şi în alte zone, dar niciuna nu se compara cu Tunelurile de la Cu Chi, numite astfel după cel mai apropiat oraş.

După trecerea musonului, lutul roşu lateritic devenea maleabil, uşor de săpat, de degajat şi apoi de transportat cu coşurile. Când se usca, se întărea precum betonul.

După moartea preşedintelui Kennedy, americanii au sosit în Vietnam în număr considerabil, dar nu în calitate de instructori, ci gata pregătiţi pentru luptele care au şi început în 1964. Aveau forţă numerică, arme, utilaje,

putere de foc – şi, cu toate acestea, nu aveau ce lovi. Iar asta pentru că nu-şi găseau inamicul; doar câte un cadavru de luptător vietnamez, dacă aveau noroc. În schimb, înregistrau pierderi umane, iar numărul acestora a început să sporească.

La început, americanilor le-a surâs ideea de a presupune că soldaţii treceau drept ţărani ziua, dispersaţi printre milioanele de vietnamezi îmbrăcaţi parcă în pijamale negre, transformându-se noaptea în luptători de gherilă. Dar de ce se înregistrau atâtea pierderi în cursul zilei, fără ca americanii să aibă şansa de a riposta? În ianuarie 1966, comandanţii Batalionului Unu Roşu au decis să radă odată pentru totdeauna Triunghiul de Fier de pe faţa pământului. Aşa s-a născut Operaţiunea Crimp[4].

Americanii au pornit de la un capăt, au extins unghiul de acţiune şi au înaintat. Aveau muniţie suficientă pentru a curăţa toată Indochina. Au ajuns la celălalt capăt şi nu au găsit pe nimeni. Din spatele liniei de înaintare s-a declanşat foc de ţintaşi, iar unitatea de infanterie a înregistrat cinci pierderi. Cei care trăgeau foloseau doar carabine sovietice cu închizător, însă un glonţ în inimă rămâne tot glonţ.

Infanteria s-a întors, pe acelaşi drum. Nimic, nici urmă de duşman. Au mai pierdut doi oameni, împuşcaţi tot pe la spate. Au descoperit câteva tranşee de puşcaş, apoi o serie de adăposturi antiaeriene. Pustii şi neoferind protecţie. Au urmat alte focuri trase de ţintaşi, dar americanii nu au zărit fugind nicio siluetă în care să tragă.

În a patra zi, sergentul Stewart Green, sătul până peste cap de acea situaţie, la fel ca şi camarazii lui, a ordonat un repaus şi s-a aşezat pe pământ. În clipa următoare a ţâşnit la loc în picioare, ţinându-se de fund. În Vietnam găseşti de toate: furnici de foc, scorpioni, şerpi. Era convins că fusese înţepat sau muşcat. Era însă vorba de floarea unui cui. Cuiul ieşea din rama unei uşi mascate a unui puţ care cobora drept în întuneric. Armata SUA descoperise unde dispăreau ţintaşii. Mărşăluiseră pe

4 Aproximativ „Arcanul" (n.tr.).

deasupra lor vreme de doi ani.

Împotriva vietnamezilor care trăiau şi se ascundeau acolo, în beznă, nu se putea lupta de la distanţă. Ţara care peste trei ani avea să trimită doi oameni pentru a păşi pe Lună încă nu deţinea tehnologia necesară luptei cu un duşman invizibil.

Cel care intra în puţ trebuia să fie îmbrăcat cu pantaloni subţiri de bumbac şi, înarmat cu pistol, cuţit şi lanternă, să coboare în acel labirint de pasaje înguste, negre ca smoala, rău mirositoare, lipsite de aer, necunoscute, neexplorate, presărate de bombe-capcană, mortale, înspăimântător de claustrofobice, fără a şti unde este ieşirea şi să-i ucidă pe vietnamezi în propriul bârlog.

Au fost găsiţi oamenii potriviţi, un anume tip de luptători. Cei masivi, mătăhăloşi nu slujeau la nimic. Cei nouăzeci şi cinci la sută care sufereau de claustrofobie nu aveau ce căuta acolo. Guralivii, exhibiţioniştii, cei plini de sine nu erau nici ei buni de nimic. Cei care au format detaşamentul erau oameni tăcuţi, zgârciţi la vorbă, retraşi, adesea singuraticii unităţilor din care proveneau. Trebuia ca ei să fie reci, chiar glaciali, să posede nervi de oţel şi să fie imuni la panică, aceasta fiind adevăratul duşman din subteran.

Birocraţia armatei, care niciodată nu se sfieşte să folosească zece cuvinte, când două ar fi de ajuns, i-a denumit „Personal pentru Explorarea Tunelurilor”. Ei s-au autointitulat însă Şobolanii Tunelurilor.

La data la care Cal Dexter a ajuns în Vietnam, detaşamentul avea o vechime de trei ani, fiind singura unitate în care procentul de decoraţii Purple Heart (care se acordă doar celor răniţi în luptă) era de sută la sută.

Ofiţerul comandant din acel moment era cunoscut sub numele de Şobolan Şase. Fiecare membru al detaşamentului avea un număr. După încadrare, nu se amestecau cu ceilalţi soldaţi şi toată lumea îi privea cu un soi de teamă amestecată cu respect, aşa cum se arată îndeobşte oamenii în prezenţa unui condamnat la moarte.

Pe Şobolan Şase nu-l înşelase deloc intuiţia. Puştiul

scund şi dur, venit de pe şantierele de construcţii din New Jersey, cu lovituri ucigătoare de pumn şi picior, cu ochi ca ai lui Paul Newman şi de un calm absolut, era un şobolan înnăscut.

L-a luat cu sine în tunelurile din Cu Chi şi, în mai puţin de o oră, a descoperit că recrutul se dovedea un luptător de temut. Au devenit parteneri în subteranul în care gradele nu mai contau şi vreme îndelungată au luptat şi ucis pe întuneric până când Henry Kissinger s-a întâlnit cu Le Duc Tho şi a convenit ca americanii să se retragă din Vietnam. Nu avea rost ca războiul să continue.

Pentru ceilalţi militari din Unu Roşu perechea a devenit o legendă, despre care se vorbea doar în şoaptă. Ofiţerul era „Bursucul”, iar proaspătul sergent era „Cârtiţa”.

CAPITOLUL CINCI
Şobolanul tunelului

În armată, diferenţa de numai şase ani dintre doi tineri poate să pară de o generaţie. Cel mai vârstnic capătă aproape întotdeauna aura paternă. Aşa s-a întâmplat şi cu Bursucul şi Cârtiţa. În vârstă de douăzeci şi cinci de ani, ofiţerul era cu şase ani mai mare. Ba mai mult, provenea din altă clasă socială, cu o educaţie mult mai bună.

Părinţii lui aveau profesiuni solide. După terminarea liceului, el petrecuse un an în Europa, vizitând monumentele antice ale Greciei şi Romei şi vestigiile istorice ale Italiei, Germaniei, Franţei şi Marii Britanii.

Înainte de a fi recrutat, urmase patru ani de colegiu şi îşi luase diploma de inginer. Şi el optase pentru serviciul militar de trei ani şi mersese direct la şcoala de ofiţeri de la Fort Belvoir, Virginia.

Fort Belvoir scotea ofiţeri pe bandă, circa o sută pe lună. La nouă luni după admitere, Bursucul ajunsese deja sublocotenent, fiind avansat la gradul de locotenent când a plecat în Vietnam, pentru a face parte din Batalionul 1 Geniu, Unu Roşu. Şi el fusese recrutat pentru a face parte

dintre Şobolanii Tunelului şi, având în vedere gradul, devenise Şobolan Şase imediat după plecarea acasă a predecesorului său. Mai avea de îndeplinit nouă luni din anul de detaşare în Vietnam, cu două luni mai puţin decât Dexter.

Dar în mai puţin de o lună s-a văzut clar că rolurile se inversau imediat ce intrau în tuneluri împreună. Bursucul îi ceda Cârtiţei iniţiativa, recunoscând astfel că tânărul, cu experienţa străzii şi a şantierelor de construcţii din New Jersey, avea un fel de al şaselea simţ pentru depistarea pericolelor, a ameninţărilor mute de după următoarea cotitură, putând „mirosi” o bombă-capcană, calităţi pe care nu le putea compensa nicio diplomă universitară şi care îi puteau ajuta să rămână în viaţă.

Înainte ca ei să ajungă în Vietnam, înaltul Comandament al Armatei SUA înţelesese că încercarea de a face sistemul de tuneluri să explodeze era o pierdere de vreme. Lutul lateritic uscat era prea dur, iar complexul, întins pe o suprafaţă prea mare. Sinuozitatea galeriilor făcea ca forţa explozivilor să nu se poată propaga prea departe.

Se făcuseră încercări de a inunda tunelurile, însă apa era absorbită de podeaua poroasă. Iar datorită supapelor hidraulice de apă, gazele de luptă se dovedeau ineficiente. S-a ajuns la concluzia că singura modalitate de a se angaja în lupta cu inamicul era de a coborî în subteran şi de a descoperi cartierul general vietnamez al întregii Zone C.

Se credea că acesta se afla undeva, între vârful dinspre sud al Triunghiului de Fier, la confluenţa fluviilor Saigon şi Thi Tin în apropiere de pădurile Boi Loi, la capătul dinspre Cambodgia. Găsirea acelui cartier general, nimicirea conducătorilor militari şi capturarea uriaşelor cantităţi de informaţii care, cu siguranţă, se aflau acolo – acestea erau obiectivele şi, dacă puteau fi realizate, succesul ar fi fost de nepreţuit.

În realitate, cartierul general se găsea sub pădurile Ho Bo, ceva mai la nord, în preajma fluviului Saigon şi el nu a fost niciodată descoperit. Cu toate acestea, de fiecare

dată când tancurile-buldozer sau „Plugurile Roma” mai descopereau câte o intrare în complexul subteran, Şobolanii coborau în adânc pentru a căuta cu insistenţă.

Verticalitatea intrărilor în tuneluri constituia şi primejdia cea mai mare. În cazul în care cobora cu picioarele în jos, soldatul îşi expunea partea inferioară a corpului, devenind o ţintă uşoară pentru vreun vietnamez care pândea într-un tunel lateral. Acestuia i-ar fi fost foarte uşor să-i împlânte vârful ascuţit ca un ac al unui băţ de bambus în vintre sau pântece, după care ar fi dispărut din nou în beznă. Şansele de supravieţuire erau foarte reduse, întrucât, în timp ce soldatul rănit era scos afară, lucru de multe ori îngreunat de înţepenirea sau frecarea băţului de bambus de pereţii puţului, suliţa sfârteca şi mai adânc intestinele, răspândind otrava în care fusese înmuiat vârful ei.

Coborârea cu capul în jos presupunea riscul ca suliţa, baioneta sau glonţul să lovească soldatul în cap sau gât.

Cea mai sigură soluţie părea a fi coborârea lentă, până mai rămânea aproximativ un metru şi jumătate până la fundul puţului, urmată de căderea liberă şi deschiderea focului în cazul în care era percepută vreo mişcare în interiorul tunelului. Dar pe fundul puţului se găseau de multe ori rămurele şi frunze între care stăteau ascunse beţe *punji*. Acestea erau suliţe din bambus înfipte în pământ, având vârful otrăvit, care străpungeau talpa bocancului militar, pătrundeau în picior şi ieşeau pe partea cealaltă a labei. Întrucât erau cioplite ca nişte harpoane sau aveau zimţi precum scheletul unui peşte, aceste suliţe erau greu de scos din picior. Puţini supravieţuiau unor astfel de accidente.

Iar după ce pătrundea în tunel şi se târa înainte, pe luptător îl pândea pericolul de a fi atacat de vreun vietnamez ascuns după următorul cot sau de a declanşa vreo bombă-capcană. Acestea aveau forme diverse, care vădeau o deosebită şiretenie şi trebuiau dezamorsate pentru a se putea pătrunde mai departe.

Chiar dacă luptătorul nu trebuia să se confrunte cu

un vietnamez, existau multe alte lucruri care-l îngrozeau. În cavernele subterane trăiau şi se înmulţeau în voie, asta până erau tulburaţi, câteva specii de lilieci. Tot acolo mişunau uriaşii păianjeni-crab, care erau atât de mulţi, încât pereţii păreau a vibra şi sclipi de viermuiala lor. Iar furnicile de foc întreceau orice închipuire ca număr.

Niciuna dintre aceste vietăţi nu punea viaţa luptătorului în primejdie de moarte; fiindcă această onoare îi revenea viperei de bambus, a cărei muşcătură producea moartea după treizeci de minute. De obicei, vietnamezii făceau o capcană dintr-un băţ de bambus având aproape un metru lungime, înfipt în tavan şi înclinat la un anumit unghi, al cărui capăt nu depăşea nivelul tavanului decât cu câţiva centimetri.

Şarpele se afla în tubul de bambus, cu capul în jos, prins fără putinţă de scăpare şi furios, ieşirea fiindu-i blocată de un dop din fibre de capoc îndesat la capăt. Dopul era prins cu un fir de pescuit care trecea printr-un inel fixat într-o latură a tunelului, iar de acolo traversa tunelul aproape de nivelul solului şi era legat de un alt inel pe cealaltă parte. Dacă luptătorul atingea firul de nailon, acesta smulgea dopul din ţeava de bambus de deasupra lui, iar vipera îi cădea în ceafă.

Şi mai existau şobolani, şobolani adevăraţi. În aceste tuneluri, ei îşi găsiseră raiul şi se înmulţiseră într-o demenţă. Aşa cum americanii nu lăsau niciodată un rănit sau un mort în tuneluri, nici vietnamezilor nu le plăcea să-şi abandoneze camarazii morţi la suprafaţă, deoarece nu doreau ca americanii să-i includă în statisticile privitoare la pierderile provocate inamicului. Vietnamezii morţi erau duşi în subteran şi înmormântaţi în pereţi, în poziţie fetală, după care, deasupra lor se turna lut.

Însă un strat de lut nu-i speria pe şobolani. Aşa se face că aveau o sursă permanentă de hrană şi creşteau mari cât pisicile. Cu toate acestea, vietnamezii trăiau în subteran săptămâni, ba chiar luni la rând, invitându-i pe americani să vină în bârlogul lor pentru a-i descoperi şi a se înfrunta cu ei.

Cei care ajungeau să dea lupte în tuneluri şi supravieţuiau se obişnuiseră cu duhoarea şi cu formele înfiorătoare de viaţă de acolo. Era foarte cald şi umed; spaţiul era îngust şi lipsit de lumină. Toate galeriile puţeau. Vietnamezii se vedeau siliţi să-şi facă nevoile fiziologice în vase din lut; odată umplute, le îngropau în podeaua tunelurilor, acoperindu-le cu un strat de lut întărit. Şobolanii zgârmau până le dezgropau.

Veniţi din ţara cu cea mai modernă armată de pe planetă, infanteriştii deveniţi Şobolani ai Tunelurilor au trebuit să renunţe la orice arme sofisticate şi să redevină primitivi. Armamentul ce se putea lua în adânc se limita la un cuţit de comando, o armă uşoară, o lanternă, un încărcător de rezervă şi două baterii. Câteodată se luau şi grenade, dar folosirea lor era primejdioasă, chiar ucigătoare pentru cel care le arunca. În spaţiile acelea strâmte, detunătura putea face să plesnească timpanele luptătorului şi, mai grav de-atât, explozia înghiţea tot oxigenul pe distanţe de zeci de metri de galerie. Până când spaţiul se aerisea din nou, militarii puteau muri.

Orice Şobolan de Tunel era conştient că, dacă se slujea de pistol sau de lanternă, îşi dădea de gol prezenţa, anunţându-şi sosirea şi nu ştia dacă undeva, pândind în tăcere, nu se găsea vreun vietnamez ascuns în întuneric. În această privinţă, vietnamezii erau avantajaţi. Nu trebuia decât să stea liniştiţi, aşteptând ca Şobolanul să se apropie târâş.

Misiunea care solicita nervii la maximum, aceasta fiind, de altfel şi cauza celor mai multe pierderi umane, era de a pătrunde prin uşile mascate care duceau de la un nivel la altul, de obicei în jos.

Deseori, tunelul se termina brusc. Era chiar o fundătură? Dacă da, de ce mai fusese săpat? Pe întuneric, pipăind şi nesimţind nimic în afară de peretele din lut lateritic, fără nicio deschidere spre stânga sau dreapta, Şobolanul de Tunel trebuia să folosească lanterna. Abia atunci putea fi descoperită, inteligent camuflată şi uşor de ignorat, o uşă-capcană în perete, podea sau tavan. După

aceea putea lua hotărârea: fie renunţa la misiune, fie deschidea uşa.

Dar cine se afla de partea cealaltă? Dacă luptătorul îşi băga mai întâi capul şi-l pândea un vietnamez, atunci putea sfârşi cu gâtlejul tăiat sau prins în strânsoarea şi muşcătura mortală a unei sârme subţiri şi rezistente care îi lua mai întâi răsuflarea. Dacă alegea să coboare cu picioarele înainte, se putea alege cu o suliţă în pântece. După aceea avea să moară în chinuri cumplite, urlând de durere, cu partea superioară la un nivel, iar restul trupului la următorul.

Dexter îi pusese pe armurieri să-i pregătească grenade mici de mărimea mandarinelor, cu încărcătură explozivă redusă faţă de cea standard, dar având mai multe elemente de fragmentare. În primele şase luni de misiuni a ridicat capacul-capcană al unei astfel de uşi mascate, a azvârlit grenada pregătită să explodeze după trei secunde şi a tras uşa la loc. Când a deschis-o din nou şi a intrat cu lanterna aprinsă, următoarea încăpere arăta ca un abator din cauza cadavrelor sfârtecate în bucăţi.

Complexele erau protejate cu capcane de apă împotriva atacurilor cu gaze toxice. Şobolanii de Tuneluri se trezeau uneori în faţa câte unui mic lac cu apă stătută.

Asta însemna că tunelul continua dincolo. Singura soluţie era să se culce pe spate să se scufunde în aceeaşi poziţie şi, cu degetele şi unghiile râcâind pereţii, să-şi tragă trupul de-a lungul lor. Trebuia să spere că ajungea de cealaltă parte, înainte de a termina rezerva de aer din plămâni. În caz contrar, se putea îneca în poziţia aceea răsturnată, în beznă, la cincisprezece metri sub pământ. Şansele de supravieţuire depindeau de partenerul de misiune.

Înainte de a pătrunde în apă, deschizătorul de drum îşi lega o saulă de siguranţă de picioare şi îi dădea partenerului capătul celălalt. În cazul în care nu trăgea de ea drept confirmare în termen de nouăzeci de secunde de la intrarea în apă, asigurându-şi astfel partenerul că dăduse de aer pe partea cealaltă a capcanei, acesta din

urmă trebuia să-l tragă înapoi neîntârziat, deoarece însemna că temerarul putea muri în apă.

În ciuda tuturor acestor mizerii, suferinţe şi spaime, existau totuşi momente când Şobolanii Tunelurilor îşi îndeplineau misiunile cu succes. Asta însemna pătrunderea în câte-o grotă, uneori recent părăsită în mare grabă, care se vădea a fi fost un important cartier general de campanie. În asemenea cazuri, cutiile cu documente, dovezi, indicii, hărţi şi alte elemente uitate erau recuperate şi transmise experţilor în informaţii de la G2, care le aşteptau cu nerăbdare.

Bursucul şi Cârtiţa au dat peste astfel de peşteri ale lui Aladin în două rânduri. Mai-marii armatei, neştiind cum să-i recompenseze pe astfel de oameni ciudaţi, le-au oferit medalii şi cuvinte călduroase de mulţumire. Dar cei de la Relaţii Publice, de obicei dornici să spună lumii cât de bine decurgea războiul, au fost avertizaţi să se abţină. Nimeni nu a scos o vorbă despre faptele Şobolanilor. S-a organizat o vizită de informare în subteran, dar „oaspetele” de la Relaţii Publice abia a coborât câţiva metri într-un tunel sigur, că a şi început să fie cuprins de istericale. După aceea a domnit tăcerea.

Existau totuşi lungi perioade de inactivitate, atât pentru Şobolani cât şi pentru alţi soldaţi combatanţi din Vietnam. Unii îşi omorau timpul dormind sau scriind scrisori, tânjind după ziua în care „excursia” lor se va încheia şi vor pleca acasă. Alţii se îmbătau ca să-şi treacă vremea sau jucau cărţi sau zaruri. Mulţi fumau şi nu întotdeauna doar Marlboro. Unii au devenit dependenţi. Alţii citeau.

Cal Dexter era unul dintre aceştia din urmă. Discutând cu ofiţerul-partener şi-a dat seama cât de precară îi era educaţia şi a luat totul de la început. A constatat că istoria îl fascina. Bibliotecarul bazei militare s-a arătat încântat şi impresionat, astfel că i-a pregătit o listă de cărţi esenţiale ce trebuiau citite, pe care apoi le-a obţinut de la Saigon.

Dexter a călătorit astfel prin Grecia şi prin Roma

antică, a aflat că Alexandru cel Mare plânsese la vârsta de treizeci unu de ani deoarece învinsese toate popoarele lumii cunoscute şi nu mai avea ce să cucerească.

A învăţat despre declinul şi prăbuşirea Romei, despre Evul Mediu şi Europa medievală, despre Renaştere şi Iluminism, despre Secolul Eleganţei şi al Raţiunii. Îl fascinau cu precădere anii de început ai coloniilor americane, Revoluţia şi motivele pentru care ţara lui purtase un sângeros război civil cu nouăzeci de ani înainte de naşterea lui.

În lungile perioade în care ordinele sau musonul îl ţineau prizonier la bază a mai făcut şi altceva. Cu ajutorul vietnamezilor vârstnici care măturau şi făceau curăţenie în baraca lor, a învăţat limba vorbită până a reuşit să se facă înţeles şi să priceapă mai mult decât ar fi fost de bănuit.

După nouă luni în Vietnam s-au întâmplat două evenimente. A fost rănit pentru prima oară, iar Bursucul şi-a încheiat stagiul de detaşare. Rana fusese provocată de un glonţ tras de un vietnamez ascuns într-un tunel chiar în clipa în care Dexter cobora. Pentru a-şi păcăli inamicii care stăteau la pândă, Dexter inventase o tehnică. Azvârlea o grenadă în puţ, apoi intra imediat pe o frânghie. Dacă grenada nu distrugea podeaua falsă a puţului însemna că pe fundul lui nu existau beţe punji. În caz contrar, avea vreme să se oprească înainte de a se înţepa în vârfurile ascuţite.

Respectiva grenadă ar fi trebuit să-l facă bucăţi pe vietnamezul care stătea la pândă. În cazul acela însă, vietnamezul se afla acolo, dar ceva mai departe, cu o armă Kalaşnikov AK 47. Deşi rănit, supravieţuise exploziei şi trăsese un glonţ către Şobolanul care cobora cu iuţeală. Dexter atinsese podeaua cu pistolul pregătit şi ripostase cu trei focuri. Îl doborâse pe vietnamezul care s-a îndepărtat târâş, fiind descoperit ulterior, mort. Dexter fusese atins în braţul stâng şi, cum glonţul nu ajunsese la os, s-a vindecat bine, dar asta l-a ţinut departe de alte misiuni vreme de o lună. Bursucul a avut probleme mai serioase.

Soldaţii pot recunoaşte, iar poliţiştii pot să confirme:

nu există înlocuitor pentru un partener în care ai toată încrederea. Cum acţionaseră în echipă încă de la început, Bursucul şi Cârtiţa nu prea voiau să pătrundă în tuneluri cu altcineva. Vreme de nouă luni, Dexter văzuse cum patru camarazi fuseseră ucişi în subteran. Într-un alt caz, un şobolan care supravieţuise revenise la suprafaţă urlând şi plângând. Chiar după săptămâni întregi de tratament psihiatric, el nu avea să mai coboare niciodată într-un tunel.

Cadavrul unuia care nu reuşise să scape cu viaţă se afla încă în subteran. Dotaţi cu frânghii, Bursucul şi Cârtiţa au coborât să găsească şi să recupereze cadavrul pentru ca acesta să fie repatriat şi să beneficieze de o înmormântare creştinească. Murise în urmă unei tăieturi cumplite la gâtlej. Avea să fie îngropat într-un sicriu sigilat.

Din cei treisprezece membri de început ai detaşamentului, alţi patru plecaseră la încheierea stagiului. Opt pieriseră. Şase recruţi se alăturaseră grupului. Se ajunsese la un detaşament format din unsprezece oameni.

— Nu vreau să cobor acolo cu altcineva, i-a spus Dexter Bursucului când acesta a venit să-l viziteze la clinica bazei.

— Nici eu, i-a zis Bursucul.

Au încheiat discuţia convenind că, dacă Bursucul îşi prelungea stagiul cu un an, Cârtiţa va proceda la fel peste trei luni. Aşadar, se puseseră de acord. Amândoi au acceptat să mai efectueze un stagiu şi au revenit în tuneluri. Generalul care comanda Divizia, jenat de recunoştinţa pe care o exprimase faţă de cei doi, le-a mai prins pe piept câte o medalie.

În subteran existau anumite reguli care nu se încălcau cu niciun chip. Prima era: nu coborî niciodată singur. Graţie remarcabilului simţ al primejdiei pe care îl avea, Cârtiţa o lua înainte, urmat la câţiva metri de Bursuc. A doua regulă: nu trage niciodată toate cele şase gloanţe din încărcător. Asta îi va sugera vietnamezului că

ai rămas fără muniţie şi că ai devenit o ţintă uşoară. După două luni din al doilea stagiu, Cal Dexter a fost cât pe ce să le încalce pe amândouă, dar a avut şansa de a scăpa cu viaţă.

Cei doi intraseră într-un puţ proaspăt descoperit în pădurile Ho Bo. Cârtiţa mergea în faţă şi se târâse aproape trei sute de metri de-a lungul unui tunel, care îşi schimbase direcţia de patru ori. Detectase cu degetele două bombe-capcană şi le dezamorsase. Apoi, nu băgase de seamă că Bursucul se confrunta cu ceea ce detesta cel mai mult: doi lilieci care i se încâlciseră în păr şi că se oprise, incapabil să vorbească sau să continue înaintarea.

Cârtiţa s-a mai târât o bucată de drum, apoi a văzut ori i s-a părut că vede o licărire extrem de slabă care venea de după următoarea cotitură a tunelului. Era atât de întuneric încât şi-a închipuit că retina îi jucase o festă. S-a strecurat ca un şarpe până la cotitură şi s-a oprit cu pistolul în mâna dreaptă. Luminiţa pe care o văzuse după colţ nu s-a mişcat. A aşteptat astfel vreme de aproape zece minute, neştiind că partenerul îngheţat de frică rămăsese în urma lui. Apoi s-a decis să pună capăt acelei aşteptări. S-a repezit cu partea superioară a corpului dincolo de colţ.

La vreo trei metri de el era un vietnamez, sprijinit pe palme şi genunchi. Între cei doi se afla şi sursa luminii, o lampă cu ulei de nucă de cocos, cu un fitil mic. Vietnamezul o târâse tot timpul pe podea pentru a-şi îndeplini misiunea, adică verificarea bombelor-capcană. Vreme de o clipă, cei doi duşmani s-au privit în ochi, apoi au reacţionat amândoi.

Cu dosul palmei, vietnamezul a azvârlit farfurioara cu ulei încins drept în faţa lui Dexter. Lumina s-a stins instantaneu. Dexter a ridicat mâna stângă pentru a-şi feri ochii şi a simţit cum uleiul fierbinte i se scurge pe dosul mâinii. A tras trei focuri în inamicul care se retrăgea disperat de-a lungul tunelului. S-a simţit foarte tentat să folosească şi celelalte gloanţe, dar nu ştia câţi duşmani se mai aflau acolo.

Bursucul şi Cârtiţa nu ştiuseră atunci, dar ajunseseră

aproape de complexul ce adăpostea cartierul general al Comandamentului Zonal Vietnamez. Acesta era păzit de cincizeci de oameni greu de ucis.

În tot acest răstimp, în Statele Unite existase o mică unitate care lucra sub acoperire, care se numea Laboratorul de Arme cu Uz Limitat. Pe toată durata războiului din Vietnam, ei concepuseră proiecte nemaipomenite pentru a le veni în ajutor Şobolanilor Tunelurilor. Îşi trimiteau jucăriile în Vietnam, unde Şobolanii care coborau în tuneluri le încercau, constatau că sunt total inutile şi le înapoiau.

În septembrie 1970, Laboratorul a creat un nou tip de pistol pentru lupta într-un spaţiu foarte redus. După mai multe eşecuri parţiale, reuşiseră ceva senzaţional. Era vorba de un pistol tip Magnum de 44 mm modificat, având ţeava de doar şapte centimetri şi jumătate, pentru a fi mai comod de folosit, dar dotat cu muniţie specială.

Glonţul foarte greu al respectivei arme era divizat în patru segmente. Erau ţinute laolaltă de tub, dar la ieşirea din ţeavă acestea se dispersau, devenind patru gloanţe, în loc de unul. Şobolanii Tunelurilor l-au considerat foarte bun pentru lupta la mică distanţă şi probabil ucigător în subteran, deoarece, dacă trăgeau de două ori, din ţeavă plecau opt gloanţe, nu doar două. Asta sporea şansele de a-i doborî pe vietnamezi.

Nu s-au fabricat decât şaptezeci şi cinci de asemenea arme. Şobolanii le-au folosit timp de şase luni, apoi ele au fost retrase. Cineva descoperise, probabil, că nu respectau prevederile Convenţiei de la Geneva. De aceea, cele şaptezeci şi patru de revolvere Smith and Wesson ce au putut fi recuperate au fost trimise înapoi în Statele Unite şi de atunci nu au mai fost văzute.

Şobolanii Tunelurilor aveau o rugăciune scurtă şi uşor de memorat: „Dacă va fi să pier de glonţ, nu-i nimic. Dacă va fi să pier de cuţit, ghinionul meu. Dar, Doamne, fă să nu rămân îngropat acolo!” În vara anului 1970, Bursucul a fost îngropat de viu. Din două una: ori Şobolanii nu aveau ce căuta în subteran în ziua aceea, ori

bombardierele B-52 de la baza din Guam nu ar fi trebuit să efectueze un bombardament de la înălţimea de 10 000 de metri. Cineva dăduse ordin bombardierelor, uitând să-i anunţe de acest lucru şi pe Şobolani.

Se mai întâmplă! Nu de multe ori, dar cine a fost în armată ştie să identifice un ORDIN: Operaţiune Ratată Din Interese Nobile.

Aşa suna noua concepţie: distrugerea complexelor de tuneluri prin prăbuşirea lor cu ajutorul unor bombe de mare calibru lansate de aparate B-52. Acest lucru se datora în mare parte schimbărilor intervenite în psihologia de război.

În Statele Unite, majoritatea populaţiei se pronunţa vădit împotriva Războiului din Vietnam.

Părinţii ajunseseră să se alăture copiilor şi participau la demonstraţii antirăzboinice.

În zona operaţiunilor de luptă, Ofensiva Tet, care avusese loc în urmă cu treizeci de luni, nu fusese încă dată uitării. Era puţin spus că moralul soldaţilor ajunsese la pământ. În cadrul înaltului Comandament încă nu se vorbea despre asta, dar ideea că acel război nu putea fi câştigat căpăta proporţii tot mai mari. Abia trei ani mai târziu s-a îmbarcat şi ultimul soldat pe avionul care avea să-l ducă înapoi acasă, însă în 1970 se luase hotărârea de a se distruge tunelurile din „zonele inatacabile” cu ajutorul bombardamentelor. Triunghiul de Fier era o „zonă inatacabilă”.

Întrucât întreaga Divizie 25 de Infanterie îşi avea baza acolo, piloţii bombardierelor primiseră ordin să nu arunce nicio bombă pe o rază de trei kilometri în jurul oricărei unităţi militare americane. În ziua aceea, însă, înaltul Comandament a uitat de Bursuc şi de Cârtiţă, care aparţineau altei divizii.

Cei doi se aflau într-un complex din afara localităţii Ben Suc, la al doilea nivel subteran, când mai mult au simţit decât au auzit primele zgomote ale exploziilor de deasupra lor. Au uitat îndată de inamici şi s-au târât cu disperare către puţul care ducea la nivelul întâi.

Cârtiţa reuşise şi mai avea zece paşi până la ultimul puţ ce ducea spre lumină, când acoperişul a cedat. Totul s-a prăbuşit în urma lui. A răcnit: „Bursucule!” dar n-a primit niciun răspuns. Ştia că în faţă, la vreo douăzeci de metri, se găsea un mic adăpost, deoarece trecuseră pe lângă el când coborâseră. Năclăit de sudoare, s-a târât până la el şi a folosit lărgimea acestuia pentru a se răsuci şi privi în urmă.

Cu vârful degetelor a dat de mormanul de pământ prăbuşit. Atunci a simţit o mână, apoi pe a doua, dar nimic în plus din cauza masei de pământ. A început să sape, azvârlind totul în spate şi blocând astfel ieşirea.

I-au trebuit cinci minute pentru a elibera capul partenerului său, apoi alte cinci minute pentru a-i degaja torsul. Bombardamentul încetase, dar pământul care se rostogolise în adânc blocase căile de aerisire. Începuseră să rămână fără oxigen.

— Ieşi de aici, Cal, a şuierat Bursucul. Vino cu ajutoare mai târziu. N-o să păţesc nimic până atunci.

Dexter a continuat să scormonească pământul cu degetele. Îşi pierduse deja două unghii. Ar fi avut nevoie de mai bine de o oră pentru a găsi ajutoare. Cum căile de aerisire se blocaseră, partenerul lui n-ar fi supravieţuit nicio jumătate de oră. A scos lanterna şi a pus-o în mâna Bursucului.

— Ţine-o bine. Îndreaptă fasciculul înapoi, peste umăr.

În lumina slabă, a văzut masa de pământ care acoperea picioarele Bursucului. A mai săpat o jumătate de oră. Apoi a pornit de-a buşilea spre lumina zilei, strecurându-se pe lângă pământul pe care chiar el îl dislocase. Îşi simţea plămânii chinuiţi, îl durea cumplit capul, iar partenerul său era aproape inconştient. S-a târât după ultimul colţ al tunelului şi a simţit o adiere de aer proaspăt.

În ianuarie 1971, Bursucul se apropia de încheierea celui de-al doilea stagiu. Prelungirea cu încă un an era interzisă, dar el oricum se săturase. În noaptea dinaintea

plecării spre SUA, Cârtiţa a obţinut permisie ca să-şi însoţească partenerul până la Saigon, pentru a-şi lua rămas-bun. Au plecat spre capitală cu un convoi de vehicule blindate. Dexter era convins că va reuşi să revină cu un elicopter în ziua următoare.

Cei doi tineri au luat o masă improvizată, apoi au început să colinde barurile. Au ocolit grupurile de prostituate şi s-au pus serios pe băut. La două dimineaţa s-au trezit, fără dureri de cap, undeva, în Cholon, cartierul chinezesc din Saigon situat dincolo de fluviu.

Era un salon unde se făceau tatuaje, încă deschis şi pus pe afaceri, mai ales în dolari.

Iar proprietarul chinez se gândea, fără a greşi prea mult, să-şi caute viitorul altundeva decât în Vietnam.

Înainte de a pleca de acolo ca să ia feribotul care să-i treacă pe malul celălalt al fluviului, cei doi americani şi-au făcut câte un tatuaj pe braţul stâng. Înfăţişa un şobolan, nu agresiv ca acela de pe uşa barăcii lor de la Lai Khe, ci unul simpatic. Stătea cu spatele la privitor şi se uita undeva, peste umăr, cu un surâs larg – un şobolan care visa. Până s-au trezit de-a binelea, au continuat să chicotească. După aceea n-au mai putut schimba lucrurile.

Bursucul a plecat spre Statele Unite în dimineaţa următoare. Cârtiţa l-a urmat zece săptămâni mai târziu, pe la mijlocul lunii martie. Pe 7 aprilie 1971, Şobolanii Tunelurilor au încetat oficial să existe ca detaşament.

În acea zi, Cal Dexter, în ciuda stăruinţelor depuse de câţiva ofiţeri superiori, a ieşit din armată, redevenind un civil oarecare.

CAPITOLUL ŞASE
Hăitaşul

Puţine sunt unităţile militare mai secretoase decât regimentul britanic denumit Serviciul Aerian Special, dar, dacă există vreunul care să-i facă pe cei de la SAS, recunoscuţi pentru muţenia lor, să semene cu Jerry

Springer[5], acesta este Detaşamentul.

Compania Independentă de Informaţii 14, denumită şi A 14-a de Informaţii sau Detaşamentul, este unitatea care îşi recrutează oameni din toate domeniile şi, spre deosebire de SAS, unde nu se admit decât bărbaţi, prezenţa femeilor este destul de semnificativă.

Deşi, în caz de nevoie, Detaşamentul poate lupta cu o eficacitate extraordinară, sarcinile sale sunt de a localiza, urmări, de a supraveghea şi a trage cu urechea la ceea ce discută băieţii răi. Nu se lasă niciodată văzuţi, iar dispozitivele de ascultare sunt atât de sofisticate, încât rareori le descoperă cineva.

O operaţiune încununată de succes a Detaşamentului presupune urmărirea unui terorist până la sediul organizaţiei lui, pătrunderea secretă în cursul nopţii, instalarea unui microfon-emiţător şi ascultarea discuţiilor de acolo vreme de zile şi săptămâni. În acest fel, este posibil ca teroriştii să-şi dezvăluie planurile următoarei acţiuni.

Avertizaţi, cei de la SAS, care nu acţionează chiar atât de discret, pot apoi organiza o mică ambuscadă şi, imediat ce primul terorist trage, deschid focul şi-i lichidează pe toţi. Totul, legal. În legitimă apărare.

Majoritatea operaţiunilor Detaşamentului de până în 1995 s-au desfăşurat în Irlanda de Nord, unde informaţiile obţinute în secret au condus la câteva dintre cele mai grele înfrângeri suferite de IRA. Cei din Detaşament au avut ideea nemaipomenită de a se strecura într-un salon al unui antreprenor de pompe funebre, unde se afla depus un fost terorist cu vederi republicane sau unioniste şi au instalat un microfon în lemnul sicriului.

Au procedat astfel deoarece naşii teroristului, ştiind că erau bănuiţi de activităţi ilegale, evitau să se întâlnească pentru a discuta şi a face planuri. La înmormântare însă se puteau întâlni fără probleme şi, acoperindu-şi gura cu palma, pentru ca urmăritorii

---

5 Personalitate a televiziunii americane, Jerry Springer este renumit pentru serialele şi talk-show-urile lui (n.tr.).

instalaţi pe dealul ce domina cimitirul, înarmaţi cu binocluri puternice, să nu le poată citi vorbele pe buze au discutat în voie. Microfoanele din sicriu au surprins destule. Această stratagemă a dat roade ani în şir.

În următorii ani, Detaşamentul a desfăşurat acţiunea denumită „Identificarea Ţintelor” în scopul depistării ucigaşilor în masă din Bosnia, permiţând echipelor de intervenţie SAS să-i prindă şi să-i transporte pentru a fi judecaţi la Haga.

Compania despre care Steve Edmond aflase de la domnul Rubinstein, colecţionarul de artă din Toronto care îşi recuperase ca prin minune tablourile, se numea Hazard Management, o firmă foarte discretă cu sediul în cartierul Victoria din Londra.

Hazard Management se specializase în trei domenii şi printre angajaţii săi se găseau în număr mare foşti agenţi care lucraseră în Forţele Speciale. Veniturile cele mai substanţiale proveneau din Protecţia Valorilor, activitate care implica asigurarea securităţii bunurilor extrem de valoroase care aparţineau unor oameni foarte bogaţi şi care nu prea voiau să se lipsească de ele. Asemenea acţiuni se desfăşurau doar în situaţii speciale şi pe o perioadă limitată, neavând caracter permanent.

Apoi, un alt domeniu era Protecţia Personală sau, prescurtat, PP. Şi aceste activităţi se desfăşurau pe termen scurt, deşi exista o micuţă şcoală în Wiltshire, unde bogătaşii îşi puteau trimite spre instruire gărzile de corp contra unui onorariu considerabil.

Cel mai mic serviciu de la Hazard Management era cunoscut sub numele de L&R, Localizare şi Recuperare. De ajutorul acestuia avusese nevoie domnul Rubinstein pentru depistarea capodoperelor şi negocierea legată de înapoierea lor.

La două zile după ce primise telefonul disperat de la fiica lui, Steve Edmond s-a întâlnit cu directorul general al companiei Hazard Management şi i-a explicat ce dorea:

— Găseşte-mi nepotul! Nu are importanţă cât costă, i-a spus el.

Fostul Director al Forţelor Speciale a surâs. Până şi soldaţii au copii de crescut. A doua zi a vorbit la telefon cu Phil Gracey, fost căpitan în Regimentul de Paraşutişti, care după zece ani de activitate în cadrul Detaşamentului devenise veteran. În sânul companiei era cunoscut sub numele de „Hăitaşul”.

Gracey s-a întâlnit personal cu Edmond, iar întrebările pe care i le-a pus acestuia au fost foarte minuţioase. Dacă tânărul mai era în viaţă, voia să ştie totul despre obiceiurile, gusturile, preferinţele, chiar viciile lui. A primit două fotografii înfăţişându-l pe Ricky Colenso şi numărul de mobil al bunicului. Apoi a salutat cu un gest din cap şi a plecat.

Hăitaşul a vorbit la telefon două zile aproape, fără întrerupere. Nu intenţiona să facă vreo mişcare până nu ştia precis unde mergea, cum şi pe cine căuta. A citit ore în şir materiale publicate despre războiul civil din Bosnia, despre programele de ajutorare şi despre existenţa în teritoriu a unor unităţi militare de altă origine decât bosniacă. În cele din urmă, a avut noroc.

Naţiunile Unite creaseră o forţă militară de „menţinere a păcii”, obişnuita nebunie de a trimite soldaţi pentru menţinerea păcii undeva unde nu exista pace care să fie menţinută, interzicându-le apoi să contribuie cu ceva ca să instaureze pacea şi ordonându-le în schimb să asiste la măcel fără să intervină. Forţele au primit numele de UNPROFOR, iar guvernul britanic trimisese în Bosnia un mare număr de soldaţi. Aceştia îşi aveau baza la Vitez, oraş aflat la numai cincisprezece kilometri de Travnik.

Regimentul dislocat acolo în iunie 1995 abia sosise; cel de dinainte fusese retras doar cu două luni înainte, iar Hăitaşul a reuşit să-l găsească pe colonelul care comandase respectivul regiment; urma un curs la regimentul de paraşutişti, în Pirbright. Acesta s-a dovedit o adevărată mină de informaţii. Trei zile mai târziu, după ce a discutat din nou cu Edmond, a plecat spre Balcani; nu direct spre Bosnia (lucru imposibil), ci spre Split, staţiunea de odihnă de pe malurile Adriaticii, în Croaţia. S-a

prezentat drept ziarist independent, legendă utilă, care este greu de dovedit sau de infirmat. S-a înarmat totuşi cu o scrisoare din partea unui important ziar duminical, care solicita o serie de articole privind eficienţa acţiunilor de ajutorare. Asta, pentru orice eventualitate.

După douăzeci şi patru de ore petrecute la Split, oraş care, fiind principalul punct de pornire spre centrul Bosniei, se bucura de o dezvoltare neaşteptată, Hăitaşul a reuşit să cumpere un automobil de teren uzat, dar foarte rezistent şi un pistol. Care putea fi bun la o adică. Drumul prin munţi, de pe coasta Adriaticii până la Travnik, s-a dovedit lung şi dificil, însă era încredinţat că deţinea informaţii exacte; nu avea să pătrundă în zone de luptă şi aşa a şi fost.

Războiul civil din Bosnia era o stare de beligeranţă cel puţin stranie. Rareori existau fronturi, motiv pentru care nu se purtase nicio bătălie decisivă. Doar o ţesătură pestriţă de comunităţi monoetnice care trăiau în teroare, sute de sate şi cătune pârjolite şi purificate „etnic”, bande de soldaţi care rătăceau de colo-colo, majoritatea aparţinând vreuneia dintre armatele „naţionale” de peste graniţa nesigură, dar cuprinzând şi grupuri de mercenari, jefuitori şi paramilitari demenţi, care se dădeau drept patrioţi. Aceştia din urmă erau cei mai periculoşi.

La Travnik, Hăitaşul a suferit primul eşec. John Slack plecase. Un suflet caritabil, care lucra pentru Grija Secolului, i-a spus că avea impresia că americanul trecuse la „Hrăniţi Copiii”, o organizaţie nonguvernamentală mult mai mare, cu sediul la Zagreb. Hăitaşul şi-a petrecut noaptea în sacul de dormit întins în maşina de teren şi a doua zi a plecat pe obositorul drum spre nord, către Zagreb, capitala Croaţiei. Acolo, la depozitul organizaţiei „Hrăniţi Copiii” l-a găsit pe John Slack. El nu i-a fost de prea mare ajutor.

— N-am idee ce s-a întâmplat, unde a plecat sau de ce, a protestat el. Ascultă, domnule, cei de „Peştii şi Pâinile” şi-au încetat activitatea luna trecută, iar el lucra pentru ea. A dispărut cu unul dintre cele două automobile

nou-nouţe Land-Cruiser; mai precis, cu cincizeci la sută din capacitatea mea de transport. În plus, l-a luat cu el pe unul dintre cei trei bosniaci care mă ajutau. Cei din Charleston s-au arătat foarte nemulţumiţi. Cum tratativele de pace par să facă, în sfârşit, ceva progrese, n-au vrut să mai continue activitatea de ajutorare. Le-am spus că mai sunt multe de făcut, dar ei au pus punct acţiunilor umanitare. Am avut noroc şi mi-am găsit un loc aici.

— Ce-i cu bosniacul acela?

— Fadil? În niciun caz n-a plănuit el aşa ceva. Era un tip cumsecade. Mi-aduc aminte că jelea mereu după familia lui. Dacă ar fi fost vorba de răzbunare, îi ura pe sârbi, nu pe americani.

— N-a apărut niciun indiciu în legătură cu centura în care-şi ţinea banii?

— Da, asta a fost o mare greşeală. L-am prevenit. Suma era prea mare ca s-o păstrezi undeva sau s-o cari după tine. Dar nu cred că Fadil l-ar fi ucis pentru bani.

— John, tu unde erai la data aceea?

— Tocmai asta-i chestia. Dac-aş fi rămas acolo, nu s-ar fi întâmplat aşa ceva. Aş fi respins ideea, indiferent care ar fi fost ea. Numai că eu plecasem spre sudul Croaţiei, ca să mă ocup de tractarea până în cel mai apropiat oraş a unui camion căruia i se defectase motorul. Ce tembel, suedezul acela! Iţi dai seama, omul a mers nu ştiu cât fără să observe că n-avea picătură de ulei în motor.

— Şi ce-ai aflat?

— La întoarcere? Păi, sosise la bază, a intrat, a luat vehiculul de teren şi a plecat. Ibrahim, un alt bosniac, i-a văzut pe amândoi, dar n-au discutat. Asta s-a întâmplat cu patru zile înainte de întoarcerea mea. Am tot încercat să-l sun pe mobil, dar nu a răspuns. M-am enervat groaznic. Îmi închipuisem că au plecat să se distreze. La început, am fost mai curând furios decât îngrijorat.

— Ai idee în ce direcţie au plecat?

— Hmmm! Ibrahim a spus că au luat-o spre nord. Adică, spre centrul Travnik-ului. De acolo drumurile pot duce oriunde. Iar în oraş n-am găsit pe nimeni care să ştie

ceva.

— Dar tu, John, ai vreo bănuială?

— Da. Cred că a primit vreun telefon. Sau, mai curând, Fadil a primit vreunul şi i-a spus lui Ricky. Se cam lăsa copleşit de milă. Dacă ar fi primit un telefon legat de o urgenţă medicală într-unul dintre satele de munte, ar fi fost în stare să se ducă până acolo pentru a încerca să ofere ajutor. Era prea impulsiv ca să anunţe unde pleacă. Amice, ai văzut zona de munte? Ai condus pe acolo? Numai munţi, văi şi râuri. Mi-nchipui că au căzut în vreo prăpastie şi s-au zdrobit. Acum, când va veni iarna şi n-o să mai fie frunze şi desişuri, cineva are să vadă maşina strivită undeva, printre stânci. Îmi pare rău, dar trebuie să plec. Mult noroc! A fost un băiat de treabă.

Hăitaşul s-a întors la Travnik şi-a înjghebat un mic birou în care şi locuia şi a recrutat drept ghid şi interpret un Ibrahim fericit că şi-a găsit de lucru.

Avea la el un telefon cu legătură prin satelit şi câteva acumulatoare de rezervă, precum şi un dispozitiv de criptare pentru a evita interceptarea convorbirilor. Asta era pentru a ţine legătura cu sediul din Londra. Cei de acolo aveau posibilitatea de a acţiona, care lui nu-i erau la îndemână.

A considerat că existau patru explicaţii, ce puteau fi ierarhizate de la ridicole până la probabile, fără a exclude posibilul. Cea mai ridicolă dintre ele ar fi fost că Ricky Colenso hotărâse să fure maşina de teren, plecase spre sud, către Belgrad, în Serbia şi o vânduse, abandonând astfel viaţa pe care o dusese până atunci pentru a trăi ca un vagabond. A respins însă această idee. Nu-i stătea în fire lui Ricky Colenso şi de ce să fi furat un Land-Cruiser, când bunicul lui putea cumpăra până şi fabrica producătoare?

Următoarea explicaţie ar fi fost că Sulejman îl convinsese pe Ricky să-l ducă la plimbare cu maşina, apoi îl ucisese pentru bani şi vehicul. Posibil. Dar ca musulman bosniac, lipsit de paşaport, Fadil nu putea ajunge prea departe în Croaţia sau în Serbia, ambele ţări ostile

musulmanilor, iar o asemenea maşină ar fi atras atenţia, dacă ar fi încercat să o vândă.

A treia era că fuseseră atacaţi de persoane necunoscute şi ucişi pentru automobil şi bani. Printre ucigaşii care acţionau de capul lor şi bântuiau prin munţi se numărau câteva grupuri de mujahedini, fanatici musulmani din Orientul Mijlociu, veniţi să-şi „ajute” fraţii musulmani din Bosnia. Se ştia deja că ei omorâseră doi mercenari europeni, cu toate că aceştia din urmă acţionau, teoretic, de aceeaşi parte, plus un participant la acţiunile de ajutorare şi un proprietar de benzinărie care refuzase să le dea carburant pe gratis.

Însă prima pe lista posibilelor explicaţii era părerea împărtăşită de John Slack. Hăitaşul l-a luat cu el pe Ibrahim şi, zilnic, au urmat toate drumurile ce ieşeau din Travnik, mergând kilometri întregi prin munţi. În timp ce bosniacul conducea cu viteză redusă în urma lui, Hăitaşul cerceta desişurile de pe pantele abrupte ale prăpăstiilor şi văile de jos.

A făcut totul cu minuţiozitate extremă. Fără să se grăbească, cu răbdare, fără să-i scape nimic, a căutat urme de pneuri, margini de şosele prăbuşite, dâre lăsate de frânări bruşte, vegetaţie sfârtecată, iarbă strivită de cauciucuri. În trei rânduri, legându-se cu o frânghie de maşina de teren marca Lada, a coborât în prăpăstii în care vegetaţia densă putea ascunde un Land-Cruiser prăbuşit. N-a găsit nimic.

Cu binoclul la ochi, a stat îndelung pe marginea şoselelor şi a cercetat văile de dedesubt, căutând să surprindă sclipiri de metal sau cioburi. Nimic. După zece zile epuizante se convinsese că Slack se înşelase. Dacă un vehicul de teren atât de mare ar fi ieşit de pe şosea şi ar fi intrat în decor, ar fi lăsat urme, indiferent cât de neînsemnate, care ar fi putut fi depistate chiar şi după patruzeci de zile. Iar lui nu i-ar fi scăpat un asemenea amănunt. În văile din jurul Travnik-ului nu exista însă niciun vehicul sfărâmat.

A anunţat că oferă o recompensă extrem de atractivă

oricui i-ar fi furnizat informaţii. Vestea privind recompensa s-a răspândit în rândul refugiaţilor şi câţiva oameni s-au arătat dornici să se pricopsească. Dar de la aceştia n-a aflat decât că văzuseră maşina circulând prin oraş în ziua respectivă. Destinaţia nu se cunoştea. Nici drumul pe care o apucase.

După două săptămâni a încheiat cercetările şi s-a mutat la Vitez, sediul contingentului britanic, abia sosit.

Şi-a găsit loc de cazare în şcoala care fusese transformată într-un soi de hotel, mai ales pentru ziarişti britanici. Clădirea se afla pe o stradă cunoscută sub numele de Aleea TV, alături de tabăra militară britanică şi destul de sigură dacă lucrurile se înrăutăţeau pe neaşteptate.

Ştiind cum îi priveau militarii pe jurnalişti, nu i-a sâcâit cu legenda lui de „ziarist independent", ci a încercat să obţină o audienţă la comandant, un colonel, bazându-se pe calitatea ce o avusese, aceea de ofiţer în cadrul Serviciilor Speciale.

Colonelul avea un frate la paraşutişti. Proveneau din acelaşi mediu şi aveau aceleaşi interese. N-a întâmpinat nicio dificultate şi i s-a promis chiar ajutor.

Comandantul auzise de dispariţia tânărului. Nefericită întâmplare! Patrulele fuseseră instruite să cerceteze cu atenţie, dar nu obţinuse nicio informaţie. Hăitaşul a promis o donaţie substanţială către Fondul de Bunăvoinţă al Armatei. S-a organizat o expediţie de recunoaştere cu un avion uşor pus la dispoziţie de cei de la artilerie. Hăitaşul l-a însoţit pe pilot. Au zburat pe deasupra munţilor şi prăpăstiilor vreme de o oră. N-a găsit nimic.

— Cred că trebuie să ne gândim la ce e mai rău, a spus colonelul în timpul unei cine.

— Grupurile de mujahedini?

— Tot ce se poate. Nişte porci ordinari, înţelegi? Sunt în stare să te ucidă pe loc, dacă nu arăţi a musulman sau chiar dacă eşti, dar nu eşti fundamentali st. Zici că în cincisprezece mai? Noi suntem aici doar de două

săptămâni. Abia ne obişnuim cu situaţia de la faţa locului. Dar am verificat în Jurnalul de Incidente. Nu s-a înregistrat niciunul în zonă. Ai putea încerca să verifici buletinele întocmite de ECMM[6]. Poţi găsi lucruri de interes acolo şi am un maldăr în birou. Cred că găseşti şi ziua de cincisprezece mai.

Misiunea de Monitorizare a Comunităţii Europene era o încercare a Uniunii Europene cu sediul la Bruxelles de a se impune într-o situaţie pe care nu o putea influenţa în niciun fel. Bosnia era o problemă a cărei rezolvare ţinea de Naţiunile Unite, asta până când, într-un târziu, ajungându-se la evenimente exasperante, ea a fost preluată şi rezolvată de Statele Unite. Bruxelles-ul dorea totuşi să aibă un rol, de aceea se crease o echipă de observatori care să legitimeze acest lucru. Aşa se născuse ECMM. A doua zi, Hăitaşul a examinat teancul de rapoarte.

Observatorii Uniunii Europene erau, în general, ofiţeri ai forţelor armate puşi la dispoziţie de ministerele apărării ale unor ţări membre, care nu aveau altceva mai bun de făcut. Aceştia erau dispersaţi în întreaga Bosnie, unde aveau câte un birou, un apartament, automobil şi o indemnizaţie de subzistenţă. Unele dintre rapoartele privind diverse incidente se citeau mai curând ca nişte jurnale personale. Hăitaşul s-a concentrat asupra oricărei însemnări ce privea ziua de 15 mai sau următoarele trei zile. Unul dintre ele, întocmit de ofiţerul staţionat la Banja Luka i-a reţinut atenţia.

Banja Luka era o redută sârbă, apărată cu străşnicie la nord de Travnik şi situată dincolo de lanţul muntos Vlasic. Ofiţerul ECMM de acolo fusese un maior danez, Lasse Bjerregaard. El notase că în seara precedentă celei de 15 mai, bea ceva la un bar de la Hotelul Bosna şi asistase la o ceartă aprinsă între doi sârbi îmbrăcaţi în uniforme de camuflaj. Unul din ei, mai în vârstă, se înfuriase pe celălalt şi îl înjura în sârbă. Apoi l-a pălmuit

---

6 The European Community Monitoring Mission, Misiunea de Monitorizare a Comunităţii Europene (n.tr.).

serios pe cel mai tânăr, însă cel lovit nu a ripostat, ceea ce indica superioritatea în grad a celuilalt.

După ce incidentul se stinsese, maiorul a încercat să obţină o explicaţie de la barman, care vorbea o engleză destul de proastă, în timp ce danezul vorbea foarte bine, dar barmanul ridicase din umeri şi se îndepărtase cu un gest extrem de nepoliticos, lucru care nu-l caracteriza. A doua zi dimineaţă, bărbaţii în uniformă plecaseră, iar maiorul nu i-a mai văzut din nou.

Hăitaşul s-a gândit că aceasta era cea mai disperată tentativă pe care o făcuse vreodată pentru a obţine o informaţie, dar a telefonat la biroul ECMM din Banja Luka. Ofiţerul fusese rechemat, iar înlocuitorul lui era un grec. Acesta a confirmat întoarcerea danezului în ţara natală în cursul săptămânii precedente. Hăitaşul le-a telefonat celor de la Londra sugerându-le să se intereseze la Ministerul Danez al Apărării. A primit răspunsul în mai puţin de trei ore. Din fericire, ofiţerul nu avea un nume foarte obişnuit. Dacă l-ar fi chemat Jensen, ar fi fost mai greu să-l găsească. Acest maior Bjerregaard era în permisie şi locuia la Odense.

Hăitaşul l-a găsit pe danez spre seară, când acesta revenise cu familia, după o zi petrecută într-o croazieră pentru a scăpa de valul de căldură. Bjerregaard s-a dovedit foarte amabil. Şi-a adus aminte cu precizie ce se petrecuse în seara aceea de 15 mai. La urma urmelor, el nu prea avea ce face în Banja Luka, iar misiunea solitară fusese extrem de plicticoasă.

Ca în fiecare seară, se dusese la bar în jurul orei şapte şi jumătate ca să bea o bere înainte de masă. Jumătate de oră mai târziu, în local a intrat un mic grup de sârbi îmbrăcaţi în uniforme de camuflaj. Şi-a dat seama că nu aparţineau armatei iugoslave, deoarece nu aveau pe umăr însemnele de armă ale unităţilor lor.

Păreau foarte siguri de ei înşişi şi au comandat băutură pentru toţi, şliboviţă cu bere, o combinaţie mortală. După câteva pahare, maiorul se pregătea să se îndrepte spre restaurant, deoarece hărmălaia devenise

asurzitoare, când în bar a intrat un alt sârb. Părea să fie comandantul grupului, fiindcă oamenii s-au mai potolit.

Le-a vorbit în sârbă şi pesemne că le ordonase să-l urmeze. Oamenii au început să-şi golească precipitaţi paharele, dându-le peste cap şi şi-au vârât pachetele de ţigări şi brichetele în buzunare. Apoi unul dintre ei s-a oferit să achite nota.

Comandantul a explodat de furie. A început să urle la subordonat. Ceilalţi au tăcut ca mormântul. La fel şi ceilalţi clienţi. Chiar şi barmanul. Tirada a continuat, însoţită de două palme răsunătoare. Cu toate acestea, nimeni n-a protestat. În cele din urmă, comandantul a ieşit din bar ca o furtună. Abătuţi şi potoliţi, ceilalţi l-au urmat. Consumaţia a rămas neplătită.

Maiorul încercase să obţină o explicaţie de la barmanul cu care, după ce venise acolo seară de seară să bea, era în relaţii bune. Bărbatul era livid. Danezul a crezut că de furie pentru scena petrecută în bar, dar se părea că era, mai curând, vorba de spaimă. Când l-a întrebat ce se întâmplase, omul a ridicat din umeri şi s-a îndreptat către celălalt capăt al barului pustiu şi a privit în altă parte.

— Iar comandantul şi-a vărsat furia şi pe altcineva? a întrebat Hăitaşul.

— Nu, doar pe cel care a încercat să plătească nota, i-a răspuns maiorul.

— De ce numai pe el, domnule maior? În raport nu se menţionează un posibil motiv.

— Ah! N-am mai notat asta? Îmi pare rău. Pentru că omul a încercat să achite folosind o bancnotă de o sută de dolari, aşa cred.

CAPITOLUL ŞAPTE
Voluntarul

Hăitaşul şi-a făcut bagajele şi, de la Travnik, a plecat spre nord. Trecea din teritoriul bosniac (musulman) într-o zonă deţinută de sârbi. De antena maşinii Lada prinsese un

drapel britanic şi, cu puţin noroc, acest lucru îi putea descuraja pe ţintaşii care ar fi vrut să-şi încerce priceperea. Iar dacă era oprit, se bizuia pe paşaport, pe scrisoarea care demonstra că scria o serie de articole despre acţiunile de ajutorare şi pe o mulţime de pachete de ţigări bune, cumpărate de la magazinul garnizoanei din Vitez, pe care le putea oferi în dar.

Dacă niciuna dintre acestea nu l-ar fi ajutat, atunci îi rămânea pistolul încărcat, aflat la îndemână şi pe care ştia să-l folosească.

A fost oprit de două ori, o dată de o patrulă de miliţie la ieşirea din zona controlată de bosniaci şi apoi de o patrulă militară sârbească, la sud de Banja Luka. Cu fiecare prilej, explicaţiile, documentele şi cadourile i-au fost de ajutor. Cinci ore mai târziu, a intrat în Banja Luka.

Hotelul Bosna nu rivaliza nici pe departe cu faimosul Ritz, dar era singurul cu care se lăuda oraşul. S-a cazat. Aveau camere libere din belşug. În afară de o echipă de televiziune din Franţa, a avut impresia că era singurul străin care locuia acolo. La ora şapte a intrat în bar. La mese mai erau trei persoane, toate de origine sârbă şi barmanul. S-a îndreptat cu paşi siguri spre un scaun de la bar.

— Bună! Tu trebuie să fii Dusko!

A arborat o mină deschisă, prietenoasă şi fermecătoare. Barmanul i-a strâns mâna întinsă:

— Ai mai fost vreodată la noi?

— Nu, e prima oară. Frumos bar! Pare destul de intim.

— De unde-mi ştii numele?

— Un amic de-al meu a fost detaşat aici o vreme. Un danez. Lasse Bjerregaard. El m-a rugat să-ţi transmit salutări dacă trec pe aici.

Barmanul s-a calmat vizibil. Nu se simţea deloc ameninţat:

— Eşti danez?

— Nu, englez.

— Militar?

— Nu, slavă Cerului! Ziarist. Scriu nişte articole despre organizaţiile de ajutorare. Bei ceva cu mine?

Dusko s-a servit cu cel mai bun gin pe care-l avea la bar:

— Şi eu aş vrea să mă fac ziarist. Cândva. Să călătoresc. Să văd lumea.

— Şi ce te împiedică? Capătă ceva experienţă la ziarul local, apoi te muţi într-un oraş mare. Eu aşa am procedat.

— Aici? În Banja Luka n-avem ziar.

— Atunci încearcă la Sarajevo. Chiar la Belgrad. Doar eşti sârb. Poţi pleca, iar războiul n-o să ţină o veşnicie.

— Mă costă ca să mă mut de aici. Fără slujbă, de unde bani? Fără bani, de unde călătorii şi slujbă?

— A, da, banii, asta-i eterna problemă. Sau poate că nu.

Englezul a scos un teanc de dolari, numai bancnote de o sută şi le-a numărat pe tejgheaua barului.

— Eu sunt de modă veche, a zis el. Cred că oamenii trebuie să se ajute între ei. Aşa ne facem viaţa mai uşoară şi mai plăcută. Dusko, vrei să mă ajuţi?

Barmanul a rămas cu ochii holbaţi la mia de dolari aflată la câţiva centimetri de vârful degetelor lui. Nu-şi putea dezlipi privirea de la bani. A coborât vocea, rostind în şoaptă:

— Ce vrei? Ce faci aici? Nu eşti reporter.

— Ba da, într-un fel, sunt. Pun întrebări. Dar plătesc bine ca să primesc răspunsuri. Dusko, vrei să fii bogat ca mine? Ai mai văzut o bancnotă de o sută. În luna mai. Pe cincisprezece, nu-i aşa? Un soldat a încercat să plătească nota cu ea. Din cauza asta a ieşit un scandal de pomină. Amicul meu, Lasse, a fost de faţă. El mi-a povestit. Explică-mi precis ce s-a petrecut aici şi motivele.

— Nu aici. Mai târziu, a şoptit, speriat, sârbul. De la o masă, unul dintre bărbaţi se ridicase şi se apropia de bar. Dovedind o dexteritate deosebită, Dusko a aruncat o cârpă de şters pahare peste teancul de bani: Localul închide la zece. Vino atunci!

La ora zece şi jumătate, în spatele uşilor încuiate, cei doi s-au aşezat într-un separeu cufundat în semiîntuneric şi au stat de vorbă.

— Nu erau din armata iugoslavă, nici soldaţi adevăraţi, a început barmanul. Paramilitari. Nişte ticăloşi. Au stat aici trei zile. Cele mai bune camere, cea mai bună mâncare, băutură pe săturate. Au plecat, dar nu au plătit.

— Unul dintre ei a încercat s-o facă.

— Adevărat. Doar unul. Băiat bun. Altfel decât ceilalţi. Educat. Restul, nişte bandiţi. Oameni de două parale.

— Şi n-ai făcut scandal pentru că n-au plătit şederea de trei zile?

— Scandal? Să fac scandal? Ce să le zic? Animalele erau înarmate. Omorau pe oricine, chiar şi sârbi. Toţi, nişte ucigaşi.

— Şi-atunci, când puştiul acela a încercat să-ţi plătească, cine a fost cel care l-a luat la palme?

În ciuda luminii scăzute, Hăitaşul a simţit cum sârbul se încordează.

— Nu ştiu. Era şeful, comandantul grupului. Dar nu-i ştiu numele. Îi spuneau doar Şefu'.

— Dusko, toţi paramilitarii ăştia au nume. Arkan şi „Tigrii" lui. „Băieţii lui Frankie" şi alţii. Tuturor le place să fie cunoscuţi. Se laudă cu numele pe care le au.

— Asta, nu. Jur.

Hăitaşul şi-a dat seama că i s-a servit o minciună. Oricine ar fi fost, ucigaşul acela inspira o teamă cumplită celor din jur, chiar şi sârbilor:

— Dar puştiul acela bine crescut… nici el n-avea nume?

— N-am auzit.

— Dusko, e vorba de o mulţime de bani. N-o să ne mai vezi nici pe mine, nici pe el şi o să ai bani îndeajuns ca după război să începi o viaţă nouă la Sarajevo. Spune-mi cum îl chema pe puşti.

— El a plătit în ziua plecării. Ca şi cum i-ar fi fost ruşine de cei cu care era. S-a întors şi a achitat cu un cec.

— A fost un cec fals? S-a întors? Îl mai ai?

— Nu, a fost achitat. În dinari iugoslavi. De la o bancă din Belgrad. Decont integral.

— Aşadar, nu mai ai cecul?

— O fi în banca de la Belgrad. O fi fost distrus deja. Dar eu mi-am scris numărul cărţii de identitate, pentru cazul în care era fals.

— Unde? Unde l-ai notat?

— Pe spatele unui carneţel de comenzi. Cu pixul.

Hăitaşul l-a găsit. Carneţelul, folosit pentru notarea comenzilor lungi şi complicate de băuturi, ce nu puteau fi ţinute minte toate, mai avea doar două file. Peste o zi ar fi fost aruncat la gunoi. Iar pe coperta cartonată se afla un număr din şapte cifre şi două majuscule. După opt săptămâni, încă se mai puteau citi.

Hăitaşul i-a dat o mie de dolari din banii primiţi de la domnul Edmond şi a plecat. Drumul cel mai scurt de acolo era spre nord, în Croaţia şi de acolo putea lua un avion de la aeroportul din Zagreb.

De cinci ani, însângerată, cuprinsă de haos şi bântuită de teroare, vechea Republică Federativă a Iugoslaviei, alcătuită din şapte republici, se destrăma. La nord, Slovenia fusese prima care se separase, din fericire, fără vărsări de sânge. La sud, Macedonia scăpase, reuşind să obţină independenţa. În centru însă dictatorul sârb Slobodan Miloşevici a recurs la brutalităţi de nedescris pentru a păstra Croaţia, Bosnia, Kosovo şi Muntenegru, precum şi Serbia natală. Pierduse Croaţia, dar pofta de putere şi de război îi rămăsese nedomolită.

Belgradul în care Hăitaşul sosise în 1995 nu fusese afectat de starea de lucruri din federaţie. Devastarea avea să fie provocată de războiul din Kosovo, care nu începuse încă.

Cei de la biroul din Londra îi recomandaseră o agenţie de detectivi particulari din Belgrad, condusă de un fost ofiţer superior de poliţie, la serviciile căreia se mai apelase. Îşi botezase agenţia nu tocmai original,

„Chandler[7]” şi Hăitaşului i-a fost uşor să o găsească
— Vreau să găsesc un tânăr al cărui nume nu-l ştiu, însă am numărul cărţii lui de identitate, i-a spus el detectivului Dragan Stojici.
Stojici şi-a dres glasul:
— Ce-a făcut?
— Nimic, din câte ştiu. A văzut ceva. Poate. Sau poate că nu.
— Bine. Vreun nume, ceva?
— După aceea, aş vrea să discut cu el. Nu am maşină şi nu cunosc limba. S-ar putea să ştie el engleză. Sau s-ar putea să nu ştie.
Stojici şi-a dres din nou glasul. Părea un tic nervos. Lăsa impresia că citise toate romanele şi văzuse toate filmele cu Phillip Marlowe. Se străduia să arate şi să se poarte ca Robert Mitchum în *Somnul de veci,* numai că, având doar un metru şaptezeci şi chelie, nu aducea nici pe departe cu acesta.
— Condiţiile mele… a început el.
Hăitaşul a mai scos zece bancnote de câte o sută de dolari şi le-a aşezat pe masă:
— Te rog să mă urmăreşti cu cea mai mare atenţie, a murmurat el.
Stojici rămăsese ca vrăjit. Replica părea să vină din *Adio, iubita mea:*
— S-a făcut, a spus el.
Hăitaşul s-a văzut silit să-i acorde cezarului ce era al cezarului, deoarece bondocul fost inspector de poliţie nu şi-a pierdut vremea. Scoţând fum negru, automobilul său marca Yugo, avându-l pe Hăitaş pe bancheta din dreapta şoferului, i-a dus în cealaltă parte a oraşului, spre cartierul Konjarnik unde colţul străzii Ljermontova este ocupat de sediul poliţiei din Belgrad. Clădirea aceea a fost şi rămâne un edificiu pătrăţos mare şi urât, zugrăvit în maro şi gălbui, ca un fagure uriaş şi colţuros, prăvălit pe o parte.

---

7 Raymond (Thornton) Chandler (1888-1959), celebru scriitor american, autor de romane poliţiste. Este creatorul celebrul detectiv Philip Marlowe, cel care luptă cu răufăcătorii anilor '30 (n.red.).

— Mai bine rămâi aici, i-a zis Stojici.

A lipsit o jumătate de oră şi pesemne că se cinstise cu vreun fost coleg, pentru că la întoarcere răsuflarea îi mirosea puternic a şliboviţă. Avea în schimb un petic de hârtie în mână:

— Cartea de identitate îi aparţine lui Milan Rajak. Douăzeci şi patru de ani. Înregistrat ca student la Drept. Tatăl, avocat, cu bani, familie înstărită. Eşti sigur că el e cel pe care-l cauţi?

— Dacă n-o fi având vreo dublură, el şi cartea de identitate cu fotografia lui s-au aflat în Banja Luka acum două luni.

— Ce naiba căuta acolo?

— Purta uniformă. A fost văzut într-un bar.

Stojici şi-a amintit câteva dintre lucrurile pe care le citise în dosarul ce i se prezentase, dar nu i se permisese să-l copieze:

— Şi-a satisfăcut serviciul militar obligatoriu. Toţi tinerii sârbi trebuie să facă armata. Între optsprezece şi douăzeci şi unu de ani.

— Pe câmpul de luptă?

— Nu. La transmisiuni. Operator radio.

— Aşadar, n-a participat la lupte. Poate şi-o fi dorit asta. Pesemne s-a alăturat unui grup care mergea în Bosnia să lupte pentru cauza sârbească. Să fie un voluntar dus de nas de propagandă? E posibil?

Stojici a strâns din umeri:

— Tot ce se poate. Dar paramilitarii ăştia sunt nişte gunoaie. Gangsteri, unul şi unul. Ce să caute un student la Drept printre nişte oameni ca ei?

— Să-şi fi luat vacanţa de vară? a sugerat Hăitaşul.

— În ce grupare? Să-l întrebăm?

Stojici a examinat bucata de hârtie:

— Locuieşte în Senjak, la nicio jumătate de oră de aici.

— Atunci, să mergem.

Au găsit adresa cu uşurinţă: o vilă masivă, de oameni cu bani, pe strada Istarska. Numeroşii ani în care îl slujise

pe mareşalul Tito, iar apoi pe Slobodan Miloşevici, îi priiseră domnului Rajak. Le-a deschis o femeie palidă şi agitată, de vreo patruzeci de ani, dar arătând mai în vârstă.

A urmat un schimb de cuvinte în sârbă.

— Mama lui Milan, a precizat Stojici. Da, e acasă. Femeia te-ntreabă ce doreşti.

— Să discut cu el. Un interviu, pentru presa britanică.

Evident nedumerită, doamna Rajak i-a invitat înăuntru şi şi-a chemat fiul. Apoi i-a condus în camera de zi. Hăitaşul a văzut picioarele cuiva care stătea pe scara interioară şi curând pe hol a apărut un tânăr. A schimbat câteva cuvinte în şoaptă cu mama, apoi a intrat. Avea un aer perplex, îngrijorat, aproape temător. Hăitaşul i-a adresat un surâs prietenesc şi cei doi şi-au strâns mâinile. Uşa rămăsese uşor întredeschisă. Doamna Rajak era la telefon şi vorbea precipitată. Stojici i-a aruncat englezului o privire de avertisment, parcă spunând: „Indiferent ce vrei să întrebi, fă-o repede! Artileria grea e pe drum”.

Hăitaşul i-a întins tânărului carnetul de comenzi de la barul din nord. Cele două file rămase purtau inscripţia cu Hotelul Bosna. A răsucit carnetul şi i-a arătat lui Milan Rajak cele şapte cifre şi iniţialele numelui său.

— A fost elegant din partea ta să-ţi achiţi nota de plată, Milan! Barmanul ţi-a rămas recunoscător. Din nefericire, cecul nu i-a fost onorat.

— Nu. Imposibil. S-a achi…

S-a controlat brusc şi s-a făcut alb ca hârtia:

— Milan, nimeni nu te acuză de ceva anume. De aceea, te rog să-mi spui: ce căutai la Banja Luka?

— Eram în vizită.

— Cu nişte amici?

— Da.

— În echipament de camuflaj? Milan, aceea era zonă de război. Ce s-a întâmplat în ziua aceea?

— Nu înţeleg ce vreţi de la mine. Mamă…

Apoi a început să vorbească în sârbă, iar Hăitaşul n-a

mai înţeles nimic. A privit întrebător spre Stojici:

— Vine tăticu', a murmurat detectivul.

— Ai fost într-un grup, cu alţi zece tineri. Toţi, în uniformă, înarmaţi. Cine erau ceilalţi?

Fruntea şi faţa lui Milan Rajak s-au îmbrobonat de sudoare, iar el părea că va izbucni în lacrimi dintr-o clipă în alta. Hăitaşul a apreciat că acela era un semn că tânărul avea probleme serioase cu nervii.

— Eşti englez? Dar n-ai nicio treabă cu presa. Ce cauţi aici? De ce mă persecuţi? Nu ştiu nimic.

Din faţa casei s-a auzit un scrâşnet de frâne, apoi paşii grăbiţi ai cuiva care urca treptele în fugă. Doamna Rajak a deschis uşa, iar soţul ei a năvălit înăuntru. A apărut în uşa camerei de zi, cu un aer agitat şi furios. Fiind cu o generaţie mai bătrân decât fiul lui, nu ştia engleză. A răcnit, în schimb, în sârbă.

— Întreabă ce căutăm în casa lui şi de ce-i hărţuieşti fiul, a tradus Stojici.

— Nu-l hărţuiesc, a rostit Hăitaşul, fără să-şi piardă cumpătul. Pun nişte întrebări simple. Ce căuta acest tânăr acum opt săptămâni în Banja Luka şi cine erau ceilalţi din grup?

Stojici a tradus. Rajak senior a început să strige.

— Spune că fiul lui nu ştie nimic şi că n-a călcat pe acolo, a explicat Stojici. A stat acasă toată vara şi că, dacă nu părăsim casa imediat, va chema poliţia. Personal, cred că ar fi cazul. Avem în faţă un om influent.

— Bine, a convenit Hăitaşul. O ultimă întrebare.

La rugămintea lui, fostul director al Forţelor Speciale, care acum conducea Hazard Management, luase un prânz foarte discret cu un informator din Serviciul de Informaţii. Şeful Departamentului Balcanic se arătase amabil, atât cât îşi putea permite.

— Aceia erau Lupii lui Zoran? Cel care te-a pălmuit a fost chiar Zoran Zilici?

Stojici tradusese mai mult de jumătate din vorbele Hăitaşului, după care s-a oprit brusc. Milan înţelesese totul din engleză. Efectul întrebărilor fusese dublu. Vreme de

câteva clipe, s-a lăsat o tăcere de gheaţă, deconcertantă. Apoi a urmat o explozie ca aceea a unei grenade paralizante.

Doamna Rajak a scos un urlet lung şi a ieşit fugind din încăpere. Fiul ei s-a făcut mic pe un scaun şi-a prins capul între palme şi a început să tremure. Chipul tatălui, din livid, a devenit purpuriu, a întins mâna către uşă şi a început să răcnească singurul cuvânt despre care Gracey presupunea că însemna „afară”. Stojici s-a îndreptat spre uşă. Hăitaşul a pornit pe urmele lui.

Când a trecut pe lângă tânărul care tremura fără să se poată controla, s-a oprit şi i-a strecurat o carte de vizită în buzunar:

— În caz că te răzgândeşti cumva, a murmurat el. Mă chemi. Sau îmi scrii. Voi veni imediat.

În maşina care îl ducea la aeroport se lăsase o tăcere încordată. Dragan Stojici simţea că îşi merita banii până la ultimul cent. Iar când au ajuns la terminalul pentru zboruri internaţionale, i-a spus englezului care pleca:

— Prietene, dacă mai vii în Belgrad, te sfătuiesc să nu mai pronunţi numele acela. Nici măcar în glumă. Mai ales în glumă. Ar fi mai bine să ştergem ziua asta din calendar.

În următoarele douăzeci şi patru de ore, Hăitaşul şi-a încheiat şi apoi a transmis raportul către Steven Edmond, împreună cu lista cheltuielilor. Ultimele paragrafe sunau astfel:

„Regret, dar trebuie să admit că s-ar putea ca evenimentele care au condus la decesul nepotului dumneavoastră, modul în care a murit sau locul în care se află cadavrul să nu fie elucidate niciodată. Iar eu v-aş da false speranţe dacă aş afirma că el mai este încă viu. Deocamdată şi în viitorul previzibil, singura concluzie trebuie să fie: dispărut, probabil ucis.

Nu cred că el şi bosniacul care l-a însoţit s-au prăbuşit în vreuna dintre prăpăstiile din regiune. Am cercetat personal toate aceste drumuri. Şi nici nu cred că

bosniacul l-a ucis pentru a pune mâna pe automobil sau pe banii lui, sau pentru ambele.

Consider că au dat, fără să vrea, de bucluc şi au fost ucişi amândoi de o persoană sau de persoane necunoscute. Există probabilitatea ca aceste persoane să fi fost membrii unei bande de criminali paramilitari sârbi, despre care se ştie că acţionează în zona respectivă. Dar fără probe, identificări, confesiuni sau declaraţii în faţa tribunalului, nu este posibil să se aducă acuzaţii.

Sunt profund îndurerat că trebuie să vă aduc la cunoştinţă asemenea lucruri, dar sunt aproape convins că acesta este adevărul.

Stimate domn, am onoarea de a rămâne,

Al dumneavoastră prea plecat slujitor, Philip Gracey.”

Scrisoarea data din 22 iulie 1995.

CAPITOLUL OPT
Avocatul

Principalul motiv pentru care Calvin Dexter hotărâse să părăsească armata nu putea fi explicat, deoarece nu voia să fie luat peste picior. Luase această decizie pentru că dorea să urmeze colegiul, să-şi ia licenţa şi să devină avocat.

În ceea ce priveşte fondurile, cât stătuse în Vietnam economisise câteva mii de dolari şi putea solicita sprijin în baza prevederilor Legii Încorporării.

Existau unele condiţii în legătură cu această lege: dacă un soldat american care părăsea armata din alte motive decât îndepărtarea sa dezonorantă dorea să se înscrie la colegiu, atunci guvernul plătea taxele şcolare până la obţinerea diplomei. Alocaţia, care a crescut de-a lungul ultimilor treizeci de ani, putea fi cheltuită de student după cum voia, atâta vreme cât conducerea colegiului confirma că el urmează cursurile cu asiduitate.

Dexter s-a gândit că un colegiu situat într-un oraş

mic ar fi mai ieftin, dar dorea să urmeze o universitate care să aibă şi o facultate de drept, iar dacă avea să practice avocatura, atunci existau mai multe şanse în statul New York, care era mult mai mare decât New Jersey. După ce a parcurs conţinutul a aproape cincizeci de broşuri, s-a înscris la Fordham University, din New York City.

Şi-a trimis documentele necesare la sfârşitul primăverii, împreună cu certificatul de lăsare la vatră, DD214[8], pe care îl primea orice soldat când îşi termina stagiul militar. Se încadrase în termen.

În primăvara anului 1971, cu toate că sentimentele americanilor faţă de războiul din Vietnam erau în plină fierbere, mai ales în rândul celor din mediul universitar, foştii combatanţi nu erau consideraţi vinovaţi; mai curând, erau consideraţi drept victime.

După haotica şi ruşinoasa încheiere a ostilităţilor în 1973, denumită uneori şi „fuga”, sentimentele s-au mai schimbat. Cu toate că Richard Nixon şi Henry Kissinger s-au străduit să confere lucrurilor o imagine cât de cât onorabilă şi cu toate că retragerea din dezastrul pe care îl reprezentase războiul ce nu putea fi câştigat în Vietnam fusese primită în general cu satisfacţie, tot era considerată o înfrângere.

Dacă există ceva de care americanul obişnuit nu vrea să-şi lege numele prea des, acela este înfrângerea. Însuşi conceptul este neamerican, chiar în rândul membrilor stângii liberale. Soldaţii americani care se întorceau acasă după 1973 îşi închipuiau că vor fi bine primiţi, fiindcă făcuseră tot ce putuseră, suferiseră, îşi pierduseră în luptă pe cei mai buni prieteni; s-au lovit însă de o indiferenţă surdă, chiar de ostilitate. Stânga era mai preocupată de My Lai[9].

---

8 Discharge Document (DD) - Certificatul de lăsare la vatră (n.tr.).

9 La My Lai, un sat din sudul Vietnamului, în martie 1968, un detaşament american condus de lt. William Calley a masacrat 109 civili. Acest eveniment mediatizat datorită procesului a condus la presiuni interne pentru încetarea intervenţiei americane în Vietnam (n.tr.).

În vara anului 1971, documentele lui Dexter, alături de ale altor solicitanţi, au fost analizate, iar cererea i-a fost admisă pentru a studia timp de patru ani istoria politică. În cadrul rubricii „experienţă de viaţă”, cei trei ani petrecuţi în regimentul Unu Roşu fuseseră consideraţi drept pozitivi, ceea ce nu s-ar fi întâmplat doi ani mai târziu.

Tânărul veteran a găsit o cameră ieftină în Bronx, nu departe de campus, deoarece pe vremea aceea Fordham era găzduită într-un grup de clădiri neatrăgătoare din cărămidă roşie în acelaşi cartier. A calculat că, dacă mergea pe jos sau folosea mijloacele de transport în comun, mânca frugal şi-şi folosea lungile vacanţe de vară pentru a reveni pe şantierele de construcţii, putea câştiga destui bani pentru a supravieţui până la absolvire. Între şantierele de construcţii pe care a lucrat în următorii trei ani s-a numărat şi noua minune a lumii, World Trade Center, o clădire ce s-a înălţat fără grabă.

Anul 1974 a fost marcat de două evenimente care aveau să-i schimbe viaţa. A întâlnit-o pe Angela Marozzi, o fată frumoasă, energică şi îndrăgostită de viaţă, de origine italo-americană, care lucra într-o florărie de pe Bathgate Avenue. S-au căsătorit în vara aceluiaşi an şi, punându-şi laolaltă veniturile, s-au mutat într-un apartament mai spaţios.

În toamna aceea, când mai avea un an până la absolvire, a făcut cerere pentru admiterea la Facultatea de Drept Fordham, care funcţiona în cadrul universităţii, dar era separată prin sediu şi administraţie, aflându-se dincolo de fluviu, în Manhattan. Era mai greu să fie admis, deoarece avea puţine locuri şi multă căutare.

Facultatea de Drept însemna încă trei ani de studiu după ce ar fi absolvit în 1975, pentru a obţine diploma, apoi examenul de admitere în barou şi, în sfârşit, dreptul de a practica avocatura în statul New York.

Nu era nevoie să participe la un interviu, ci trebuia să prezinte Comisiei de Admitere o mulţime de hârtii spre examinare şi evaluare. Acestea cuprindeau foile matricole de pe vremea şcolii elementare, care erau cumplite, notele

obţinute la cursurile de istorie politică, o autoevaluare în scris şi scrisori de recomandare din partea consilierilor actuali, care erau excelente. Ascuns printre nenumăratele documente, se găsea şi certificatul de lăsare la vatră DD214.

A întocmit lista prescurtată, iar Comisia de Admitere s-a întrunit pentru a face selecţia definitivă. Comisia era alcătuită din şase membri, prezidaţi de profesorul Howard Kell, care la şaptezeci şi şapte de ani era trecut binişor de vârsta de pensionare, cu o minte ascuţită brici, profesor emerit şi conducătorul incontestabil al celorlalţi.

Dexter a ajuns să concureze pentru unul dintre ultimele locuri disponibile. Documentele îl recomandau pentru ocuparea unuia dintre ele. A urmat o dezbatere încinsă. Profesorul Kell s-a ridicat de pe scaunul aflat în capul mesei şi s-a îndreptat spre fereastră. A contemplat cerul albastru. Unul dintre colegi a venit şi i s-a alăturat lângă geam:

— Greu de ales, nu, Howard? De partea cui eşti?

Bătrânul a lovit cu arătătorul într-o hârtie pe care o ţinea în mână şi i-a arătat-o profesorului coordonator. Acesta a citit lista medaliilor primite şi a scos un şuierat discret.

— A obţinut toate medaliile acestea înainte de a împlini douăzeci şi unu de ani.

— Ce Dumnezeu o fi făcut?

— Şi-a câştigat dreptul de a i se acorda şansa să urmeze această facultate, nimic mai mult, a spus profesorul.

Cei doi au revenit la masă şi au votat. Rezultatul ar fi fost un balotaj, însă votul preşedintelui avea valoare dublă într-o asemenea situaţie. A explicat motivele. Au verificat cu toţii documentul DD214.

— Ar putea fi violent, s-a opus decanul facultăţii, din motive justificate din punct de vedere politic.

— O, aşa nădăjduiesc, a spus profesorul Kell. Nici nu m-aş gândi să renunţăm la asemenea calităţi în zilele noastre.

Cal Dexter a primit ştirea două zile mai târziu. El şi Angela stăteau întinşi în pat; el îi mângâia pântecele în creştere şi vorbea despre ziua în care va fi un avocat înstărit şi vor avea o casă frumoasă în ţinutul Westchester sau Fairfield.

Fiica lor, Amanda Jane, s-a născut la începutul primăverii anului 1974, însă au apărut complicaţii. Chirurgii au făcut tot ce era omeneşte posibil, dar verdictul a fost unanim. Cuplul putea adopta alţi copii, dar de naşteri naturale nu mai putea fi vorba. Preotul familiei i-a spus Angelei că aşa voise Domnul şi că ea trebuia să accepte hotărârea Lui.

În aceeaşi vară, Cal Dexter a absolvit între primii cinci din anul lui, iar în toamnă a început cursurile de drept ce aveau să dureze trei ani. Era greu, dar familia Marozzi i-a sprijinit; mama îngrijea copilul cât Angela mergea la slujbă. Cal dorea să rămână student la zi şi nu voia să treacă la seral, pentru că asta ar fi prelungit studiile cu un an.

În primii doi ani şi-a petrecut vacanţele muncind pe şantiere, dar în al treilea an a reuşit să găsească de lucru la o firmă de avocatură, foarte respectabilă, de altfel, Honeyman Fleischer din Manhattan.

Fordham avusese dintotdeauna o reţea bine pusă la punct de plasare a propriilor studenţi, iar Honeyman Fleischer avea trei parteneri care absolviseră Facultatea de Drept Fordham. Datorită intervenţiei personale a îndrumătorului său, Dexter a obţinut postul de consilier juridic pe perioada vacanţei.

În vara aceea, a anului 1978, a murit tatăl lui. După întoarcerea din Vietnam nu mai fuseseră atât de apropiaţi, deoarece părintele nu înţelesese de ce fiul lui nu se putea întoarce pe şantier, mulţumindu-se să poarte cască de protecţie pentru tot restul vieţii.

Cu toate acestea, el şi Angela împrumutaseră maşina domnului Marozzi, îl vizitaseră şi-i prezentaseră lui Dexter senior pe singura lui nepoată. Muncitorul constructor fusese doborât de un atac de inimă chiar pe şantier. Dexter

a participat singur la înmormântarea lipsită de orice pretenţii. Sperase ca tatăl lui să asiste la ceremonia de absolvire şi să se mândrească apoi cu fiul său educat, dar soarta voise altfel.

A absolvit în vara aceea şi, pregătindu-se în paralel pentru examenul de barou, a obţinut un post tare prost plătit, dar sigur, la Honeyman Fleischer, prima lui slujbă în domeniu, după ce părăsise armata în urmă cu şapte ani.

Honeyman Fleischer se mândrea cu poziţia sa de o independenţă ireproşabilă, îi evita pe republicani, iar pentru a-şi dovedi conştiinţa socială, înfiinţase un serviciu *pro bono*[10] care să se ocupe de reprezentarea juridică, fără onorarii, a celor săraci şi vulnerabili.

Acestea fiind spuse, acţionarii importanţi nu simţeau nevoia de a împinge lucrurile prea departe şi-şi păstrau echipa de servicii publice redusă la câţiva dintre nou-veniţi, ale căror salarii erau mici. În toamna anului 1978, Cal Dexter era unul dintre cei mai prost plătiţi în ierarhia de la Honeyman Fleischer. Mai jos nici că se putea.

El nu s-a plâns însă. Avea nevoie de bani, atâţia câţi erau, adora slujba, iar reprezentarea celor săraci sau defavorizaţi îi oferea o experienţă extrem de diversă faţă de specializarea într-un domeniu foarte restrâns. Avea prilejul să apere persoane acuzate de infracţiuni mărunte, rea-credinţă şi să le reprezinte într-o diversitate de alte litigii care ajungeau să fie judecate în tribunal.

În iarna aceea, o secretară şi-a vârât capul pe uşa biroului său minuscul şi a fluturat un dosar.

— Ce-i cu el? a întrebat Dexter.

— Un recurs la o respingere a cererii de imigrare, a spus ea. Roger a spus că nu se descurcă.

Şeful micului departament de relaţii publice alegea numai crema absolvenţilor, asta dacă i se oferea prilejul, doar pentru sine. Chestiunile legate de imigrare reprezentau sigur piatra de încercare.

Dexter a suspinat şi s-a cufundat în amănuntele cuprinse în noul dosar ce i se încredinţase. Audierea urma

10 „Servicii publice” (lat.) (n.tr.).

să aibă loc a doua zi.

Era data de 20 noiembrie 1978.

CAPITOLUL NOUĂ
Refugiatul

În anii aceia exista la New York o organizaţie caritabilă denumită Refugee Watch[11]. Ea şi-ar fi descris membrii drept „cetăţeni preocupaţi de respectarea legii”; „oameni de bine” ar fi fost o descriere ceva mai puţin admirativă.

Misiunea pe care şi-o asumase era de a veghea cu străşnicie şi de a depista acele exemple de deşeuri şi gunoaie ale rasei umane care, aduse de valurile vieţii pe ţărmurile americane, doreau să ia drept literă de evanghelie cuvintele înscrise pe soclul Statuii Libertăţii şi să rămână în SUA.

De cele mai multe ori, aceştia erau oameni disperaţi, lipsiţi de orice mijloace de trai, refugiaţi din tot felul de ţări, având de obicei cunoştinţe extrem de reduse de limbă şi care îşi cheltuiseră până şi ultima agoniseală în lupta pentru supravieţuire.

Primul lor adversar era Serviciul de Naturalizare şi Imigrare[12], temutul INS, unde se părea că domnea filosofia potrivit căreia 99,9 la sută din solicitanţi erau impostori şi şarlatani care ar trebui întorşi din drum şi trimişi de unde veniseră sau, în orice caz, în altă parte decât SUA.

Dosarul ce-i fusese pus în braţe lui Cal Dexter la începutul iernii anului 1978 privea un cuplu care fugise din Cambodgia, doamna şi domnul Horn Moung.

Din declaraţia destul de lungă dată de domnul Moung, care părea să vorbească în numele amândurora, tradusă din franceză – aceasta fiind limba cunoscută de cambodgienii care primiseră o educaţie – rezulta toată istoria vieţii lor.

---

11 Organizaţie de supraveghere a modului de respectare a legii privind imigraţia (n.tr.).

12 Immigration and Naturalization Service (INS) (n.tr.).

Din 1975, lucru deja bine cunoscut în SUA, iar apoi şi mai pe larg demonstrat de filmul *Câmpiile morţii,* Cambodgia căzuse în ghearele lui Pol Pot, un tiran dement şi însetat de sângele propriului popor şi a armatei sale de fanatici alcătuite din Khmeri Roşii.

Pot nutrea ambiţia nebunească de a readuce ţara sa la un soi de Epocă de Piatră agrară. Împlinirea viziunilor lui presupunea o ură patologică îndreptată împotriva locuitorilor oraşelor şi a oricui beneficiase de roadele educaţiei. Toţi aceştia erau sortiţi exterminării.

Domnul Moung susţinea că fusese directorul unui liceu de frunte din capitala Phnom Pen, iar soţia, asistentă medicală la o clinică particulară. Ambii se încadrau fără echivoc în categoria celor pe care Khmerii i-ar fi executat fără şovăială.

Când situaţia a devenit insuportabilă, s-au ascuns, mutându-se de colo-colo, găzduiţi de prieteni şi colegi de breaslă, până în momentul în care aceştia din urmă fuseseră arestaţi şi duşi în lagăre.

Moung susţinea că el şi soţia sa nu ar fi reuşit să ajungă la frontiera cu Vietnamul sau cu Thailanda, deoarece în satele împânzite de Khmeri Roşii şi de informatori nu ar fi putut trece drept ţărani. Cu toate acestea, izbutise să-l mituiască pe un şofer de camion care i-a scos în secret din Phnom Pen şi i-a dus apoi în portul Kampong Son. Cu ultimii bani rămaşi, l-a convins pe căpitanul unui cargou sud-coreean să-i scoată din iadul în care se transformase ţara lor.

Nu-l interesase încotro se îndrepta cargoul *Inchon Star.* Întâmplarea a făcut că mergea la New York, cu un transport de lemn de tec. După sosire, nu încercase să fugă de autorităţi, ci se predase imediat şi solicitase aprobarea de şedere.

Dexter îşi petrecuse noaptea de dinaintea audierii aplecat asupra mesei din bucătărie, în vreme ce soţia şi fiica sa dormeau la mai puţin de un metru de el, în cameră. Audierea de a doua zi reprezenta primul lui caz, de aceea dorea să întoarcă situaţia în favoarea refugiaţilor. După

analizarea declaraţiei, s-a concentrat asupra răspunsului dat de INS. Acesta fusese formulat în termeni duri.

Persoana cea mai puternică pe plan local în orice oraş din SUA este directorul districtual, iar departamentul condus de acesta se dovedeşte primul obstacol. Colegul directorului care se ocupase de dosar respinsese cererea de azil pe ciudatul motiv că familia Moung ar fi trebuit să o depună la Ambasada sau Consulatul SUA din ţara de origine şi să aştepte la rând, potrivit tradiţiei americane.

Dexter şi-a dat seama că asta nu constituia o piedică: tot personalul american fusese retras din capitala Cambodgiei cu câţiva ani înainte, când Khmerii Roşii luaseră ambasada cu asalt.

Procedurile legate de deportare fuseseră declanşate, din moment ce familiei Moung i se refuzase dreptul de şedere în Statele Unite. Dar întâmplarea a făcut ca Organizaţia de supraveghere a modului de respectare a legii privind imigraţia să afle de situaţia lor şi să ia atitudine.

Potrivit reglementărilor, cuplul căruia i se refuza intrarea în SUA de către Serviciul Directorului Districtual în cadrul unei audieri de Excludere putea să atace sentinţa la următorul nivel superior, o Audiere Administrativă, în prezenţa unui funcţionar de la Audieri pentru acordarea de azil.

Dexter a observat că la Audierea pentru Excludere, cel de-al doilea motiv invocat de INS pentru a refuza cererea de şedere fusese că familia Moung nu întrunea cele cinci condiţii prevăzute pentru a demonstra că fusese persecutată pe motive de rasă, naţionalitate, religie, convingeri politice şi/sau clasă socială. Dexter a simţit că putea demonstra că, fiind un anticomunist îndârjit – şi avea intenţia de a-i recomanda domnului Moung să adopte imediat o astfel de atitudine – profesor şi director de şcoală, îndeplinea cel puţin ultimele două condiţii.

Sarcina lui la audierea de a doua zi era să-l convingă pe funcţionarul de la Audieri să apeleze la o soluţie cunoscută sub numele de Anularea Deportării, în baza

prevederilor Secţiunii 243 (h) din Legea privind Naţionalitatea şi Imigrarea.

În partea de jos a uneia dintre file se găsea o observaţie făcută de cineva de la organizaţia Refugee Watch, potrivit căreia funcţionarul de la biroul de audieri pentru acordarea de azil avea să fie un anume Norman Ross. Ceea ce aflase prezenta interes.

Dexter a sosit la sediul INS din Federal Plaza 26 cu mai bine de o oră înainte de audiere, pentru a-şi cunoaşte clienţii. Nici el nu era prea înalt, însă domnul Moung era mai scund decât el, iar soţia lui arăta ca o mică păpuşă care privea lumea prin lentile ce păreau să fi fost decupate din funduri de pahare. Din documentele pe care le analizase rezulta că aveau patruzeci şi opt şi, respectiv, patruzeci şi cinci de ani.

Moung părea calm şi resemnat. Întrucât Cal Dexter nu ştia franceza, Refugee Watch îi pusese la dispoziţie o interpretă. Dexter şi-a petrecut ora pregătitoare recitind declaraţia originală, însă la aceasta nu era nevoie să se adauge sau să se elimine ceva.

Audierea cazului nu se făcea într-o sală de tribunal, ci într-un birou mare unde, pentru asemenea ocazii, se mai aduceau câteva scaune. Cu cinci minute înainte de începerea audierii, au fost invitaţi înăuntru.

Aşa cum bănuia Dexter, reprezentantul Directorului Districtual a prezentat încă o dată argumentele invocate la Audierea de Excludere pentru a se refuza acceptarea cererii de azil. Nici aici nu se putea adăuga sau elimina ceva. Aflat la birou, Ross a urmărit argumentele pe care le avea deja în dosarul din faţa lui, apoi a ridicat din sprâncene către începătorul trimis de Honeyman Fleischer.

Din spatele său, Cal Dexter l-a auzit pe Moung murmurând către soţie: „Trebuie să sperăm că acest tânăr va reuşi, altfel vom fi trimişi la moarte”. Vorbise însă în limba lui maternă.

Dexter a atacat primul argument prezentat de Director: de la data când au început tulburările, în Phnom

Pen nu exista reprezentare diplomatică sau consulară. Cea mai apropiată se afla la Bangkok, Thailanda, o destinaţie imposibilă, unde familia Moung n-ar fi reuşit să ajungă. A remarcat o umbră de zâmbet pe faţa lui Ross, în vreme ce reprezentantul INS a roşit uşor.

Îşi propusese să demonstreze că, în faţa fanatismului Khmerilor Roşii, oricine se dovedea a fi anticomunist, precum clienţii lui, ar fi fost reţinuţi pentru a fi torturaţi şi condamnaţi la moarte. Până şi faptul că Moung era profesor cu acte în regulă ar fi condus sigur la execuţie.

În noaptea precedentă aflase că Ross nu purtase dintotdeauna acel nume. Tatăl lui sosise pe la începutul secolului sub numele de Samuel Rosen, dintr-un *shtetl* din Polonia modernă, pentru a scăpa de pogromurile tolerate de ţarul Rusiei, care erau comise de cazaci:

— Domnule, e foarte simplu să îi respingem pe cei care vin cu mâna goală şi care nu vor decât şansa de a trăi. Nu ne costă nimic să decretăm că aceşti doi orientali nu-şi au locul aici şi că trebuie să se întoarcă pentru a fi arestaţi, supuşi torturii şi puşi cu spatele la zidul de execuţie. Dar vreau să vă întreb: dacă părinţii noştri, iar înaintea lor, părinţii lor, ar fi procedat la fel, câţi oameni, întorşi în ţările lor transformate în băi de sânge, ar fi spus: „Am mers în ţara libertăţii, am cerut doar să mi se dea o şansă de a trăi, dar ei mi-au trântit uşa în nas şi m-au trimis la moarte”. Câţi, domnule Ross? Un milion? Aproape zece. Şi vă mai întreb, nu de dragul vreunui articol de lege, nici pentru triumful retoricii avocăţeşti, ci de dragul a ceea ce Shakespeare numea „milă slobodă de silă”[13] pentru a afirma că în uriaşa noastră ţară există loc pentru o familie care a pierdut totul în afară de viaţă şi cere această şansă.

Norman Ross l-a privit cu atenţie vreme de câteva secunde. Apoi a bătut uşor cu creionul în tăblia biroului, amintind de ciocănaşul din lemn al unui licitator şi a decis:

— Se respinge deportarea. Următorul caz.

---

13 Shakespeare, *Neguţătorul din Veneţia,* Act IV, Scena 1: „De felu-i, mila-i slobodă de silă, / Ea picură din cer, ca ploaia lină" (trad. de Gala Galaction) (n.tr.).

Emoţionată, doamna de la Refugee Watch le-a spus în franceză celor doi solicitanţi de azil ce se întâmplase. După aceea, organizaţia ei avea să se ocupe de restul procedurilor. Probleme de rezolvat cu autorităţile administrative. Dar de sprijin juridic nu mai era nevoie. Familia Moung putea rămâne în Statele Unite sub protecţia guvernului, iar după o vreme, aveau să obţină permis de muncă, azil şi, la vremea potrivită, naturalizarea.

Dexter i-a zâmbit şi i-a spus că poate pleca. Apoi s-a întors către domnul Moung şi i-a zis:

— Acum, să mergem la cafenea şi acolo îmi poţi spune cine eşti cu adevărat şi ce faci aici.

Vorbise în limba maternă a lui Moung. Vietnameza.

La o masă dintr-un colţ al cafenelei, Dexter a examinat paşaportul cambodgian şi documentele personale.

— Acestea au fost deja analizate de câţiva dintre cei mai buni experţi din Occident şi considerate autentice. Cum le-ai procurat?

Refugiatul a aruncat o privire către soţia lui micuţă:

— Ea le-a făcut. Aparţine clanului Nghi.

În Vietnam există un clan numit Nghi, ai cărui membri i-au slujit secole la rând pe învăţaţii din regiunea Hue. Măiestria lor ieşită din comun, transmisă de la o generaţie la alta, este arta de a caligrafia. Ei au scris documente pentru curtea împăraţilor lor.

În epoca modernă şi mai ales când a început războiul împotriva Franţei în 1945, dăruirea şi răbdarea în redarea detaliilor, precum şi uimitorul talent la desen au făcut ca membrii acestui clan să devină unii dintre cei mai buni falsificatori din lume.

Femeia aceea cu ochelari ale căror lentile erau ca fundurile de borcan îşi distrusese ochii deoarece, pe durata războiului din Vietnam, stătuse ghemuită într-un atelier subteran şi făcuse permise şi acte atât de bune, încât agenţii vietnamezi reuşiseră să treacă fără niciun efort prin orice oraş sud-vietnamez fără să fie prinşi

vreodată.

Cal Dexter i-a înapoiat paşaportul:

— Aşa cum v-am spus când ne aflam sus, aş vrea să ştiu cine sunteţi cu adevărat şi ce căutaţi aici?

— Numele meu e Nguyen Van Tran, a spus bărbatul. Sunt aici pentru că, după zece ani de lagăr de concentrare în Vietnam, am evadat. Măcar partea asta e reală.

— Şi atunci de ce te dai drept cambodgian? America a primit mulţi sud-vietnamezi care au luptat în război împotriva noastră.

— Pentru că eu am fost maior.

Dexter a dat încet din cap:

— Asta ar putea fi o problemă, a recunoscut el. Povesteşte-mi, dar tot.

— M-am născut în 1930 în sud de tot, la graniţa cu Cambodgia. De aceea am unele cunoştinţe de limbă khmeră. Membrii familiei mele nu au fost comunişti, iar tatăl meu a fost un naţionalist înfocat. Voia să vadă ţara eliberată de colonialiştii francezi. M-a educat în sensul acesta.

— Asta nu mă deranjează. Dar de ce ai devenit comunist?

— Asta a fost nenorocirea. De aceea am fost închis în lagăr. N-am fost comunist, doar m-am prefăcut a fi.

— Continuă.

— Înainte de cel de-Al Doilea Război Mondial, am învăţat la un liceu franţuzesc, deşi doream să cresc pentru a mă alătura luptei pentru independenţă. În 1942 au venit japonezii, alungându-i pe francezi, cu toate că guvernul de la Vichy le era, teoretic, aliat. De aceea am luptat împotriva japonezilor. Între liderii acelei lupte s-au situat comuniştii conduşi de Ho Shi Min. Erau mai practici, mai pricepuţi şi mai nemiloşi decât naţionaliştii. Mulţi şi-au schimbat vederile politice, dar tatăl meu, nu. Când japonezii s-au retras după înfrângerea din 1945, Ho Shi Min era erou naţional. Eu aveam cincisprezece ani, ştiam deja de partea cui lupt. Apoi s-au reîntors francezii. Au urmat nouă ani de război. Mişcarea de rezistenţă

organizată de Ho Shi Min şi de comuniştii vietnamezi a înghiţit pur şi simplu toate celelalte mişcări. Cine opunea rezistenţă era lichidat. Şi eu am participat la războiul acela. Am fost una dintre furnicile care au transportat piese de artilerie spre piscurile munţilor Dien Ben Phu, unde au fost zdrobiţi francezii în 1954. Apoi au urmat tratativele de la Geneva, acordul şi un nou dezastru. Ţara mea s-a divizat. Nord şi Sud.

— Ai redevenit combatant?

— Nu imediat. A exista şi o scurtă perioadă de pace. Am aşteptat referendumul, care fusese prevăzut de acordurile de la Geneva. Cum acesta nu s-a mai desfăşurat, deoarece dinastia Diem, care domnea în sud, ştia că va pierde, am reînceput războiul. Aveam de ales între regimul demn de dispreţuit Diem şi corupţia generalizată din Sud şi generalul Giap în Nord. Sub conducerea lui Giap mai luptasem, îl veneram. Am ales să trec de partea comuniştilor.

— Tot necăsătorit erai?

— Nu, mă căsătorisem cu prima soţie. Am avut trei copii.

— Au rămas acolo?

— Nu, au murit.

— De vreo boală?

— Într-un bombardament.

— Spune mai departe.

— Apoi au venit primii americani. Pe vremea lui Kennedy. Se spunea că sunt consilieri. Dar pentru noi regimul Diem devenise un guvern-marionetă, la fel ca toate celelalte care ni se impuseseră sub dominaţie japoneză sau franceză. Şi ţara mea a fost iarăşi ocupată de străini. M-am reîntors în junglă pentru a continua lupta.

— Când?

— În 1963.

— Alţi zece ani?

— Alţi zece ani. Când totul s-a terminat, aveam patruzeci şi doi de ani şi-mi petrecusem jumătate din viaţă ca un animal, suferind de foame, boli, teamă şi de

ameninţarea continuă a morţii.

— Dar după 1972 ar fi trebuit să fii triumfător, a observat Dexter.

Vietnamezul l-a contrazis cu o mişcare din cap:

— Nu înţelegi ce s-a întâmplat după moartea lui Ho, în 1968. Partidul şi guvernul au căzut în ghearele diverselor facţiuni. Mulţi dintre noi încă luptam pentru o ţară pe care ne-o doream mai tolerantă. Cei care au preluat puterea de la Ho nu aveau asemenea intenţii. Patrioţii au fost arestaţi unul câte unul. De asta s-au ocupat Le Duan şi Le Duc Tho. Ei nu aveau forţa interioară a lui Ho, care era mai tolerant, mai uman. Ei nu puteau domina decât distrugând. Puterea poliţiei secrete a crescut enorm. Mai ţii minte Ofensiva Tet?

— Prea bine, din nefericire.

— Voi, americanii, aţi crezut că aceea a fost victoria noastră. Nu-i adevărat. A fost concepută la Hanoi şi atribuită eronat Generalului Giap, care era, de fapt, neputincios sub conducerea lui Le Duan. Acea bătălie le-a fost impusă luptătorilor vietnamezi printr-un ordin direct. Ne-a distrus. Asta a fost şi intenţia. Patruzeci de mii dintre cei mai buni luptători au pierit în misiuni sinucigaşe. Între ei se găseau toţi liderii sudului. După dispariţia lor, Hanoi-ul a domnit fără să mai aibă nicio opoziţie. După lupta de la Tet, armata nord-vietnameză a preluat controlul, chiar la momentul potrivit pentru a se bucura de victorie. Eu am fost unul dintre puţinii supravieţuitori naţionalişti. Voiam o ţară liberă şi reunită; da, dar şi cu libertăţi culturale, economie privată, fermieri care să-şi lucreze propriul pământ. S-a dovedit că mă înşelasem.

— Ce s-a întâmplat?

— Păi, după cucerirea definitivă a sudului din 1975 au urmat adevăratele pogromuri. Chinezii. Două milioane de chinezi au fost deposedaţi de tot ce aveau; fie au fost puşi la corvezi ca nişte sclavi, fie au fost expulzaţi. Apoi au fost inaugurate lagăre pentru disidenţii vietnamezi. Şi acum două sute de mii de oameni trăiesc încă în lagăre, mai ales în sud. La sfârşitul anului 1975, Cong Ang, poliţia

secretă, a venit să mă aresteze. Scrisesem prea multe scrisori de protest, declarând că idealurile pentru care luptasem fuseseră trădate. Nu le plăcuse atitudinea mea.

— Şi ce pedeapsă ai primit?

— Trei ani, sentinţa obişnuită pentru „reeducare”. După aceea, trei ani de supraveghere permanentă. Am fost trimis într-un lagăr din provincia Hatay, la circa şaizeci de kilometri de Hanoi. Pe disidenţi îi trimiteau întotdeauna departe de casă; asta îi împiedică să fugă.

— Dar tu cum ai reuşit?

— Cu ajutorul soţiei mele. Chiar e soră medicală, nu numai falsificatoare de acte. Iar în puţinii ani de pace eu chiar am fost director de şcoală. Ne-am cunoscut în lagăr. Ea era la clinică. Eu făcusem nişte abcese pe ambele picioare. Am stat de vorbă şi ne-am îndrăgostit unul de altul. Imaginează-ţi, la vârsta noastră! Ea m-a scos de acolo pe ascuns; mai avea nişte bijuterii din aur, le ascunsese şi scăpaseră de confiscare. Cu astea ne-am cumpărat bilete pe un cargou. Acum ştii totul.

— Şi-ţi închipui că te şi cred? l-a întrebat Dexter.

— Vorbeşti limba noastră. Ai fost acolo?

— Da, am fost.

— Ai luptat?

— Da.

— Atunci ţi-o spun ca de la soldat la soldat: ar trebui să-ţi dai seama când pierzi. Ai în faţă un om definitiv învins. Iar acum ce facem, mergem?

— Tu ce crezi?

— Ne întoarcem la cei de la Imigrări. Va trebui să ne denunţi.

Cal Dexter şi-a terminat cafeaua şi s-a ridicat. Maiorul Nguyen Van Tran a încercat să-l imite, dar Dexter l-a apăsat pe umăr, silindu-l să rămână aşezat:

— Ţine minte două lucruri, maior. Războiul s-a terminat. S-a întâmplat departe şi demult. Încearcă să te bucuri de anii pe care-i mai ai de trăit.

Vietnamezul a rămas şocat. A încuviinţat din cap, fără să scoată o vorbă. Dexter s-a răsucit pe călcâie şi a

plecat.

În timp ce cobora treptele spre stradă, a avut un sentiment ciudat. Ceva legat de ofiţerul vietnamez, de faţa lui, de expresia de uimire îngheţată.

La capătul străzii, câţiva trecători s-au întors să privească spre tânărul avocat care-şi dăduse capul pe spate şi râdea de nebunia Sorţii. Fără să-şi dea seama şi-a frecat mâna stângă, unde fostul duşman îl opărise cu ulei din nucă de cocos.

Era 21 noiembrie 1978.

CAPITOLUL ZECE
Tocilarul

În 1985, Cal Dexter plecase de la Honeyman Fleischer, dar nu pentru a-şi lua o slujbă care să-l ajute să-şi cumpere casa visată în Westchester. S-a angajat la instituţia numită Apărător Public, devenind ceea ce la New York se numeşte consilier juridic. O slujbă lipsită de strălucire şi nu tocmai bănoasă, dar ea îi oferea ceva ce nu putea obţine practicând dreptul comercial sau fiscal şi ştia bine asta. Era ceea ce se numeşte satisfacţia profesională.

Angela suportase bine situaţia, chiar mai bine decât sperase el. În realitate, n-o deranja chiar deloc. Membrii familiei Marozzi erau uniţi ca degetele de la mână, adevăraţi locuitori ai Bronx-ului. Amanda Jane urma şcoala pe care şi-o dorise, înconjurată de prieteni. Nu se impunea o slujbă mai importantă şi profitabilă şi nicio mutare într-o locuinţă mai bună.

Noua slujbă presupunea multe ore de muncă în fiecare zi şi reprezentarea juridică a celor care alunecaseră printr-un ochi al ţesăturii ce se cheamă Visul American. Presupunea, de asemenea, apărarea în instanţă a celor care nu-şi puteau permite să-şi angajeze un avocat pe cheltuiala lor.

Pentru Cal Dexter, sărăcia şi nerealizarea nu erau sinonime cu vinovăţia. Trăia o satisfacţie deosebită când vreun „client” recunoscător şi descumpănit, indiferent

care i-ar fi fost păcatele, nu făcuse ceea ce scria în actul de acuzare şi putea să plece liber din tribunal. Noaptea din vara anului 1988, când l-a cunoscut pe Washington Lee, fusese toridă.

Numai pe insula Manhattan se judecă anual peste 110 000 de delicte, iar în acest număr nu sunt incluse procesele civile. Sistemul juridic pare a fi permanent supraîncărcat, pe punctul de a exploda, însă, într-un fel sau altul, el reuşeşte să supravieţuiască. În anii aceia, supravieţuirea lui putea fi explicată prin sistemul de audieri în tribunale, care se desfăşura neîntrerupt, ca pe bandă rulantă, douăzeci şi patru de ore pe zi, în interiorul uriaşei clădiri din granit de pe Center Street numărul 100.

Întocmai ca un spectacol bun de vodevil sau ca o secţie de poliţie, Clădirea Tribunalelor Penale se putea lăuda cu sloganul: „Aici nu se închide niciodată”. Ar fi, probabil, o exagerare să se afirme că „toată suflarea e reprezentată aici”, însă cu siguranţă că unii locuitori de condiţie mai modestă din Manhattan trecuseră pragul instituţiei.

În acea noapte de iulie din 1988, Dexter lucra în schimbul de noapte ca avocat de serviciu, căruia i se putea repartiza un client la cererea unui judecător supraaglomerat. Era ora două dimineaţa, iar el se gândea s-o şteargă acasă, când o voce l-a chemat în sala de tribunal AR2A. A suspinat: cu judecătorul Hasselblad nu era bine să te pui rău.

S-a apropiat de masa judecătorului, alături de un procuror districtual stagiar care se afla deja acolo şi strângea un dosar în braţe.

— Eşti obosit, domnule Dexter, nu?

— Cred că aşa suntem cu toţii, domnule preşedinte.

— Nu se contestă, dar mai am un caz şi aş dori să-l preiei tu. Nu mâine, ci acum. Uite dosarul! Tânărul acesta pare să fie la mare ananghie.

— Dorinţa dumneavoastră este ordin pentru mine, domnule judecător.

Chipul lui Hasselblad s-a luminat de un zâmbet

sincer:

— Îmi place politeţea ta, i-a replicat el.

Dexter a luat dosarul întocmit de procurorul districtual şi a plecat din sală împreună cu stagiarul. Pe coperta dosarului scria: „Statul New York împotriva lui Washington Lee”.

— Unde-i acum? a întrebat Dexter.

— Chiar în clădire, într-o celulă, i-a răspuns Hasselblad.

După cum şi-a dat seama imediat din fotografia-tip care însoţea dosarul, clientul lui era un puşti subţiratic, având aerul de disperare uimită ce apare pe feţele celor lipsiţi de educaţie care sunt aspiraţi, morfoliţi şi apoi scuipaţi de orice sistem juridic din lume. Părea mai mult deconcertat decât inteligent.

Acuzatul avea optsprezece ani şi era locuitor al acelui cartier lipsit de farmec, cunoscut sub numele de Bedford Stuyvesant, o porţiune din Bronx care este, practic, un ghetou al negrilor. Chiar şi acest lucru i-a stârnit curiozitatea lui Dexter. De ce era acuzat în Manhattan? A presupus că tânărul traversase fluviul şi furase o maşină sau atacase pe cineva al cărui portofel merita furat.

Nici pe departe, acuzaţia era de… fraudă bancară. Aşadar, prezentarea unui cec fals, încercarea de a folosi vreo carte de credit furată sau chiar vechea şmecherie de a efectua extrageri simultane de la două ATM-uri alăturate folosind un cont fals? Nu.

Acuzaţia era stranie, nemaiîntâlnită. Procurorul districtual trecuse o acuzaţie „seacă”, bănuiala de fraudă a cărei valoare depăşea 10 000 de dolari. Victima era banca East River, cu sediul în centrul Manhattan-ului, ceea ce explica de ce învinuirea fusese formulată pe insulă, nu în Brooklyn. Frauda fusese descoperită de personalul de securitate al băncii, iar aceasta dorea să se ia măsurile cele mai drastice, conform politicii practicate în cadrul companiilor.

Dexter i-a zâmbit încurajator acuzatului, s-a prezentat, s-a aşezat şi i-a oferit ţigări. Nu fuma, însă 99 la

sută dintre clienţii lui trăgeau cu voioşie din beţele acelea albe. Washington Lee l-a refuzat clătinând din cap:

— Nu fac bine, dom'le.

Dexter s-a simţit tentat să-i spună că nici şapte ani într-un penitenciar de stat nu-i vor face deloc bine, dar s-a abţinut. Domnul Lee, a observat el, nu numai că avea un chip lipsit de distincţie, ci era de-a dreptul urât. Şi atunci cum de vrăjise banca să-i dea atâţia bani? După cum arăta, abătut, cu umerii lăsaţi, nici măcar nu i s-ar fi permis să intre în holul pardosit cu marmură italiană al bine cunoscutei bănci East River.

Cal Dexter avea nevoie de mai mult timp decât i se pusese la dispoziţie pentru a acorda cazului toată atenţia cuvenită. Prima grijă a fost să rezolve formalităţile legate de reţinere şi să afle dacă exista o posibilitate, oricât de firavă, de eliberare pe cauţiune. Avea îndoieli.

O oră mai târziu, Dexter şi procurorul districtual stagiar reveniseră în instanţă. Complet debusolat, lui Washington Lee i s-au întocmit formele de reţinere.

— Putem începe? a întrebat judecătorul Hasselblad.

— Rog instanţa să nu mi-o ia în nume de rău, dar trebuie să solicit o amânare, a spus Dexter.

— Apropiaţi-vă, a spus judecătorul, cu glas poruncitor. Când cei doi avocaţi s-au apropiat unul de celălalt, judecătorul a întrebat: Care e problema, domnule Dexter?

— Avem de a face cu un caz mai complicat decât pare la prima vedere, onorată instanţă. Nu e vorba de furt de capace de roţi. Acuzaţia se referă la o sumă de peste zece mii de dolari, sustraşi unei bănci foarte importante. Am nevoie de mai mult timp pentru a studia cazul.

Judecătorul a aruncat o privire către procuror, care a ridicat din umeri, ceea ce însemna că nu avea nimic împotrivă.

— De azi într-o săptămână, a hotărât judecătorul.

— Aş dori să solicit eliberarea pe cauţiune, a spus Dexter.

— Se respinge, onorată instanţă, a spus procurorul.

— Stabilesc cauţiunea la valoarea menţionată în capul de acuzare, zece mii de dolari, a decis judecătorul Hasselblad.

Achitarea acelei sume era imposibilă şi toţi ştiau asta. Washington nu avea nici zece dolari şi nici nu s-ar fi găsit cineva dispus să rişte o asemenea sumă. Asta însemna că reţinutul trebuia să revină în celulă. Înainte de a ieşi din instanţă, Dexter i-a solicitat procurorului un serviciu:

— Fii blând, ţine-l la Tombs, nu pe Insulă.

— Bineînţeles, s-a rezolvat. Du-te şi dormi puţin, bine?

Există două penitenciare unde sunt închise pe termen scurt persoanele reţinute în Manhattan. S-ar putea ca Tombs[14] să pară ceva subteran, însă e un centru penitenciar cu multe etaje, aflat chiar lângă clădirile tribunalului şi mult mai la îndemână pentru avocaţii care îşi vizitează clienţii decât Insula Riker, care e departe, spre East River. În ciuda sfatului dat de procuror, se părea că dosarul, probabil, nu-i va permite să doarmă. Cum dorea să poarte o discuţie cu Washington Lee în dimineaţa următoare, trebuia să citească dosarul şi nu numai atât.

Pentru ochiul cunoscătorului, mormanul de documente relata povestea depistării şi arestării lui Washington Lee. Frauda fusese depistată de bancă şi aşa se ajunsese la Lee. Şeful Serviciului de Securitate al băncii, un anume Dan Witkowski, fusese detectiv la Poliţia din New York şi avusese influenţă asupra unora dintre foştii lui colegi, convingându-i să meargă în Brooklyn pentru a-l aresta pe Washington Lee.

Acesta fusese dus şi încarcerat la o secţie de poliţie din centru. De obicei, când se strângeau un număr suficient de infractori în celulele secţiei, aceştia erau aduşi la clădirea tribunalelor penale, „cazaţi” acolo pe o perioadă nelimitată şi puşi la un regim invariabil de sandvişuri cu brânză.

În plus, maşinăria poliţienească pornise. Raportul

---

14 Tomb – „mormânt, catacombă” (engl) (n.tr.).

cuprindea o serie de infracţiuni minore comise pe stradă: furturi de capace de roţi, devalizare de automate, furturi din magazine. După încheierea formalităţilor, Washington Lee putea fi pus sub acuzare. De-abia atunci judecătorul Hasselblad a cerut ca tânărul să beneficieze de reprezentare juridică.

La prima vedere, era vorba de un tânăr care se născuse deposedat şi care avea să moară astfel, care avea să treacă treptat de la fuga de acasă la găinării, iar apoi la o viaţă de infractor, presărată de numeroase episoade ca oaspete al închisorilor Statului New York, undeva, „în susul fluviului”. Aşadar, cum Dumnezeu reuşise el să sucească minţile băncii East River, care nici măcar nu avea o filială în Bedford Stuyvesant, obţinând de la ea 10 000 de dolari? Nu ştia răspunsul. Dosarul nu menţiona asta. Doar acuzaţia simplă şi aceea venită din partea unei bănci furioase şi răzbunătoare din Manhattan. Furt calificat premeditat. Şapte ani de închisoare.

Dexter a reuşit să fure trei ore de somn, a condus-o pe Amanda Jane la şcoală, a sărutat-o pe Angela de rămas-bun şi s-a întors în Center Street. În Tombs exista o cameră pentru discuţii şi aşa a reuşit să afle întreaga poveste de la puştiul de culoare.

La şcoală nu strălucise prin nimic. Notele, dezastruoase. Viitorul nu-i oferea nimic în afară de o viaţă dezordonată, infracţiuni şi închisoare. Numai că unul dintre profesori, poate mai inteligent decât alţii sau, poate, mai bun la suflet, îi îngăduise acestui băiat lipsit de orice farmec accesul la computerul lui, un Hewlett Packard. (Acum Dexter citea printre rândurile relatării destul de dezlânate).

Era ca şi cum i s-ar fi oferit copilului Yehudi Menuhin şansa de a avea o vioară. S-a uitat lung la tastatură, la ecran, apoi a început să compună muzică. Profesorul, evident îndrăgostit de calculatoare, pe vremea când computerele personale reprezentau mai curând excepţia decât regula, s-a arătat intrigat. Asta se întâmplase cu cinci ani în urmă.

Washington Lee a început să studieze. S-a apucat să economisească. Când spărgea şi devaliza automate, ceea ce obţinea nu transforma în fum, nici nu bea, nu cumpăra droguri şi nici haine. A strâns până când a putut cumpăra un computer ieftin vândut la lichidarea unei firme falite.

— Şi cum ai păcălit banca East River?

— Am pătruns în computerul central, a spus puştiul.

Vreme de o clipă, Cal Dexter s-a gândit că în toată treaba era implicat altcineva, de aceea i-a cerut clientului să fie mai explicit. Şi, pentru prima oară până atunci, puştiul a căpătat viaţă. Vorbea despre singurul lucru la care se pricepea:

— Omule, nici nu-ţi dai seama ce slabe sunt unele dintre sistemele de protecţie făcute pentru a apăra bazele de date.

Dexter a recunoscut că nu era un subiect care să-i fi reţinut vreodată prea mult atenţia. Ca majoritatea utilizatorilor care nu depăşesc acest stadiu, ştia că proiectanţii de sisteme informatice creau „bariere” pentru a împiedica accesul persoanelor neautorizate la bazele de date deosebit de importante. Modul în care se realiza acest lucra, ca să nu mai vorbim de modul în care puteau fi păcăliţi, nu-l preocupase. L-a îndemnat pe Washington Lee să-şi continue povestea.

Banca East River stocase într-o uriaşă bază de date toate detaliile referitoare la fiecare deţinător de cont. Întrucât situaţia financiară a clienţilor este considerată de către aceştia o chestiune privată, accesul la respectivele informaţii presupunea ca funcţionarii băncii să folosească o serie de parole. Dacă acestea nu erau exacte, pe ecranul computerului apărea, pulsând, mesajul: „Acces interzis”. A treia încercare greşită de a pătrunde urma să declanşeze semnale de alarmă care alertează conducerea instituţiei.

Washington Lee spărsese codurile fără a declanşa alarma, astfel încât computerul aflat în subsolul sediului băncii s-a supus comenzilor lui. Pe scurt, reuşise să stăpânească în mod neîngrădit un dispozitiv electronic extrem de scump şi sofisticat.

Instrucţiunile pe care le transmitea erau simple. I-a ordonat computerului să identifice orice cont de depozit şi economii deţinut de clienţii băncii şi dobânzile lunare transferate în acele conturi. Apoi a cerut computerului să scadă un sfert de dolar din fiecare transfer de dobândă şi să-l transfere în propriul cont.

Cum nu avea aşa ceva, a deschis unul la filiala din cartier a băncii Chase Manhattan. Dacă ar fi avut ideea de a transfera banii în Bahamas, pesemne că ar fi scăpat cu faţa curată.

Calcularea dobânzii unui depozit bancar ia ceva efort, deoarece totul depinde de dobânda practicată în mod curent pe piaţă în perioada de calcul, iar aceasta fluctuează şi aducerea ei până la cea mai apropiată valoare necesită timp. Majoritatea oamenilor nu-şi permit să risipească atâta vreme. Au încredere în bănci şi speră ca aceste calcule matematice să fie făcute în mod corect.

Dar nu era cazul domnului Tolstoy. Chiar dacă avea optzeci de ani, mintea îi mergea brici. Necazul era că se plictisea şi încerca în fel şi chip să-şi omoare timpul pe care-l petrecea în apartamentul său din West Street, numărul 108. Întrucât toată viaţa fusese contabil al unei mari companii de asigurări, era ferm convins că până şi cenţii au valoare, asta dacă se înmulţesc de destule ori. Şi-a petrecut timpul încercând să prindă banca greşind. Şi, într-o bună zi, a reuşit.

S-a convins că dobânda ce i se cuvenea pe luna aprilie era cu douăzeci şi cinci de cenţi mai mică. A verificat cifrele şi pentru martie. Aceeaşi situaţie. A calculat pe alte două luni din urmă. După aceea a făcut reclamaţie.

Directorul filialei locale i-ar fi dat din buzunar dolarul care lipsea, numai că reglementările spun altfel. A întocmit şi el o reclamaţie. Cei de la conducere au crezut că e vorba de o greşeală izolată, apărută într-un singur cont, dar au făcut nişte verificări aleatorii în cinci-şase conturi. Acelaşi lucru! Atunci au fost chemaţi la ordine specialiştii în computere.

Aceştia au stabilit că de douăzeci de luni computerul principal procedase la fel în cazul fiecărui cont din bancă. Au întrebat computerul ce se întâmplase.

„Fiindcă aşa mi-aţi spus să procedez” a răspuns computerul.

„Ba nu, nu noi ţi-am cerut asta”, au protestat specialiştii.

„Bine, atunci altcineva”, a zis computerul.

În această etapă a fost convocat Dan Witkowski. Nu i-a trebuit mult timp. Transferurile tuturor sferturilor de dolar se făceau într-un cont de la o filială a băncii Chase Manhattan din Brooklyn. Numele clientului: Washington Lee.

— Ia spune, câţi bani ai obţinut în felul ăsta? l-a întrebat Dexter.

— Ceva sub un milion de dolari.

Avocatul a muşcat capătul creionului pe care-l avea în mână. Nici nu era de mirare că acuzaţiile se dovedeau atât de subţiri. „Peste zece mii de dolari”, într-adevăr. Însăşi dimensiunea furtului i-a dat o idee.

Domnul Lou Ackerman îşi savurase micul dejun. Pentru el era cea mai bună masă a zilei; niciodată precipitat ca prânzul, nici extravagant precum mesele de seară de la banchete. Îl încântaseră gustul sucului de fructe, fulgii crocanţi de cereale, omleta pufoasă, nici tare, nici moale, aroma cafelei proaspăt făcute. Pe balconul lui din care se vedea Central Park West, în răcoarea unei dimineţi de vară, înainte ca arşiţa să cotropească totul, se simţea voios. Şi era păcat că domnul Calvin Dexter stricase tot acest farmec.

Când servitorul de origine filipineză îi adusese cartea de vizită pe terasă, aruncase un ochi peste cuvântul „avocat”, se încruntase şi îşi pusese întrebarea cine ar putea fi acel vizitator. Numele i s-a părut cunoscut. Tocmai se pregătea să-i spună servitorului să-l invite pe vizitator la bancă în cursul dimineţii, când o voce din spatele acestuia a spus:

— Ştiu că puteţi considera asta o impertinenţă,

domnule Ackerman şi-mi cer scuze din acest motiv. Dar dacă-mi acordaţi zece minute, cred că vă veţi bucura că nu ne-am întâlnit în văzul tuturor, în biroul dumneavoastră.

A făcut un gest din umeri şi l-a invitat să ia loc pe un scaun aflat la masă:

— Comunică-i doamnei Ackerman că am o discuţie de afaceri, i-a poruncit el filipinezului. Apoi, adresându-se lui Dexter: Te rog să fii scurt, domnule Dexter!

— Exact aşa voi face. Exercitaţi presiuni pentru judecarea de urgenţă a clientului meu, domnul Washington Lee, pentru furtul a aproape un milion de dolari din conturile clienţilor băncii. Cred că ar fi mai înţelept să vă retrageţi acuzaţiile.

Directorul executiv al băncii East River a simţit că-i vine să se ia la palme. Îi dai cuiva un deget, iar el îţi ia toată mâna, păi ce treabă-i asta? Primise un demolator, care avea să-i strice bucuria micului dejun.

— Să fim serioşi, domnule Dexter! Am terminat discuţia. Nici gând! Băiatul intră la închisoare. Asemenea lucruri trebuie descurajate. Aceasta e politica băncii noastre. La revedere!

— Păcat! Vedeţi dumneavoastră, modul în care a procedat e fascinant. A pătruns în computerul central. A trecut dansând, ignorând toate parolele, sistemele de protecţie şi ce mai aveţi acolo. Se presupune că nimeni nu poate reuşi aşa ceva.

— Au trecut cele zece minute, domnule Dexter.

— Mai îngăduiţi-mi câteva secunde. Veţi mai avea parte de suficiente mic-dejunuri. Aveţi aproximativ un milion de clienţi, cu conturi curente şi de economii. Ei îşi închipuie că banii lor sunt în siguranţă la dumneavoastră. Însă, spre sfârşitul săptămânii, un puşti de culoare din ghetou se va ridica în faţa instanţei şi va declara că, dacă el a putut face asta, orice amator e în stare să golească, după câteva ore de tatonări, conturile oricăruia dintre clienţi. Credeţi că asta le va face plăcere clienţilor dumneavoastră?

Ackerman a aşezat pe masă ceaşca de cafea şi a

privit lung, până dincolo de parc:

— Nu e adevărat, de ce ar crede aşa ceva?

— Fiindcă spaţiul rezervat presei va fi plin, iar reporterii de la diverse televiziuni şi radiouri vor aştepta afară. Cred că, aproximativ, cel puţin un sfert dintre clienţi vor renunţa la serviciile băncii.

— Vom anunţa că tocmai instalăm un sistem nou şi absolut sigur. Cel mai bun de pe piaţă.

— Se presupunea că aveaţi deja un astfel de sistem. Şi vi l-a spart un puşti din Bedford Stuyvesant, fără multă şcoală. Aţi avut noroc. Aţi recuperat aproape tot milionul de dolari. Să zicem că s-ar întâmpla din nou şi într-un singur sfârşit de săptămână, ar dispărea câteva zeci de milioane, iar banii ar ajunge în Insulele Cayman. Banca ar trebui să obţină o nouă licenţă de funcţionare. Consiliul de conducere ar fi dispus să accepte o asemenea umilinţă?

Lou Ackerman i-a trecut în revistă pe membrii consiliului de conducere. Unii dintre acţionari erau oameni precum Pearson Lehman sau Morgan Stanley. Exact genul de oameni cărora nu le plăcea să fie umiliţi. Care îl vor lăsa pe drumuri.

— Chiar aşa de grav e?

— Regret, dar aşa e.

— Bine. Îi voi telefona procurorului districtual şi voi declara că nu mai dorim să susţinem acuzaţiile, deoarece ne-am recuperat banii. Dar atenţie, dacă doreşte, procurorul poate continua acţiunea.

— Înseamnă că trebuie să fiţi foarte convingător, domnule Ackerman. Nu trebuie să spuneţi decât: „Înşelăciune? Ce fel de înşelăciune?” După aceea, trebuie să păstraţi tăcerea, nu credeţi?

Dexter s-a ridicat şi a dat să plece. Ackerman ştia să piardă:

— O să ştiu la cine să apelez când o să avem nevoie de un avocat bun, domnule Dexter.

— Eu am o idee şi mai bună. Angajaţi-l pe Washington Lee. Mă gândeam că cincizeci de mii de dolari pe an ar fi prea bine pentru el.

Ackerman a sărit în picioare, iar cafeaua se împrăştia încet pe şerveţel şi pe faţa de masă:

— De ce dracu’ aş avea nevoie să-l angajez de amărâtul acela?

— Pentru că atunci când e vorba de computere, e cel mai bun. A dovedit-o. A trecut ca prin brânză printr-un sistem de securitate care v-a costat o avere pentru a-l instala, iar el a reuşit să-l spargă folosind o gioarsă de cincizeci de dolari. El v-ar putea instala un sistem impenetrabil. Apoi aţi putea să faceţi din asta o chestiune de reclamă: cea mai sigură bază de date de pe coasta de vest a Atlanticului. Ar fi mai sigur să-l aveţi sub control decât afară.

Washington Lee a fost eliberat douăzeci şi patru de ore mai târziu. Nu ştia clar motivele. Nici procurorul districtual stagiar. Însă banca suferise o criză de amnezie, iar Procuratura Districtuală nu-şi strica statistica. De ce să se mai ostenească?

Banca a trimis o limuzină superelegantă pentru a-l aduce la sediu pe noul angajat. Acesta nu mai călătorise cu o asemenea maşină. S-a aşezat pe bancheta din spate şi l-a văzut pe avocatul său apărând în dreptul portierei:

— Omule, nu ştiu cum şi de ce ai făcut-o. Sper ca într-o zi să-mi pot plăti datoria.

— Bine, Washington, poate vei face asta într-o bună zi.

Era 20 iulie 1988.

CAPITOLUL UNSPREZECE
Ucigaşul

Sub conducerea mareşalului Tito, Iugoslavia a fost, practic, o societate scutită de criminalitate. Nici nu se putea imagina molestarea unui turist, femeile puteau umbla pe străzi fără teamă, iar asocierea în vederea comiterii de infracţiuni nici nu putea fi concepută.

Părea ciudat, ţinând seama că totuşi cele şapte provincii care alcătuiau Iugoslavia, reunite precar de aliaţii

occidentali în 1918, îi dăduseră pe câţiva dintre cei mai nemiloşi şi mai violenţi gangsteri din Europa.

Explicaţia era că, după 1948, guvernul iugoslav încheiase o înţelegere cu lumea interlopă din ţară. Târgul era simplu: puteţi întreprinde orice acţiuni doriţi şi noi vom închide ochii, cu o singură condiţie – faceţi toate astea în străinătate. Belgradul, practic şi-a exportat întreaga lume a infractorilor.

Ţintele predilecte ale şefilor lumii interlope iugoslave deveniseră Italia, Austria, Germania şi Suedia. Simplu de explicat şi acest lucru. Pe la mijlocul anilor şaizeci, turcii şi iugoslavii deveniseră primul val de „muncitori oaspeţi” în ţările bogate din nord, ceea ce însemna că erau încurajaţi să meargă acolo pentru a prelua meseriile pe care cetăţenii răsfăţaţi ai respectivelor ţări nu voiau să le mai practice.

Orice mişcare etnică de proporţii aduce cu sine şi propria lume infracţională. Mafia italiană a sosit la New York o dată cu imigranţii; criminalii turci s-au integrat curând în comunităţile turceşti de „muncitori oaspeţi” din întreaga Europă. Iugoslavii au procedat la fel, însă în cazul lor înţelegerea era mai precis formulată.

Belgradul a tras toate foloasele. Săptămânal, miile de iugoslavi care munceau în străinătate îşi trimiteau acasă veniturile obţinute; ca stat comunist, Iugoslavia a avut o economie haotică, însă influxul constant de valută forte a reuşit să ascundă această situaţie.

Atâta vreme cât Tito repudia Moscova, SUA şi NATO au adoptat o atitudine foarte nepăsătoare în legătură cu politica internă a Iugoslaviei. Pe întreaga durată a Războiului Rece, Tito a fost considerat drept unul dintre liderii ţărilor nealiniate. Frumoasa coastă a Dalmaţiei, de-a lungul ţărmului Adriaticii a devenit o adevărată Mecca pentru turişti, căci aici soarele strălucea din plin, ea aducând în Iugoslavia încă şi mai multă valută.

Pe plan intern, Tito a condus un regim brutal în privinţa disidenţilor şi opozanţilor, însă a procedat cu discreţie şi fără ostentaţie. Respectarea înţelegerii cu

gangsterii a fost supravegheată şi organizată, nu atât de către poliţie, cât de poliţia secretă, cunoscută sub numele de Securitatea Statului sau DB.

DB a stabilit condiţiile. Răufăcătorii care prădau comunităţile iugoslave din străinătate se puteau întoarce acasă la odihnă şi recuperare fără nicio teamă şi chiar aşa făceau. Şi-au construit vile pe malul mării şi palate în capitală. Făceau donaţii la fondurile de pensii ale şefilor DB, iar uneori li se solicita să ducă la bun sfârşit câte-o „misiune de lichidare”, în care plata se făcea fără chitanţă sau alte documente care să conducă la iniţiator. Creierul acestui aranjament comod era şeful serviciilor de informaţii, cu experienţă îndelungată în domeniu, grăsanul şi temutul sloven Stane Dolanc.

În interiorul Iugoslaviei, prostituţia nu căpătase proporţii alarmante, însă se practica sub strict control poliţienesc, iar traficul profitabil de bunuri era tolerat pentru a spori fondurile de pensii ale oficialităţilor. Cu toate acestea, violenţa, alta decât cea de stat, era interzisă. Infractorii tineri nu făceau niciodată mai mult decât să se înhăiteze în bande de cartier, să fure automobile (altele decât cele ale turiştilor) şi să se încaiere. Dacă voiau să treacă la lucruri mai serioase, se vedeau siliţi să plece din ţară. Cei care nu pricepeau asta se trezeau în vreo închisoare de cine ştie unde, într-o celulă a cărei cheie se făcea pierdută.

Mareşalul Tito n-a fost, cu siguranţă, un prost, dar era, până la urmă, tot un biet muritor. El a decedat în 1980, iar situaţia federaţiei a început să se deterioreze.

În Zemun, cartierul muncitoresc al Belgradului, un mecanic auto pe nume Zilici, a avut un fiu în 1956 şi l-a botezat Zoran. Încă de la o vârstă fragedă s-a dovedit că băiatul avea un temperament irascibil şi extrem de violent. La vârsta de zece ani, profesorii lui se cutremurau doar auzind de numele lui.

Beneficia însă de ceva care mai târziu îl va deosebi de ceilalţi răufăcători belgrădeni, precum Zeljko Raznatovici, alias Arkan. Era inteligent.

Abandonând şcoala la paisprezece ani, a devenit şeful unei bande de puştani ale căror distracţii obişnuite erau furtul de maşini, încăierările, beţiile şi agăţarea fetelor din zonă. După o „trântă” mai serioasă cu altă bandă, trei membri din tabăra adversă au fost bătuţi atât de rău cu lanţuri de bicicletă, încât s-au zbătut între viaţă şi moarte vreme de câteva zile. Poliţia locală a socotit că se umpluse paharul.

Zilici a fost umflat, dus în subsolul secţiei de poliţie de doi zdrahoni care l-au bătut cu furtunuri din cauciuc până când nu a mai fost în stare să stea în picioare. Nu era vorba de rea-voinţă; poliţiştii simţiseră că el trebuia să asculte cu atenţie ce i se va spune.

Şeful poliţiei i-a dat tânărului un sfat sau, mai bine zis, mai multe sfaturi. Asta se întâmpla în 1972, băiatul avea şaisprezece ani, iar peste o săptămână a părăsit ţara. Avea deja o recomandare către cineva din afară. Ajuns în Germania, a intrat în banda lui Ljuba Zemunac care-şi luase porecla după cartierul unde copilărise. Căci şi el provenea din Zemun.

Zemunac era un ticălos extrem de crud, care avea să fie împuşcat mortal în holul unui tribunal german, dar Zoran Zilici a rămas cu el timp de zece ani şi, fiind cel mai sadic recuperator pe care-l avusese sub comandă, i-a câştigat admiraţia. Pentru obţinerea cu forţa a taxei de protecţie, priceperea de a inspira spaimă este esenţială. Zilici era în stare de asta şi gusta fiece moment şi ocazie.

În 1982, la vârsta de douăzeci şi şase de ani, Zilici a plecat şi şi-a format propria bandă. Acest lucru ar fi putut declanşa un război fratricid cu fostul său stăpân, dar Zemunac a gustat din cupa morţii curând după aceea. În următorii cinci ani, Zilici a rămas şef de bandă în Germania şi în Austria. Stăpânea de multă vreme germana şi engleza. Acasă însă lucrurile se schimbau.

Nu se găsise omul potrivit să-l înlocuiască pe mareşalul Tito care, mulţumită curajului de care dăduse dovadă în luptele de partizani împotriva germanilor şi graţie personalităţii lui puternice, reuşise să menţină

laolaltă atâta vreme acea federaţie formată artificial din şapte provincii.

Anii optzeci au fost marcaţi de o serie de guverne de coaliţie efemere, iar ideea recesiunii şi a obţinerii independenţei se făcea tot mai simţită în nord, în Slovenia şi Croaţia şi în sud, în Macedonia.

În 1987, Zilici şi-a legat soarta de un fost membru al partidului comunist, un tip neînsemnat, pe care ceilalţi îl ignoraseră sau subestimaseră. Avea două calităţi la care Zilici ţinea mult: lipsa totală de scrupule pentru a ajunge la putere şi o şiretenie care îi va dezarma pe rivali până în ultima clipă, când era deja prea târziu. Zilici intuise ascensiunea acestui om. Începând din 1987, el s-a oferit „să se ocupe” de opozanţii lui Slobodan Miloşevici. Nu a fost refuzat şi nici nu a cerut vreo recompensă.

În 1989, Miloşevici şi-a dat seama că, de fapt, comunismul îşi dăduse obştescul sfârşit; calul ce trebuia încălecat era acela al naţionalismului extremist sârb. În realitate, a adus în ţară nu unul, ci patru călăreţi, pe cei ai Apocalipsei. Zilici l-a slujit pe Miloşevici până la sfârşit.

Iugoslavia se dezintegra. Miloşevici îşi crease imaginea de salvator al federaţiei, dar nu a spus că dorea să realizeze acest lucru prin genocid, cunoscut sub numele de purificare etnică. În Serbia, provincia din jurul Belgradului, popularitatea lui şi-a găsit originea în credinţa că el îi va salva pe sârbii de pretutindeni de persecuţiile la care erau supuşi de alte naţionalităţi.

Însă, pentru a realiza asta, s-a vădit că trebuia ca mai întâi să sufere ei persecuţii. În cazul în care croaţii sau bosniacii pricepeau mai greu, acest lucru trebuia aranjat. Un mic masacru local ar face în mod firesc populaţia majoritară să se ridice împotriva sârbilor care trăiesc printre ei. Apoi Miloşevici putea trimite armata pentru a-i „salva” pe sârbi. Iar cei care au acţionat ca agenţi provocatori au fost gangsterii, transformaţi în forţe paramilitare „patriotice”.

Dacă până în 1989 statul iugoslav şi-a ţinut lumea interlopă a gangsterilor la respect şi în străinătate,

Miloşevici i-a făcut parteneri cu drepturi depline acasă.

Ca mulţi alţi oameni de mâna a doua care ajung să deţină puterea în stat, Miloşevici s-a lăsat ademenit de bani. Sumele la care avea acces exercitau asupra lui o fascinaţie asemănătoare celei pe care o simte o cobră în faţa fluierului îmblânzitorului. Pentru el, banii nu reprezentau luxul pe care i l-ar fi putut aduce. Personal vorbind, a rămas modest până la sfârşit. Ceea ce îl hipnotiza era puterea pe care ţi-o dau banii. După căderea regimului său, guvernul iugoslav care a preluat puterea a estimat că el, împreună cu apropiaţii săi, deturnase şi îşi însuşise în conturile din străinătate aproximativ douăzeci de miliarde de dolari.

Alţii nu fuseseră la fel de modeşti. Între aceştia se numără respingătoarea lui soţie, precum şi fiul şi fiica, la fel de dezgustători. Prin comparaţie, membrii familiei Miloşevici îi făceau pe Munsteri[15] să pară la fel de inofensivi ca personajele din Căsuţa din prerie[16].

Printre „partenerii cu drepturi depline" se număra şi Zoran Zilici, care a devenit angajatul personal al dictatorului, un ucigaş cu simbrie. Recompensa nu venea din partea lui Miloşevici sub forma banilor, ci prin permisiunea de a desfăşura unele activităţi extrem de profitabile şi, bineînţeles, prin asigurarea unei imunităţi depline. Slugile tiranului aveau dreptul să jefuiască, să tortureze, să violeze sau să ucidă, iar poliţia nu putea face nimic pentru a le împiedica. Miloşevici a înfiinţat un regim infracţional dublat de frauda financiară, a pozat ca patriot, iar sârbii şi politicienii occidentali s-au lăsat păcăliţi de această imagine ani în şir.

În ciuda tuturor acestor atrocităţi şi vărsări de sânge,

---

15 Serial american de televiziune difuzat în perioada 1964-1966, descriind aventurile unei familii trăsnite şi sinistre – amintind de personajele din serialul Familia Adams, cu care, de fapt, a şi concurat ca audienţă, ambele fiind difuzate în aceeaşi perioadă de două posturi de televiziune concurente – care locuieşte într-o casă uriaşă şi înspăimântătoare (n.tr.).

16 Roman pentru copii de Laura Ingalls Wilder, publicat în 1937 şi ecranizat ca serial de televiziune (n.tr.).

nu a salvat federaţia iugoslavă şi nu şi-a împlinit nici măcar visul de a realiza o Serbie Mare. Slovenia s-a separat, apoi Macedonia şi Croaţia. Până în noiembrie 1995, data Acordului de la Dayton şi Bosnia devenise independentă, iar în iulie 1999, nu numai că pierduse, efectiv, provincia Kosovo, dar provocase şi distrugerea parţială a Serbiei prin bombardamentele aeriene executate de NATO.

Ca şi Arkan, Zilici şi-a alcătuit un mic grup paramilitar. Mai existau şi altele, precum îngrozitorii, brutalii şi misterioşii „Băieţi ai lui Frankie”, grupul lui Frankie Stamatovici – care, surprinzător, nici măcar nu era sârb, ci un croat renegat din Istria. Spre deosebire de fanfaronul de Arkan, doborât cu focuri de armă în holul hotelului Holiday Inn din Belgrad, Zilici şi grupul lui nu s-au afişat prea mult, rămânând aproape invizibili. Cu toate acestea, în cursul războiului din Bosnia şi-a dus grupul de trei ori în nord şi a violat, torturat şi ucis în stânga şi-n dreapta în provincia aceea, până au intervenit americanii pentru a pune capăt acestor acţiuni.

A treia oară a fost în aprilie 1995. Dacă Arkan îşi numise grupul „Tigrii” şi avea sute de membri, Zilici s-a mulţumit să şi-l numească „Lupii lui Zoran” şi a păstrat un efectiv redus. În cea de-a treia acţiune nu a avut decât vreo doisprezece. Cu excepţia unuia, toţi erau brute care mai participaseră la alte acţiuni. Avea nevoie de un radiotelegrafist, iar unul dintre tovarăşii lui, al cărui frate mai mic urma Dreptul a afirmat că fratele său are un prieten care făcuse armata la acea armă.

Contactat prin intermediul prietenului student, nou-venitul a fost de acord să renunţe la planurile pentru vacanţa de Paşti şi să se alăture grupului.

Zilici se interesase de profilul tânărului. Mai participase la lupte? Nu, îşi efectuase serviciul militar la Transmisiuni, de aceea ar fi vrut să aibă parte de puţină „acţiune”.

— Dacă nimeni n-a tras în el, atunci înseamnă că sigur n-a ucis pe nimeni, a spus Zilici. De aceea expediţia

asta trebuie să fie pentru el o lecţie pe care să n-o uite.

În prima săptămână a lunii mai, grupul a pornit spre nord, reţinut de defecţiunile tehnice ale maşinilor de teren ruseşti. Au trecut prin Pale, o minusculă fostă staţiune de schi, la vremea respectivă capitală a autodenumitei Republici Serbska, a treia capitală a Bosniei şi purificată etnic atât de riguros, încât populaţia era alcătuită exclusiv din sârbi. Au ocolit oraşul Sarajevo, cândva mândra gazdă a Jocurilor Olimpice de Iarnă, acum o ruină şi au intrat în Bosnia, stabilindu-şi baza la punctul de rezistenţă Banja Luka.

De acolo, Zilici şi-a continuat drumul prin munţi, evitând contactul cu primejdioşii mujahedini, căutând ţinte mai uşoare printre comunităţile musulmane din Bosnia care nu beneficiau de protecţie armată.

Pe 14 mai, au descoperit cătunul din Munţii Vlasic, i-au luat prin surprindere pe locuitori şi i-au ucis pe toţi, au petrecut noaptea în pădure şi au revenit la Banja Luka în seara de 15.

Noul recrut a părăsit grupul în următoarea zi, ţipând că voia să se întoarcă la învăţătură după aventura aceea. Zilici l-a lăsat să plece după ce l-a avertizat că, dacă ciripeşte ceva, el, Zilici, personal îi va tăia biluţele cu un ciob de la o sticlă de vin şi i le va vârî pe amândouă pe gât. Oricum nu-i plăcuse tânărul: era prost şi sperios.

Acordul de la Dayton a pus capăt distracţiei din Bosnia, dar incidentele din Kosovo abia luaseră amploare, iar în 1998 Zilici acţiona deja acolo, pretinzând că luptă împotriva Armatei de Eliberare. În realitate, îşi concentra atenţia asupra comunităţilor rurale mici şi asupra prăzilor deosebit de bogate.

Cu toate acestea, nu a pierdut defel din vedere adevăratele motive pentru care devenise aliatul al lui Slobodan Miloşevici. Serviciile aduse despotului îi aduseseră avantaje materiale substanţiale. Contractele „comerciale” nu erau decât înţelegeri între gangsteri, dreptul de a proceda la fel ca orice mafiot pentru a ocoli legea în scopul obţinerii de bani şi reuşind asta pentru că

se bucura de imunitate prezidenţială.

Între afacerile cele mai importante care îi aduceau venituri de câteva sute la sută erau cele cu ţigări şi parfumuri, băuturi fine, whisky şi alte bunuri de lux. Aceste afaceri erau realizate împreună cu Raznatovici, singurul gangster cu o poziţie la fel de solidă, precum şi cu alţi câţiva. Chiar dacă trebuia să mituiască poliţia şi să plătească pentru a obţine „protecţie” politică, la mijlocul anilor nouăzeci devenise milionar în dolari.

Apoi a trecut la prostituţie, trafic de droguri şi armament. Vorbind fluent germana şi engleza, avea şanse mai mari de a trata direct cu oamenii lumii interlope internaţionale decât alţii, care nu ştiau decât limba maternă.

Deosebit de profitabile s-au dovedit drogurile şi armamentul. Averea lui crescuse la zeci de milioane. I s-a întocmit dosar şi de către Agenţia Americană pentru Controlul Medicamentelor, CIA, Agenţia de Informaţii pentru Apărare (trafic de armament) şi FBI.

Cei din jurul lui Miloşevici, îmbuibaţi de bani furaţi, putere, corupţie, ostentaţie, lux şi gâdilaţi neîncetat în amorul propriu, au devenit leneşi şi delăsători. Presupuneau că partidul lor va dăinui la nesfârşit. Zilici nu s-a lăsat amăgit.

A evitat majoritatea băncilor folosite de mai toţi supuşii lui Miloşevici pentru a-şi pune averile la adăpost în străinătate. Şi el şi-a trimis în Occident fiecare bănuţ obţinut, dar prin bănci de care statul sârb nu avea habar. Pe de altă parte urmărea cu atenţie primele fisuri apărute în faţada eşafodajului ce părea solid. Mai devreme sau mai târziu, socotea el, intuind bine, până şi cei mai nevolnici politicieni şi diplomaţi britanici şi din Uniunea Europeană vor înţelege realitatea apărată de Miloşevici şi vor cere oprirea „jocului”. Acest lucru s-a întâmplat în Kosovo.

Provincie preponderent agricolă, Kosovo, împreună cu Muntenegru, avea o suprafaţă la fel de mare cât ceea ce mai rămăsese din stăpânirile Serbiei din interiorul federaţiei iugoslave. Acolo trăiau aproximativ 1 800 000 de

kosovari, care sunt musulmani şi destul de greu de deosebit de albanezii învecinaţi, plus 200 000 de sârbi.

Miloşevici îi persecutase în mod deliberat pe kosovari vreme de un deceniu, asta până când muribunda Armată de Eliberare din Kosovo a renăscut. Strategia fusese cea obişnuită. Persecuţii până la limita la care situaţia nu mai poate fi suportată; aşteptare până la izbucnirea revoltei localnicilor; denunţarea acestora drept „terorişti"; intrarea în forţă pentru a-i salva pe sârbi şi „restabilirea ordinii". În acest punct, NATO a decis că nu mai poate sta deoparte. Miloşevici nu a crezut ameninţările. Gravă eroare! De data aceasta erau serioase.

În primăvara anului 1999, a început acţiunea de purificare etnică, realizată în principal de Armata a Treia de ocupaţie, sprijinită de Poliţia de Securitate şi de grupuri paramilitare: „Tigrii lui Arkan", „Băieţii lui Frankie" şi „Lupii lui Zoran". După cum se anticipase, peste un milion de kosovari au fugit îngroziţi peste graniţă, în Albania şi în Macedonia. Aşa se prevăzuse. Occidentul trebuia să-i preia pe toţi ca refugiaţi. Dar nu s-a procedat astfel. Occidentul a început să bombardeze Serbia.

Belgradul a rezistat şaptezeci şi două de zile. Pe faţă, localnicii au reacţionat împotriva acţiunii declanşate de NATO. În secret, sârbii au început să murmure că dementul de Miloşevici îi adusese în pragul ruinei. Întotdeauna se dovedeşte instructiv să constaţi cum scade fervoarea războinică atunci când acoperişul stă să-ţi cadă în cap. Zilici a auzit murmurele de nemulţumire.

Pe 3 iunie 1999, Miloşevici a acceptat condiţiile. Aşa a sunat versiunea oficială. Pentru Zilici asta mirosea a capitulare necondiţionată. A socotit că venise momentul să se facă nevăzut.

Luptele au încetat. Armata a Treia, fără să fi pierdut aproape niciun om în bombardamentele executate de NATO asupra regiunii Kosovo, s-a retras cu echipamentul neatins. Aliaţii NATO au ocupat provincia. Sârbii rămaşi acolo au început să fugă în Serbia, aducând cu ei toată furia acumulată care nu mai era îndreptată împotriva

NATO, ci împotriva lui Miloşevici, mai ales când îşi vedeau ţara pustiită.

Zilici a început să-şi transfere şi ultimele părţi din averea sa uriaşă şi să se pregătească de plecare. În cursul toamnei anului 1999, protestele împotriva lui Miloşevici au căpătat o amploare tot mai mare.

Într-un interviu acordat în noiembrie 1999, Zilici îl implora pe dictator să respecte ceea ce-şi propusese, să dea lovitura de stat cât armata îi mai era loială, să termine cu partidele politice şi să renunţe la orice pretenţie de democraţie. Dar Miloşevici ajunsese să trăiască în propria lume, în care popularitatea sa era neştirbită.

Zilici s-a îndepărtat de Miloşevici, minunându-se încă o dată de fenomenul potrivit căruia atunci când începe să le scape printre degete puterea supremă, pe care au deţinut-o cândva, oamenilor parcă li se scurtcircuitează creierul, zdruncinându-li-se din temelii toate simţurile. Curajul, voinţa, capacitatea de percepţie, hotărârea, până şi putinţa de a vedea limpede realitatea – toate sunt măturate şi şterse la fel ca nişte castele de nisip ridicate pe o plajă bătută de valuri. Începând cu decembrie, Miloşevici nu mai avea nicio putere, ci se agăţa doar de această idee. Zilici şi-a definitivat pregătirile.

Averea lui însuma nu mai puţin de 500 de milioane de dolari; avea şi un loc în care să se simtă în siguranţă. Arkan murise, executat pentru că se îndepărtase de Miloşevici. Principalii iniţiatori ai purificării etnice din Bosnia, Karadzici şi Generalul Mladici, „eroul” masacrului de la Srebrenitsa, erau vânaţi ca nişte animale turbate în întreaga Republică Serbska, unde îşi căutaseră salvarea. Alţii fuseseră deja prinşi şi duşi în faţa nou înfiinţatului Tribunal de la Haga pentru judecarea crimelor de război. Miloşevici era terminat.

Ca simplă rememorare a evenimentelor istorice, Miloşevici a declarat pe 27 iulie 2000 că pe 24 septembrie vor avea loc alegeri prezidenţiale. În ciuda masivelor fraude electorale şi a refuzului de a accepta rezultatul votului, tot a pierdut. Mulţimea a luat Parlamentul cu asalt

şi l-a instalat pe succesorul lui. Între primele hotărâri luate de noul regim, s-a numărat şi aceea de a se declanşa o anchetă privind perioada în care Miloşevici fusese la putere: crimele şi cele douăzeci de miliarde de dolari ce dispăruseră.

Fostul tiran s-a refugiat în vila lui din eleganta suburbie Dedinje. La 1 aprilie 2001, preşedintele Kostunica era pregătit să acţioneze. În cele din urmă, s-a operat arestarea.

Însă Zoran Zilici plecase cu mult înainte. În ianuarie 2000, el a dispărut pur şi simplu. Nu şi-a luat rămas-bun de la nimeni şi nici nu s-a ostenit să care bagaje. A plecat ca unul care se îndreaptă spre o viaţă nouă într-o altă lume unde vechile obiecte personale nu-şi găsesc locul. De aceea a lăsat totul în Serbia.

N-a luat nimic şi pe nimeni cu el, cu excepţia gărzii sale de corp, extrem de credinciosul Kulaci, o matahală de om. În mai puţin de o săptămână se stabilise în noua ascunzătoare, pe care şi-o pregătise vreme de mai bine de un an.

Cu excepţia unei persoane, nimeni din lumea serviciilor secrete nu a acordat atenţie plecării lui. Un bărbat tăcut şi secretos din America a remarcat cu deosebit interes care era noul sălaş al marelui gangster.

CAPITOLUL DOISPREZECE
Călugărul

Visul, visul acela revenea mereu. Nu se putea desprinde din el, nu-i dădea pace. Noapte după noapte, năclăit de sudoare, se trezea urlând, iar mama se repezea în camera lui să-l ţină în braţe şi să-l liniştească.

Devenise tăcut, iar părinţii începuseră să se îngrijoreze, fiindcă el nu putea sau nu voia să-şi descrie coşmarul, însă mama era convinsă că până atunci nu avusese asemenea vise, ci ele apăruseră după întoarcerea din Bosnia.

Visul revenea neschimbat. Un chip în mizerie, ceva

oval, lipsit de culoare, înconjurat de bucăţi de excremente, unele de animale, altele de om, cerând îndurare, cerşind să trăiască. Ca şi Zilici de altfel, tânărul ştia limba engleză, iar cuvinte precum: „nu, nu, vă rog, încetaţi”, sunt uşor de înţeles de către oricine.

Cu toate acestea, bărbaţii cu prăjini în mâini râdeau şi continuau să-l apese pe tânăr. Iar chipul se ridica din nou, după care Zilici a vârât prăjina în gura deschisă şi a împins cu putere în jos, până când băiatul a murit undeva, în adâncul gropii. Atunci se trezea, strigând şi plângând până când mama îl strângea în braţe, spunându-i să se potolească şi amintindu-i că era acasă, în camera lui din Senjak.

El însă nu putea explica ce făcuse, la ce participase pe vremea când îşi închipuia că-şi făcea datoria patriotică faţă de Serbia.

Tatăl său îi oferea mai puţină consolare, pretinzând că lucra din greu şi că avea nevoie de somn. În toamna anului 1995, Milan Rajak a avut prima sa întâlnire cu un psihiatru.

Mergea de două ori pe săptămână la spitalul de boli nervoase de pe strada Palmoticeva, considerat cel mai bun din Belgrad, găzduit de o clădire cenuşie cu cinci etaje. Dar nici experţii de la Spitalul Laza Lazarevici nu l-au putut ajuta, fiindcă el nu avea curajul să se confeseze.

Uşurarea, i s-a spus, vine o dată cu descărcarea, dar catharsisul impune destăinuirea. Miloşevici se afla încă la putere, însă mai înspăimântători fuseseră ochii de fiară ai lui Zoran Zilici în dimineaţa aceea când, la Banja Luka, îi spusese că vrea să plece acasă, la Belgrad. Mult mai ameninţătoare fuseseră cuvintele şuierate, legate de mutilare şi moarte dacă îndrăznea să deschidă gura.

Tatăl lui era un ateu convins, crescut sub regimul lui Tito şi slujise partidul toată viaţa. Cu toate acestea, mama îşi păstrase credinţa în biserica ortodoxă sârbă, care este aceeaşi cu credinţa împărtăşită de bisericile greacă şi rusă. Luată în derâdere de soţ şi de fiu, ani în şir, ea se dusese totuşi la slujbele de dimineaţă. La sfârşitul anului

1995, Milan a început să o însoţească la biserică.

A început să descopere o oarecare consolare în ritualuri, predici şi psalmodieri în mirosul de tămâie. În biserica pe care o frecventa mama, aflată în apropierea stadionului, la doar trei intersecţii de casa lor, sentimentul de groază părea să se mai domolească.

În 1996, a picat examenele de an de la Facultatea de Drept pe care o urma, spre supărarea şi disperarea tatălui său care, nervos la culme, măsurase casa în lung şi-n lat vreme de două zile. Ca şi cum veştile de la universitate n-ar fi fost suficiente pentru a-i tăia cheful de viaţă, ceea ce i-a spus fiul într-o zi i-a luat piuitul:

— Tată, nu vreau să fiu avocat. Vreau să devin călugăr.

Lui Rajak senior i-a trebuit ceva timp să se calmeze, după care a încercat să se înţeleagă cu fiul său care se schimbase atât de mult. Preoţia era totuşi o profesiune oarecare. Nu aducătoare de avere, dar respectabilă. Orice om putea spune cu capul sus: „Fiul meu e om al Bisericii, înţelegeţi?”

Preoţia în sine, a aflat el, impunea ani de studiu, majoritatea într-un seminar, însă fiul lui avea alte idei. Voia să trăiască în sihăstrie, iar asta neîntârziat. Ţinea să devină călugăr, respingând tot ce ţinea de bunuri materiale în favoarea unei vieţi simple.

A găsit exact ceea ce căuta la cincisprezece kilometri de Belgrad: mica mănăstire a Sfântului Ştefan din cătunul Slanei. Nu avea decât vreo doisprezece călugări sub oblăduirea unui stareţ. Lucrau pământul şi aveau câteva pătule pe propria fermă, tot ce mâncau provenea din truda lor, acceptau donaţii din partea puţinilor turişti şi pelerini, meditau şi se rugau. Exista o listă de aşteptare pentru intrarea în mănăstire şi orice derogare era exclusă.

Soarta i-a surâs atunci când l-a cunoscut pe egumen, Vasilije, cu care a discutat. Acesta din urmă şi Rajak senior s-au privit cu adâncă uimire. În ciuda bărbii stufoase, presărată cu fire cărunte, care-i acoperea toată faţa, Rajak l-a recunoscut fără dubiu pe Goran Tomici, fost coleg de

şcoală în urmă cu patruzeci de ani, care părea neschimbat. Stareţul a fost de acord să-l întâlnească pe fiul lui pentru a discuta posibilitatea de a intra în sânul Bisericii.

Inteligent şi cu o intuiţie deosebită, stareţul şi-a dat seama că fiul fostului său coleg era un tânăr sfâşiat de o dramă interioară şi că nu-şi putea găsi pacea în lumea mare. Mai văzuse astfel de cazuri. Nu putea crea un loc liber de călugăr, a afirmat el, dar unii orăşeni erau primiţi uneori între călugări în scopul de a obţine o „retragere” în religie.

În vara anului 1996, după încheierea războiului din Bosnia, Milan Rajak a mers la Slanei pentru a se retrage din lume şi a cultiva roşii şi castraveţi, pentru a medita şi a se ruga. Treptat, visul i-a dat pace.

După o lună, Stareţul Vasilije i-a sugerat cu delicateţe că ar trebui să se spovedească, iar tânărul a acceptat. În şoaptă, la lumina unei lumânări din apropierea altarului, sub privirea Mântuitorului din Nazareth, i-a povestit stareţului ce făcuse.

Acesta şi-a făcut cruce de multe ori şi s-a rugat pentru sufletul băiatului din hazna şi pentru păcătosul aflat alături de el. L-a sfătuit pe Milan să ia legătura cu autorităţile şi să-i denunţe pe cei care făptuiseră crimele.

Însă dominaţia lui Miloşevici era absolută, iar spaima inspirată de Zoran Zilici, la fel de mare. Era de neconceput ca autorităţile să mişte vreun deget pentru a acţiona împotriva lui Zilici. Iar promisiunea ucigaşului de a se răzbuna ar fi trecut neobservată, în caz că era dusă la bun sfârşit, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. De aceea trebuia să păstreze tăcerea.

Suferinţa a început în iarna anului 2000. A observat că durerea creştea la fiecare mişcare pe care o făcea. După două luni a discutat cu tatăl său, care a bănuit că era vorba de vreo boală trecătoare. Cu toate acestea, a aranjat să i se facă fiului său nişte investigaţii la Klinicki Centre, Spitalul General din Belgrad.

Belgradul s-a mândrit dintotdeauna cu nişte standarde medicale deosebite în Europa, iar Spitalul

General se număra printre cele mai bune. A făcut trei serii de analize, iar ele au fost văzute de specialişti în proctologie, urologie şi oncologie. Profesorul care conducea secţia de oncologie l-a invitat într-un târziu pe Milan Rajak să vină la biroul său din cadrul clinicii.

— Am înţeles că eşti novice, adevărat? l-a întrebat el.

— Da.

— Înseamnă că tu crezi în Dumnezeu?

— Da.

— Uneori aş vrea să pot crede şi eu în Dumnezeu. Dar, vai, nu sunt în stare! Acum trebuie să-ţi pui credinţa la încercare. Nu am veşti prea bune.

— Vă rog să-mi spuneţi tot.

— E vorba de ceea ce numim cancer colorectal.

— Operabil?

— Îmi pare rău. Nu.

— Reversibil? Se poate face chimioterapie?

— Prea târziu. Îmi pare extrem de rău.

Tânărul a privit îndelung pe fereastră. Primise condamnarea la moarte:

— Cât mai am de trăit, domnule profesor?

— Întotdeauna ni se pune această întrebare şi ne este imposibil să dăm un răspuns. Cu odihnă, îngrijire, o dietă specială, ceva radioterapie… un an. Poate mai puţin, poate mai mult. Dar nu cu mult.

Era martie 2001. Milan Rajak s-a întors la Slanei şi i-a spus stareţului. Bătrânul a plâns pentru cel care îi devenise acum fiul pe care, în viaţa lumească, nu apucase să-l aibă.

La 1 aprilie, poliţia belgrădeană l-a arestat pe Slobodan Miloşevici. Zoran Zilici dispăruse; la cerea fiului său, domnul Rajak, foarte deconcertat şi-a folosit legăturile sus-puse de prin poliţie care i-au confirmat dincolo de orice dubiu că, într-adevăr, cel mai puternic şi prosper gangster al Iugoslaviei dispăruse cu mai bine de un an în urmă, iar acum trăia undeva în străinătate, la o adresă necunoscută. Influenţa lui se stinsese o dată cu dispariţia.

Pe 2 aprilie, Milan Rajak a scotocit prin hârtiile lui şi

a găsit o carte de vizită. Şi-a luat hârtie şi, în engleză, a scris o scrisoare pe care a trimis-o la Londra. Cel mai greu i-a fost să scrie primul rând:

„M-am răzgândit. Sunt pregătit să depun mărturie". La douăzeci şi patru de ore de la primirea scrisorii, adică trei zile mai târziu şi după o scurtă convorbire telefonică cu Stephen Edmond din Windsor, Ontario, Hăitaşul a revenit la Belgrad.

Declaraţia a fost făcută în engleză, în prezenţa unui notar public şi a unui traducător autorizat. Era semnată şi autentificată:

„În 1995, tinerii sârbi se obişnuiseră să creadă ceea ce li se spunea, iar eu n-am făcut excepţie. Acum este limpede ce fapte îngrozitoare s-au comis în Croaţia şi Bosnia, iar mai târziu în Kosovo, însă nouă ni se spunea că victimele proveneau din comunităţi izolate de sârbi din acele foste provincii, iar eu am dat crezare tuturor acestor ştiri. Ideea că forţele noastre armate comiteau crime în masă împotriva unor bătrâni, femei şi copii era de neconceput. Numai croaţii şi bosniacii făceau aşa ceva, ni se repeta mereu. Forţele sârbe aveau doar misiunea de a proteja şi salva comunităţile sârbeşti minoritare. Când, în aprilie 1995, un coleg de facultate mi-a spus că fratele lui şi alţi câţiva merg în Bosnia să-i apere pe sârbii de acolo şi că aveau nevoie de un radiotelegrafist, n-am bănuit nimic.

Mi-am satisfăcut serviciul militar ca radiotelegrafist, dar departe de orice luptă. Am fost de acord să renunţ la vacanţa de primăvară pentru a-mi ajuta concetăţenii sârbi din Bosnia.

Când m-am alăturat celor doisprezece oameni, mi-am dat seama că erau indivizi duri, dar am pus asta pe seama faptului că erau soldaţi înăspriţi de atâtea lupte şi m-am autoacuzat că sunt răsfăţat şi molâu.

Coloana alcătuită din patru vehicule de teren transporta doisprezece oameni, inclusiv pe şeful grupului, care a sosit în ultima clipă. Abia atunci am aflat că era Zoran Zilici, despre care auzisem vag că era o persoană de

temut şi cu o reputaţie nu tocmai bună. Am mers vreme de două zile spre nord, prin Republica Serbska şi am ajuns în centrul Bosniei. Am sosit la Banja Luka, unde ne-am stabilit baza, mai precis la hotelul Bosna, unde ne-am luat camere, am băut şi am mâncat.

Am făcut trei patrule spre nord, est şi vest de Banja Luka, dar nu am descoperit duşmani şi nici sate sârbeşti ameninţate. Pe 14 mai ne-am îndreptat spre sud, pătrunzând în şirul de munţi Vlasic. Ştiam că dincolo de munţi se aflau Travnik şi Vitez, ambele oraşe inamice pentru noi, sârbii.

După-amiază târziu, mergeam pe un drum ce traversa o pădure, când am văzut în faţă două fetiţe. Zilici a coborât şi a vorbit cu ele. Zâmbea. Mi-am închipuit că le vorbea frumos. Una din ele i-a spus că o cheamă Laila. Eu n-am priceput. Era un nume musulman. Prin asta îşi semnase condamnare la moarte, dar adusese şi distrugerea satului ei.

Zilici a luat fetiţele în maşina care deschidea coloana, iar ele i-au arătat unde locuiau. Un sătuc dintr-un luminiş al pădurii: nu mare lucru, aproximativ douăzeci de adulţi şi vreo doisprezece copii, şapte case, câteva hambare şi grajduri din bârne. Când am văzut semiluna deasupra micii moschei, mi-am dat seama că erau musulmani, însă se vedea clar că nu constituie o ameninţare.

Ceilalţi au coborât în grabă din vehicule şi i-au strâns laolaltă pe toţi sătenii. Când au început să percheziţioneze căsuţele n-am bănuit nimic. Auzisem de musulmani şi de grupuri fanatice de mujahedini venite din Orientul Mijlociu, Iran şi Arabia Saudită, care întreprindeau raiduri prin Bosnia şi ucideau orice sârb, fără să stea pe gânduri. Pesemne că se aflau şi aici, ascunşi, am gândit eu.

După ce percheziţia s-a încheiat, Zilici s-a înapoiat la primul vehicul şi s-a aşezat la mitraliera montată pe un soclu aflat în spatele banchetei din faţă. A strigat către oamenii lui să se împrăştie şi a deschis focul asupra sătenilor îngrămădiţi în ţarcul pentru vite.

Totul s-a petrecut aproape pe negândite. Ţăranii au

început să se agite şi să sară pe loc atunci când gloanţele îi loveau. Ceilalţi soldaţi au deschis şi ei focul cu armele automate pe care le aveau asupra lor. Unii dintre săteni au încercat să-şi salveze copiii, aruncându-se peste ei. Câţiva dintre copiii mai mici au scăpat în acest fel, ţâşnind printre adulţi şi fugind în pădure, neatinşi de gloanţe. Mai târziu am aflat că şase reuşiseră să se salveze.

Mi s-a făcut cumplit de rău şi am vărsat. În aer plutea un miros insuportabil de sânge şi de măruntaie – din filmele făcute la Hollywood nu răzbate o asemenea duhoare. Până atunci nu mai văzusem oameni murind, însă aceia nu erau nici soldaţi, nici partizani. Fusese descoperită doar o puşcă veche, pesemne pentru vânătoarea de iepuri sau pentru alungat ciorile.

Când totul s-a isprăvit, majoritatea trăgătorilor erau dezamăgiţi. Nu găsiseră deloc alcool şi nici ceva de valoare. De aceea au dat foc caselor şi hambarelor, pe care le-am lăsat în flăcări.

Ne-am petrecut noaptea în pădure. Ceilalţi aduseseră şliboviţă cu ei şi majoritatea s-au îmbătat. Am încercat şi eu să beau, dar am vărsat din nou. Când m-am refugiat în sacul de dormit, mi-am dat seama că făcusem o greşeală îngrozitoare. Cei din jurul meu nu erau patrioţi, ci răufăcători care ucideau pentru că asta le făcea plăcere.

În dimineaţa următoare, am mers pe o serie de drumuri forestiere de munte, mai mult pe versant, către trecătoarea care avea să ne ducă dincolo de munte, la Banja Luka. Adică până am descoperit ferma. Era izolată în altă văioagă înconjurată de pădure. L-am văzut pe Zilici, aflat în primul vehicul, cum s-a ridicat de pe banchetă şi a făcut un semn cu mâna pentru a ne opri. A făcut un gest care însemna că trebuia să oprim şi motoarele. Şoferii i-au dat ascultare şi s-a lăsat liniştea. Apoi am auzit glasuri.

Am coborât cu toţii din vehicule fără să facem zgomot, ne-am luat armele şi ne-am strecurat către marginea luminişului. La vreo sută de metri depărtare se aflau doi adulţi care conduceau şase copii afară dintr-un hambar. Bărbaţii nu erau înarmaţi şi nu purtau uniformă.

În spatele lor se vedea o casă arsă până la temelii şi, într-o parte, o maşină de teren nouă, marca Toyota, pe portiera căreia se vedea inscripţia «Pâinile şi Peştii». Cel mai mare dintre copii, o fetiţă de vreo zece ani, a început să plângă. Am recunoscut-o după baticul de pe cap. Era Laila.

Zilici a înaintat spre grup cu ţeava armei îndreptată în sus, dar niciunul din cei doi nu a încercat să se opună. Noi, ceilalţi, ne-am răspândit şi, când ne-am apropiat, am format un semicerc în jurul prizonierilor. Cel care era mai înalt a spus ceva şi mi-am dat seama că era american. Zilici i-a vorbit tot în engleză. Nimeni dintre ceilalţi nu a înţeles ce s-a discutat. Americanul a întrebat: «Cine sunteţi, domnilor?».

Zilici nu i-a răspuns. S-a apropiat de Land-Cruiser şi l-a examinat. În clipa aceea, Laila a încercat să scape cu fuga. Unul dintre oameni a încercat să o prindă, dar nu a reuşit. Zilici s-a întors de lângă automobil, a scos pistolul, a ţintit şi a tras, iar capul fetiţei parcă a explodat. Era foarte mândru de felul în care ţintea cu pistolul.

Americanul se afla la aproximativ trei metri de Zilici. Din doi paşi s-a apropiat de el şi i-a tras un pumn cu toată puterea peste gură, puţin într-o parte. Chiar dacă până atunci ar fi avut oarece şanse să fie lăsat în viaţă, prin asta îşi semnase condamnarea la moarte. Zilici fusese luat prin surprindere, lucru firesc pentru el, fiindcă nimeni din Iugoslavia n-ar fi îndrăznit să facă aşa ceva.

Au urmat două secunde de deconcertare deplină pentru toţi, fiindcă Zilici a căzut, cu buza spartă sângerându-i. Apoi şase dintre oamenii lui au sărit pe american şi l-au izbit cu picioarele, cu pumnii, cu paturile armelor. L-au bătut atât de rău, că a rămas lat la pământ. Cred că l-ar fi ucis chiar atunci, numai că a intervenit Zilici. Ştergându-şi sângele de la gură, s-a ridicat. Le-a spus să nu-l mai bată.

Americanul trăia, dar avea cămaşa făcută zdrenţe, torsul îi era tumefiat de lovituri, faţa deja umflată şi tăiată în câteva locuri. Prin cămaşa ruptă se vedea o borsetă pentru bani, purtată la centură. Zilici a făcut un gest cu

braţul, iar unul dintre oameni i-a desprins-o de la brâu. Era plină cu bancnote de o sută de dolari, cel puţin zece, după cum am aflat mai târziu. Zilici l-a măsurat pe cel care îndrăznise să-l lovească:

— Vai de mine, a zis el, cât sânge! Ai nevoie de o baie rece sau de ceva care să te trezească.

S-a întors apoi către oamenii lui. Aceştia rămăseseră uimiţi de grija pe care o manifesta pentru american. Dar Zilici văzuse ceva anume în luminiş. Haznaua era plină ochi, parţial de la dejecţiile animalelor, parţial de la deşeurile umane. Cândva servise ambelor scopuri. Pesemne că, după ani de zile, amestecul se solidificase, însă ploile transformaseră totul într-o pastă. Din ordinul lui Zilici, americanul a fost azvârlit în hazna.

Şocul provocat de lichidul rece l-a readus în simţiri pe american. A dat cu picioarele de fund şi a început să se zbată. În apropiere se afla un ţarc pentru vite, făcut din bârne şi prăjini. Era vechi şi aproape căzut, dar unele prăjini rămăseseră încă întregi. Oamenii au luat câteva şi au început să-l împingă pe american în adâncul mizeriei din hazna.

El a început să strige, cerând îndurare de fiecare dată când reuşea să scoată capul deasupra. Cerşea să trăiască. După ce s-a ridicat a şasea sau, poate, a şaptea oară, Zilici a apucat o prăjină şi i-a vârât capătul ei în gură, spărgându-i mai toţi dinţii. Apoi a împins în jos şi a apăsat până când tânărul a murit.

Eu m-am dus spre copaci şi am vomitat cârnaţii şi pâinea neagră pe care-i mâncasem de dimineaţă. Aş fi vrut să-i ucid pe toţi, dar erau prea mulţi şi mi-a fost teamă. În timp ce vărsăm, am auzit câteva rafale de armă. Îi omorâseră pe ceilalţi cinci copii şi pe bosniacul care lucra la fundaţia pentru acordarea de ajutor umanitar, cel care îl condusese pe american până acolo. Au azvârlit toate cadavrele în hazna. Unul dintre oamenii lui Zilici a constatat că inscripţiile «Pâinile şi Peştii» de pe portierele din faţă ale maşinii Land-Cruiser erau, de fapt, nişte fâşii autocolante. Le-au dezlipit cu uşurinţă.

Când am plecat de acolo, nu a rămas nicio urmă, cu excepţia petelor roşii, strălucitoare, sângele copiilor scurs pe iarbă, plus cele câteva tuburi lucioase din alamă. În aceeaşi seară, Zoran Zilici a împărţit bancnotele. Ne-a dat fiecăruia câte o sută de dolari. Eu am refuzat banii, dar el a insistat să iau cel puţin o bancnotă ca să rămânem «prieteni».

Am încercat să scap de ea chiar în acea seară, dar a remarcat acest amănunt şi şi-a ieşit din fire. A doua zi i-am spus că plec acasă, la Belgrad. M-a ameninţat că, dacă spun ceva din ceea ce văzusem, mă va găsi, mă va mutila şi apoi mă va ucide.

După cum ştiam de multă vreme, nu sunt un tip curajos şi teama de el m-a făcut să păstrez tăcerea toţi aceşti ani, chiar atunci când, în 1995, englezul a venit şi mi-a pus o serie de întrebări. Acum mi-am găsit pacea interioară şi sunt pregătit să depun mărturie în orice tribunal din Olanda sau America, atâta vreme cât Dumnezeu îmi va da putere să trăiesc.

Jur pe numele Lui că tot ce am declarat este adevărul şi nimic altceva decât adevărul.

Declarat sub semnătură olografă de mine, astăzi, 7 (şapte) aprilie 2001, la Belgrad, Sectorul Senjak.

Milan Rajak.”

În aceeaşi noapte, Hăitaşul a transmis un mesaj lung către Stephen Edmond, din Windsor, Ontario, iar instrucţiunile pe care le-a primit sunau fără niciun echivoc:

„Mergi unde trebuie, fă ceea ce se cuvine, găseşte-mi nepotul sau ceea ce a mai rămas din el şi adu-l la Georgetown, SUA”.

CAPITOLUL TREISPREZECE
Haznaua

După semnarea Acordului de la Dayton în noiembrie 1995, pacea revenise în Bosnia, dar rănile pe care le

produsese războiul nu dispăruseră nici măcar după cinci ani, darămite să se vindece.

Provincia nu fusese niciodată prea prosperă. Nu era situată pe coasta dalmaţiană pentru a-i atrage pe turişti; nici nu avea resurse minerale, ci doar o agricultură puţin mecanizată la fermele înconjurate de păduri.

Ţara avea să-şi revină după pagubele produse economiei, însă problemele sociale erau mai grave. Puţini îşi puteau imagina că în decurs de mai puţin de o generaţie sau două, sârbii, croaţii şi musulmanii bosniaci vor mai accepta să trăiască din nou laolaltă sau chiar la câţiva kilometri depărtare unii de ceilalţi, dacă nu vor fi protejaţi de tabere militare înarmate şi gata să intervină la cel mai mic semn de neînţelegere.

Organismele internaţionale au apelat la obişnuitele sintagme goale de sens privind reunificarea şi restabilirea încrederii reciproce, justificând astfel încercările eşuate de a remedia situaţia mai degrabă decât să înfrunte necesitatea divizării.

Sarcina de a guverna entitatea sfărâmată a revenit înaltului Reprezentant al Naţiunilor Unite, un fel de proconsul cu puteri cvasiabsolute, sprijinit de soldaţii UNPROFOR. Dintre toate misiunile lipsite de strălucire ce cad în spinarea oamenilor care nu au poftă să facă doar figuraţie pe scena politică, dar care reuşesc să pună lucrurile în mişcare, cea mai neplăcută a revenit ICPM – The International Comission on Missing Persons[17].

Aceasta era condusă discret, dar cu o eficienţă impresionantă, de Gordon Bacon, un fost poliţist britanic. Comisiei îi fusese repartizată sarcina de a asculta zeci de mii de rude ale „celor dispăruţi” şi, pe de o parte de a le primi declaraţiile, iar, pe de alta, de a descoperi şi exhuma sute de victime ale unor masacre de proporţii mai mici ce avuseseră loc începând cu anul 1992. Cea de-a treia sarcină era de a compara mărturiile rudelor cu resturile umane şi, după identificare, de a înmâna craniul, împreună cu câteva oase rudelor, în vederea înmormântării conform

17 Comisia Internaţională pentru Persoanele Dispărute.

credinţei religioase sau obiceiurilor locale.

Procesul de comparare ar fi fost absolut imposibil fără analiza ADN-ului, însă noua tehnologie presupunea ca proba de sânge a rudei şi un fragment de os din cadavru să confirme identitatea dincolo de orice dubiu. În anul 2000, cel mai eficient şi mai rapid laborator pentru analize ADN din Europa nu se găsea în capitalele cele mai bogate din Occident, ci la Sarajevo şi a fost înfiinţat de Gordon Bacon care îl gestiona cu fonduri minime. La două zile după ce Milan Rajak dăduse declaraţia, Hăitaşul a ajuns cu maşina în oraşul bosniac pentru a-l întâlni pe Bacon.

Nu trebuise să-l aducă pe sârb cu sine. Rajak mai spusese că, înainte de a muri, Sulejman le spusese ucigaşilor săi că ferma aparţinuse cândva familiei sale. Gordon Bacon a citit declaraţia lui Rajak cu interes, dar pentru el nu reprezenta ceva ieşit din comun.

Mai citise sute de astfel de declaraţii, însă întotdeauna date de puţinii supravieţuitori, niciodată date de vreunul dintre făptaşi şi până atunci nicio victimă nu fusese de origine americană. Şi-a dat seama că misterul pe care îl cunoştea doar sub numele de Dosarul Colenso avea să fie, în cele din urmă, rezolvat. A luat legătura cu comisarul ICPM pentru zona Travnik şi i-a cerut să colaboreze întru totul cu domnul Gracey, imediat după sosirea acestuia. Hăitaşul şi-a petrecut noaptea în camera de oaspeţi a conaţionalului său, iar a doua zi de dimineaţă a plecat cu maşina, îndreptându-se din nou spre nord.

Drumul până la Travnik durează puţin peste două ore, însă el a ajuns acolo pe la amiază. Între timp însă vorbise cu Stephen Edmond, iar o probă din sângele acestuia se afla deja pe drum.

Pe 11 aprilie, echipa de deshumare a plecat din Travnik spre zona montană, având un localnic drept călăuză. După câteva întrebări puse la moschee, s-a constatat imediat că doi din bărbaţii prezenţi la serviciul religios îl cunoşteau pe Fadil Sulejman, iar unul dintre ei a afirmat că ştia ferma din valea montană. El s-a aflat în primul vehicul de teren.

Groparii şi-au luat îmbrăcăminte de protecţie, măşti de oxigen, cazmale, perii moi, site şi saci pentru colectarea probelor, toate lucrurile de care aveau nevoie pentru a-şi desfăşura înfiorătoarea lor meserie.

Ferma arăta cam la fel ca în urmă cu şase ani, doar ceva mai năpădită de vegetaţie. Nu apăruse nimeni s-o revendice; se părea că membrii familiei Sulejman dispăruseră cu totul.

Au găsit cu uşurinţă haznaua. Ploile de primăvară fuseseră mai zgârcite decât în 1995, iar conţinutul ei se întărise, devenind o masă lutoasă, urât mirositoare. Groparii şi-au pus hainele semănând cu cele ale pescarilor care intră în apă până aproape de brâu şi veste peste hainele de protecţie şi păreau a nu se sinchisi de miros.

Rajak declarase în mărturia lui că, în ziua când fusese comisă multipla crimă, haznaua era plină ochi, iar dacă Ricky Colenso reuşise să atingă fundul cu picioarele, însemna că avea o adâncime de aproape doi metri. În absenţa ploilor, nivelul ei scăzuse cu vreo şaizeci de centimetri.

După ce s-au scos circa şaptezeci de centimetri de mizerie, comisarul IPCM le-a cerut oamenilor să renunţe la cazmale şi să folosească mistriile. O oră mai târziu, au început să apară primele oase, iar după încă o oră de trudă cu răzuitoare şi perii din păr de cămilă, groparii au scos la iveală locul crimei.

La fundul gropii nu pătrunsese aer, astfel că nu viermii devoraseră cadavrele, deoarece aceştia au nevoie de aer. Descompunerea fusese rezultatul acţiunii enzimelor şi bacililor.

Toate ţesuturile moi se descompuseseră, aşa că, după ce a fost şters cu o cârpă umedă, primul craniu a devenit de un alb luminos şi curat. Se mai vedeau fragmente de piele, rămăşiţe din ghetele şi centurile celor doi bărbaţi; o cataramă elegantă, a americanului, desigur, apoi ţintele de la blugi şi nasturii jachetei de doc.

Unul dintre gropari, rămas în genunchi, a scos un strigăt şi a înmânat celor de pe margine un ceas. Cele

şaptezeci de luni care trecuseră nu deterioraseră inscripţia de pe spatele ceasului, care suna: „Pentru Ricky, din partea mamei. Absolvire. 1994”.

Copiii fuseseră azvârliţi în hazna după ce muriseră şi se scufundaseră unul peste altul sau, în orice caz, aproape înfrăţiţi. Timpul scurs şi descompunerea ţesuturilor moi făcuseră ca oasele lor să se amestece, însă dimensiunile scheletelor dovedeau clar că era vorba de copii.

Şi Sulejman fusese aruncat în groapă după ce murise; scheletul lui stătea pe spate, parcă răstignit, aşa cum se scufundase cadavrul. Prietenul lui s-a ridicat în picioare, a privit în adâncul gropii şi s-a rugat lui Allah. Apoi a confirmat că fostul lui coleg de clasă avea cam un metru şi optzeci de centimetri.

Cel de-al optulea cadavru era cel mai mare, de peste un metru nouăzeci. Stătea pe o parte, ca şi cum, prin beznă, muribundul ar fi încercat să se târască spre marginea peretelui. Oasele zăceau pe o parte, ghemuite într-o poziţie de fetus. Ceasul fusese cules din acea grămadă de oase, la fel şi centura. Când craniul a fost predat celor de sus, s-a văzut că dinţii din faţă erau sparţi, aşa cum declarase Rajak.

Până când s-a recuperat şi s-a pus în sac până şi ultimul oscior, se întunecase deja. Osemintele adulţilor erau în saci separaţi, iar ale copiilor, într-unul singur; reconstituirea scheletelor se putea face la morga din oraş.

Hăitaşul a plecat la Vitez pentru a-şi petrece noaptea. Armata britanică plecase de mult, dar el a obţinut cazare în casa de oaspeţi pe care o ştia de la precedenta vizită. A doua zi dimineaţă, a revenit la biroul ICMP din Travnik.

De la Sarajevo, Gordon Bacon l-a împuternicit pe comisarul local să elibereze rămăşiţele lui Ricky Colenso maiorului Gracey pentru a fi transportate în capitală.

Proba de sânge sosise din Ontario. În mai puţin de două zile, lucru remarcabil, testele ADN au fost efectuate. Şeful ICMP din Sarajevo a confirmat că scheletul îi aparţinea lui Richard „Ricky” Colenso din Georgetown, SUA. Pentru a preda rămăşiţele pământeşti lui Philip

Gracey din Andover, Hampshire, Marea Britanie, avea nevoie de împuternicirea unei rude apropiate. Aceasta a sosit peste două zile.

Între timp, conform instrucţiunilor primite din Ontario, Hăitaşul a cumpărat un sicriu de la cel mai bun antreprenor de pompe funebre din Sarajevo. Acesta a aranjat scheletul împreună cu alte materiale pentru a conferi sicriului greutate şi echilibru, ca şi cum ar fi conţinut un cadavru întreg. Apoi l-a închis şi l-a sigilat.

Pe 15 aprilie, aparatul de zbor Grumman IV aparţinând magnatului canadian a sosit, aducând o scrisoare de confirmare că avea dreptul de a prelua sicriul. Hăitaşul a încredinţat pilotului sicriul şi dosarul gros, ce cuprindea toate documentele, apoi a plecat spre câmpiile verzi din Anglia.

Stephen Edmond s-a deplasat pe data de 16 aprilie la Aeroportul Dulles din Washington pentru a întâmpina propriul avion cu reacţie, care făcuse o escală pentru alimentare la Shannon. Un vehicul mortuar foarte elegant a preluat sicriul şi l-a depus la un antreprenor de pompe funebre pentru a fi păstrat vreme de două zile, cât au durat formalităţile necesare pentru înhumare.

Pe data de 18, ceremonia s-a desfăşurat la cimitirul foarte select Oak Hill de pe R Street, din nord-vestul Georgetown-ului, într-o atmosferă extrem de discretă, conform ritului romano-catolic. Mama băiatului, doamna Annie Colenso, născută Edmond, a fost ţinută pe după umeri de soţul ei şi a plâns în tăcere. Profesorul Colenso s-a şters mai tot timpul la ochi şi se uita din când în când la socrul său, ca şi cum nu ar fi ştiut ce să facă şi ar fi avut nevoie de un sfat.

De cealaltă parte a mormântului, canadianul de 81 de ani, îmbrăcat în costum negru, stătea drept ca unul din stâlpii de pentlandită şi privea neclintit către sicriul în care se aflau rămăşiţele nepotului. Nu le arătase fiicei şi ginerelui raportul întocmit de Hăitaş şi, bineînţeles, nici mărturia lui Milan Rajak.

Aceştia ştiau doar că, după îndelunga aşteptare, se

găsise un martor care îşi amintise că văzuse automobilul de teren într-o vale, indiciu care condusese la descoperirea cadavrelor. S-a văzut nevoit totuşi să le spună că, într-adevăr, cei doi fuseseră ucişi şi îngropaţi. Altfel nu se putea explica lipsa de veşti în cei şase ani de la moartea lor.

După încheierea serviciului religios, rudele îndoliate s-au îndepărtat, lăsându-i pe gropari să-şi facă meseria. Doamna Colenso s-a repezit spre tatăl ei şi l-a îmbrăţişat, îngropându-şi faţa la pieptul lui. El şi-a plecat privirea şi a mângâiat-o duios pe creştet, aşa cum făcea când era mică şi o speria ceva.

— Tată, îl vreau prins pe cel care i-a făcut asta copilului meu. Dar nu ucis pe loc şi fără dureri. Vreau ca, atât cât va trăi, să aibă în faţa ochilor gratiile celulei în fiecare dimineaţă când se trezeşte, să-şi dea seama unde se află şi să ştie că nu va mai ieşi de acolo şi-aş vrea să-şi amintească mereu că este închis pentru că mi-a ucis copilul cu sânge rece.

Bătrânul deja luase aceeaşi hotărâre:

— Chiar de-ar trebui să mut munţii, a rostit el cu glasul lui grav, chiar de-ar trebui să răscolesc toată lumea, aşa va fi. Iar dacă vreau, aşa se va întâmpla.

S-a desprins din îmbrăţişarea fiicei, a făcut un gest de salut din cap către profesor şi a pornit cu paşi siguri către limuzina lui. În timp ce şoferul ataca fără grabă panta către poarta de ieşire din cimitir, bătrânul a luat telefonul din suport şi a format un număr. Undeva, în Capitol Hill, i-a răspuns o secretară.

— Vă rog să-mi faceţi legătura cu senatorul Peter Lucas, a spus el.

Când a primit mesajul, chipul senatorului de New Hampshire s-a luminat. Prieteniile născute în timpul războiului pot rezista o oră sau o viaţă. În cazul lui Stephen Edmond şi Peter Lucas trecuseră cincizeci şi şase de ani de când se aflaseră pe o peluză englezească, într-o dimineaţă de primăvară şi plânseseră pentru tinerii din ţările lor natale care nu aveau să-şi mai revadă căminele.

Însă prietenia lor dăinuise, de parcă ar fi fost fraţi.

Fiecare ştia că, dacă celălalt i-ar cere-o, ar trece şi prin foc pentru a-şi dovedi prietenia. Canadianul era cel care avea nevoie să i se facă un serviciu.

Una dintre trăsăturile de geniu ale lui Franklin Delano Roosevelt a fost aceea că, deşi democrat convins, s-a arătat dispus să apeleze la talentele oamenilor, indiferent de culoarea lor politică. Aşa s-a întâmplat după Pearl Harbor, când a chemat un republican conservator, care se afla în acel moment la un meci de fotbal american şi i-a cerut să înfiinţeze Biroul de Servicii Strategice.

Cel pe care-l chemase era generalul William „Wild Bill” Donovan, fiul unor imigranţi irlandezi, care comandase Regimentul 69 pe frontul de vest în Primul Război Mondial. După aceea, fiind absolvent de Drept, devenise procuror general adjunct în timpul preşedinţiei lui Herbert Hoover, apoi ajunsese consilier juridic pe Wall Street. Roosevelt nu avusese nevoie de calităţile lui de jurist, ci de combativitatea lui răzbătătoare, calitate ce avea să-l ajute să fondeze primul sistem de culegere de informaţii externe al Statelor Unite şi prima unitate de Forţe Speciale.

Fără să şovăie prea mult, bătrânul războinic a strâns în jurul lui un grup de tineri străluciţi şi destoinici, care l-au slujit cu credinţă. Între aceştia s-au numărat Arthur Schlesinger, David Bruce şi Henry Hyde, care, ulterior, aveau să ocupe funcţii importante.

Pe vremea aceea, Peter Lucas, crescut în bogăţie şi în privilegii, într-o zonă situată între Manhattan şi Long Island, era student la Princeton şi în ziua atacului japonez de la Pearl Harbor a vrut să plece şi el la război. Tatăl lui i-a interzis să se înroleze, fără drept de tăgadă.

În februarie 1942, tânărul a nesocotit porunca tatălui şi a abandonat colegiul, fiindcă îi dispăruse orice poftă de studiu. A rătăcit de colo-colo, încercând să descopere ceea ce dorea cu adevărat; a cochetat cu ideea de a deveni pilot de luptă, luând lecţii particulare de zbor, dar a constatat că suferea constant de rău de înălţime.

În iunie 1942 s-a înfiinţat Biroul de Servicii Strategice[18]. Peter Lucas s-a oferit pe dată şi a fost acceptat. Se vedea deja mânjit cu negru pe faţă, paraşutat noaptea, departe, în spatele liniilor germane. În loc de toate acestea, a participat la o mulţime de cocteiluri. Generalul Donovan avea nevoie de un secretar personal cu clasă, eficient şi educat.

A văzut îndeaproape pregătirile pentru debarcările din Sicilia şi Salerno, la care agenţii OSS au participat din plin şi se ruga să fie trimis în misiune. „Ai răbdare”, i s-a spus. Se simţea ca un copil dus într-un magazin de dulciuri, dar închis într-o cuşcă de sticlă. Putea vedea totul, dar fără să atingă nimic.

În cele din urmă, i-a cerut generalului pe un ton ultimativ:

— Ori lupt sub comanda dumneavoastră, ori demisionez şi mă înrolez în forţele aeropurtate.

Cum „Wild Bill” Donovan nu primea ultimatumuri de la nimeni, s-a uitat lung la tânăr şi probabil şi-a amintit cum era chiar el cu un sfert de secol în urmă.

— Fă-le pe amândouă, dar în ordine inversă, a zis el.

Cu sprijinul lui Donovan, i s-au deschis toate uşile. Peter Lucas s-a lepădat de costumul de civil, pe care ajunsese să-l deteste şi a plecat la Fort Benning pentru a urma o „minune de trei luni”, un curs intensiv la încheierea căruia devenea sublocotenent în forţele aeropurtate.

A ratat debarcările din Normandia din Ziua Z, deoarece încă urma şcoala de paraşutişti. După ce a absolvit-o, a revenit în faţa generalului Donovan.

— Aţi promis, i-a reamintit el.

Peter Lucas şi-a câştigat şi dreptul de a efectua saltul cu paraşuta, având faţa mânjită cu negru, într-o noapte rece de toamnă, în munţii din spatele liniilor germane din nordul Italiei. Acolo s-a întâlnit cu partizani care erau comunişti convinşi şi cu oameni ai Forţelor Speciale Britanice, care păreau prea înceţi pentru a se lăsa convinşi

---

18 Office of Strategic Services (OSS) (n.red.).

să acţioneze.

După numai câteva săptămâni a aflat că impresia de „încetineală” era doar un truc. Grupul din Jedburgh căruia i se alăturase îi cuprindea pe câţiva dintre cei mai experimentaţi şi mai pricepuţi ucigaşi.

A supravieţuit iernii aspre din 1944 în munţi şi a reuşit să rămână nevătămat până spre sfârşitul războiului. În martie 1945, el şi alţi cinci luptători au nimerit peste un grup de SS-işti care nu erau dispuşi să capituleze cu niciun preţ şi despre care nu ştiau că se mai află în zonă. A urmat un schimb de focuri, iar el s-a ales cu două gloanţe de automat în braţul stâng şi în umăr.

Se găseau departe de orice aşezare, fără morfină, astfel că le-a trebuit o săptămână de marş chinuitor până au dat peste o unitate britanică de recunoaştere. A urmat o operaţie improvizată efectuată imediat, zborul sub anestezie cu morfină într-un avion de tip Liberator şi o nouă intervenţie chirurgicală într-un spital londonez.

După ce şi-a revenit suficient pentru a se externa, a fost trimis la o casă pentru convalescenţi de pe coasta Sussex-ului. A stat în aceeaşi cameră cu un pilot de luptă de origine canadiană care avea ambele picioare rupte. Au jucat şah ca să alunge monotonia zilelor petrecute acolo.

Când a revenit în patrie, lumea i s-a părut minunată. A început să lucreze la firma tatălui de pe Wall Street, în cele din urmă a preluat-o cu totul, a devenit un gigant în comunitatea financiară şi a candidat pentru o funcţie publică la vârsta de şaizeci de ani. În aprilie 2001 deţinea al patrulea şi ultimul mandat ca senator din partea Republicanilor pentru New Hampshire şi tocmai contribuise la alegerea unui preşedinte republican.

Când a auzit cine era la telefon, i-a spus secretarei să nu-i mai dea legătura cu altcineva, iar vocea lui a răsunat bubuitor în limuzina în care se afla:

— Steve! Să ştii că mă bucur să te aud din nou. Unde eşti?

— Chiar în Washington! Peter, trebuie să ne întâlnim. Am o problemă serioasă.

Dându-şi seama de starea celuilalt, senatorul a renunţat imediat la tonul degajat:

— Sigur, prietene! Vrei să-mi povesteşti ceva?

— Să luăm prânzul undeva. Poţi?

— O să las la o parte orice altceva am în program. La Hay Adams. Să ceri masa din colţ, unde stau de obicei. E mai linişte. La ora unu.

S-au întâlnit chiar în clipa când senatorul intra în hol. Canadianul îl aştepta acolo.

— Mi s-a părut că e vorba de ceva grav. Ce necazuri ai?

— Vin de la o înmormântare care a avut loc în Georgetown. Tocmai mi-am înmormântat singurul nepot.

Senatorul s-a uitat cercetător la faţa celuilalt şi i-a împărtăşit durerea:

— Iisuse, prietene, regret nespus! Nici nu pot concepe aşa ceva. Era bolnav? Sau a fost un accident?

— Hai să ne aşezăm şi o să-ţi povestesc. Aş vrea ca mai întâi să citeşti ceva.

S-au aşezat, apoi canadianul a răspuns la întrebarea prietenului său.

— A fost ucis. Cu sânge rece. Nu, nu aici şi nici foarte recent. În urmă cu şase ani, în Bosnia.

I-a povestit apoi pe scurt câţi ani avea tânărul, despre dorinţa lui din 1995 de a contribui la alinarea suferinţelor bosniacilor, despre odiseea lui prin diverse capitale până să ajungă la Travnik, cum a vrut să-l ajute pe interpretul său să-şi revadă casa părintească. Apoi i-a întins declaraţia lui Rajak.

Chelnerul le-a adus două pahare cu Martini sec. Senatorul a comandat somon afumat, pâine integrală şi Meursault rece. Edmond a dat aprobator din cap, vrând să spună: „Acelaşi meniu şi pentru mine”.

Senatorul Lucas era obişnuit să citească repede, dar, ajuns la jumătatea declaraţiei, a scos un şuierat uşor printre dinţi şi a continuat mai încet.

În vreme ce senatorul răsucea cu furculiţa o felie de somon şi citea ultimele pagini, Steve Edmond a aruncat o

privire în jur. Prietenul lui făcuse o alegere fericită: masa personală se afla în apropierea pianului de concert, izolată într-un colţ şi în apropierea unei ferestre prin care se vedea o parte a Casei Albe. Sala Lafayette a Restaurantului Hay Adams era unică, aducând mai mult cu o casă aşezată în inima unei proprietăţi din secolul al XVIII-lea decât cu un local aflat în mijlocul unei capitale agitate.

Senatorul Lucas a ridicat capul:

— Steve, nu ştiu ce să spun. Probabil că este cel mai neplăcut document pe care am avut prilejul să-l citesc. Cum ai vrea să te ajut?

Chelnerul a luat farfuriile şi a adus cafea în ceşti mici şi câte un coniac Armagnac pentru fiecare. Câtă vreme tânărul s-a aflat în apropierea mesei, cei doi au păstrat tăcerea.

Steve Edmond a privit către palmele lor, aşezate pe faţa de masă imaculată. Mâini de bătrâni, cu vinele proeminente, degete îngroşate ca nişte cârnăciori, cu pete de culoare maronie. Mâini care azvârliseră un avion de luptă Hurricane drept în mijlocul unei formaţii de bombardiere Dornier; mâini care goliseră încărcătorul unei carabine într-un restaurant plin de SS-işti în apropiere de Bolzano; mâinile unor oameni care au dus lupte, au mângâiat trupuri de femei, s-au jucat cu copii, au semnat cecuri, au făcut averi, au influenţat politica, au schimbat lumea. Asta, cândva.

Peter Lucas a surprins privirea prietenului său şi a înţeles în ce stare de spirit era:

— Da, acum suntem bătrâni. Dar încă n-am murit. Ce vrei să fac?

— Poate reuşim un lucru folositor. Nepotul meu a fost cetăţean american. SUA are dreptul de a cere extrădarea acestui monstru, indiferent unde s-ar afla. Dar să fie adus aici. Să fie judecat pentru crimă cu premeditare. Asta înseamnă o intervenţie la Departamentul de Justiţie. Şi la Departamentul de Stat. Pentru a acţiona asupra guvernului care îl găzduieşte pe

acest porc. Prezinţi tu problema?

— Amice, dacă nici guvernul de la Washington nu-ţi face dreptate, atunci cine ar putea?

A ridicat paharul:

— Unul dintre ultimele lucruri bune ce ne-a mai rămas.

Numai că se înşela.

CAPITOLUL PAISPREZECE
Tatăl

Nu fusese decât o ceartă de familie şi ar fi trebuit să se încheie cu un sărut de împăcare. Însă avusese loc între fiica iute din fire, în ale cărei vine curgea sânge italian şi un tată încăpăţânat ca un catâr.

În vara anului 1991, Amanda Jane Dexter avea şaisprezece ani şi era cât se poate de atrăgătoare. Genele ascendenţilor din familia Marozzi îi oferiseră o siluetă care l-ar fi făcut până şi pe un sfânt să păcătuiască fără să regrete. Moştenirea anglo-saxonă a lui Dexter o înzestrase cu un chip care amintea de cel din tinereţe al lui Brigitte Bardot. Băieţii din cartier îi dădeau târcoale necontenit, iar tatăl ei trebuia să se împace cu situaţia. Însă pe Emilio nu-l plăcea deloc.

Nu avea nimic împotriva celor de origine hispanică, însă acel Emilio avea un aer ascuns, şiret şi superficial, ba chiar rapace şi crud, în ciuda înfăţişării de idol de matineu. Cu toate acestea, Amandei îi căzuse cu tronc şi nu şi-l putea scoate din minte.

Totul s-a petrecut în cursul lungii vacanţe de vară. Emilio i-a propus să-l însoţească undeva la mare. A însăilat o poveste credibilă: că vor veni şi alţi tineri, adulţi care să-i supravegheze, sporturi de plajă, aer curat şi briza înviorătoare a Atlanticului. Însă când Cal Dexter a încercat să-l privească mai bine în ochi pe Emilio, acesta a evitat confruntarea, uitându-se în altă parte. Instinctul i-a spus lui Dexter că totuşi ceva nu era tocmai în regulă.

— Nu, a zis el.

O săptămână mai târziu, Amanda a fugit de acasă. A lăsat un bilet în care le scrisese părinţilor să nu-şi facă griji, că totul va fi minunat, dar ea era o femeie matură şi refuza să fie tratată ca un copil. Apoi nu a mai revenit acasă.

Vacanţa şcolară se încheiase şi ea tot nu apăruse. Prea târziu, mama, care fusese de acord cu dorinţa Amandei, i-a dat ascultare soţului. Nu ştiau precis unde plecase fiica lor, nici nu-i cunoşteau trecutul lui Emilio, părinţii sau adresa reală. Cea din Bronx pe care o lăsase s-a dovedit a fi a unui cămin. Maşina lui avea plăcuţe de înmatriculare de Virginia însă după ce s-a interesat la Richmond Dexter a aflat că Emilio o vânduse cu banii jos în luna iulie. Până şi numele de familie era la fel de comun ca şi Smith.

Graţie relaţiilor pe care le avea, Cal Dexter s-a consultat cu un sergent de la Biroul Persoane Dispărute din cadrul Departamentului de Poliţie New York. Poliţistul s-a arătat înţelegător, dar destul de resemnat:

— Tinerii de şaisprezece ani se consideră acum adulţi, domnule avocat; fac amor, îşi petrec vacanţele împreună, se joacă de-a mama şi de-a tata…

Departamentul de Poliţie putea transmite o circulară de căutare dacă existau probe privind ameninţări, constrângeri, folosirea violenţei pentru determinarea persoanei de a părăsi căminul părintesc, consumul de droguri sau altele asemenea.

Dexter a trebuit să admită că primise doar un mesaj telefonic. Acesta fusese făcut la o oră la care Amanda Jane ştia că tatăl era la serviciu, iar mama – plecată la cumpărături. Mesajul fusese păstrat pe bandă.

Se simţea bine, după cum afirma, era foarte fericită, iar ai ei nu trebuiau să se îngrijoreze. Îşi trăia viaţa şi se bucura de libertate. Avea să ia legătura din nou cu ei când va fi pregătită pentru asta.

Call Dexter a depistat de unde fusese făcut apelul. Era un telefon mobil de tipul celor care funcţionează cu o cartelă SIM ce se poate cumpăra de oriunde, iar

utilizatorul este imposibil de identificat. Sergentul a ascultat înregistrarea şi a ridicat din umeri. Ca mai toate Birourile pentru Persoane Dispărute din secţiile de poliţie, avea de lucru până peste cap. Cazul nu părea să prezinte urgenţă.

A sosit şi Crăciunul, dar petrecerea a fost umbrită de absenţa Amandei Jane. În şaisprezece ani, era prima sărbătoare la care copilul familiei lipsea.

Cadavrul a fost descoperit de un bărbat care îşi făcea alergarea de dimineaţă. Se numea Hugh Lamport, avea o mică firmă de consultanţă în domeniul informaticii şi era un cetăţean cinstit care încerca să rămână în formă. Pentru el, asta însemna să alerge cinci kilometri în fiecare dimineaţă între ora şase şi cât mai devreme înainte de şapte, dacă îl ţineau puterile, asta chiar în zile mohorâte ca aceea din 18 februarie 1992.

Alerga pe acostamentul acoperit de iarbă de pe Indian River Road, din Virginia Beach, unde locuia. Îşi menaja gleznele fugind pe iarbă în loc de asfalt sau beton. Când a ajuns la un pod peste un canal de scurgere, trebuise să aleagă: să continue pe podul din beton sau să sară canalul. Sărise.

Observase ceva care trecuse pe sub el când zburase prin aer, ceva deschis la culoare în lumina chinuită dinaintea zorilor. Cadavrul fetei zăcea într-o postură ciudată, aşa cum o surprinsese moartea, plutind pe jumătate scufundată în apă.

Domnul Lamport se uitase disperat în jur şi văzuse la vreo patru sute de metri depărtare, printre nişte arbori, o lumină slabă; o altă persoană matinală îşi pregătea, probabil, cafeaua. Renunţând la alergarea relaxată şi trecând la sprint, ajunsese la uşa acelei case şi bătuse cu pumnii în uşă. Cel care îşi făcea cafeaua s-a uitat pe fereastră, a ascultat explicaţiile mai mult strigate şi i-a deschis uşa.

Apelul făcut la poliţie a fost preluat de dispecera din serviciul de noapte de la centrala poliţiei din Virginia City,

al cărei sediu era situat într-un subsol, pe Princess Anne Road. Aceasta a chemat de urgenţă maşina de patrulare cea mai apropiată de zonă şi a primit răspuns de la singurul echipaj, care se afla la mai puţin de doi kilometri de canalul de scurgere şi a parcurs acea distanţă în mai puţin de un minut, pentru a găsi un bărbat îmbrăcat în echipament de jogging şi un altul purtând halat, ambii aflaţi la faţa locului.

Poliţiştilor de pe maşina de patrulare le-a luat cel mult două minute pentru a chema brigada Omucideri şi echipa completă de la Judiciar. Bărbatul care locuia în apropiere de pod a adus cafea, care a fost bine venită, apoi cei doi civili şi poliţiştii s-au pus pe aşteptat.

Pe toată porţiunea din estul Virginiei se întind şase oraşe unul după altul, ca şi cum nu ar avea margini, de-a lungul fluviului James şi Autostrăzii Hampton. Drumurile duc spre Golful Chesapeake, aşadar, spre coasta Atlanticului.

Dintre cele şase oraşe: Norfolk, Portsmouth, Hampton (cu Newport News), James City, Chesapeake şi Virginia Beach, cel mai întins este Virginia Beach. Are 500 de kilometri pătraţi şi 430 000 de locuitori dintr-un total de 1,5 milioane.

Dintre cele patru secţii de poliţie, a doua, a treia şi a patra răspunde de zonele construite, în vreme ce secţia întâi se ocupă de o zonă mai mare şi în principal rurală. Cei 256 de kilometri pătraţi se întind până la graniţa cu statul Carolina de Nord şi sunt împărţiţi în două de autostrada Indian River.

Cei de la Omucideri şi de la Judiciar au sosit la podeţ aproape în acelaşi timp, adică treizeci de minute mai târziu. Medicul legist a venit după cinci minute de la sosirea lor. S-a luminat de zori, dacă se poate spune că s-a luminat, pentru că a început să cadă lapoviţa.

Domnul Lamport a fost condus acasă pentru a face duş şi a da o declaraţie completă. Cel care-şi făcea cafea a scris şi el o declaraţie în care nu a putut afirma decât că nu a auzit şi nu a văzut nimic pe durata nopţii.

Legistul a stabilit imediat decesul, că victima era o tânără albă, că moartea survenise cu siguranţă în altă parte, iar cadavrul fusese azvârlit, după toate probabilităţile, dintr-un automobil. A dat ordin ca ambulanţa să transporte cadavrul la morga din Norfolk, o instituţie care deserveşte toate cele şase oraşe.

Detectivul de la Omucideri şi-a dat destul de repede seama că făptaşii păreau să se fi comportat conform unui cod moral până la genunchiul broaştei, având un nivel de inteligenţă similar aceleiaşi făpturi fiindcă, dacă ar mai fi mers cinci kilometri, ar fi pătruns în zona mlăştinoasă din Back Bay. Acolo, un cadavru căruia i se leagă ceva greu de picioare ar putea dispărea pentru totdeauna. După toate probabilităţile, ucigaşii îşi pierduseră răbdarea şi aruncaseră sinistra povară undeva unde putea fi găsită cu uşurinţă, dând astfel naştere unei anchete extinse.

La Norfolk, s-au desfăşurat două proceduri în ceea ce priveşte cadavrul: autopsia, pentru a se stabili cauzele morţii, data şi, dacă era posibil, locul şi o încercare de a se stabili identitatea.

Cadavrul n-a oferit niciun indiciu cu privire la identitate: lenjerie foarte sumară, dar care, în acele condiţii, încetase a mai fi provocatoare, o fustă murdară şi sfâşiată. Fără medalion, brăţară, tatuaje sau poşetă.

Înainte ca medicul legist să treacă la treabă, faţa, purtând semne de lovituri şi contuzii care indicau o violenţă extremă, a fost restaurată cât s-a putut, folosind suturi şi machiaj, apoi fotografiată. Poza s-a transmis către brigăzile de moravuri din cele şase oraşe fiindcă, judecind după îmbrăcăminte, existau anumite indicii că fata dusese ceea ce se numeşte, cu multă îngăduinţă, o „viaţă de noapte”.

Celelalte două amănunte de care aveau nevoie cei însărcinaţi cu stabilirea identităţii victimei erau amprentele şi grupa sanguină. Apoi au trecut la treabă patologii. Ei şi-au pus speranţe în amprente.

Poliţia din cele şase oraşe nu a găsit amprentele în cartotecile lor destul de cuprinzătoare. Toate amănuntele

s-au transmis către Richmond, capitala statului, unde erau stocate toate amprentele luate vreodată în Virginia. Au trecut câteva zile. Într-un târziu, a sosit şi răspunsul: „Regretăm, dar…” Următorul pas pe scara ierarhică a fost FBI-ul, care se ocupă de Statele Unite în întregime. Cei de la FBI utilizează Sistemul Internaţional de Identificare Automată a Amprentelor.

Raportul patologilor a făcut ca sarcina detectivilor de la Omucideri să devină şi mai neplăcută. Fata părea să nu aibă mai mult de optsprezece ani, dacă îi avea şi pe aceia. Fusese frumoasă, dar cineva o distrusese, fără a mai pune la socoteală stilul ei de viaţă de până atunci.

Dilataţiile vaginale şi anale erau atât de exagerate, încât se vedea dincolo de orice îndoială că fusese penetrată şi încă în mod repetat, de instrumente mult mai mari decât nişte organe sexuale masculine. Bătaia care îi cauzase moartea nu fusese singura; se vedeau şi semnele altora. Iar consumul de heroină nu începuse cu mai mult de şase luni în urmă.

Pentru detectivii de la Moravuri şi Omucideri din Norfolk, raportul legiştilor suna clar: „prostituată”. Nu constituia o noutate pentru niciunul dintre ei că desfrăbălarea era însoţită de cele mai multe ori de dependenţa de droguri, situaţie în care proxenetul devenea singurul furnizor.

Orice fată care ar încerca să scape din ghearele unei asemenea bande ar fi pedepsită; asemenea „lecţii pentru învăţătură de minte” puteau presupune participarea cu forţa la demonstraţii de perversiuni brutale şi bestialităţi. Existau creaturi umane gata să plătească pentru a vedea aşa ceva, astfel că se găseau şi creaturi capabile să pună la dispoziţie asemenea plăceri.

După autopsie, cadavrul a fost depus în camera frigorifică, iar cercetările privind identitatea au continuat. Deocamdată, rămăsese o prostituată oarecare. Apoi, în ciuda vătămărilor şi a dispariţiei culorilor naturale, unui detectiv de la Moravuri din Portsmouth i s-a părut că recunoaşte persoana din fotografia pusă în circulaţie. S-a

gândit că semăna cu o prostituată cunoscută sub numele de Lorraine.

Verificările au confirmat că „Lorraine” nu mai fusese văzută de câteva săptămâni. Înainte, lucrase pentru o bandă hispanică, recunoscută pentru violenţă, care se slujea de unii membri mai arătoşi pentru a agăţa fete în oraşele din nord, după care le ademeneau în sud, promiţându-le căsătorii, vacanţe atrăgătoare sau cine ştie ce altceva.

Brigada de Moravuri din Portsmouth i-a luat la întrebări pe membrii bandei, dar fără niciun folos. Proxeneţii susţineau că nu au ştiut numele real al fetei, că fusese profesionistă încă de când sosise acolo şi că plecase din proprie iniţiativă, pentru a reveni pe Coasta de Vest. Fotografia nu era suficient de clară pentru a dovedi altceva.

Cei de la Washington au lămurit lucrurile. Pe baza amprentelor, au furnizat o identificare fără dubii. Amanda Jane Dexter încercase să păcălească sistemul de securitate de la un supermagazin din zona în care locuia şi furase ceva mărunt. Aparatul de filmat nu o iertase. Tribunalul pentru cauze în care erau implicaţi adolescenţi s-a lăsat convins de relatarea ei, susţinută şi de mărturia a cinci dintre colegii ei şi o pusese în libertate pe cauţiune. Cu toate acestea, i se luaseră amprentele. Acestea se aflau la Departamentul de Poliţie din New York şi fuseseră incluse în Sistemul Internaţional de Identificare Automată a Amprentelor.

— Cred că, în sfârşit, aş putea să-i prind pe ticăloşii ăia, a murmurat sergentul Austin, de la brigada de Moravuri din Portsmouth.

Era o dimineaţă urâtă de iarnă, ca atâtea altele, când telefonul a răsunat în apartamentul din Bronx, pentru a i se cere tatălui să conducă peste patru sute cincizeci de kilometri pentru a recunoaşte cadavrul singurului său copil.

Cal Dexter s-a aşezat pe marginea patului şi şi-a dorit să fi murit într-unul dintre tunelurile Cu Chi decât să

sufere o asemenea durere. În cele din urmă, i-a spus Angelei şi a strâns-o în braţe cât a suspinat. Apoi şi-a sunat soacra, iar aceasta a sosit imediat.

N-ar fi avut răbdare să aştepte până ce avionul ar fi decolat de pe Aeroportul La Guardia spre Norfolk International; n-ar fi suportat întârzierea cauzată de vreo amânare a zborului datorată ceţii, ploii, grindinii sau aglomeraţiei traficului aerian. S-a suit în maşină şi a plecat. După ce a ieşit din New York, traversând podul spre Newark, a continuat prin peisajul pe care îl cunoştea prea bine de pe vremea când călătorise de la un şantier la altul; a ieşit din New Jersey, a traversat o porţiune din Pennsylvania şi alta din Delaware, apoi a condus spre sud şi tot aşa, dincolo de Baltimore, ajungând în Virginia.

La morga din Norfolk, a rămas cu ochii aţintiţi la chipul cândva frumos şi mult iubit, apoi şi-a înclinat capul în semn de confirmare către detectivul de la Omucideri care îl însoţea. Au urcat la etaj. Cât au băut o cafea, Dexter a aflat constatările generale. Fusese bătută de o persoană sau mai multe persoane rămase necunoscute. Murise din cauza unei hemoragii interne deosebit de grave. Făptaşii puseseră cadavrul în portbagajul unui automobil, se îndreptaseră către zona cel mai puţin circulată, care cădea în raza Secţiei Unu, Virginia Beach şi se descotorosiseră de el. I s-au dat asigurări că cercetările aveau să continue. Ştia că nu i se spusese totul.

A dat o declaraţie lungă, le-a povestit tot ce ştia despre „Emilio”, dar asta nu le-a spus nimic detectivilor. A solicitat să i se predea cadavrul fiicei. Poliţia nu mai avea motive să-l reţină, însă hotărârea trebuia luată de către Parchet.

Asta a durat ceva timp. Formalităţi. Proceduri. Şi-a expediat maşina spre New York, a revenit cu avionul şi s-a pus pe aşteptat. În cele din urmă, a călătorit împreună cu cadavrul fiicei lui, în maşina mortuară, până în Bronx.

Sicriul fusese sigilat. Nu dorise ca soţia sau vreunul dintre membrii familiei Marozzi să vadă ce se afla înăuntru. Înmormântarea a fost simplă. Amanda Jane a fost

înhumată cu trei zile înainte de a fi împlinit şaptesprezece ani. O săptămână mai târziu, Dexter s-a întors în Virginia.

Sergentul Austin se afla în biroul lui de la sediul poliţiei din Portsmouth de pe Crawford Street, numărul 711, când a primit un telefon de la ofiţerul de serviciu că un anume domn Dexter dorea să discute cu el. Numele nu-i spunea nimic. Nu a făcut legătura între acest nume şi chipul desfigurat de lovituri al prostituatei „Lorraine”, care fusese găsită moartă.

A întrebat ce dorea domnul Dexter şi i s-a spus că vizitatorul ar dori să contribuie cu unele informaţii la o anchetă în desfăşurare. În baza acestei afirmaţii, vizitatorul a fost condus la biroul sergentului.

Portsmouth este cel mai vechi dintre cele şase oraşe; a fost înfiinţat de britanici, cu mult înainte de Revoluţie. În prezent, se întinde pe malul sudic al fluviului Elizabeth, fiind alcătuit în primul rând din case din cărămidă roşie, care parcă privesc lung spre strălucirea clădirilor înalte şi moderne de peste fluviu, din Norfolk. Acela este locul în care merg mulţi bărbaţi dacă vor puţină „distracţie” după căderea întunericului. Însă treaba brigăzii de Moravuri conduse de sergentul Austin nu era doar de a admira decorul.

Vizitatorul nu arăta prea impunător în comparaţie cu masivul şi musculosul fundaş, care devenise detectiv. Dexter a rămas în faţa biroului şi a spus:

— Mai ţii minte adolescenta care ajunsese să se drogheze şi să facă prostituţie, violată în grup şi bătută până a murit, pe care aţi descoperit-o în urmă cu patru săptămâni? Sunt tatăl ei.

În mintea sergentului a început să sune o sirenă de alarmă. S-a ridicat şi i-a întins mâna lui Dexter. Apoi şi-a retras-o, fiindcă gestul lui nu a găsit răspuns. Cetăţenii furioşi şi răzbunători se bucurau de toată înţelegerea lui, dar la mai mult nu era cazul să se aştepte. Asemenea oameni sunt obositori şi chiar periculoşi pentru orice poliţist care îşi face datoria.

— Îmi pare foarte rău, domnule! Vă pot asigura că

depunem toate eforturile…

— Pe loc repaus, domnule sergent! Vreau să ştiu doar un lucru. După aceea n-o să te mai tulbur.

— Domnule Dexter, înţeleg cum te simţi, dar nu am posibilitatea…

Vizitatorul a băgat mâna în buzunarul hainei şi a dat să scoată ceva. Personalul de securitate de la poartă îşi făcuse datoria de mântuială? Oare acest bărbat era înarmat? Pistolul sergentului se afla la vreo trei metri depărtare, într-un sertar al biroului:

— Ce faci, domnule?

— O să pun nişte chestii din metal pe birou, domnule sergent Austin!

Dexter a scos obiectele unul după altul, până la ultimul. Sergentul Austin fusese înrolat, pentru că amândoi aveau cam aceeaşi vârstă, dar nu părăsise teritoriul Statelor Unite.

S-a trezit holbându-se la două Stele de Argint, trei Stele de Bronz, Medalia de Merit şi patru Inimi Purpurii. Nu mai văzuse atâtea medalii la un loc.

— Undeva, departe şi demult mi-am plătit dreptul de a şti cine mi-a ucis copila. Am cumpărat astea cu sângele meu. Îmi datorezi acel nume, domnule Austin!

Detectivul de la Moravuri a păşit spre fereastră şi a privit spre Norfolk, peste fluviu. Neobişnuită situaţie, chiar anapoda! Asta îl putea costa slujba.

— Madero. Benyamin „Benny” Madero. A condus o bandă care se ocupa de proxenetism. Foarte violent, extrem de crud.

— Mulţumesc, a spus bărbatul din faţa biroului, care a început să-şi adune medaliile.

— Totuşi, în caz că te-ai gândit să-i faci o vizită personală, ai ratat şansa. Nici noi nu am apucat. L-am ratat şi noi. A dispărut. S-a întors în Panama, ţara lui de origine. Ştiu că el a făcut-o, dar nu am suficiente probe pentru a introduce acţiunea în instanţă.

A împins uşor uşa micului magazin de artă orientală

din apropiere de Madison de pe 28 Street din Manhattan. Un clopoţel aflat deasupra uşii, a sunat când uşa s-a deschis.

Vizitatorul a privit în jur către rafturile încărcate cu obiecte din jad şi porţelan, fildeş şi ceramică; elefanţi, semizei, panouri, obiecte de atârnat pe perete, pergamente şi nenumăraţi Buddha. Din fundul magazinului a apărut o siluetă.

— Trebuie să devin altcineva, a spus Calvin Dexter.

Trecuseră cincisprezece ani de când îi oferise o viaţă nouă în dar luptătorului vietnamez şi soţiei lui. Orientalul nu a şovăit nicio clipă. Şi-a plecat capul încet:

— Desigur, a răspuns el. Te rog să mă urmezi!

Era 15 martie 1992.

CAPITOLUL CINCISPREZECE
Răfuiala

Vasul rapid de pescuit *Chiquita* s-a dezlipit de cheiul portului de reşedinţă, Golfito, cu puţin înaintea zorilor şi a pornit pe canal, către mare.

La timonă se găsea proprietarul şi căpitanul Pedro Arias, care, dacă avea unele rezerve în legătură cu acest client american, le păstra pentru sine.

Bărbatul apăruse în ziua precedentă pe o motocicletă având plăcuţe de înmatriculare costaricane. De fapt, o cumpărase de pe Autostrada Panamerican, de la Palmar Norte, unde sosise ca turist cu un zbor local de la San Jose şi, deşi folosită, era într-o stare excelentă.

Bărbatul se plimbase de-a lungul cheiului, examinând din ochi numeroasele bărci de pescuit sportiv amarate acolo, după care o alesese pe una şi îl abordase pe proprietar. După ce îşi legase motocicleta de un stâlp din apropiere, cu rucsacul lui agăţat de umăr, arăta ca un autostopist matur.

Dar aerul de autostopist a dispărut când a aşezat pe masa din cabina de comandă un teanc impresionant de dolari. Suma aceea făcea cât multe zile bune de pescuit.

Însă bărbatul nu voia să iasă la pescuit, motiv pentru care undiţele au rămas la locul lor chiar şi după ce *Chiquita* a ocolit promontoriul de la Punta Voladera şi a pătruns în Golfo Dulce.

Arias a îndreptat vasul de pescuit spre sud, pentru a ocoli Punta Banco, aflată la o oră de navigaţie.

Americanul nu-l lămurise pe căpitan de ce luase cu el două canistre din plastic pline cu benzină, pe care le asigurase bine la pupa vasului de pescuit. Dorea să iasă din apele costaricane, pe lângă promontoriul de la Punta Burica, pentru a ajunge în Panama.

Explicaţia pe care o dăduse şi anume că familia îşi petrecea vacanţa în Panama City şi că el ţinea să „viziteze ţinuturile rurale din Panama” pe motocicletă, i s-a părut lui Pedro Arias la fel de solidă ca şi ceaţa care începuse deja să se risipească după răsăritul soarelui.

Cu toate astea, dacă un *gringo* dorea să intre în Panama călare pe o motocicletă ca aceea, pornind de pe o plajă pustie, fără să mai respecte anumite formalităţi plictisitoare, Arias se arăta extrem de tolerant, mai ales când era vorba de ţara canalului.

La ora micului dejun, vasul de aproximativ zece metri lungime, dotat cu motor Bertram Moppie, s-a deplasat netulburat cu viteza de douăsprezece noduri prin apele calme, apoi a ocolit Punta Banco şi a ieşit în larg, începând să resimtă legănarea Pacificului. Arias a rotit timona cu patruzeci de grade spre stânga, pentru a urma linia coastei vreme de încă două ore spre Insula Burica şi graniţa nemarcată.

Se făcuse deja ora zece când au zărit farul de pe insulă, semănând cu un deget ridicat spre cer, apărând la marginea orizontului, iar peste încă o jumătate de oră au cotit şi şi-au continuat drumul spre nord-est.

Pedro Arias a făcut un semn larg cu braţul către uscatul din stânga lor, coasta estică a Peninsulei Burica:

— De aici încolo începe Panama, l-a anunţat el.

Americanul i-a mulţumit cu un gest din cap şi s-a aplecat asupra hărţii. A împuns cu un deget un anumit

punct:

— *Por aqui,* a precizat el.

Zona indicată era o porţiune de coastă în care nu erau trecute nici oraşe, nici staţiuni, unde nu se găseau decât plaje pustii şi abandonate şi câteva drumuri proaste ce duceau spre junglă. Căpitanul a dat aprobator din cap şi a schimbat cursul vasului pentru a o tăia drept şi a scurta astfel drumul de-a curmezişul Golfului Charco Azul. Mai avea de mers patruzeci de kilometri, puţin peste două ore.

Au ajuns la ţărm în jurul orei unu. Oamenii de pe puţinele bărci de pescuit pe care le văzuseră în largul golfului nu dăduseră prea multă atenţie vasului lor.

Americanul i-a cerut să ducă vasul până o sută de metri de mal. Cinci minute mai târziu, la est de Chiriqui Viejo, a găsit o plajă cu nisip fin unde se ridicau câteva colibe din paie, de felul celor pe care le folosesc pescarii atunci când înnoptează pe uscat. Asta însemna că exista şi un drum care să ducă spre interiorul ţării. Nu tocmai potrivit pentru orice vehicul, fie el şi de teren, dar suportabil pentru o motocicletă.

A trebuit să se opintească puţin până a trecut motocicleta prin apa mică, până pe plajă; apoi şi-a luat rucsacul, a plătit şi şi-au luat rămas-bun. Conform înţelegerii, jumătate la Golfito, jumătate la sosirea în Panama. *Gringo* se ţinuse de cuvânt.

„Ciudat individ!” s-a gândit Arias, dar dolarii lui îi prindeau bine ca să-şi hrănească cei patru copii flămânzi. A pornit motorul în revers şi a tras vasul de pe nisip, apoi s-a îndreptat spre larg. Ajuns la un kilometru şi jumătate depărtare de ţărm, a golit cele două canistre în rezervorul ambarcaţiei şi a pornit cu viteză maximă către promontoriu şi casă.

Pe plajă, Cal Dexter a scos o şurubelniţă, a desfăcut plăcuţele de înmatriculare de Costa Rica şi le-a azvârlit departe, în apă. Din rucsac a scos plăcuţele pe care le are orice motocicletă din Panama şi le-a fixat.

Documentele personale erau perfecte. Mulţumită doamnei Nguyen, deţinea un paşaport american, dar nu pe

numele de Dexter, care avea deja o ştampilă de intrare aplicată în urmă cu câteva zile pe aeroportul din Panama City. Plus permis de circulaţie pe acelaşi nume.

Spaniola chinuită, pe care o prinsese din zbor în tribunalele şi centrele de detenţie din New York, unde douăzeci la sută dintre clienţii săi erau de origine hispanică, nu era suficient de bună pentru a trece drept panamez. Însă un american în vizită are tot dreptul să călătorească spre coastă în căutarea unei staţiuni unde să poată pescui.

Trecuseră mai mult de doi ani de când, în decembrie 1989, SUA transformaseră unele părţi ale statului Panama în cenuşă, pentru a-l răsturna şi captura pe dictatorul Noriega, iar Dexter bănuia că majoritatea poliţiştilor panamezi pricepuseră mesajul.

Drumul îngust ducea de pe plajă printr-o pădure tropicală încâlcită, devenind, după aproape cincisprezece kilometri de mers, o simplă potecă. Aceasta, la rândul ei, a devenit un drum de ţară, mărginit din loc în loc de ferme şi era convins că avea să găsească Autostrada Panamericană, acea realizare a ingineriei moderne, care porneşte din Alaska şi se încheie în extremitatea sudică a Patagoniei.

Ajuns la David City, a făcut plinul din nou şi a început să parcurgă pe autostradă cei 500 de kilometri până în capitală. A mâncat la popasuri alături de şoferi de camioane, a făcut iarăşi plinul şi şi-a continuat drumul. A traversat podul cu plată spre Panama City, a plătit în pesos şi a pătruns în suburbia Balboa când răsărea soarele. După aceea şi-a găsit o bancă într-un parc, a legat motocicleta cu un lanţ şi a dormit trei ore.

Şi-a dedicat acea după-amiază operaţiunii de recunoaştere. Pe harta pe care o cumpărase din New York a găsit toate detaliile oraşului, precum şi cartierul rău famat Chorillo, unde Noriega şi Madero crescuseră la câteva străzi depărtare unul de celălalt.

Dacă îşi pot permite, cei proveniţi din mahalale preferă viaţa de huzur, iar Madero prefera să se distreze, din câte aflase Dexter, în două localuri unde era

coproprietar, situate în Paitilla, un cartier elegant aşezat dincolo de golf şi de cocioabele din Vechiul Oraş.

Era ora două dimineaţa când bruta ce se repatriase a socotit că se distrase destul în Clubul Papagayo şi s-a hotărât să plece. Uşa vopsită în negru, uşor de trecut cu vederea, cu o plăcuţă discretă din alamă, grilaj şi vizor s-a deschis şi pe ea au ieşit întâi doi indivizi: cele două gărzi de corp, gorilele personale.

Unul din ei s-a instalat în limuzina Lincoln trasă lângă trotuar şi a pornit motorul. Celălalt a verificat strada. Stând ghemuit pe bordură, cu picioarele în rigolă, vagabondul s-a răsucit şi a zâmbit larg, arătându-şi dinţii stricaţi şi spaţiile goale dintre ei. Laţele unsuroase îi cădeau până pe umeri şi era învelit într-o haină de ploaie duhnind greţos.

Încet şi-a băgat mâna în punga de hârtie de culoare cafenie, pe care o strângea la piept. Una din brute şi-a strecurat mâna la subraţ şi a devenit foarte atent. Vagabondul a scos fără grabă mâna din pungă, ţinând între degete o sticlă cu rom prost, a luat o gură şi, cu generozitatea tipică doar celor foarte beţi, i-a întins-o gorilei.

Matahala a tuşit, a scuipat pe trotuar şi-a retras mâna de la subraţ, s-a calmat şi i-a întors spatele nefericitului. În afară de beţivan, strada era pustie şi sigură. A bătut uşor în uşa vopsită în negru.

Emilio, cel care o recrutase pe fiica lui Dexter, a ieşit primul, urmat de şeful lui. Dexter a aşteptat până ce uşa s-a închis şi s-a încuiat singură, după care s-a ridicat. De data aceea a scos mâna din pungă ţinând un revolver Magnum Smith and Wesson de calibrul 44 cu ţeava tăiată.

Gorila care scuipase mai devreme nici n-a ştiut ce l-a izbit. Glonţul s-a desfăcut în patru bucăţi care au plecat în direcţii diferite; toate au pătruns de la distanţa de trei metri şi i-au făcut torsul terci.

Emilio, frumosul după care se omorau toate fetele, doar a apucat să deschidă gura să strige când al doilea foc l-a lovit în faţă şi în gât, unul în umăr şi altul în plămân,

toate simultan.

Cea de-a doua gardă de corp a dat să iasă din automobil, însă a dat ochii cu Creatorul său pe neaşteptate, primind patru fragmente de metal în partea care-i era expusă.

Benyamin Madero a fugit către uşa neagră, urlând să i se deschidă, dar în aceeaşi clipă au plecat din ţeavă alte două gloanţe. Cineva dinăuntru a avut îndrăzneala de a deschide uşa câţiva centimetri, dar a închis-o imediat când o aşchie i-a zburat prin părul cârlionţat.

Madero a căzut, continuând să bată sălbatic în uşă, apoi a alunecat de-a lungul feţei lustruite a acesteia, lăsând dâre roşii de sânge pe ea.

Vagabondul s-a apropiat de el, fără a se teme sau grăbi în mod deosebit, s-a aplecat, l-a întors pe spate, aşa căzut la pământ şi l-a privit în ochi. Madero încă trăia, dar începea să-şi piardă cunoştinţa.

— Amanda Jane, *mi hija,* a spus el şi a tras cel de-al şaselea glonţ în stomacul lui Madero, sfârtecându-i intestinele.

Ultimele nouăzeci de secunde de viaţă ale acestuia aveau să fie cumplit de chinuitoare.

Ulterior, o gospodină aflată la fereastra unei locuinţe situate de cealaltă parte a străzii a declarat că vagabondul a fugit după colţ şi apoi a auzit motorul unui scuter care se îndepărta. Asta a fost tot.

Înainte de răsăritul soarelui, motocicleta stătea rezemată de un zid la două cartiere distanţă, neasigurată şi cu cheia uitată în contact. Nu avea să rămână acolo mai mult de o oră, după care cineva o va lua şi o va vinde.

Făcute sul, peruca, proteza dentară şi haina de ploaie au sfârşit într-o pubelă dintr-un parc public. Rucsacul, uşurat de restul de haine, a fost făcut mototol şi azvârlit într-o benă de pe un şantier de construcţii.

La ora şapte, un om de afaceri american, purtând pantofi scumpi, pantaloni de pânză, bluză şi o jachetă sport, ţinând în mână o geantă de călătorie de marcă, a oprit un taxi în faţa Hotelului Miramar şi a cerut să fie dus

la aeroport. Trei ore mai târziu, acelaşi american călătorea la clasa lux a zborului Continental Airlines îndreptându-se către Newark, New Jersey.

Iar revolverul, acel Smith and Wesson adaptat să folosească gloanţe de fragmentare, zăcea într-o canalizare din oraşul care dispărea încet de sub aripa avionului. Chiar dacă nu se permisese utilizarea lui în tunelurile din Cu Chi, douăzeci de ani mai târziu funcţionase minunat pe o stradă din Panama City.

Dexter şi-a dat seama că se petrecuse ceva rău, de cum a băgat cheia în broasca uşii de la apartamentului lui din Bronx. Când a deschis uşa, a găsit-o pe soacra lui, doamna Marozzi, cu obrajii scăldaţi în lacrimi.

Se lăsase doborâtă nu atât de durere, cât de sentimentul vinovăţiei. Angela Dexter îl acceptase pe Emilio drept curtezan al fiicei lor; tot ea aprobase „vacanţa” la mare propusă de tânărul panamez. Iar când soţul îi spusese că va lipsi o săptămână pentru a rezolva nişte probleme restante, ea crezuse că se referise la procese.

Dexter ar fi trebuit să mai rămână acasă o vreme. Poate ar fi trebuit să-i vorbească. Poate ar fi înţeles ce se petrecea în mintea ei. Părăsind casa părinţilor unde locuise după moartea fiicei, Angela Dexter revenise în apartament cu o doză mare de barbiturice şi-şi pusese capăt zilelor.

Fostul muncitor constructor, soldat, student, avocat şi părinte a suferit profund. În cele din urmă, a luat două hotărâri. Prima era că nu mai avea ce căuta în instituţia Avocaţilor Publici, ca să alerge încontinuu de la tribunal până la centrul de detenţie şi înapoi. Şi-a dat demisia, a vândut apartamentul şi-a luat un rămas-bun scăldat în lacrimi de la familia Marozzi care se arătase bună cu el şi a revenit în New Jersey.

A găsit orăşelul Pennington, liniştit şi plin de verdeaţă, dar căruia îi lipsea un avocat. A cumpărat o căsuţă pe care a transformat-o în birou şi a pus un anunţ.

Apoi şi-a cumpărat o casă din lemn pe Chesapeake Drive şi o camionetă în locul automobilului de oraş. A început să deprindă disciplina brutală a triatlonului pentru a uita de durere.

Cea de-a doua hotărâre privea moartea prea uşoară a lui Madero. Acesta ar fi trebuit să apară în faţa unui tribunal american şi să asculte sentinţa de condamnare pe viaţă fără drept de eliberare condiţionată; să se trezească în fiecare dimineaţă fără a vedea soarele sau cerul; să ştie că avea să plătească până la capătul zilelor lui pentru ceea ce-i făcuse unei fete care cerşise îndurare.

Calvin Dexter ştia că în armată şi în cursul celor două stagii petrecute în iadul împuţit de sub jungla din Cu Chi îşi descoperise calităţi care îl făceau periculos. Discreţia, răbdarea, capacitatea de a se strecura aproape nevăzut, talentul de vânător, îndărătnicia unui hăitaş înnăscut.

Ascultând la radio şi urmărind ştirile de la televizor a aflat de cineva al cărui copil fusese ucis de o persoană care dispăruse peste graniţă. Fără ştirea autorităţilor, a luat legătura cu respectivul părinte, a obţinut detaliile necesare, a plecat în străinătate şi l-a adus pe ucigaş în SUA. Apoi a dispărut, redevenind paşnicul şi inofensivul avocat din Pennington, New Jersey.

De trei ori în decurs de şapte ani a agăţat anunţul „Plecat în vacanţă” pe uşa biroului din Pennington şi a plecat în lumea mare pentru a descoperi un ucigaş şi a-l aduce spre a fi judecat legal. De trei ori pusese în alertă Serviciul Federal al Şerifilor şi se retrăsese apoi în anonimat.

Dar de fiecare dată când ziarele îi aterizau pe covoraşul din faţa uşii, controla coloana anunţurilor de mică publicitate din *Avioane de epocă,* singura modalitate prin care îl puteau contacta puţinele persoane care ştiau de existenţa lui.

A făcut-o din nou în acea dimineaţă însorită de 13 mai 2001. Anunţul suna: „Căutăm RĂZBUNĂTOR. Ofertă serioasă. Fără limită de preţ. Vă rugăm sunaţi la…”

CAPITOLUL ŞAISPREZECE
Dosarul

Senatorul Peter Lucas era vulpe bătrână pe Capitol Hill. Ştia că, dacă doreau să demareze o acţiune oficială pe baza dosarului lui Ricky Colenso şi a declaraţiei lui Milan Rajak, trebuia să facă demersuri la nivel înalt, la cel mai înalt nivel.

Cooperarea cu şefii de departamente sau secţii nu avea să dea roade. Felul de a gândi al funcţionarilor guvernamentali la asemenea niveluri era de a pasa sarcina altui departament. Totul devenea întotdeauna treaba altcuiva. Doar un ordin clar primit chiar de la vârf ar fi ajutat la rezolvarea problemei.

Ca senator republican şi prieten de mulţi ani cu George Bush Senior, Peter Lucas putea ajunge până la Secretarul de Stat Colin Powell şi la proaspăt numitul procuror general John Ashcroft. Asta însemna să-şi asigure sprijinul Departamentelor de Stat şi de Justiţie, adică acele instituţii care puteau acţiona cât de cât.

Chiar şi aşa stând lucrurile, nu era simplu. Secretarii de cabinet nu doreau să se împovăreze cu probleme şi întrebări; preferau probleme şi soluţii.

Extrădarea nu era specialitatea lui. Trebuia să afle ce puteau face Statele Unite într-o astfel de situaţie. Asta presupunea cercetări, iar el avea o echipă de tineri absolvenţi exact pentru acest fel de însărcinări. I-a pus la treabă. Jurista cea mai bună şi cea mai răzbătătoare, o fată inteligentă din Wisconsin, s-a prezentat la el o săptămână mai târziu:

— Acest animal, Zilici, poate fi arestat şi transferat în SUA în baza Legii privind Combaterea Crimelor din 1984, a zis ea.

Pasajul pe care îl descoperise provenea din Audierile Congresului privind Probleme de Securitate şi Informaţii din 1997. Mai precis, vorbitorul fusese Robert M. Bryant, director adjunct al FBI-ului, care se adresase Comisiei

Camerei Reprezentanţilor pentru infracţiuni.

— Am subliniat pasajele relevante, domnule senator, a precizat ea.

El i-a mulţumit şi a citit textul pe care ea i-l pusese sub ochi:

„Răspunderile extrateritoriale ale FBI-ului datează de la mijlocul anilor ’80, când Congresul a votat legile care împuternicesc FBI-ul să exercite jurisdicţia federală peste hotare atunci când este asasinat un cetăţean american”, afirmase domnul Bryant cu patru ani înainte.

Dincolo de limbajul neutru, exista o lege extrem de importantă pe care restul lumii o cam ignorase, la fel ca majoritatea cetăţenilor americani. Anterior Legii privind Combaterea Crimelor din 1984, prezumţia generală era că, dacă se comitea o crimă în Franţa sau în Mongolia, sau cine ştie unde, numai francezii sau mongolii aveau dreptul de a-l pune sub urmărire, aresta sau judeca pe făptuitor. Acest lucru era valabil indiferent dacă victima era un francez, un mongol sau un american aflat în vizită.

SUA îşi arogase, pur şi simplu, dreptul de a considera că, dacă cineva îl ucidea pe un cetăţean american oriunde în lume, era ca şi cum l-ar fi asasinat pe Broadway. Asta însemna că jurisdicţia SUA se extindea la întreaga planetă. Nicio conferinţă internaţională nu acceptase în mod deschis acest lucru; doar Statele Unite afirmaseră asta. Apoi domnul Bryant mersese mai departe:

„… Iar Legea Contra Terorismului şi a Securităţii Personalului Diplomatic din 1986 a stabilit o nouă reglementare în ceea ce priveşte acţiunile teroriste desfăşurate în străinătate împotriva cetăţenilor SUA”.

„Nicio problemă, s-a gândit senatorul. Zilici nu a fost nici militar, nici poliţist în Iugoslavia. A acţionat independent, iar caracterizarea ca terorist se aplică. Poate fi extrădat către SUA în baza prevederilor ambelor legi.”

A continuat lectura: „Cu aprobarea ţării-gazdă, FBI-ul are dreptul legal de a trimite personal FBI pentru a desfăşura investigaţii în ţara-gazda, în care s-a comis actul criminal, permiţând Statelor Unite să-i acuze pe terorişti

pentru crimele săvârşite în străinătate împotriva cetăţenilor SUA”.

Ajungând aici, senatorul s-a încruntat. Ceva nu se lega. Lipsea ceva. Fraza-cheie suna: „Cu *aprobarea* ţării-gazdă”. Dar cooperarea dintre forţele de poliţie nu era ceva nou. Bineînţeles că FBI-ul putea accepta o invitaţie din partea unei forţe de poliţie străine, pentru a se deplasa la faţa locului şi pentru a contribui la soluţionarea unui caz. Aşa se procedase ani la rând. Dar de ce era nevoie de două legi separate, una din 1984 şi alta din 1986?

Răspunsul, pe care nu şi l-a putut da, era că, de fapt, cea de-a doua lege mergea mult mai departe decât prima, iar expresia „Cu aprobarea ţării-gazdă” reprezenta doar încercarea lui Bryant de a linişti comisia. El făcea aluzie la cuvântul „predare”, fără a îndrăzni să-l pronunţe (doar vorbea pe vremea lui Clinton).

Prin legea din 1986, Statele Unite îşi acordau singure dreptul de a solicita politicos ca ucigaşul unui american să fie extrădat în SUA. Dacă răspunsul era negativ, ori urmau tărăgănări interminabile, echivalente cu un afront, ori se renunţa la atitudinea de „băiat bun”. SUA îşi puteau aroga dreptul de a trimite un grup de agenţi secreţi, îl prindeau pe răufăcător şi-l aduceau în State pentru proces.

După cum se exprimase John O’Neill, vânătorul de terorişti al FBI-ului, când se votase legea: „De acum înainte, aprobarea ţării-gazdă nu mai contează nici cât negru sub unghie”. Prinderea unui presupus criminal de către o echipă mixtă CIA/FBI se numea „predare”. De pe vremea mandatului lui Reagan, când se votase legea, avuseseră loc zece asemenea acţiuni sub acoperire, iar totul începuse din cauza unei nave de croazieră care călătorea sub pavilion italian.

În 1985, nava *Achille Lauro* plecase din Genova şi naviga de-a lungul coastelor egiptene, urmând să facă escale în Israel şi având la bord turişti de diverse naţionalităţi, printre care şi câţiva americani. Pe navă se îmbarcaseră în secret patru palestinieni, membri ai Frontului pentru Eliberarea Palestinei, un grup terorist

afiliat Organizaţiei pentru Eliberarea Palestinei, conduse de Yasser Arafat, la data aceea aflat în exil în Tunisia.

Scopul teroriştilor nu era de a deturna vasul, ci de a debarca la Ashdod, un punct de escală din Israel, pentru a-i lua ostatici pe israelienii de acolo. Însă, pe 7 octombrie, între Alexandria şi Port Said, teroriştii se aflau cu toţii într-una dintre cabinele lor şi îşi verificau armele când o femeie de serviciu a intrat pe neaşteptate, a văzut arsenalul şi a început să ţipe. Cei patru palestinieni s-au speriat şi au deturnat nava de croazieră.

Au urmat patru zile de negocieri încordate. Abu Abbas a sosit din Tunisia, susţinând că era negociatorul numit de Arafat. Cei din Tel Aviv nu au vrut să accepte cu niciun chip, arătând că Abu Abbas era şeful Frontului de Eliberare, nu un negociator oarecare. În cele din urmă, s-a ajuns la o înţelegere. Teroriştii urmau să părăsească nava, îmbarcându-se pe un avion de linie pentru a ajunge în Tunisia. Căpitanul italian a confirmat, sub ameninţarea armei, că nimeni de la bord nu fusese rănit. Se văzuse silit să mintă.

După ce nava a fost eliberată, s-a aflat că, în cea de-a treia zi de răpire, palestinienii îl uciseseră pe un turist american în vârstă de 79 de ani, ţintuit într-un cărucior cu rotile, Leon Klinghoffer din New York. Îl împuşcaseră în plină faţă, iar apoi îl azvârliseră în mare cu tot cu scaun.

Acest lucru l-a determinat pe Ronald Reagan să acţioneze; înţelegerea fusese încălcată. Însă ucigaşii se aflau deja în avion, în drum spre casă, iar aparatul, aparţinând unui stat suveran, în relaţii amicale cu America, zbura în spaţiul aerian internaţional; adică devenise intangibil. Sau poate că nu.

S-a întâmplat ca portavionul *USS Saratoga* să navigheze în acel moment în apele Adriaticii, având la bord avioane F-16 Tomcat. La căderea întunericului, avionul de linie egiptean a fost descoperit în largul coastelor Cretei, îndreptându-se către Tunisia.

Apărute pe neaşteptate, patru aparate Tomcat au flancat avionul de pasageri. Speriat, pilotul egiptean a

solicitat aterizarea forţată la Atena. Cererea i-a fost refuzată. Piloţii de pe Tomcat i-au semnalizat egipteanului să îl urmeze sau să suporte consecinţele. Acelaşi avion special Hawkeye, tot de pe *Saratoga,* care descoperise avionul egiptean, a mijlocit transmiterea mesajelor între avioanele de luptă şi cel de pasageri.

Deturnarea s-a încheiat când avionul de pasageri, având-u-i la bord pe ucigaşi şi pe şeful lor, Abu Abbas, a aterizat sub escortă la baza militară americană de la Sigonella, Sicilia. După aceea, lucrurile s-au complicat.

Sigonella era o bază împărţită între Marina SUA şi forţele aeriene italiene. Din punct de vedere juridic, baza era teritoriu suveran italian; SUA doar plătea chirie pentru ea. Guvernul din Roma, într-o stare de agitaţie ieşită din comun, a cerut dreptul de a-i judeca pe terorişti. *Achille Lauro* era navă italiană, baza aeriană, la fel.

A fost nevoie ca preşedintele Reagan să telefoneze detaşamentului de Forţe Speciale pentru ca avioanele Tomcat să se retragă şi să le permită italienilor să-i preia pe terorişti.

Ulterior, la Genova, oraşul de reşedinţă al navei de croazieră, răufăcătorii de duzină au fost condamnaţi. Liderul lor însă a plecat fără probleme pe 12 octombrie şi este încă liber[19]. Dezgustat, ministrul Apărării italian şi-a dat demisia. La acea dată, prim-ministru era Bettino Craxi. El a murit ulterior în exil, tot în Tunisia, căutat pentru fraude masive, comise în perioada cât ocupase funcţia de prim-ministru.

Reacţia lui Reagan la această perfidie a fost Legea Omnibuz, poreclită şi Legea „Să nu se mai repete”. În cele din urmă, nu fata inteligentă din Wisconsin a fost invitată la masă de către bătrânul senator ca să-i povestească despre „predare”, ci vânătorul de terorişti al FBI-ului, Oliver „Buck” Revell, pensionat la acea dată.

Se considera că în cazul lui Zilici nu era nevoie de

19Abu Abbas a fost prins de Forţele Speciale ale SUA în deşert, la vest de Bagdad, Irak, abia în aprilie 2003, dată la care această carte era sub tipar (nota autorului).

„predare”. Iugoslavia de după Miloşevici ţinea foarte mult să reintre în rândul naţiunilor civilizate. Avea nevoie de împrumuturi masive din partea Fondului Monetar Internaţional şi din alte surse pentru refacerea infrastructurii distrase în cele şaptezeci şi opt de bombardamente efectuate de NATO. Noul preşedinte Kostunica ar fi considerat o nimica toată să ceară arestarea şi extrădarea lui Zilici către SUA?

Desigur, aceasta era cererea pe care senatorul Lucas intenţiona să i-o adreseze lui Colin Powell şi lui John Ashcroft. În cel mai rău caz, va cere aprobarea pentru „predarea” individului printr-o operaţiune sub acoperire.

A cerut echipei de redactare să pregătească o prezentare de o pagină, folosind raportul complet din 1995, întocmit de Hăitaş pentru a explica totul, începând cu plecarea lui Ricky Colenso în Bosnia pentru a oferi ajutor refugiaţilor amărâţi până la prezenţa sa în acea vale izolată pe data de 15 mai 1995.

Ceea ce se petrecuse în acea dimineaţă în vale, conform descrierii lui Milan Rajak, fusese rezumat în două pagini, având pasajele cele mai cumplite subliniate intens. Cu o scrisoare personală din partea senatorului, dosarul a fost legat şi copertat pentru a facilita citirea.

Pe Capitol Hill, senatorul mai învăţase ceva. Cu cât funcţia e mai înaltă, cu atât mai scurtă trebuie să fie informarea. La sfârşitul lunii aprilie, a avut o întâlnire personală cu ambii secretari de cabinet.

Fiecare din ei a ascultat cu chip grav, a promis să citească raportul şi să-l transmită serviciului corespunzător din cadrul departamentelor pe care le conduceau. Şi au procedat întocmai.

Statele Unite au treisprezece agenţii importante de culegere a informaţiilor. Împreună, probabil că ele adună nouăzeci la sută din toate informaţiile culese, legal sau nu, de pe întreaga planetă în orice zi.

Simplul volum conferă proporţii industriale activităţii de lectură, analiză, selectare, coroborare, stocare şi extragere a informaţiilor. O altă problemă este că aceste

agenţii nu comunică între ele.

Şefii serviciilor americane de informaţii şi-au manifestat nemulţumirea într-un bar care închide târziu, afirmând că şi-ar fi dat pensiile pentru ceva de genul Comitetului Reunit pentru Informaţii din Marea Britanie.

Acest comitet se întruneşte săptămânal la Londra sub preşedinţia unui specialist veteran de mare încredere, pentru a reuni cele patru servicii de informaţii ale ţării: Serviciul Secret de Informaţii (informaţii externe), Serviciul de Securitate (intern); Cartierul General al Comunicaţiilor Guvernamentale (prescurtat SIGINT, serviciul de interceptări comunicaţii) şi Divizia Specială a Scotland Yard-ului.

Schimbul de informaţii privind evoluţia acţiunilor ar putea împiedica efectuarea de două ori a aceleiaşi munci şi risipa de efort, dar scopul acestui schimb este de a constata dacă fragmentele de informaţii obţinute în diferite locuri de către diferite persoane ar putea forma, ca într-un joc de puzzle, o imagine completă de care au nevoie toate aceste servicii.

Raportul senatorului Lucas a fost transmis către şase dintre agenţiile de informaţii şi fiecare a căutat asiduu prin arhive pentru a descoperi ceea ce stocase şi fişase despre gangsterul iugoslav pe nume Zoran Zilici.

Cei de la Alcool, Tutun şi Arme de Foc, cunoscuţi sub titulatura de ATF, nu deţineau informaţii. Omul nu acţionase niciodată în SUA, iar ATF rareori depăşeşte graniţele americane.

Celelalte cinci au fost *Defence Agency*[20] (DIA), care manifestă interes faţă de traficanţii de arme; *National Security Agency*[21] (NSA), cea mai mare dintre ele, care acţionează din „Camera Obscură” din Annapolis Junction, Maryland şi care interceptează trilioane de cuvinte zilnic, fie ele vorbite, fie transmise prin e-mail sau fax şi posedă o tehnologie care depăşeşte închipuirea scriitorilor de

---

20 Agenţia pentru Apărare (n.red.).

21 Agenţia Naţională de Securitate (n.red.).

science fiction; *Drug Enforcement Agency*[22] (DEA), ce ia în vizor fiecare persoană care a făcut trafic de droguri oriunde în lume; FBI, desigur şi CIA. Acestea două din urmă se ocupă preponderent de culegerea de informaţii despre terorişti, ucigaşi, instigatori la război, regimuri ostile şi câte altele.

A trecut ceva mai mult de o săptămână şi luna aprilie a cedat locul lunii mai. Cum ordinul venise chiar de la vârf, cercetările prin arhive s-au făcut cu minuţiozitate.

Cei de la Apărare, Narcotice şi cei de la Annapolis Junction au întocmit dosare foarte cuprinzătoare. Aflaseră din diverse surse despre Zoran Zilici de ani de zile. Majoritatea datelor deţinute se refereau la activităţile desfăşurate de acesta încă din perioada în care devenise personaj important în Belgrad: ca om al lui Miloşevici, traficant de droguri şi arme, profitor de război şi om cu o viaţă josnică.

Nu deţineau informaţii că ar fi ucis un tânăr american în timpul războiului din Bosnia, aşa că au luat în serios acest aspect. Dacă ar fi putut, ar fi dat o mână de ajutor. Dar dosarele lor aveau un lucru în comun: ultimele informaţii despre el fuseseră culese cu şaisprezece luni înainte de data la care senatorul formulase cererea.

Zilici se topise, devenise un abur, dispăruse. Regretăm.

În clădirea CIA, învăluită în frunzişul văratic şi aflată la mică distanţă de Beltway, directorul a transmis cererea către directorul adjunct pentru Operaţiuni. Acesta a consultat cele cinci subdiviziuni din subordine. „Balcanii", „Terorism", „Operaţiuni Speciale" şi „Trafic de Arme"; acestea erau patru. A cerut informaţii, mai mult ca formalitate decât din convingere, chiar şi de la biroul strict secret, cunoscut sub numele de Peregrine şi care fusese înfiinţat cu mai puţin de un an în urmă, după masacrarea celor şaptesprezece marinari de pe nava *USS Cole* în portul Aden.

Răspunsul primit a fost acelaşi. Bineînţeles că

22 Agenţia de Control a Narcoticelor (n.red.).

deţinem informaţii, dar nimic de şaisprezece luni încoace. Suntem de acord cu toţi colegii noştri. Omul nu se mai află în Iugoslavia, dar nu cunoaştem locul unde a plecat. Nu şi-a mai făcut simţită prezenţa în ultimii doi ani, de aceea nu am avut motive să cheltuim timp şi resurse financiare.

Cealaltă mare speranţă se lega de FBI. Evident, undeva, în uriaşa Clădire Hoover de la intersecţia dintre Pennsylvania Avenue şi 9th Avenue trebuia să existe un dosar care să precizeze unde se găsea în prezent acel ucigaş cu sânge rece, pentru a fi prins şi adus în faţa justiţiei.

Directorul Robert Mueller, numit recent ca succesor al lui Louis Freeh, a transmis dosarul şi cererea cu menţiunea: „A se acţiona neîntârziat”, iar acestea au ajuns pe biroul directorului adjunct Colin Fleming.

Om de birou toată viaţa, Fleming nici nu-şi mai amintea de câte ori dorise, încă de când era copil, să devină om de acţiune. Provenea dintr-o familie de scoţieni prezbiterieni, iar credinţa îi era la fel de fermă precum şi încrederea în conceptele de lege, ordine şi dreptate.

În ceea ce priveşte activitatea biroului, se dovedise un adevărat fanatic. Pentru el crima, compromisul, acceptarea şi concesiile erau doar scuze pentru delăsare. Detesta o asemenea comportare. Pe de altă parte compensa lipsa de subtilitate prin tenacitate şi dăruire.

Copilărise pe dealurile de granit din New Hampshire, unde oamenii se laudă că stâncile şi locuitorii se întrec în tărie. Avea convingeri republicane foarte ferme, iar Peter Lucas era senatorul său. Acest lucru era adevărat, deoarece îl sprijinise în campania electorală şi astfel ajunsese să îl cunoască.

După ce a citit informaţiile destul de sumare, a sunat la biroul senatorului întrebând dacă poate vedea raportul integral întocmit de Hăitaş, precum şi declaraţia completă a lui Milan Rajak. Copiile acestora i-au fost transmise în aceeaşi după amiază.

A citit cele două documente cu o nervozitate crescândă. Şi el avea un fiu cu care se mândrea, pilot pe

un portavion, iar ceea ce i se întâmplase lui Ricky Colenso îl umplea de furie îndreptăţită. Biroul său trebuia să fie instrumentul care să-l aducă pe Zilici în faţa justiţiei, fie prin extrădare, fie prin „predare”. Cum conducea departamentul care se ocupa de terorism internaţional, avea să dea personal aprobarea pentru ca echipa de „predare” să pună mâna pe ucigaş.

Dar Biroul nu putea face asta, deoarece trecea prin aceeaşi situaţie ca şi celelalte servicii. Cu toate că banditismul, afacerile în domeniul drogurilor şi armelor îl făcuseră să intre în atenţia Biroului, care considerase că merita să fie urmărit, Zilici nu fusese niciodată implicat în vreun act de terorism împotriva SUA şi nici nu sprijinise asemenea acte; de aceea, când se retrăsese din viaţa publică, dispăruse pur şi simplu, iar Biroul nu mai continuase cercetările în ceea ce îl priveşte. Ultima informaţie la dosarul lui era veche de şaisprezece luni. Prin urmare, cu cel mai profund regret, Fleming s-a văzut silit să se alăture celorlalţi din comunitatea informaţiilor şi să admită că nu ştia unde se afla Zoran Zilici.

Fără o adresă, oricât de vagă, nu i se putea cere nici unui guvern străin să-l extrădeze. Chiar dacă Zilici s-ar fi adăpostit într-un stat unde domnea haosul, unde autoritatea guvernului nu avea nicio valoare, operaţiunea de prindere se putea organiza de către Birou doar dacă se ştia exact unde se afla individul. În scrisoarea personală trimisă senatorului, directorul adjunct Fleming îşi cerea scuze pentru că nu deţinea informaţiile necesare.

Tenacitatea lui Fleming era moştenită de la strămoşii săi scoţieni. Două zile mai târziu, l-a căutat pe Fraser Gibbs şi a luat masa cu el. FBI-ul are doi foşti înalţi funcţionari care se bucură de o reputaţie excepţională, iar când merg la centrul de instruire al Biroului de la Quantico, sălile de conferinţă gem de studenţii veniţi să-i asculte.

Unul dintre aceşti pensionari este fostul fotbalist, impresionant prin statură şi fost pilot al Marinei, Buck Revell; celălalt este Fraser Gibbs, care şi-a petrecut prima

parte a carierei ca agent infiltrat în lumea crimei organizate, o activitate extrem de primejdioasă, iar a doua parte, distrugând Cosa Nostra de pe coasta estică a Statelor Unite. După ce se restabilise în urma unei răni de glonţ la picior care-l lăsase şchiop, i se încredinţase conducerea serviciului ce se ocupa de ucigaşi independenţi, mercenari şi ucigaşi plătiţi. Încruntându-se, a analizat cererea lui Fleming:

— Am auzit ceva, cândva, a recunoscut el. Un vânător de oameni. Un soi de vânător de trofee. Avea şi un nume codificat.

— Ucigaş? Doar ştii că reglementările interzic aşa ceva.

— Nu, tocmai asta e problema, a zis bătrânul veteran. După câte am auzit, omul nu ucide. Îi răpeşte, îl sechestrează şi îl aduce în ţară pe făptaş. Da, dar cum naiba îl cheamă?

— Ar putea fi important, a precizat Fleming.

— Era cumplit de secretos. Şi predecesorul meu a încercat să-l identifice. A trimis un agent drept potenţial client. El a mirosit totuşi că era o cursă, a găsit o scuză, a părăsit locul de întâlnire şi a dispărut.

— Dar de ce nu s-a lăsat descoperit, pentru că oricum ar fi scăpat fără probleme? a întrebat Fleming. Dacă tot nu ucide pe nimeni…

— Cred că şi-a închipuit că, de vreme ce a desfăşurat acţiuni în străinătate, iar Biroului nu-i plac independenţii care acţionează pe teritoriul său, noi primiserăm instrucţiuni de sus să-l închidem. Şi probabil că nu s-a înşelat. De aceea a rămas în umbră şi nu am reuşit să-l depistăm.

— Agentul acela sigur a întocmit un raport.

— A, bineînţeles! Conform procedurii. Probabil sub numele de cod al individului. Alt nume n-am reuşit să aflăm. A, mi-am amintit! „Răzbunătorul.” Caută „Răzbunătorul”. Să vezi ce găseşti.

Fişierul pe care l-a oferit computerul era, într-adevăr, subţire. Se dăduse un anunţ de mică publicitate într-o

revistă tehnică pentru cei pasionaţi de aviaţie, aparent singurul mod în care se putea stabili legătura cu omul. Se inventase o poveste şi se aranjase o întâlnire.

Vânătorul de recompense insistase să rămână în întuneric, în spatele unei lămpi puternice care bătea dinspre el. Agentul a declarat că omul era de înălţime medie, subţirel, având o greutate de cel mult şaptezeci şi două de kilograme. Nu i-a văzut deloc faţa, iar după câteva minute, omul a bănuit ceva. S-a aplecat înainte, a stins lumina, lăsându-l pe agent pe întuneric, iar când acesta şi-a revenit din uimire, omul dispăruse.

Singurul indiciu important remarcat de agent a fost că, atunci când vânătorul de recompense şi-a rezemat palma de masă, mâneca i-a alunecat în sus, astfel că s-a văzut un tatuaj pe antebraţ. Părea a fi un şobolan care privea peste umăr şi surâdea, arătându-şi fundul către privitor.

Niciunul dintre aceste amănunte nu prezenta nici cel mai mic interes pentru senatorul Lucas sau pentru prietenul lui din Canada. Dar Colin Fleming a crezut că putea măcar să transmită numele de cod şi metoda de contactare. Şansele erau de una la sută, dar mai mult nu se putea obţine.

Trei zile mai târziu, aflat în biroul său din Ontario, Stephen Edmond a deschis scrisoarea trimisă de prietenul său din Washington. Auzise deja despre rezultatele obţinute de cele şase agenţii de informaţii şi, practic, îşi pierduse orice speranţă.

A citit scrisoarea însoţitoare şi a căzut pe gânduri. Îşi închipuise că Statele Unite, statul atât de puternic, îşi vor folosi forţa pentru a cere vreunui guvern străin să-l găsească pe asasin, să-l pună în cătuşe şi să-l trimită în SUA. Nu îi trecuse prin minte că era prea târziu; că Zilici dispăruse pur şi simplu; că toate agenţiile acelea care primeau fonduri de miliarde nu ştiau unde se afla acel individ şi, prin urmare, nu puteau întreprinde nimic.

A răsucit ideea pe toate părţile, a ridicat din umeri şi a apăsat butonul pentru a vorbi cu secretara:

— Jean, vreau să dăm un anunţ de mică publicitate într-o revistă tehnică americană. Va trebui să verifici, fiindcă eu n-am auzit de ea. Se cheamă Avioane de epocă. Da şi textul. Scrie aşa: „Căutăm RĂZBUNĂTOR. Ofertă serioasă. Fără limită de preţ. Rugăm sunaţi la…” Dai numărul meu de mobil şi pe cel personal. Clar, Jean?

Cererea fusese primită de douăzeci şi şase de oameni ai agenţiilor de informaţii din Washington şi din împrejurimile acestuia. Toţi răspunseseră că nu ştiau unde se afla Zoran Zilici. Unul dintre ei minţise.

PARTEA A DOUA

CAPITOLUL ŞAPTESPREZECE
Fotografia

De la încercarea pusă la cale în urmă cu şase ani de agenţii FBI, de a-l demasca, Dexter hotărâse că nu era nevoie de întâlniri personale. De aceea, concepuse o serie de stratageme pentru a-şi ascunde adresa şi identitatea.

Una dintre ele era o garsonieră în New York, nu în Bronx, unde putea fi recunoscut. O închiriase gata mobilată, plătea trimestrial, cu o exactitate de ceasornic şi întotdeauna în numerar. Asta nu atrăgea atenţia nimănui şi nici el nu se făcea remarcat când stătea acolo.

De asemenea, folosea un telefon mobil cu cartele SIM. Pe acestea le cumpăra în număr mare din afara statului, le folosea o dată sau de două ori, apoi le azvârlea în East River. Nici măcar NSA, care poseda tehnologia necesară pentru a intercepta orice convorbire telefonică şi localiza cu precizie sursa, nu avea posibilitatea de a identifica mobilele care folosesc un SIM ce poate fi aruncat imediat şi nici nu putea îndruma poliţia la locul de unde se făcuse apelul, mai ales dacă posesorul SIM-ului se deplasa, nu lungea discuţia şi se descotorosea de cartelă imediat după aceea.

O altă stratagemă era folosirea demodatelor telefoane publice. Numerele formate de la acestea pot fi

detectate, desigur; dar ele sunt cu milioanele, astfel că, dacă nu se urmăreşte o cabină anume sau chiar mai multe, interceptarea convorbirii, identificarea celui care apelează, depistarea locului de unde se face apelul şi trimiterea echipajului de poliţie la locul respectiv sunt foarte greu de realizat.

În fine, mai apela la mult hulita poştă, iar scrisorile îi erau trimise la o „adresă" ce era, de fapt, un magazin coreean nevinovat care vindea fructe şi legume, situat la două intersecţii de garsoniera din New York. Acest lucru nu-i oferea nicio protecţie în cazul în care trimiterea poştală sau magazinul erau puse sub urmărire, dar nu existau motive pentru aşa ceva.

L-a contactat pe cel care dăduse anunţul la numărul de telefon precizat. A făcut acest lucru de pe un telefon de unică folosinţă, iar pentru a purta discuţia a mers undeva, în afara oraşului New Jersey.

Stephen Edmond s-a prezentat fără teamă şi în cinci fraze a descris ce se întâmplase cu nepotul lui. Răzbunătorul i-a mulţumit şi a închis.

În SUA există câteva biblioteci care păstrează extrase din ziare, iar cele consultate cel mai mult sunt din *New York Times*, *Washington Post* şi *Lexis Nexis*. A apelat la cea de-a treia sursă, a vizitat baza sa de date din New York şi a achitat cu bani lichizi.

A găsit suficiente articole care să confirme cine era Stephen Edmond, plus două articole privind dispariţia, cu ani în urmă, a nepotului pe vremea când era student şi desfăşura activitate de ajutorare în Bosnia, ambele extrase din *Toronto Star*. Persoana care îl apelase părea de bună-credinţă.

Dexter l-a sunat pe canadian şi şi-a precizat condiţiile: cheltuieli considerabile pentru deplasări, un onorariu într-un cont şi o primă dacă îl predă pe Zilici unui tribunal din SUA, care nu se achita în caz de nereuşită.

— E vorba de foarte mulţi bani plătiţi cuiva pe care nu-l cunosc şi pe care, probabil, nici nu-l voi vedea vreodată. Ai putea să-i iei şi să dispari, a spus canadianul.

— Iar dumneavoastră, domnule, aţi putea cere din nou ajutor guvernului american, unde presupun că aţi intervenit deja.

Au urmat câteva momente de tăcere.

— Bine, unde să trimit banii?

Dexter i-a dictat un număr de cont din Insulele Cayman şi o adresă din New York.

— Ordinul de plată la prima adresă, tot ce s-a obţinut ca material documentar, la a doua adresă, a spus el şi a închis.

Banca din Caraibe plimba creditul prin zece conturi diferite din propriul sistem computerizat, dar deschidea în acelaşi timp o linie de credit la o bancă din New York. Acest cont era deschis pe numele unui cetăţean olandez care se prezenta cu un paşaport olandez autentic.

Trei zile mai târziu, la magazinul de fructe din Brooklyn a sosit şi dosarul, într-un plic impresionant de gros. A fost ridicat de destinatar, domnul Armitage. Conţinea copii ale raportului integral întocmit de Hăitaş şi cel din 1995 şi cel din primăvara anului 2001, inclusiv declaraţia lui Milan Rajak. Niciunul dintre dosarele referitoare la Zoran Zilici, deţinute de diferite agenţii de informaţii ale SUA, nu îi fuseseră arătate canadianului, astfel că acesta nu ştia mare lucru despre el. Ceea ce îngreuna situaţia era absenţa fotografiei lui Zilici.

Dexter a apelat din nou la arhivele mass-media, care în prezent constituie sursa primară a oricărui cercetător al istoriei moderne. Rareori se întâmplă să scape evenimente sau persoane demne de interes despre care să nu se scrie nimic sau care să nu fie fotografiate. Cu toate acestea, Zoran Zilici scăpase aproape cu totul de atenţia presei.

Spre deosebire de Zeljko „Arkan” Raznatovici, care se dădea în vânt după publicitate, Zilici detesta să fie fotografiat. Făcea tot ce-i stătea în putinţă să evite publicitatea de orice fel. Prin această trăsătură semăna cu unii terorişti palestinieni, precum Sabri al-Banna, cunoscut şi sub numele de Abu Nidal.

Dexter a găsit un important articol de fond din

Newsweek despre războiul din Bosnia; se referea la aşa-zişii „lorzi războinici” de origine sârbă, dar în cadrul articolului se făceau doar câteva trimiteri la Zilici, pesemne din cauza lipsei de informaţii.

Exista totuşi fotografia unui bărbat, făcută la un cocteil, evident prelucrată şi mărită, motiv pentru care era neclară. Cealaltă era poza unui adolescent; provenea din fişierele poliţiei belgrădene şi data de pe vremea bandelor de bătăuşi de pe străzile cartierului Zemun. Oricine putea trece pe lângă sârb pe stradă fără a-l recunoaşte din acele fotografii.

Englezul, adică Hăitaşul, făcea referire la o anumită agenţie de detectivi particulari din Belgrad. Se trecuse la epoca post-războinică, de după căderea lui Miloşevici. Capitala iugoslavă, în care se născuse şi crescuse Zilici, părea locul cel mai potrivit pentru a porni cercetările. Dexter a plecat de la New York la Viena, apoi la Belgrad şi s-a cazat la Hotelul Hyatt. De la fereastra camerei situate la etajul al zecelea putea vedea oraşul care încă nu se refăcuse după bombardamentele NATO. La aproximativ un kilometru se găsea hotelul unde, în hol, Raznatovici fusese împuşcat mortal, în ciuda numeroaselor sale gărzi de corp.

Un taxi l-a dus până la Agenţia de detectivi Chandler, condusă de acelaşi Dragan Stojici, un tip care se dorea a fi Philip Marlowe. Dexter s-a dat drept ziarist şi a spus că primise o comandă din partea ziarului *New Yorker* pentru a scrie o biografie de 10 000 de cuvinte despre Raznatovici. Stojici a dat din cap şi şi-a dres glasul:

— Toată lumea l-a cunoscut. S-a căsătorit cu o cântăreaţă pop, o fată frumoasă foc. Prin urmare, ce vrei de la mine?

— Adevărul e că am cam tot ce-mi trebuie pentru biografie, a spus Dexter, al cărui paşaport american era pe numele de Alfred Barnes. Dar aş vrea să introduc şi câteva aspecte inedite. De exemplu, despre fostul contemporan al lui Arkan din lumea interlopă a Belgradului. Se numea Zoran Zilici.

Stojici a pufnit lung:

— Da, asta e, într-adevăr, o chestie! a zis el. Numai că ăstuia nu i-a plăcut niciodată să se scrie despre el, să fie fotografiat sau să devină subiect de discuţie. Cei care îl deranjau în privinţa asta primeau chiar… cum să zic, vizite. Nu există prea multe informaţii despre el.

— Înţeleg foarte bine. Şi atunci care e cea mai bună agenţie din Belgrad care deţine extrase din ziare pe care le-aş putea folosi?

— Nicio problemă, există doar una. Se numeşte VIP, are birourile la Vracar, iar redactorul ei este Slavko Markovici.

Dexter s-a ridicat.

— Asta e tot? a întrebat Marlowe-ul Balcanilor. Nu vă pot emite o factură.

Americanul a scos o bancnotă de o sută de dolari şi a aşezat-o pe birou:

— Orice informaţie are preţul ei, domnule Stojici. Chiar şi un nume sau o adresă.

Un alt taxi l-a dus la Agenţia VIP, care deţinea extrase din ziare. Markovici plecase să ia prânzul, astfel că, până la întoarcerea acestuia, Dexter a găsit o cafenea şi a mâncat ceva uşor şi a băut un pahar de vin din producţia locală.

Markovici s-a arătat la fel de pesimist ca şi detectivul. Cu toate acestea, a intrat în baza de date pentru a vedea ce avea.

— Un singur articol, a spus el şi, întâmplător, e în engleză.

Era acelaşi articol din *Newsweek* despre războiul din Bosnia.

— Doar atât? a întrebat Dexter. Omul ăsta a avut putere, a fost important, cu greutate. Chiar nu se mai poate găsi ceva despre el?

— Tocmai aici e buba, a spus Markovici, a avut toate calităţile acelea. Şi a fost violent. Pe vremea lui Miloşevici, nici nu se putea crâcni. S-ar părea că, înainte de a pleca, a şters orice dovadă privind existenţa lui. De la poliţie, de la tribunal, de la televiziunea de stat, din mass-media, de

peste tot. Iar familia, colegii de şcoală, foştii amici, niciunul nu vrea să vorbească despre el. Toţi se tem. L-am putea numi Omul-fără-Chip.

— Îţi aminteşti când s-a făcut ultima încercare de a se scrie ceva despre el?

Markovici a rămas puţin pe gânduri:

— Fiindcă ai adus vorba despre asta, am auzit un zvon despre cineva care ar fi încercat. Dar s-a ales praful. După căderea lui Miloşevici şi dispariţia lui Zilici, cineva a vrut să scrie un articol. Cred că redactorul a oprit articolul.

— Cine l-a scris?

— Ciripitorul meu mi-a spus că era vorba de o revistă din Belgrad, pe nume *Ogledalo*. Asta ar însemna „Oglinda”.

„Oglinda” încă exista, iar redactorul ei era Vuk Kobaci. Cu toate că Dexter nimerise exact în ziua când mergeau cu materialul la tipografie, Kobaci a fost de acord să-i acorde americanului câteva minute. I-a pierit însă orice entuziasm când a auzit ce dorea acesta.

— A, ticălosul acela! a făcut el. Aş vrea să nu fi auzit de el.

— Ce s-a întâmplat?

— E vorba de un ziarist independent. Un băiat simpatic. Inteligent, activ. Voia o slujbă. Nu aveam niciun loc liber în schemă. S-a rugat totuşi să-i acord o şansă. De aceea i-am dat o temă. Îl chema Petrovici. Srechko Petrovici. Avea doar douăzeci şi doi de ani, sărmanul puşti!

— Bine, dar ce i s-a întâmplat?

— A fost călcat de o maşină, asta s-a întâmplat. Şi-a parcat maşina peste drum de blocul în care locuia cu mama sa şi a vrut să traverseze strada. Un Mercedes a dat colţul şi l-a lovit mortal.

— Un şofer neatent.

— Foarte neatent! A reuşit să treacă de două ori peste el. Apoi a fugit de la locul faptei.

— Descurajant. Chiar dacă se află în exil, tot mai poate da ordine şi plăti pe cineva să lichideze oameni din

Belgrad, nu?

— Ai adresa mamei lui?

— Stai puţin. Am trimis o coroană. Cred că am expediat-o pe adresa apartamentului.

A găsit-o şi i-a urat drum bun vizitatorului.

— Mai am o întrebare, a spus Dexter. Când a fost asta?

— Acum şase luni. Exact după Anul Nou. Vă sfătuiesc ceva, domnule! Limitaţi-vă să scrieţi despre Arkan. El e mort şi nu mai reprezintă o ameninţare pentru nimeni. Lăsaţi-l în plata Domnului pe Zilici. O să vă ucidă. Trebuie să fug la tipografie.

Adresa era: Bloc 23, Novi Beograd. A recunoscut Novi Beograd sau Noul Belgrad după harta pe care o cumpărase din librăria hotelului. Se afla chiar în cartierul deprimant unde se găsea şi hotelul, pe o peninsulă mărginită de râurile Sava şi Dunav, adică Dunărea, care în niciun caz nu era albastră. Era aşezat dincolo de cele două ape, faţă în faţă cu centrul Belgradului.

În anii comunismului, se manifestase preferinţa pentru blocuri cu multe etaje destinate oamenilor muncii. Aceste blocuri se ridicaseră în Novi Beograd şi semănau cu nişte stupi, dar turnaţi din beton, fiecare celulă fiind un apartament minuscul, a cărui uşă dădea într-un hol lung, deschis la exterior, biciuit de vânt, ploaie şi ninsoare.

Unele supravieţuiseră mai bine, altele, nu. Totul depindea de nivelul de trai al locatarilor, de aici şi nivelul lor de întreţinere. Blocul 23 era îngrozitor, infestat de gândaci de bucătărie. Doamna Petrovici locuia la etajul al nouălea, iar liftul nu funcţiona. Dexter ar fi putut urca scările în goană, dar i-a fost imposibil să nu se întrebe cum se descurcau locatarii mai vârstnici, cu atât mai mult cu cât toţi păreau să fumeze ţigară de la ţigară.

Se gândise că nu avea rost să se ducă singur. Nu existau şanse ca ea să ştie engleză, iar el nu vorbea sârba. Una dintre fetele drăguţe şi inteligente de la recepţia Hotelului Hyatt a acceptat să-l scoată din încurcătură. Fata făcea economii ca să se mărite, iar două sute de dolari

pentru o oră suplimentară de muncă după ce ieşea din schimb reprezentau o sumă extrem de bine venită.

Au ajuns acolo la ora şapte, exact la momentul potrivit. Doamna Petrovici era femeie de serviciu la o firmă şi pleca în fiecare seară la ora opt pentru a munci toată noaptea într-o clădire de birouri de dincolo de fluviu.

Arăta ca una dintre acele făpturi care fuseseră pur şi simplu strivite de viaţă, iar chipul ei, ridat şi obosit, spunea totul. Părea să aibă între şaizeci şi şaptezeci de ani, deşi, probabil, nu era trecută de patruzeci şi cinci, soţul îi murise într-un accident de muncă şi nu primise nicio despăgubire, iar fiul îi fusese ucis chiar în faţa blocului. După cum se întâmplă întotdeauna când cei foarte săraci discută cu cei care par bogaţi, prima ei reacţie a fost de suspiciune.

Dexter cumpărase un buchet de flori. Trecuse multă vreme de când femeia aceea nu mai primise flori. Anna, fata de la recepţie, le-a aranjat în trei vase în încăperea mică şi sărăcăcioasă.

— Vreau să scriu despre ce i s-a întâmplat lui Srechko. Ştiu că asta nu-l învie, dar poate îl demasc pe cel care l-a ucis. Eşti dispusă să mă ajuţi?

Femeia a ridicat din umeri:

— Nu ştiu nimic, a spus ea. Nu l-am întrebat niciodată la ce lucra.

— În seara când a murit… avea ceva la el?

— Nu ştiu. Cadavrul a fost percheziţionat. Au luat totul.

— Au percheziţionat cadavrul? Chiar acolo, în stradă?

— Da.

— A avut hârtii? A lăsat ceva însemnări? Aici, în apartament, vreau să spun?

— Da, avea maldăre de hârtii. Şi o maşină de scris şi creioane… Da’ eu nu le-am citit.

— Le-aş putea vedea?

— Nu le mai am.

— Cum asta?

— Le-au luat. Toate. Până şi panglica de la maşina de

scris.

— Poliţia?

— Nu, nişte oameni.

— Ce oameni?

— S-au întors, două seri după aceea. M-au silit să stau într-un colţ, acolo. Au căutat peste tot. Şi au luat tot ce lăsase el.

— N-a mai rămas nimic din materialele la care a lucrat, doamnă Kobaci?

— Doar o fotografie. Uitasem de ea.

— Te rog să-mi povesteşti despre ea.

A aflat totul din bucăţele, totul prin mijlocirea Annei. Cu trei zile înainte de a muri, Srechko, reporterul începător, participase la o petrecere de Anul Nou şi se stropise cu vin pe jacheta de blugi. Mama lui o pusese într-un sac cu rufe ca să o spele.

După ce murise nu mai avea rost să facă nimic. Uitase şi ea de sacul cu rufe, iar gangsterilor nu le trecuse prin cap să întrebe. Când s-a apucat să facă pachet hainele fiului mort, jacheta de blugi a alunecat din grămadă. A pipăit buzunarele, să vadă dacă nu cumva fiul ei uitase bani prin buzunare, însă a simţit ceva mai tare. Era o fotografie.

— O mai aveţi? Aş putea măcar să o văd? a întrebat-o Dexter.

Ea a dat din cap şi s-a strecurat ca un şoarece către o cutie cu aţe de cusut din colţul încăperii. A revenit cu fotografia.

Era un bărbat, fotografiat pe neaşteptate, care îl văzuse pe reporter în ultima clipă. Tocmai încerca să ridice palma cu degetele desfăcute pentru a-şi acoperi faţa, însă diafragma se deschisese şi se închisese la fix. Fusese surprins din faţă, în picioare, în cămaşă cu mânecă scurtă şi pantaloni.

Fotografia era alb-negru, neavând claritatea unei imagini luate de un profesionist, dar prin mărire şi prelucrare era tot ce se putea obţine. Şi-a adus aminte de poza din adolescenţă şi de cea de la cocteil, pe care le

găsise în New York şi pe care le avea sub dublura valizei diplomat. Aveau granulaţia cam mare, dar erau ale aceluiaşi individ. Era Zilici.

— Vreau să cumpăr fotografia asta, doamnă Petrovici, a zis el.

Femeia a ridicat din umeri şi i-a spus ceva Annei.

— Zice că puteţi s-o luaţi. Nu-i trebuie. Nu ştie cine este, i-a tradus Anna.

— Încă o întrebare. Cu puţin timp înainte de a muri, Srechko a lipsit de acasă?

— Da, în decembrie. A fost plecat o săptămână. N-a vrut să spună unde a fost, dar era pârlit pe nas.

Apoi i-a condus spre uşă şi spre palierul expus vânturilor, care ducea către liftul care nu funcţiona şi către scări. Anna a ieşit prima. După ce Anna era prea departe ca să mai audă, Dexter s-a întors către femeia care îşi pierduse fiul şi i-a spus rar în engleză:

— Ştiu că nu înţelegi ce zic, dar dacă îl arunc pe porcul acesta în închisoare în Statele Unite, am s-o fac şi pentru tine. Şi pe gratis.

Sigur că n-a înţeles, cu toate astea i-a zâmbit şi a spus: *Hvala*. A doua zi, Dexter a aflat că acel cuvânt însemna „mulţumesc”.

Îi ceruse taximetristului să aştepte. Pe Anna, care ţinea strâns cei două sute de dolari, a dus-o până acasă, undeva, la periferie, iar pe drumul de întoarcere a examinat din nou fotografia.

Zilici se afla pe ceva ce semăna cu o suprafaţă betonată sau cu o pistă de aterizare. În spatele lui se vedeau nişte clădiri nu prea înalte, ce semănau cu nişte depozite. Deasupra uneia dintre clădiri flutura un steag, desfăşurat în vântul slab, însă o porţiune a acestuia nu apărea în imagine.

Mai era ceva care ieşea parţial din cadru, dar nu-şi dădea seama ce reprezenta. L-a bătut pe taximetrist pe umăr:

— N-ai cumva o lupă?

Omul nu a priceput, dar după câteva gesturi,

misterul s-a lămurit. Omul a dat afirmativ din cap. Ţinea o lupă în torpedo ca să vadă mai bine numele străzilor pe harta oraşului, dacă avea nevoie.

Şi-a dat seama ce era obiectul lung şi plat care pătrundea într-un colţ al fotografiei, dinspre stânga. Era vârful aripii unui avion, care nu avea înălţimea mai mare de un metru optzeci de la sol. Prin urmare, nu era un avion de pasageri, ci unul mai mic.

Apoi a recunoscut şi clădirile din fundal. Nu depozite, ci hangare. În niciun caz construcţiile uriaşe pentru adăpostirea avioanelor de pasageri, ci unele care sunt necesare aparatelor de zbor particulare, avioanelor cu reacţie pentru directori, ale căror derive rareori se află mai sus de trei metri. Individul se afla pe un aerodrom particular sau în porţiunea pentru avioane particulare a unui aeroport.

Ajuns la hotel, a solicitat ajutor. Da, sigur că existau câteva Internet-cafe-uri în Belgrad, toate deschise până târziu. A luat o masă de seară frugală şi apoi a plecat cu taxiul până la cea mai apropiată. După ce s-a conectat la motorul de căutare preferat, a cerut să vadă toate drapelele naţionale.

Drapelul care flutura deasupra hangarelor în fotografia făcută de reporterul asasinat era doar în alb-negru, dar se vedea clar că are trei dungi orizontale, dintre care ultima era atât de întunecată, încât putea fi chiar neagră. Dacă nu, atunci un albastru foarte închis. În ceea ce-l privea, a ales negru.

În timp ce derula drapelele naţionale, a observat că mai bine de jumătate dintre ele aveau câte o emblemă, desen sau model care se suprapunea peste dungi. Cel pe care îl căuta nu avea aşa ceva. Asta făcea ca numărul drapelelor de verificat să se reducă la jumătate.

Cele care aveau dungi orizontale, dar fără stemă nu erau mai mult de douăsprezece şi, dintre ele, doar cinci aveau dunga de jos neagră sau aproape neagră.

Gabon, Olanda şi Sierra Leone aveau câte trei dungi orizontale, dintre care cea de jos era albastru-închis, care

ar fi putut apărea negru într-o fotografie alb-negru. Doar două aveau dunga de jos neagră: Sudan şi încă o ţară. Sudanul avea însă un romb verde lângă catarg. Celălalt drapel avea o dungă verticală foarte aproape de catarg. Uitându-se mai atent la fotografie, Dexter a reuşit să distingă şi această a patra dungă; nu foarte clar, dar ea exista.

Da, o dungă verticală de culoare roşie alături de catarg; dungi orizontale de culoare verde, alb şi negru care ţineau până la marginea care flutura în vânt. Zilici fusese surprins pe un aeroport din Emiratele Arabe Unite.

În EAU, un slav cu pielea albă se putea alege cu nasul ars de soare chiar şi în luna decembrie.

CAPITOLUL OPTSPREZECE
Golful

EAU sunt alcătuite din şapte emirate, însă în minte i-au venit doar numele celor trei care sunt mai mari şi mai bogate: Dubai, Abu Dhabi şi Sharjah. Celelalte patru sunt mult mai mici şi aproape necunoscute.

Împreună, ocupă peninsula din capătul sud-estic al Arabiei Saudite, acea limbă de deşert care separă Golful Arabiei, la nord, de Golful Oman, la sud.

Doar unul dintre emirate, Al Fujairah, are deschidere către sud, spre Golful Oman şi spre Marea Arabiei; celelalte şase se înşiră de-a lungul coastei nordice, având Iranul peste mare. În afară de cele şapte capitale, mai există un oraş-oază numit Al Ain, care posedă şi aeroport.

Cât a mai stat la Belgrad, Dexter a găsit un studio fotografic specializat în portrete, care avea aparate capabile să fotografieze imaginea lui Zoran Zilici, îmbunătăţind claritatea, pentru ca apoi să mărească imaginea de la dimensiunea unei cărţi de joc la cea a unei cărţi de buzunar.

Cât fotograful şi-a văzut de treabă, Dexter a revenit la cafenea, a căutat pe Internet detalii despre Emiratele Arabe Unite şi a citit tot ce a putut obţine. În următoarea

zi, s-a îmbarcat pe o cursă a liniilor JAT care zbura până în Dubai, cu escală la Beirut.

Prosperele Emirate îşi trag bogăţia în primul rând din ţiţei, dar toate au făcut eforturi pentru a-şi dezvolta economia, îndeosebi turismul şi comerţul, care sunt scutite de taxe. Majoritatea zăcămintelor de ţiţei se află în larg.

Platformele de foraj şi extracţie trebuie alimentate permanent şi, deşi vehiculele utilizate pentru încărcături grele sunt şalandele marine, transportul personalului se face mai repede şi mai uşor cu elicopterul.

Companiile petroliere care pun în funcţiune platformele au propriile elicoptere, însă există loc din belşug şi pentru firmele mici de transport aerian, iar Internet-ul îi pusese la dispoziţie trei nume ale unor asemenea operatori din Dubai. Când a vizitat prima firmă de acest fel, americanul Alfred Barnes a redevenit avocat. A ales-o pe cea mai mică, pe motiv că patronul acesteia probabil nu se sinchisea prea mult de formalităţi şi putea manifesta mai mult interes faţă de bani. A avut dreptate din ambele puncte de vedere.

Biroul era găzduit de o rulotă, situată în Port Rashid, iar proprietarul, în acelaşi timp şi pilot-şef, s-a dovedit a fi un fost aviator din Corpul Aerian al Armatei Britanice, care se străduia să-şi asigure traiul. Mai convenabil nici nu se putea.

— Alfred Barnes, avocat, s-a prezentat Dexter şi i-a întins mâna. Am mari probleme: un termen scurt şi un buget mare.

Nelămurit, fostul căpitan britanic a ridicat din sprâncene, păstrând o tăcere politicoasă. Dexter a împins fotografia pe tăblia mesei arse de ţigările puse pe ea şi uitate acolo.

— Clientul meu este, adică a fost, o persoană cu o avere mare.

— Şi a pierdut-o? a întrebat pilotul.

— Într-un fel, da. A murit. Firma mea de avocaţi este executorul lui testamentar. Iar acest bărbat este principalul beneficiar. Numai că el nu ştie asta, iar noi nu-l

putem găsi.

— Eu mă ocup cu transportul de persoane, nu sunt birou de persoane dispărute. Nu l-am văzut niciodată pe acest om.

— Nici nu contest asta. Mă interesează fundalul imaginii. Priveşte atent! Un aeroport sau aerodrom, corect? Ultimele informaţii despre acest domn erau că ar lucra în aviaţia civilă aici, în EAU. Dacă aş putea identifica aeroportul, l-aş putea găsi. Ce părere ai?

Pilotul a examinat fundalul:

— Aeroporturile au trei zone: una militară, una pentru traficul de pasageri şi alta pentru avioane particulare. Aripa asta aparţine unui avion cu reacţie folosit de şefii de companii. În Golf sunt zeci, poate chiar sute ca el. Majoritatea poartă însemnele companiilor şi mai toate sunt proprietatea unor arabi bogaţi. Ce intenţii ai?

Dexter dorea ca pilotul să plătească taxa de acces pentru zona de avioane particulare din toate acele aeroporturi. Costa ceva şi ar fi avut nevoie de două zile. Motivul invocat ar fi fost acela că trebuia să preia un client. În cazul în care clientul nu apărea după un zbor de o oră prin zona aeroportului pentru avioane personale, căpitanul urma să comunice turnului de control că renunţă la comandă şi părăseşte zona.

Aeroporturile din Abu Dhabi, Dubai şi Sharjah se întindeau pe suprafeţe uriaşe şi până şi zona rezervată avioanelor particulare era mult mai mare decât se vedea în fundalul fotografiei.

Emiratele Ajman şi Umm al-Qaiwain nu aveau aeroporturi, întrucât se învecinau cu aeroportul din Sharjah. Mai rămânea oraşul din deşert, Al Ain, Al Fujairah, situat la capătul celălalt al peninsulei, către Golful Oman şi, la nord, cel mai puţin cunoscut dintre toate, Ras al-Khaimah.

L-au găsit în dimineaţa celei de-a doua zile de zbor. Elicopterul Bell Jetranger a traversat deşertul şi a aterizat într-un loc căruia britanicul îi spunea Al K, iar acolo au descoperit hangarele cu steagul fluturând în spatele lor.

Dexter angajase elicopterul pe două zile complete şi-şi luase cu el şi borseta. A achitat totul cu un pumn de bancnote de o sută, a coborât şi a urmărit cum aparatul se înalţă de la sol şi pleacă. Privind în jur şi-a dat seama că stătea aproape în acelaşi loc ca şi Srechko Petrovici atunci când realizase instantaneul care îi pecetluise soarta. Din clădirea administraţiei a apărut un funcţionar care i-a făcut semn să părăsească zona.

Clădirea pentru sosiri şi plecări, atât pentru avioane ale unor companii cât şi pentru cele particulare, era curată, ordonată şi mică, accentul fiind pus pe acest din urmă aspect. Denumit după familia emirului, Aeroportul Internaţional Al-Quassimi nu primise mai niciodată avioane de linie ale marilor companii aeriene.

Pe pista din faţa clădirii terminalului se găseau aparate Antonov şi Tupolev, de construcţie rusească. Mai era şi un Yakovlev, cu aripă dublă şi cu o singură elice. Un avion purta însemnele Liniilor Aeriene Tadjice. Dexter a urcat un etaj, către cafeneaua situată pe acoperiş şi a comandat o cafea.

La acelaşi etaj se aflau birourile administraţiei, inclusiv Departamentul de Relaţii cu Publicul. Singurul funcţionar era o tânără agitată îmbrăcată din cap până în călcâie cu un *chador* negru, din care i se vedeau doar palmele şi ovalul palid al feţei. Vorbea o engleză aproximativă.

Alfred Barnes devenise acum antreprenor de proiecte turistice, angajat al unei mari companii americane şi dorea să se intereseze de facilităţile pe care le putea oferi Ras al-Khaimah directorilor care ar fi dorit să organizeze o întâlnire la un centru de conferinţe exotic; trebuia să afle dacă i se puteau pune la dispoziţie servicii pentru avioanele personale cu care ar sosi directorii.

Doamna s-a dovedit politicoasă, dar inflexibilă. Toate întrebările referitoare la turism trebuiau adresate Departamentului Turismului din Centrul Comercial, chiar în apropiere de Vechiul Oraş.

A ajuns acolo cu taxiul. A găsit o clădire mică şi

rectangulară situată pe un teren unde se mai construia ceva, la circa 500 de metri depărtare de hotelul Hilton şi învecinată cu noul port pentru nave cu pescaj mare. Care nu prea părea asediat de oameni dornici să dezvolte turismul.

Dacă l-ar fi întrebat cineva, domnul Hussein al Khoury s-ar fi caracterizat drept un om bun. Dar asta nu-l făcea să fie şi mulţumit de viaţă. Dacă ar fi trebuit să-şi justifice prima afirmaţie ar fi spus că avea doar o soţie şi se purta frumos cu ea. Se străduia să-şi crească cei patru copii ca un părinte iubitor. Mergea la moschee în fiecare vineri şi făcea donaţii pentru acţiuni caritabile, după cum îl ţinea buzunarul şi după cum îl îndemna credinţa.

Ar fi trebuit să ajungă mai sus, asta era sigur. Se părea însă că Allah nu-l învrednicise cu surâsul său. Rămăsese pe acelaşi post neînsemnat din cadrul Ministerului Turismului; mai precis, fusese îngrămădit în cubul acela din cărămidă din apropierea unui şantier, unde nu primea vizita nimănui. Şi iată că venise acel american numai zâmbet.

Asta l-a încântat. În sfârşit, cineva care doreşte relaţii, plus şansa de a-şi exersa engleza pentru învăţarea căreia petrecuse sute de ore.

După câteva minute de amabilităţi curtenitoare – ce fermecător din partea americanului să-şi dea seama că arabilor nu le place să se lanseze direct în discuţii de afaceri – au convenit că, întrucât instalaţia de aer condiţionat se stricase şi temperatura de afară era de 40 de grade la umbră, pot apela la taxiul reţinut de american pentru a merge la Hilton să discute la o cafea.

Aşezat în răcoarea plăcută a barului de la Hilton, domnul al Khoury s-a arătat intrigat că americanul nu părea grăbit să treacă la afaceri. În cele din urmă, l-a întrebat:

— Da şi cu ce îţi pot fi de folos?

— Înţelegi, prietene, a spus americanul cu un aer serios, filosofia mea de viaţă este că atotputernicul şi îndurătorul Creator ne-a aruncat pe acest pământ pentru a

ne sluji unii pe alţii. Iar eu cred că mă aflu aici pentru a te ajuta.

Aproape fără să bage de seamă ce făcea, americanul a început să caute ceva prin buzunarele hainei. Şi-a scos paşaportul, câteva scrisori de recomandare îndoite şi un teanc gros de bancnote de o sută de dolari care i-au luat suflarea domnului al Khoury:

— Să vedem dacă ne putem ajuta unul pe celălalt.

Funcţionarul a rămas cu privirea aţintită la bani:

— Dacă pot face ceva… a îngânat el.

— O să fiu foarte deschis, domnule al Khoury. Meseria mea este de recuperator de credite. Nu-i o slujbă tocmai plăcută, dar e necesară. Când cumpărăm anumite lucruri, trebuie să le şi plătim. Nu-i aşa?

— Desigur.

— E vorba de un domn care apare ocazional pe aeroportul de aici. Foloseşte propriul avion cu reacţie. Acesta e omul.

Al Khoury a privit câteva secunde fotografia, apoi a clătinat din cap. Ochii i-au revenit la maldărul de dolari. Patru mii? Cinci? Ar fi de ajuns ca Faisal să poată merge la universitate…

— Dar, vai, el nu şi-a achitat avionul. Într-un anume sens, se poate spune că l-a furat. A plătit avansul, apoi şi-a luat zborul şi n-a mai fost văzut. Pesemne că a modificat numărul certificatului de înregistrare. Ei, dar avioanele astea sunt scumpe. Cam douăzeci de milioane bucata. Aşadar, adevăraţii proprietari ar fi recunoscători, în mod foarte concret, dacă cineva i-ar ajuta să-şi găsească avionul.

— Dar dacă acum e aici, poate fi arestat. Sechestrezi avionul. Doar avem legi…

— Vai, iarăşi chestia asta! Dar de fiecare dată când aterizează aici, se ţine o evidenţă. Asta se înregistrează în fişierele de la aeroportul Ras al-Khaimah. Un om important ca dumneavoastră ar putea solicita să consulte acele arhive.

Funcţionarul s-a şters la gură cu o batistă curată:

— Când a aterizat avionul acesta aici?

— În decembrie.

Înainte de a părăsi Blocul 23, Dexter aflase de la doamna Petrovici că fiul ei fusese plecat între 13 şi 20 decembrie. Făcând calculul că Srechko făcuse poza pe ascuns, fusese depistat şi plecase imediat spre ţară, probabil că vizitase Ras al-Khaimah în jurul datei de 18 decembrie. Dexter nu avea habar cum de venise sârbul tocmai până aici. Pesemne că fusese un reporter foarte bun sau foarte norocos. Kobaci ar fi trebuit să-l angajeze.

— Aici sosesc multe avioane particulare, a spus al Khoury.

— Nu-mi trebuie decât numerele de înregistrare şi tipul fiecărui avion aflat în proprietatea firmelor şi persoanelor private, mai ales deţinute de europeni şi să sperăm că printre ei se află şi omul meu, care a aterizat şi a parcat aici între 15 şi 19 decembrie. Hmm, mă gândeam, în cele patru zile… poftim? Zece?

Se rugă la Dumnezeu ca arabul să nu-l întrebe cum de nu ştia marca avionului dacă tot susţinea că îi reprezintă pe vânzători. A început să numere bancnote de o sută.

— În semn de bună-credinţă. Şi de încredere deplină, prietene! Celelalte patru mii după aceea.

Arabul încă părea suspicios, sfâşiat între dorinţa de a obţine o asemenea sumă uriaşă pentru el şi teama de a nu fi descoperit şi concediat. Americanul i-a mai servit un argument convingător:

— Nici prin gând nu mi-ar trece să faci ceva care să aducă daune ţării tale. Dar omul acela e un hoţ. Dacă îi luăm ceea ce nu-i aparţine, se cheamă că restabilim dreptatea. Oare Coranul nu preamăreşte pedepsirea răufăcătorului?

Al Khoury a acoperit cu palma cei o mie de dolari.

— Eu mă voi caza în acest hotel, a spus Dexter. După ce termini, ceri cu domnul Barnes.

Apelul a venit două zile mai târziu. Al Khoury îşi luase în serios rolul de agent secret. Telefonase în a doua

parte a dimineţii de la o cabină situată într-un loc public.

— Sunt prietenul acela, a rostit el, pe nerăsuflate.

— Salut, prietene, vrei să ne întâlnim? a întrebat Dexter.

— Da. Am pachetul.

— La mine sau la birou?

— Niciuna, nici alta. Prea multă lume. La Fort Al Hamra. La prânz.

Dacă cineva ar fi interceptat convorbirea, ar fi considerat-o extrem de dubioasă, dar Dexter se îndoia că serviciul secret din Ras al-Khaimah se ocupa de un asemenea caz.

A predat camera şi a comandat un taxi. Hotelul Fort Al Hamra era situat în afara oraşului, la cincisprezece kilometri în josul coastei, dar în direcţia potrivită pentru întoarcerea în Dubai. Al Hamra, fostă fortăreaţă arabă cu multe turnuri, se transformase într-o elegantă staţiune marină de cinci stele.

A ajuns acolo pe la prânz, după standardele din Golf, mult prea devreme pentru a lua masa, dar a găsit un fotoliu moale şi comod în holul semănând cu o cupolă, a comandat o bere şi a rămas cu ochii spre intrare. Înfierbântat şi transpirat, cu toate că nu avusese de mers decât o sută de metri din parcare până în hotel, domnul al Khoury a apărut puţin după ora unu. Dintre cele cinci restaurante existente în complex, l-au ales pe cel cu specific libanez, care oferea bufet rece.

— Ceva probleme? a întrebat Dexter, după ce şi-au luat farfuriile şi au început să treacă prin dreptul meselor ce gemeau de mâncare.

— Nu, a răspuns funcţionarul. Le-am explicat şefilor mei că vreau să-i contactez pe toţi vizitatorii cunoscuţi pentru a le trimite o broşură despre facilităţile de petrecere a timpului care s-au deschis recent în Ras al-Khaimah.

— Excelentă idee! a spus zâmbind Dexter. Nu li s-a părut ciudată?

— Dimpotrivă, cei de la Trafic Aerian mi-au pus la

dispoziţie toate planurile de zbor pe decembrie şi chiar au insistat să mi le dea pe toată luna.

— Ai menţionat importanţa proprietarilor din Europa?

— Da, însă doar trei sau patru nu sunt companii petroliere cunoscute. Să ne aşezăm.

Au ales o masă într-un colţ şi au comandat două sticle de bere. Ca mulţi arabi din noua generaţie, al Khoury nu se sfia să consume băuturi alcoolice.

Se vedea că îi place mâncarea libaneză. Îşi umpluse farfuria cu vârf: *mezzah*, *humus*, *mutabel*, brânză *hallumi* uşor prăjită, *sambusek*, *kebab* şi sărmăluţe în foi de viţă. I-a întins lui Dexter un maldăr de hârtii şi s-a apucat să mănânce.

Dexter a trecut în revistă listele de planuri de zbor solicitate pe decembrie, împreună cu ora aterizării şi durata şederii înainte de decolare, până a ajuns la data de 15 decembrie. Folosind o carioca roşie, le-a pus între paranteze pe cele care apăreau începând cu acea dată şi terminând cu 19 decembrie. Erau nouă.

Două aparate Grumman Three şi unul Four aparţineau unor cunoscute companii petroliere americane. Un Dassault Mystere de construcţie franceză şi un Falcon aparţineau companiei Elf-Aquitaine. Mai rămâneau patru.

Un avion cu reacţie Lear îi aparţinea unui prinţ saudit, iar un Cessna Citation, ceva mai mare, unui om de afaceri multimiliardar din Bahrain. Ultimele două erau un aparat Westwind, construit în Israel, care sosise din Bombay şi un Hawker 1000, care venise de la Cairo şi făcuse cursa înapoi. Cineva făcuse o însemnare în arabă în dreptul cuvântului Westwind.

— Asta ce înseamnă? s-a interesat Dexter.

— A, da, acela vine mereu. Proprietarul e un indian, producător de film. Din Bombay. Face escală când merge la Londra, Cannes sau Berlin. Nu scapă niciun festival. Cei de la turnul de control îl ştiu din vedere.

— Ai fotografia?

Al Khoury a înapoiat fotografia ce-i fusese

împrumutată:

— Acesta e, cei de la turn cred că el soseşte cu aparatul Hawker.

Avionul avea numărul de înregistrare P4-ZEM şi se afla în proprietatea unei companii Zeta Corporation din Insulele Bermude.

Dexter i-a mulţumit informatorului şi a achitat restul de patru mii de dolari, aşa cum promisese. Era o sumă destul de mare pentru câteva foi de hârtie, dar Dexter a considerat că era indiciul de care avea nevoie.

În drumul de întoarcere către aeroportul din Dubai s-a gândit la ceea ce i se spusese cândva. Anume, că un om îşi poate schimba identitatea cu totul, dar nu este în stare să reziste ispitei de a păstra un element de detaliu care îl leagă de trecut.

Întâmplător, ZEM erau primele trei litere din cuvântul Zemun, cartierul belgrădean în care Zilici se născuse şi crescuse. Iar Zeta era, tot din întâmplare, pronunţia literei „Z” în greacă şi în spaniolă.

Însă Zilici, cu siguranţă, îşi ascunsese atât identitatea reală cât şi pe aceea a corporaţiilor sale, fără a mai vorbi de cea a aparatului Hawker, dacă era într-adevăr al lui.

Evidenţele existau undeva, însă în baze de date care nu se pun la dispoziţie oricărei persoane curioase.

Dexter ştia să folosească un computer ca orice alt utilizator, dar nu avea cum să pătrundă ilegal într-o bază de date protejată. Şi-a amintit însă de cineva care avea cunoştinţele necesare.

CAPITOLUL NOUĂSPREZECE
Confruntarea

Când se ridica problema binelui şi a răului, a păcatului şi a dreptăţii, Colin Fleming, director adjunct al FBI-ului, nu admitea compromisurile. Ideea de a nu renunţa niciodată se înstăpânise în mintea şi în sângele său, adus de dincolo de Atlantic, de pe străzile cu piatră de râu din Portadown, cu o sută de ani în urmă. Cu două sute

de ani înainte de asta, strămoşii lui aduseseră canoanele prezbiteriene la Ulster tocmai de pe coasta apuseană a Scoţiei.

Când se punea problema răului, tolerarea acestuia era totuna cu îngăduinţa, îngăduinţa devenea sinonimă cu încurajarea, iar a încuraja însemna să cedezi. Iar asta era de neconceput.

După ce a citit rezumatul raportului întocmit de Hăitaş şi confesiunea sârbului, ajungând la amănuntele privind moartea lui Ricky Colenso, a socotit că individul care se făcea vinovat de asemenea fapte trebuia, dacă se putea, să fie judecat de un tribunal din cea mai puternică ţară din lume, adică ţara sa.

Dintre toate agenţiile de informaţii care analizaseră raportul şi cererea comună a Secretarului de Stat Powell şi a procurorului general Ashcroft, el luase drept un afront personal faptul că oamenii săi nu deţineau informaţii de dată recentă în legătură cu Zoran Zilici şi că, prin urmare, nu putea fi de ajutor.

Într-o încercare aproape disperată de a întreprinde ceva, trimisese fotografia înfăţişându-l pe gangsterul sârb către treizeci şi opt de „legaţi” care lucrau în străinătate.

Era o imagine mult mai bună decât cea inclusă în orice arhivă de presă, deşi nu atât de recentă ca aceea pe care femeia de serviciu i-o dăduse Răzbunătorului. Calitatea ei putea fi explicată prin faptul că se făcuse la Belgrad cu un aparat fotografic cu teleobiectiv, din ordinul ofiţerului local CIA cu cinci ani înainte, pe vremea când secretosul Zilici era mare şi tare la curtea lui Miloşevici.

Fotograful îl surprinsese pe Zilici coborând din automobilul său, în timp ce se îndrepta de spate, având capul ridicat şi privind exact spre obiectivul pe care nu avea cum să-l vadă la aproape patru sute de metri depărtare. În cadrul ambasadei, reprezentantul FBI obţinuse o copie de la colegul său care lucra pentru CIA, astfel că ambele agenţii deţineau aceeaşi fotografie.

În general vorbind, CIA acţionează în afara teritoriului SUA, iar FBI, în interior. Cu toate acestea, în

lupta continuă împotriva spionajului, terorismului şi criminalităţii, Biroul nu putea să nu coopereze îndeaproape cu alte ţări, motiv pentru care îşi păstrează ataşaţi legali în străinătate.

S-ar putea crea impresia că a fi ataşat legal este un soi de numire diplomatică şi că ofiţerul răspunde în faţa Departamentului de Stat. Fals! „Legatul” este reprezentantul FBI doar în sânul ambasadei SUA. Aşadar, fiecare dintre aceşti agenţi primise de la directorul adjunct Fleming fotografia lui Zilici, pentru a o arăta altora, în speranţa că norocul îi va surâde. Norocul i-a surâs inspectorului Bin Zayeed.

În cazul în care ar fi fost întrebat, inspectorul Moussa bin Zayeed ar fi susţinut despre sine că era un om bun. Îşi slujea emirul, pe şeicul Maktoum al Dubaiului, cu credinţă deplină, nu accepta mita şi-şi plătea impozitele. Dacă mai scotea un ban transmiţând informaţii utile ambasadei SUA, asta însemna, de fapt, să coopereze cu aliatul ţării sale şi fapta nu trebuia interpretată nicidecum în alt fel.

Aşa se face că, după ce suferise în aerul de afară, care ajunsese în acel iulie la peste patruzeci de grade, a binecuvântat răcoarea plăcută din holul ambasadei, unde îl aştepta pe amicul său să coboare pentru a lua prânzul împreună. Neavând ce face, privirea i-a căzut pe avizier.

S-a ridicat de pe scaun şi a păşit mai aproape de el. Cuprindea înştiinţările obişnuite privind şedinţe, recepţii ce aveau să se ţină în zilele următoare, sosiri, plecări şi invitaţii pentru afilierea la diferite cluburi. În amalgamul acela se găsea şi o fotografie în josul căreia scria: „L-aţi văzut pe acest bărbat?”

— Ei, l-ai văzut? a auzit din spatele lui vocea unui bărbat care, apoi, l-a bătut amical pe umăr.

Era Bill Brunton, legătura lui, gazdă la mesele de prânz şi ataşat legal. Cei doi au schimbat câteva saluturi prieteneşti.

— Da, sigur, a spus ofiţerul de la Brigada Specială. Acum două săptămâni.

Bonomia lui Brunton s-a stins treptat. Masa de la

restaurantul pescăresc din Jumeirah mai putea aştepta:

— Să mergem până în biroul meu, a sugerat el.

— Îţi aduci aminte data şi locul? a întrebat legatul, când au ajuns în biroul lui.

— Bineînţeles. Acum aproape două săptămâni. Făceam o vizită unei rude din Ras al-Khaimah. Mă aflam pe Calea Faisal, o ştii, nu? Drumul care iese din oraş pe lângă ţărm, între Vechiul Oraş şi Golf.

Brunton a încuviinţat din cap.

— Da, un camion încerca să intre cu spatele pe poarta îngustă a şantierului. A trebuit să opresc. În stânga, se află o cafenea. La o masă am văzut trei bărbaţi. Unul dintre ei era cel din fotografie, a zis bin Zayeed şi a făcut un gest către fotografia de pe biroul legatului.

— Nu ai niciun dubiu?

— Niciunul. El era.

— Spui că mai era cu doi bărbaţi?

— Da.

— I-ai recunoscut?

— Pe unul, după nume. Pe celălalt, doar din vedere. Primul era Bout.

Bill Brunton şi-a reţinut o exclamaţie de uimire. Practic, Vladimir Bout ar fi fost recunoscut de orice lucrător din serviciile de informaţii occidentale sau răsăritene. Fost maior în KGB, era extrem de cunoscut şi devenise unul dintre cei mai puternici traficanţi de arme din lume, neguţător al morţii de prim rang.

Faptul că nici măcar nu era rus prin naştere, ci pe jumătate tadjik din Duşanbe, confirma capacitatea lui de a se insinua oriunde. Ruşii sunt, probabil, poporul cel mai rasist de pe pământ, iar în URSS, ei denumeau, fără deosebire, popoarele din celelalte republici drept *ciornâi*, ceea ce înseamnă „negri”; iar acest apelativ nu era nicidecum un compliment. Doar bieloruşii şi ucrainenii puteau scăpa de un asemenea epitet şi promova în grad alături de cei de naţionalitate rusă. Era neobişnuit ca unul care era pe jumătate tadjik să termine prestigiosul *Institut*

Militar de Limbi Străine din Moscova, o academie de pregătire pentru admiterea în KGB şi mai apoi să ajungă la gradul de maior.

Fusese repartizat la Regimentul de Transport Aerian şi Navigaţie al Forţelor Armate Sovietice, o altă „firmă” acoperită pentru livrarea de armament către gherile sau ţări din lumea a treia ale căror regimuri erau, vădit, antioccidentale. Aşa îşi folosise cunoştinţele de portugheză în cursul războiului civil din Angola. De asemenea, stabilise legături extraordinar de utile în rândul forţelor aeriene.

După prăbuşirea Uniunii Sovietice în 1991, câţiva ani a domnit haosul, inventarele militare au fost abandonate cu totul, iar comandanţii de unităţi şi-au vândut echipamentele din dotare aproape la orice preţ, numai bani să iasă. Bout cumpărase cele şaisprezece avioane Iliuşin 76 ale unităţii pe nimica toată şi intrase în afaceri de transport aerian de mărfuri şi curse charter.

În 1992, a revenit în sudul natal; începuse războiul civil din Afghanistan, dincolo de graniţa Tadjikistanului, iar unul dintre primii concurenţi a fost tovarăşul lui tadjik, generalul Dostum. Singurele mărfuri pe care le dorea nemilosul Dostum erau armele; Bout s-a conformat.

În 1993, a apărut în Ostend, Belgia, loc în care îşi punea la punct afacerile, înainte de a pleca în Africa, via Congo, fostă colonie belgiană, permanent sfâşiată de războaie. Sursa lui de aprovizionare era un sac fără fund, uriaşul arsenal al fostei URSS, care exista încă, dar numai în scripte. Între noii lui clienţi s-au numărat şi Interahamwe, măcelarii care au declanşat genocidul din Rwanda/Burundi.

Activitatea lui i-a iritat până şi pe belgieni, aşa că s-a trezit gonit din Ostend, apărând în Africa de Sud în 1995 pentru a le vinde arme atât gherilelor UNITA din Angola cât şi duşmanilor acestora din guvernul MPLA însă după ce Nelson Mandela a devenit preşedinte al Africii de Sud, situaţia s-a înrăutăţit şi acolo pentru tadjic, aşa că a trebuit să plece în grabă.

În 1998 a apărut în EAU şi s-a stabilit în Sharjah. Britanicii şi americanii au pus dosarul lui în faţa emirului, iar cu trei săptămâni înainte de întâlnirea dintre Bin Zayeed şi Bill Brunton, Bout fusese pus pe fugă din nou.

Soluţia aleasă de acesta fusese de a se muta cincisprezece kilometri mai la nord de-a lungul coastei, stabilindu-se în Ajman, unde a închiriat un apartament în clădirea Camerei de Comerţ şi Industrie. Având doar patruzeci de mii de locuitori, fără a deţine zăcăminte de ţiţei şi cu o industrie firavă, Ajman nu putea emite pretenţii la fel ca Sharjah.

Pentru Bill Brunton, faptul că individul fusese văzut prezenta importanţă. Nu ştia de ce Colin Fleming, superiorul lui, manifesta atât de mult interes faţă de sârbul dispărut, însă raportul pe care avea să i-l trimită îi va aduce câteva laude în Clădirea Hoover.

— Iar al treilea individ? l-a întrebat el. Spui că-l cunoşti din vedere. Ai idee de unde?

— Sigur. De aici. Nu-i unul dintre colegii tăi?

Bill Brunton se înşelase dacă îşi închipuise că pe ziua aceea avusese destule surprize. A simţit un gol în stomac. Cu mare precauţie, a scos un dosar din sertarul de jos al biroului. Conţinea fotografiile şi numele personalului ambasadei. Inspectorul Bin Zayeed a ales fără să ezite chipul ataşatului cultural.

— Acesta, a zis el. El era cel de-al treilea de la masă. Îl cunoşti?

Brunton îl cunoştea prea bine. Cu toate că schimburile culturale erau rare şi nesemnificative, ataşatul cultural era o persoană foarte ocupată. Asta pentru că, sub masca participării la concerte simfonice, el era reprezentantul local al CIA.

Ştirile primite din Dubai l-au făcut pe Colin Fleming să ia foc de furie. Nu doar pentru că agentul secret de la Langley stătea de vorbă în termeni amicali cu un individ ca Vladimir Bout. Poate că acest lucru se impunea în activitatea de culegere de informaţii. Ceea ce-l scotea din

sărite era că o persoană din vârful ierarhiei CIA îl minţise pe Secretarul de Stat Colin Powell şi pe şeful lui direct, procurorul general. În acest fel se încălcaseră o sumedenie de reguli, iar el era ferm convins că ştia cine anume făcuse asta. A telefonat la Langley şi a solicitat o întrevedere de urgenţă.

Cei doi se mai întâlniseră. Se confruntaseră în faţa Consilierului pentru Securitate Naţională, Condoleezza Rice, aşa că nu se agreau mai deloc. Uneori, extremele se atrag, dar nu în cazul de faţă.

Paul Devereaux al III-lea era vlăstarul unei familii care se putea considera aristocratică, la fel cum fusese multă vreme şi Commonwealth-ul Massachusetts[23]. Născut la Boston, Devereaux era un aristocrat până în vârful unghiilor.

Îşi demonstrase inteligenţa sclipitoare cu mult înainte de vârsta şcolară şi trecuse ca vântul prin Boston College High School, principala furnizoare de studenţi pentru una dintre cele mai importante universităţi iezuite din America. Absolvise cu calificativul *summa cum laude*.

La Boston College, preparatorii lui îl desemnaseră drept un individ care visează poziţii înalte, destinat să devină membru al Societăţii lui Iisus[24], dacă nu chiar să deţină un post important undeva, într-un cadru academic.

Şi-a pregătit diploma de absolvire în ştiinţe umaniste, lucrarea lui având puternice accente filosofice şi teologice. Citise tot ce se putea, devorase tot ce se scrisese; începând cu Ignatius de Loyola până la Teilhard de Chardin. Dezbătuse până noaptea târziu, împreună cu profesorul său de teologie, conceptele doctrinei răului minor şi a ţelului superior; faptul că scopul poate scuza mijloacele, fără a condamna totuşi sufletul, cu condiţia ca limitele permisibilului să nu fie niciodată încălcate. În 1966

---

23 Commonwealth este denumirea oficială ce se preferă celei de Stat pentru patru state componente ale SUA: Kentucky, Massachusetts, Pennsylvania şi Virginia (n.tr.).

24 Ordinul iezuiţilor, întemeiat de Ignatius de Loyola, renumit pentru disciplină, spirit organizatoric şi discreţie (n.tr.).

avea nouăsprezece ani. Războiul Rece era în toi şi comunismul încă părea capabil să cuprindă ţările Lumii a Treia, transformând Occidentul într-o insulă asediată. Acela a fost momentul când Papa Paul al VI-lea a apelat la sprijinul iezuiţilor şi i-a invitat să se situeze în fruntea celor care combat ateismul.

Pentru Paul Devereaux, cele două erau sinonime: ateismul nu însemna neapărat comunism, dar comunismul sigur însemna ateism. Voia să-şi slujească patria, nu în Biserică sau în lumea universitară, ci în alt loc, menţionat discret într-un club de un bărbat fumător de pipă care i-a fost prezentat de către un coleg de-al tatălui său.

La o săptămână după ce absolvise Boston College, Paul Devereaux a depus jurământul la intrarea în rândurile CIA. Pentru el, asta reprezenta dimineaţa luminoasă şi dătătoare de speranţă a poetului. Marile scandaluri aveau să urmeze.

Având în vedere educaţia şi legăturile sale, a urcat treptele ierarhice, zădărnicind toate izbucnirile de gelozie, combinând farmecul nepăsător cu şiretenia inteligentă. A dovedit, în acelaşi timp, că avea cu prisosinţă toate calităţile apreciate de agenţie în acei ani, dar, în primul rând, a dovedit fidelitate. Pentru asta, unui om i se pot ierta foarte multe păcate, uneori chiar prea multe.

A lucrat în cadrul a trei diviziuni importante: *Operaţiuni (Ops*), *Informaţii (Analiză*) şi *Contrainformaţii (Securitate Internă*). Cariera lui a început să şchiopăteze o dată cu numirea ca director a lui John Deutsch.

Cei doi pur şi simplu nu se înghiţeau. Se mai întâmplă! Deutsch nu avea experienţă în domeniul culegerii de informaţii şi, privind retrospectiv, a fost ultimul dintr-un lung şir de oamenii numiţi în funcţie pe criterii politice. El a considerat că Devereaux, care vorbea cursiv şapte limbi străine, îl desconsidera în secret şi poate că nu se înşela.

Devereaux îl considera pe noul director un neisprăvit cu convingeri politice convenabile, numit de preşedintele originar din Arkansas pe care, deşi democrat, îl dispreţuia,

iar asta se întâmpla înainte de episoadele cu Paula Jones şi Monica Lewinsky.

Acesta nu era un mariaj fericit şi era cât pe ce să ducă la divorţ când Devereaux a sărit în apărarea unui şef de diviziune din America de Sud, acuzat că apelează la legături nu tocmai ortodoxe.

Toţi oamenii agenţiei înghiţiseră fără să crâcnească Ordinul Prezidenţial Executiv nr. 12333, cu excepţia câtorva dinozauri care-şi începuseră cariera încă din perioada celui de-Al Doilea Război Mondial. Acesta era Ordinul Executiv introdus de preşedintele Ronald Reagan, care interzicea „lichidările”.

Devereaux s-a arătat destul de rezervat, dar avea o funcţie prea mică pentru a i se solicita părerea. El considera că în lumea cât se poate de imperfectă a serviciilor care se ocupau cu activitatea de culegere secretă de informaţii apar situaţii în care un inamic în persoana unui trădător putea fi „lichidat” ca măsură de precauţie. Exprimat altfel, se putea curma o viaţă pentru a salva alte zece.

În ceea ce priveşte aprecierea definitivă într-un astfel de caz, Devereaux credea că, dacă directorul însuşi nu era un om de o integritate morală perfectă pentru a i se încredinţa luarea unei asemenea hotărâri, atunci acesta nu avea ce să caute în acea funcţie.

Sub conducerea lui Clinton, după părerea agentului veteran, corectitudinea politică o luase razna cu totul, mai ales după ce se dăduseră instrucţiuni ca persoanele cu reputaţie proastă să nu fie folosite ca informatori. A simţit că era ca şi cum i s-ar fi cerut să-şi aleagă sursele de informaţii dintre călugări sau băieţi din corul unei biserici.

De aceea, când un agent din America de Sud a fost ameninţat că îşi periclita cariera slujindu-se de foşti terorişti care să culeagă informaţii în legătură cu activitatea unor terorişti periculoşi, Devereaux a scris un referat în termeni atât de sarcastici, încât, cu zâmbetele de rigoare, acesta a fost transmis în cadrul Diviziunii Operaţiuni pe sub mână de la un agent la altul, de parcă ar

fi fost literatură subversivă publicată în regim de samizdat şi citită la lumânare, în fosta Uniune Sovietică.

La data respectivă, Deutsch a vrut să ceară plecarea lui Devereaux, însă George Tenet, adjunctul său, i-a recomandat să fie precaut şi, în cele din urmă, Deutsch a fost cel care a plecat, fiind înlocuit chiar de Tenet.

În vara anului 1998, în Africa s-a petrecut ceva care l-a făcut pe noul director să aibă nevoie de intelectualul sarcastic, dar eficient, în ciuda părerilor sale despre fostul lor comandant. Două ambasade ale SUA fuseseră ţinta unor atacuri cu bombe.

Nu era un secret nici măcar pentru ultimul măturător de stradă că, de la încheierea Războiului Rece în 1991, noul război rece se ducea împotriva ameninţării crescânde a terorismului, iar unitatea din cadrul Diviziunii Operaţiuni, care se ocupa de astfel de situaţii, era Centrul de Combatere a Terorismului.

Paul Devereaux nu lucra la acest centru. Întrucât una dintre limbile pe care le cunoştea era araba, iar cariera lui cuprindea şi trei misiuni în ţări arabe, la acea dată era numărul doi în departamentul care viza Orientul Mijlociu.

După distrugerea ambasadelor, a fost detaşat acolo şi numit şef al unei forţe de intervenţie care avea o singură misiune şi prezenta rapoarte de activitate doar directorului personal. Operaţiunea fusese denumită *Peregrine*[25], după şoimul care planează tăcut în înalt, pe deasupra prăzii, până când este sigur că va lovi mortal şi abia după aceea coboară în picaj cu o precizie şi o iuţeală înspăimântătoare.

În noua sa funcţie, Devereaux avea acces nelimitat la orice informaţii din alte surse, beneficiind de aportul unei echipe reduse numeric, dar alcătuită din experţi. Îl alesese pe Kevin McBride să-i fie adjunct, chiar dacă acesta nu era un intelectual de talia sa, dar poseda experienţă, voinţă şi loialitate.

— Directorul-adjunct Fleming de la FBI, a spus el. Nu pare prea încântat. Să plec?

25 „Şoimul călător” (n.tr.).

Devereaux i-a făcut semn să rămână.

— Colin… Paul Devereaux. Cu ce-ţi pot fi de folos?

Pe măsură ce a ascultat spusele celuilalt, a început să se încrunte.

— Da, sigur, cred că am putea discuta asta între patru ochi.

Au mers la o casă conspirativă, întotdeauna potrivită pentru o ceartă aprigă. Era verificată zilnic pentru depistarea microfoanelor, unde fiecare cuvânt se înregistra doar cu acordul deplin al participanţilor la discuţie, iar băuturile răcoritoare se serveau la cerere.

Fleming a împins dosarul primit de la Bill Brunton sub nasul lui Devereaux şi l-a pus să-l citească. Faţa specialistului în probleme arabe a rămas impasibilă:

— Şi ce-i cu asta? a întrebat Devereaux.

— Să nu-mi spui că inspectorul din Dubai s-a înşelat, a spus Fleming. Zilici a fost cel mai mare traficant de arme din Iugoslavia. A plecat de acolo, a dispărut. Iar acum este văzut stând de vorbă cu cel mai important traficant de arme din Golf şi din Africa. Mi se pare absolut logic.

— Nici prin gând nu mi-ar trece să încalc logica, a zis Devereaux.

— Şi mai şi poartă discuţii cu omul tău, care se ocupă de Golful Persic.

— Cu omul *Agenţiei* care se ocupă de Golf, l-a corectat Devereaux cu blândeţe. De ce-ai venit la mine?

— Fiindcă, practic, tu ai condus activitatea din Orientul Mijlociu, chiar dacă se presupunea că eşti vioara a doua. Fiindcă la vremea aceea tot personalul companiei din Golf îţi prezenta ţie rapoartele. Fiindcă, deşi te ocupi de nu ştiu ce proiect special, situaţia aceea nu s-a schimbat. Fiindcă mă îndoiesc foarte mult că vizita lui Zilici de acum două săptămâni a fost prima în zona aceea. Am o bănuială că ştiai exact unde se afla Zilici când a venit solicitarea aceea sau, cel puţin, că se găsea în Golf şi putea fi înşfăcat într-o anumită zi. Iar tu nu ai scos o vorbă!

— Şi? Chiar în munca noastră, suspiciunile sunt departe de a constitui dovezi.

— Chestiunea e mai gravă decât crezi tu, amice! Oricum ai privi lucrurile, tu şi agenţii tăi toleraţi existenţa unor criminali cunoscuţi şi încă de cea mai joasă speţă. S-au încălcat toate regulile, absolut toate.

— Şi? S-au încălcat câteva reguli neroade. Munca noastră nu-i pentru cei cu palpitaţii. Până şi Biroul trebuie să priceapă că trebuie îngăduit un rău mărunt pentru a obţine rezultate mai bune.

— Nu-mi servi mie lecţii dintr-astea! s-a răstit Colin Fleming.

— Nici n-o să încerc, a rostit rar omul din Boston. Am înţeles, eşti furios. Şi ce-ai de gând să faci acum?

Nu mai era cazul să se păstreze tonul politicos. Mănuşile fuseseră scoase şi aruncate.

— Nu pot permite aşa ceva, a spus Fleming. Acest Zilici e un jeg. Cred c-ai citit ce i-a făcut acelui tânăr din Georgetown. Iar tu îl protejezi. Dacă-l tolerezi, tot protecţie se cheamă că-i oferi. Ştii de ce-i în stare individul ăsta şi ce a comis deja. Totul e la dosar şi ştiu că sigur l-ai citit. Există şi o declaraţie cum că acest gangster l-a legat de glezne pe un proprietar de magazin care nu-şi plătise taxa de protecţie şi l-a ţinut cu capul în jos la vreo zece centimetri deasupra unor rezistenţe electrice până când i-au fiert creierii. O brută nebună de legat. La ce dracu' îl foloseşti?

— Dacă-l folosesc cumva, e strict secret. Chiar şi pentru un director-adjunct al Biroului.

— Renunţă la porcul ăsta! Spune-ne unde-l putem găsi!

— Chiar dacă aş şti şi nu recunosc asta, răspunsul meu este *nu.*

Colin fierbea de furie şi dezgust:

— Cum de poţi fi atât de nepăsător? a strigat el. În 1945, Serviciul de Contrainformaţii a făcut târg cu naziştii care se angajaseră să lupte împotriva comunismului. N-ar fi trebuit să se procedeze astfel. Trebuia să-i ocolim pe porcii ăia. S-a greşit atunci şi aceeaşi greşeală se face şi acum.

Devereaux a oftat. Discuţia devenise obositoare şi fusese inutilă de la bun început:

— Scuteşte-mă de lecţii de istorie, a spus el. Repet, cum vrei să procedezi?

— O să raportez directorului tot ce ştiu, a zis Fleming.

Paul Devereaux s-a ridicat. Era momentul să pună punct discuţiei:

— Să-ţi spun ceva. Anul trecut, în decembrie, era cât pe ce să fiu ars de viu. Acum sunt imun. S-a schimbat situaţia.

Făcea aluzie la faptul că în decembrie 2000 preşedinte era încă Bill Clinton.

După o zăpăceală supărătoare petrecută la numărătoarea voturilor din Florida, George W. Bush a depus jurământul de preşedinte în ianuarie 2001, iar unul dintre cei mai entuziaşti susţinători ai săi nu fusese nimeni altul decât George Tenet, Directorul CIA.

Iar mărimile din jurul lui George Dubya nu aveau să-şi vadă Proiectul Peregrine distrus doar pentru că totuşi cineva încălcase nişte reguli stupide trasate de Clinton. Doar şi ei procedau la fel.

— Cu asta nu s-a sfârşit, i-a strigat Fleming lui Devereaux care îi întorsese deja spatele şi se pregătea să iasă. Dacă-mi va sta în puteri, va fi găsit şi adus în SUA.

Devereaux a analizat acea ultimă remarcă, în timp ce conducea spre Langley. Doar nu supravieţuise vreme de treizeci de ani în acel cuib de vipere care era CIA, fără să simtă anumite lucruri. Îşi făcuse un duşman şi încă unul foarte îndârjit.

„Va fi găsit”! De către cine? Şi cum? Ce legătură putea avea moralistul din Clădirea Hoover cu toată istoria asta? A oftat lung. Asta îi aducea încă o grijă pe cap, ca şi cum n-ar fi avut şi aşa parte de destul stres. Va trebui să-l supravegheze ca un vultur pe acest Colin Fleming… sau ca un şoim călător. Gluma l-a făcut să surâdă, dar nu pentru multă vreme.

CAPITOLUL DOUĂZECI
Avionul cu reacţie

Imediat ce a zărit casa, fără să vrea, Cal Dexter s-a văzut silit să constate ironia vieţii. Nu fostul soldat, devenit avocat, reuşise să aibă casă în Comitatul Westchester, ci puştiul slăbănog din Bedford Stuyvesant. Se vedea că în ultimii treisprezece ani lui Washington Lee îi mersese bine.

În acea duminică dimineaţă de sfârşit de iulie, când i-a deschis uşa, Dexter a observat că Washington îşi rezolvase problema dinţilor prea mari, îşi aranjase puţin nasul coroiat, iar părul crescut sălbatic într-o coafură „afro” fusese domolit de o tunsoare scurtă. Avea în faţă un om de afaceri în vârstă de treizeci şi doi de ani cu soţie şi doi copii, o casă frumoasă şi o companie modestă, dar prosperă, de consultanţă în domeniul informaticii.

Asta însemna tot ce Dexter avusese cândva şi pierduse, dar şi tot ceea ce Washington Lee nu sperase niciodată să posede. După ce îl găsise, Dexter îi telefonase pentru a-şi anunţa sosirea.

— Poftim înăuntru, domnule avocat, l-a întâmpinat fostul hacker.

Şi-au luat paharele cu apă minerală, au mers pe peluza din spatele casei şi s-au aşezat pe nişte scaune de grădină. Dexter i-a oferit lui Lee o broşură. Pe coperta acesteia era un avion cu reacţie cu două motoare planând pe o aripă deasupra mării albastre.

— E vorba de domeniul public, desigur. Trebuie să găsesc un avion de acelaşi model. Unul anume. Vreau să ştiu cine l-a cumpărat, când, cine e actualul proprietar şi, mai presus de orice, unde locuieşte această persoană.

— Şi crezi că această persoană n-ar dori să afli aşa ceva?

— Dacă proprietarul trăieşte şi îşi păstrează numele real înseamnă că mă înşel. Adică vânez cai verzi pe pereţi. Dacă am dreptate înseamnă că locuieşte undeva, sub un nume de împrumut, apărat de gărzi personale şi de tot

soiul de sisteme computerizate pentru a-şi ascunde adevărata identitate.

— Şi vrei să bat toate sistemele acelea?

— Exact.

— Lucrurile s-au mai înăsprit în ultimii treisprezece ani, a spus Lee. La naiba şi eu sunt unul dintre cei care au contribuit la asta, din punct de vedere tehnic, ca să fiu mai precis. Legiuitorii au făcut-o din punct de vedere juridic. Cu alte cuvinte, îmi ceri să sparg un cod. Mai precis, trei. Ilegal, oricum ai privi lucrurile.

— Ştiu.

Washington Lee a privit în jur. Cele două fetiţe ale lui strigau vesele, în timp ce stăteau într-un bazin din plastic de la capătul celălalt al peluzei şi se stropeau una pe alta. Soţia lui, Cora, se afla în bucătărie şi pregătea masa de prânz.

— Acum treisprezece ani mă vedeam petrecând o lungă perioadă din viaţă stând în închisoare, a zis el. După ce-aş fi ieşit, puteam să ard gazul pe treptele din faţa casei mele din ghetou. Am avut o şansă. Am lucrat patru ani la o bancă, de nouă ani sunt propriul şef şi am inventat cele mai bune sisteme de securitate din SUA, chiar dacă doar eu susţin asta. A sosit momentul să-mi plătesc datoriile. Ăsta-i adevărul, domnule avocat. Ce anume doreşti?

Întâi s-au uitat la avion. Numele de Hawker fusese folosit de aviaţia britanică încă din timpul Primului Război Mondial. În 1940, Stephen Edmond zburase pe un Hawker Hurricane. Cel mai modern dintre aparatele Hawker era avionul cu decolare verticală Harrier. Prin anii şaptezeci, companiile mai mici nu-şi puteau permite singure să cheltuiască pe cercetare şi dezvoltare pentru a construi noi avioane de luptă. Doar giganţii americani aveau asemenea resurse şi chiar şi aceştia au fuzionat în acest scop. Firma Hawker a trecut, treptat, la producţia de avioane civile. Prin anii nouăzeci, aproape toate companiile britanice ajunseseră să funcţioneze sub un singur nume, *BAE*, adică British Aerospace. Când consiliul de conducere a decis să facă restructurări. Uzina Hawker a fost

achiziţionată de Raytheon Corporation din Wichita, Kansas. Aceasta a păstrat un mic birou pentru vânzări în Londra şi facilităţile de service de la Chester.

Pentru preţul plătit, Raytheon a obţinut avionul cu două motoare cu reacţie cu rază scurtă de acţiune HS 125, cunoscutul şi apreciatul Hawker 800 şi capul de serie, modelul Hawker 1000, cu rază de acţiune de 4 500 de kilometri.

În urma cercetărilor proprii prin arhivele publice, Dexter aflase că modelul 1000 fusese scos din producţie în 1996, astfel că, dacă Zoran avea un asemenea aparat însemna că îl cumpărase de la cineva. Pe de altă parte fuseseră fabricate doar cincizeci şi două de aparate, iar treizeci dintre ele se găseau în proprietatea unei firme americane care oferea servicii charter.

Căuta unul dintre celelalte douăzeci şi două de avioane care îşi schimbaseră proprietarii în ultimii doi-trei ani. Doar câţiva asemenea mijlocitori îşi riscau banii în mediul destul de restrâns al avioanelor extrem de scumpe, dar exista o şansă de zece la unu ca în cursul schimbării proprietarului aparatul să fi beneficiat de un service complet, iar acest lucru însemna ca el să revină la uzina Hawker a companiei Raytheon. Şi era posibil ca vânzarea să fi fost făcută chiar de către Raytheon.

— Altceva? a întrebat Lee.

— Certificatul de înregistrare. P4-ZEM. Nu apare în niciunul dintre registrele internaţionale de aviaţie civilă. Numărul face trimitere la neînsemnata insulă Araba.

— Nici n-am auzit de ea, a zis Lee.

— Cunoscută mai demult sub numele de Antilele Olandeze, împreună cu Curaşao şi Bonaire. Acestea au rămas sub dominaţie olandeză. Araba s-a desprins în 1986. Şi-a obţinut independenţa. Acolo se pot deschide conturi bancare secrete, înmatriculări de companii, chestii dintr-astea. Din punctul de vedere al reglementărilor internaţionale, asta înseamnă multă bătaie de cap, dar reprezintă un venit neaşteptat de mare pentru o insulă care nu deţine alte resurse.

Araba are o micuţă rafinărie de ţiţei. În rest, veniturile provin din turismul care aduce oameni dornici să vadă bariere de coral; la care se adaugă conturi bancare secrete, timbre foarte viu colorate şi plăcuţe de înmatriculare false. Eu am o bănuială că omul meu a schimbat vechiul certificat de înregistrare.

— Prin urmare, Raytheon nu deţine evidenţe referitoare la P4-ZEM?

— Aproape sigur nu. Lăsând deoparte asta, băncile din Aruba nu divulgă date despre clienţi. Imposibil să obţii ceva legal.

— Vom vedea, a murmurat Washington Lee.

Geniul în computere învăţase multe în treisprezece ani, parţial şi pentru că inventase destule. Majoritatea experţilor în informatică se găsesc în Silicon Valley, iar dacă isteţii de acolo îl respectau în bună măsură pe unul de pe Coasta de Est însemna că aveau motive.

Primul lucru pe care şi-l propusese Lee de cel puţin o mie de ori era să nu se mai lase prins. În timp ce se gândea cum să întreprindă prima acţiune ilegală după treisprezece ani, a considerat că nimeni n-ar fi putut descoperi că păienjenişul de relaţii cibernetice ducea tocmai la o casă din Westchester.

— Cât de mare ţi-e bugetul pentru treaba asta? a întrebat el.

— Suficient. De ce?

— Vreau să închiriez o rulotă. O să am nevoie de alimentare cu energie electrică, însă va trebui să transmit, să ies din reţea şi să dispar. Apoi, o să am nevoie de cel mai performant computer de pe piaţă, iar când termin, o să sfârşească pe fundul unui fluviu adânc.

— Nicio problemă! Şi ce ţinte ţi-ai propus să ataci?

— Pe toate. Întâi, registrul guvernamental din Aruba. Trebuie să „scuipe” numărul sub care era înregistrat avionul când a trecut ultima oară pe la Raytheon. În al doilea rând, Zeta Corporation, din Registrul Comerţului din Bermude. Sediul, destinaţia tuturor înştiinţărilor, transferurile de bani. Tot ce se poate. În al treilea rând,

planurile de zbor pe care le-a prezentat autorităţilor aeriene. Trebuie să fi zburat până în Emiratul acela, cum spuneai că-i zice?

— Ras al-Khaimah.

— Aşa, Ras-cum-zici-tu. Trebuie să fi ajuns acolo venind de undeva.

— Cairo. De la Cairo a venit.

— Prin urmare, planul de zbor este înregistrat în arhivele celor de la Controlul Traficului Aerian din Cairo. Într-un computer. Trebuie să-l vizitez şi pe acela. Partea bună e că am îndoieli că egiptenii au prea multe sisteme de protecţie pentru asemenea date.

— Trebuie să mergi la Cairo? a întrebat Dexter.

Washington Lee l-a privit, de parcă n-ar fi fost în toate minţile:

— Să merg acolo? Ce să fac la Cairo?

— Păi ai spus ceva de o „vizită”.

— Prin reţea. Pot vizita baza de date din Cairo şi de la un loc de picnic din Vermont. Ascultă, dom’le avocat, ce-ar fi să te duci acasă şi să aştepţi până te caut eu? Nu te prea descurci în lumea asta virtuală.

Washington Lee a închiriat rulota şi a cumpărat computerul, plus partea de software de care avea nevoie pentru ce-şi propusese. A achiziţionat totul în numerar, în ciuda mirării tăcute a vânzătorilor, cu excepţia rulotei, pentru care a trebuit să prezinte permisul de conducere, însă închirierea unui asemenea vehicul nu înseamnă neapărat că un hacker se apucă de treabă. A cumpărat şi un generator care funcţiona pe benzină, pentru a avea energie electrică ori de câte ori avea nevoie de computer.

Prima şi cea mai uşoară treabă a fost spargerea codului băncii de date din Aruba, care funcţiona într-un birou situat în Miami, unde se găsea numărul de înregistrare al avionului. În loc să pătrundă la sfârşit de săptămână, când o „vizită” neautorizată ar fi fost semnalată luni dimineaţă, a intrat în arhivă în cursul unei zile aglomerate, când baza de date trebuia să răspundă multor accesări, iar a sa avea să treacă neobservată.

Aparatul Hawker 1000 P4-ZEM fusese cândva VP-BGG, iar asta însemna că fusese înregistrat undeva, în zona britanică.

Washington Lee folosea un sistem atât de sigur, încât, practic, era ilegal, denumit PGP, de la „Pretty Good Privacy”, menit să-i ascundă identitatea şi locul din care lucra. A trebuit să transmită mesajele folosind o cheie publică, deoarece doar aceasta putea codifica; primirea răspunsurilor avea să se facă pe cheia sa privată, deoarece doar aceea putea decripta. Avantajul, din punctul lui de vedere, era că sistemul de criptare, realizat de un patriot care utilizase matematica pură doar din pasiune, era impenetrabil, astfel încât nu exista posibilitatea ca totuşi cineva să descopere cine era sau unde se afla. Dacă reuşea să stea on-line cât mai puţin şi se deplasa tot timpul, putea scăpa nedepistat.

O altă măsură de prevedere era mai clasică: avea să comunice prin e-mail doar din cafenelele conectate la web, aflate în oraşele prin care trecea.

Accesând Controlul Traficului Aerian din Cairo a descoperit că, de fiecare dată când făcea escală pentru realimentare în ţara faraonilor, aparatul Hawker 1000 P4-ZEM sosea din Insulele Azore.

Simplul fapt că linia imaginară de traversare a lumii mergea de la vest la est prin insulele portugheze din mijlocul Atlanticului spre Cairo, iar apoi spre Ras al-Khaiman, dovedea că P4-ZEM pornea în zbor de undeva din bazinul Caraibelor sau din America de Sud. Nu era o dovadă, dar lucrurile se legau.

Dintr-un Internet-cafe din Carolina de Nord, Washington Lee a convins baza de date a celor de la controlul traficului din Azore să confirme că P4-ZEM sosea dinspre vest, dar îşi avea baza pe un aerodrom particular aflat în proprietatea Zeta Corporation. Asta zădărnicea încercarea de a depista traseul avionului cu ajutorul planurilor de zbor prezentate autorităţilor aeroportuare.

Şi Insulele Bermude oferă secretul operaţiunilor bancare şi confidenţialitate clienţilor dispuşi să plătească

bani buni pentru securitate de marcă, insula mândrindu-se că posedă bănci de mare succes.

Baza de date din Hamilton n-a putut rezista la cursa întinsă de calul troian introdus de Washington Lee şi a recunoscut că Zeta Corporation era înmatriculată şi înfiinţată în acel arhipelag. Cu toate acestea, nu a putut pune la dispoziţia lui Lee decât numele a trei directori, toţi de o respectabilitate neîndoielnică. Nici vorbă de Zoran Zilici sau de altcineva al cărui nume să aibă rezonanţă sârbească.

Revenit la New York, după ce Washington Lee îi sugerase că aparatul Hawker îşi avea baza undeva, în Caraibe, Cal Dexter a luat legătura cu un pilot care făcea curse charter şi pe care îl apărase mai demult, când un pasager suferise de rău de înălţime şi încercase să-l dea în judecată pe motiv că pilotul ar fi trebuit să aleagă plecarea în cursă pe vreme favorabilă.

— Încearcă să discuţi cu cei de la Registrul Informaţii Zboruri, l-a sfătuit pilotul. Ei ştiu cine şi ce aparate există în zonă.

Registrul Informaţii Zboruri pentru Caraibele de Sud se află în Caracas, Venezuela şi acesta a confirmat că Hawker 1000 P4-ZEM avea adresa exact acolo. Vreme de o clipă, Dexter s-a gândit că, poate, pierduse timpul verificând alte piste. Ce simplu părea totul… E suficient să întrebi Registrul Informaţii Zboruri, iar ei îţi spun tot ce doreşti.

— Bagă de seamă, l-a prevenit amicul pilot, asta nu înseamnă că are domiciliul acolo. Doar e înmatriculat acolo.

— Nu pricep.

— E simplu, a zis pilotul. Un iaht poate avea inscripţionat la pupa numele oricărui oraş, Wilmington, Delaware, fiindcă e înmatriculat acolo. Dar poate face curse numai în Bahamas. Hangarul în care stă avionul ăsta ar putea fi departe de Caracas.

Drept urmare, Washington Lee a propus o ultimă soluţie şi l-a instruit pe Dexter. După două zile de condus

de ici-colo, Lee a ajuns în Wichita, Kansas. Când a terminat pregătirile, l-a sunat pe Dexter.

Vicepreşedintele pentru vânzări a primit apelul din New York în biroul său de la etajul cinci al sediului companiei.

— Sun din partea Zeta Corporation din Bermude, a spus o voce. Sper că vă aduceţi aminte că ne-aţi vândut un Hawker 1000 cu numărul de înmatriculare VP-BGG, ştiţi, cel aflat în proprietatea unui britanic, în urmă cu câteva luni? Sunt noul pilot.

— Da, domnule, îmi aduc aminte. Cu cine vorbesc?

— Din nefericire, domnul Zilici nu e satisfăcut de configuraţia cabinei şi ar dori să o modifice. Puteţi oferi acest serviciu?

— Da, sigur că realizăm interioarele chiar aici, la uzină, domn…

— Şi s-ar putea efectua reparaţii generale şi la motoare cu această ocazie?

Directorul a sărit ca ars. Îşi amintea foarte bine de acea vânzare. Se asiguraseră servicii totale, ceea ce permitea utilizarea aparatului vreme de câţiva ani fără intervenţii majore. Doar dacă nu cumva noul proprietar zburase tot timpul, fără pauză, dar altfel motoarele nu trebuiau verificate şi reparate decât peste un an.

— Nu vă supăraţi, aş vrea să ştiu cu cine vorbesc. Nu cred că motoarele au nevoie de o reparaţie capitală, departe de asta, a spus el.

Vocea bărbatului de la capătul firului şi-a pierdut din siguranţa de sine şi a început să şovăie.

— Serios? Of, Doamne! Iertaţi-mă! Cred că am greşit avionul.

Apoi bărbatul a închis. Vicepreşedintele începuse deja să fie ros de bănuieli. Din câte îşi aducea aminte, nu adusese niciodată vorba de vânzarea înmatriculării aparatului Hawker de provenienţă britanică ce fusese oferit de firma Avtech din Biggin Hill, Kent. A hotărât să ceară serviciului de securitate să depisteze de unde venise acel apel şi să încerce să afle cine telefonase.

Prea târziu, bineînţeles, deoarece telefonul mobil, cu tot cu cartela lui SIM urma să sfârşească la fundul lui East River. Dar până una-alta şi-a amintit de pilotul care preluase aparatul pentru Zeta Corporation. Acesta venise la Wichita pentru a zbura cu el până la domiciliul noului proprietar.

Un sârb foarte agreabil, fost colonel în forţele aeriene ale ţării lui de origine, având toate documentele necesare, inclusiv certificatul Administraţiei Federale a Aviaţiei de la şcoala de zbor din SUA unde transformase aparatul Hawker. A verificat evidenţele referitoare la vânzare: căpitan Svetomir Stepanovici. Apoi a găsit şi adresa de e-mail.

A scris un scurt mesaj pentru a-l preveni pe căpitanul avionului în legătură cu apelul ciudat şi supărător pe care-l primise şi l-a transmis prin e-mail. Nu departe de terenurile bine îngrijite care înconjurau clădirea sediului, în rulota parcată în spatele unor copaci, Washington Lee a scanat monitorul cu emisie electromagnetică, a mulţumit cerului că directorul de vânzări nu utiliza sistemul Tempest pentru a-şi proteja computerul de astfel de monitorizări şi a interceptat mesajul. Nu-l interesa textul. Avea nevoie doar de destinaţia acestuia.

Două zile mai târziu, rulota a fost predată companiei de închiriere, computerul şi partea de soft au sfârşit undeva, în fluviul Missouri, apoi Washington Lee s-a aplecat asupra unei hărţi şi a arătat cu vârful creionului:

— Aici e, a zis el. Republica San Martin. La circa cincizeci de kilometri de San Martin City. Iar căpitanul avionului este un sârb. Cred că ţi-ai găsit omul, domnule avocat. Iar acum, dacă nu te superi, am un cămin, soţie, doi copii şi o companie de care trebuie să mă ocup.

„Răzbunătorul” şi-a procurat harta cea mai amănunţită pe care a putut-o găsi şi a mărit-o şi mai mult. Exact la capătul istmului în forma de şopârlă care leagă cele două Americi, începe America de Sud, cu Columbia spre vest şi Venezuela exact în centru.

La est de Venezuela se află cele patru ţări denumite

Guyana. Prima este fosta Guyana Britanică, în prezent denumită simplu, Guyana. Urmează fosta Guyană Olandeză, acum Surinam. Mai spre est este Guyana Franceză, unde se găseşte Insula Diavolului, în care se petrecea acţiunea romanului *Papillon,* actualmente găzduind Kourou, complexul pentru lansări spaţiale europene. Strivită între Surinam şi teritoriul francez, Dexter a descoperit triunghiul de junglă care a fost cândva Guyana Spaniolă, denumită San Martin după obţinerea independenţei.

Verificările ulterioare au evidenţiat că această ţărişoară era considerată ultima dintre adevăratele republici bananiere, condusă de un dictator militar brutal, cu un popor ostracizat, sărăcit, mizer şi bolnav de malarie. Exact tipul de adăpost unde, cu bani, se poate obţine o protecţie deplină.

La începutul lunii august, avionul Piper Cheyenne II a zburat de-a lungul coastei la înălţimea liniştitoare de aproximativ patru sute de metri, suficient de sus pentru a nu trezi prea multe suspiciuni, ca şi cum ar fi fost vorba de un zbor al unui om de afaceri important care se deplasa din Surinam până în Guyana Franceză, dar suficient de jos pentru a permite obţinerea unor fotografii de bună calitate.

Închiriat pe aeroportul din Georgetown, Guyana, aparatul Piper, cu autonomie de 1800 de kilometri avea să ajungă dincolo de graniţa franceză şi înapoi. Clientul, al cărui paşaport îl prezenta drept Alfred Barnes, cetăţean american, susţinea de această dată că se ocupa de construcţia de staţiuni de odihnă şi este în căutarea unor locuri corespunzătoare şi interesante. Pilotul din Guyana a socotit în sinea lui că el, unul, n-ar da banii pe o vacanţă în San Martin, dar cine era el să refuze o comandă bănoasă, mai ales că i se plătea în dolari?

După cum i s-a cerut, a menţinut aparatul la oarecare distanţă de coastă, astfel încât pasagerul, care stătea în dreapta, pe locul copilotului, să poată îndrepta aparatul cu teleobiectiv puternic spre fereastră dacă se ivea prilejul

unei fotografii utile.

După ce Surinam şi graniţa acestuia, fluviul Commini, au rămas în urmă, cale de mulţi kilometri nu au mai apărut plaje atrăgătoare. Coasta era o învălmăşeală de mangrove care se târau prin apa infestată de şerpi, spre mare. Au survolat capitala, San Martin City, care moţăia în căldura umedă.

Singura plajă, La Bahia, se găsea la răsărit de oraş, dar ea era staţiunea rezervată bogaţilor şi puternicilor din San Martin, cu alte cuvinte, dictatorului şi amicilor lui. Iar la capătul celălalt al ţării, la mai puţin de cincisprezece kilometri de malurile fluviului Maroni, unde începea Guyana Franceză, se găsea El Punto.

O peninsulă de formă triunghiulară, semănând cu un dinte de rechin, ieşea din masa uscatului către mare. Era apărată înspre partea uscatului de un şir de munţi ce se întindeau de la o coastă la cealaltă şi împărţită în două de un singur drum care ducea printr-un pas. Insă zona aceea era locuită.

Pilotul nu mai zburase atât de departe spre est, astfel că pentru el peninsula era doar un triunghi de coastă pe hărţile lui de navigaţie. Şi-a dat seama că proprietatea era destul de bine protejată. Pasagerul lui a început să fotografieze.

Dexter folosea un aparat Nikon F5 de 35 mm, cu motor de tragere a filmului care îi permitea să facă cinci fotografii pe secundă şi să termine un film în şapte secunde, dar nu-şi putea permite să se mişte pentru a schimba filmul.

Programase o viteză foarte mare a obturatorului, asta din cauza trepidaţiilor avionului care, la mai puţin de 500 de vibraţii pe secundă ar fi făcut ca imaginea să apară mişcată. Folosise un film 400 ASA şi o deschidere de 8f, mai mult nu se putea obţine.

La prima survolare, a surprins conacul situat la capătul peninsulei, având un zid de protecţie şi o poartă uriaşă, la care se adăugau terenurile îngrijite de lucrătorii de pe proprietate, şiruri de hambare şi clădiri tipice

fermelor, precum şi gardul din plasă de sârmă ce despărţea parcelele de grupul de cabane ca nişte cuburi, care păreau a alcătui satul lucrătorilor.

Câţiva oameni de pe proprietate au ridicat ochii spre cer şi atunci a observat cum doi indivizi purtând uniforme o luaseră la goană. Apoi avionul a trecut de proprietate şi s-a îndreptat spre teritoriul francez. La întoarcere, l-a rugat pe pilot să zboare deasupra uscatului, astfel încât, din scaunul copilotului, să poată vedea terenul şi din alt unghi. Privea în jos dinspre piscurile muntelui la proprietatea care cobora spre conac şi mare, însă în trecătoarea de sub Piper exista cineva de pază care a reţinut codul de înmatriculare al avionului.

Şi-a folosit al doilea film pentru a fotografia pista care se întindea pe lângă poalele dealurilor, pe lângă clădirile, atelierele şi hangarul principal. A observat un tractor care remorca un avion cu două motoare cu reacţie spre hangar, pentru a-l pune la adăpost. Coada aproape că-i dispăruse înăuntru. Dexter a aruncat o privire spre ea înainte de a fi învăluită în întuneric. Codul de înmatriculare al avionului era P4-ZEM.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI UNU
Iezuitul

Cu toate că era convins că FBI-ului nu i se va permite să distrugă Proiectul Peregrine, Paul Devereaux rămăsese tulburat după discuţia aprinsă cu Colin Fleming. Nu subestima inteligenţa, influenţa şi nici patima acestuia. Îl îngrijora îndeosebi ca proiectului să nu i se pună beţe în roate.

După doi ani de muncă în cadrul acelui proiect, al cărui secret era atât de bine păzit încât de el aveau cunoştinţă doar George Tenet, directorul CIA şi Richard Clarke, expertul în antiterorism de la Casa Albă, se găsea aproape, uimitor de aproape de a întinde capcana pe care o crease făcând eforturi supraomeneşti.

Ţinta se numea pur şi simplu UBL. Aceasta deoarece

întreaga comunitate de informaţii din Washington pronunţa primul nume al individului Usama, folosind litera U în loc de O, preferat de mijloacele de informare.

În vara anului 2001, toată lumea era obsedată şi convinsă de ideea că următoarea acţiune războinică a lui UBL va fi îndreptată împotriva SUA: nouăzeci la sută credeau că atacul se va da împotriva unui obiectiv de interes al SUA din străinătate; doar zece la sută îşi puteau imagina o acţiune reuşită pe teritoriul SUA.

Toate agenţiile de informaţii aveau această obsesie, dar în primul rând departamentele antitero din cadrul CIA şi FBI. Proiectul avea sarcina de a descoperi ce pregătea UBL şi de a împiedica punerea în aplicare a unui asemenea plan.

În ciuda ordinului prezidenţial 12333 care interzicea „acţiunile cu vărsare de sânge”, Paul Devereaux nu încerca să zădărnicească acţiunile lui UBL; se străduia să-l ucidă.

La începutul carierei sale, eruditul de la Boston College îşi dăduse seama că promovarea în cadrul Companiei va depinde de o anumită specializare. Pe vremea când era tânăr, în toiul campaniilor din Vietnam şi în plin Război Rece, majoritatea începătorilor se axaseră pe Uniunea Sovietică. Oricine înţelesese că primejdia venea dinspre URSS; iar limba de preferinţă devenise rusa. Căile de promovare se aglomeraseră. Devereaux a ales lumea arabă şi studiul mai cuprinzător al Islamului. Toţi l-au considerat nebun.

Şi-a pus la lucru extraordinara dotare intelectuală pentru a stăpâni limba arabă şi a studiat Coranul până a atins nivelul unui propovăduitor al lui. S-a simţit răzbunat la Crăciunul din 1979; URSS a invadat Afghanistanul, iar majoritatea agenţilor de la sediul CIA de la Langley au început să caute hărţi pentru a afla unde se afla acea ţară.

Devereaux a dovedit că, în afară de arabă, vorbea acceptabil limba urdu, ce se vorbeşte în Pakistan şi ştia şi ceva *pashto*[26], limbă vorbită de triburile de la graniţa de

26 Pashto - limbă indo-europeană din ramura indo-iraniană; începând cu 1963, este alături de persană (dari) limbă oficială în Afghanistan

nord-vest a Pakistanului şi în Afghanistan.

Cariera lui, practic, a explodat. A fost unul dintre primii oameni care au susţinut că URSS se întinsese mai mult decât o ţinea plapuma; că triburile afghane nu vor accepta o ocupaţie străină de niciun fel; că ateismul sovietic jignea profund islamismul lor fanatic; că datorită ajutorului material din partea SUA, se putea organiza o rezistenţă îndârjită în munţi, iar aceasta avea să producă pierderi uriaşe Armatei a Patruzecea conduse de generalul alb, Boris Gromov.

Înainte ca totul să se încheie, puţine lucruri se schimbaseră. Grupurile de mujahedini făcuseră ca cincisprezece mii de recruţi ruşi să fie trimişi acasă în sicrie; armata de ocupaţie, în ciuda atrocităţilor comise împotriva afghanilor, constatase că pierduse teren, iar moralul îi ajunsese la pământ.

Atât eşecul din Afghanistan cât şi venirea lui Mihail Gorbaciov la putere au plasat URSS pe un drum alunecos ce ducea spre dizolvare şi care a pus capăt Războiului Rece. Paul Devereaux trecuse de la Analiză la Operaţiuni şi, cu ajutorul lui Milt Bearden, contribuise la distribuirea de armament în valoare de un miliard de dolari pe an către „luptătorii din munţi”.

Trăind în condiţii aspre, fugind din loc în loc, croindu-şi prin luptă drum prin munţii afghani, remarcase sosirea din Orientul Mijlociu a sute de voluntari anti sovietici, tineri şi idealişti, care nu vorbeau nici *pashto*, nici *dar*i, dar care, dacă trebuia, erau pregătiţi să lupte şi să moară departe de propriul cămin.

Devereaux ştia ce căuta acolo: lupta contra unei superputeri care îi ameninţa patria. Dar ce căutau acolo tinerii saudiţi, egipteni şi yemeniţi? Cei de la Washington ignorau prezenţa acestora, dar şi rapoartele transmise de Devereaux. Aceşti oameni îl fascinau. După ce asculta ore în şir discuţiile purtate de ei în arabă, prefăcându-se că nu ştia decât o mână de cuvinte din limba pe care, în realitate, o vorbea cursiv, omul de la CIA a ajuns să-şi dea

(n.red.).

seama că aceştia nu luptau împotriva comunismului, ci a ateismului.

Ba, mai mult, manifestau o ură şi un dispreţ de neînchipuit faţă de creştinism, faţă de Occident şi mai ales faţă de SUA. Între ei se găsea progenitura agitată, temperamentală şi răsfăţată a unei familii saudite extrem de bogate, care oferea milioane de dolari taberelor de pregătire care funcţionau în siguranţă în Pakistan, finanţa cămine pentru refugiaţi, cumpăra şi distribuia alimente, pături şi medicamente altor mujahedini. Se numea Osama.

Dorea să treacă drept mare războinic, la fel ca Ahmad Shah Massud, dar, în realitate, participase doar la un nevinovat schimb de focuri la sfârşitul primăverii anului 1987 şi nimic mai mult. Milt Bearden l-a socotit un ţânc răsfăţat, însă Devereaux a început să-l urmărească atent. Dacă se făcea abstracţie de modul în care invoca la nesfârşit numele lui Allah, tânărul era animat de o ură care într-o bună zi avea să-şi găsească şi altă ţintă decât Rusia.

Paul Devereaux s-a întors la Langley, unde a primit numai lauri. Alesese să nu se căsătorească, preferind studiul şi slujba în loc să se lase distras de la acestea de soţie şi copii. După decesul tatălui, devenise bogat; casa lui elegantă din vechiul oraş Alexandria se mândrea cu o colecţie extrem de valoroasă de obiecte de artă islamică şi covoare persane.

A încercat să lanseze un semnal de alarmă împotriva deciziei ridicole de a abandona Afghanistanul în ghearele războiului civil izbucnit după înfrângerea lui Gromov. Din păcate însă, euforia cauzată de căderea Zidului Berlinului dăduse naştere convingerii că, din moment ce defuncta URSS se prăbuşea, cuprinsă de haos şi foştii ei sateliţi se îndreptau spre Occident, în căutarea libertăţii, din moment ce aşadar lumea comunismului dăduse ortul popii, asta nu putea să însemne decât că până şi cele din urmă ameninţări la adresa singurei superputeri mondiale rămase în joc se evaporau precum ceaţa atunci când răsare soarele.

Devereaux abia sosise acasă şi se liniştise când, în

august 1990, Saddam Hussein a invadat Kuweitul. Întâlnindu-se la Aspen, câştigătorii Războiului Rece, Preşedintele Bush şi Margaret Thatcher au convenit că o asemenea sfidare nu putea fi tolerată. În mai puţin de patruzeci şi opt de ore, primele avioane Eagles F-15 se îndreptau spre Thumrait în Oman, iar Paul Devereaux se grăbea spre ambasada SUA din Riad, Arabia Saudită.

Evenimentele s-au desfăşurat într-un ritm furtunos şi programul a fost cumplit de obositor, altfel ar fi observat unele lucruri. Un tânăr saudit, revenit tot din Afghanistan, care se pretindea liderul unui grup de luptători de gherilă şi al unei organizaţii denumite pur şi simplu, „Baza” şi-a oferit serviciile regelui Fahd pentru apărarea Arabiei Saudite împotriva vecinului belicos de la nord.

Probabil că monarhul saudit n-a perceput nici primejdia militară, nici oferta acestuia, aşa că a permis sosirea în ţară a jumătate de milion de soldaţi şi piloţi străini dintr-o coaliţie formată din cincizeci de naţiuni pentru a alunga armata irakiană din Kuweit şi pentru a apăra terenurile petrolifere ale Arabiei Saudite. Nouăzeci la sută dintre acei soldaţi şi aviatori erau necredincioşi, cu alte cuvinte, creştini, iar aceştia călcau cu cizmele lor grele pe pământul pe care se găseau Locurile Sfinte: Mecca şi Medina. Aproape patru sute de mii erau americani.

Pentru credinciosul fanatic, aceasta reprezenta o insultă adusă lui Allah şi Profetului Său, Mohamed şi, pur şi simplu, nu putea fi tolerată. A declarat război, în primul rând împotriva casei domnitoare care putuse să permită aşa ceva. Ceea ce era mai important, ura vulcanică pe care Devereaux o observase la cei din Munţii Hindu Kush îşi găsise, în cele din urmă, o ţintă. UBL a decretat război Americii şi a început să uneltească.

Dacă Paul Devereaux ar fi fost detaşat la Antiterorism în momentul în care Războiul din Golf s-a terminat cu victoria aliaţilor, poate cursul istoriei s-ar fi schimbat. Însă antiterorismul nu constituia o prioritate deosebită în 1992; Bill Clinton a preluat puterea, iar FBI şi

CIA au traversat cel mai nefericit deceniu din existenţa lor. În cazul CIA, asta a însemnat ştirea cutremurătoare că Aldrich Ames îşi trăda ţara de mai bine de opt ani. Mai târziu, avea să se afle că şi Robert Hanssen de la FBI şi-o trăda.

După patru decenii, într-un moment când ar fi trebuit să sărbătorească victoria împotriva URSS, ambele agenţii aveau probleme la nivelul conducerii, ţinând de moralitate şi de competenţă.

Noii stăpâni se închinau la un nou idol: corectitudinea politică. Scandalul *Irangate* şi ajutorarea luptătorilor *Contras* din Nicaragua, evenimente ale căror ecouri s-au stins greu, au provocat o nouă criză, de astă dată de curaj. Oamenii capabili plecau cu zecile; birocraţii şi cei care răsuceau o hârtie de pe o parte pe altă, fiind însă vigilenţi la cheltuieli, au fost promovaţi şefi de departamente. Oamenii cu experienţă de zeci de ani erau ignoraţi.

La recepţiile unde apăreau invitaţi de tot soiul, Paul Devereaux surâdea politicos când congresmeni şi senatori se înghesuiau să anunţe că măcar lumea arabă iubea America. Prin asta se refereau la cei zece prinţi pe care tocmai îi vizitaseră. Vreme de câţiva ani, iezuitul se strecurase ca o umbră pe străzile ţărilor musulmane. O voce slabă îi şoptea: „Ba nu, ne urăsc de moarte”.

Pe 26 februarie 1993, patru terorişti arabi au intrat cu o furgonetă închiriată până la etajul doi din subsolul clădirii World Trade Center. Vehiculul transporta între 550 şi 700 de kilograme de exploziv numit azotat de uree, obţinut artizanal pe bază de îngrăşăminte chimice. Din fericire pentru New York, această substanţă nu a fost cel mai puternic explozibil cunoscut.

Cu toate acestea, evenimentul a fost resimţit profund. Dar nimeni nu ştia sigur şi doar câţiva bănuiau că acea explozie reprezenta salva ce avea să marcheze un nou război la Fort Sumter.

Devereaux ajunsese deja şef adjunct al întregului departament pentru Orientul Mijlociu, cu sediul la Langley

şi călătorea deseori. Ceea ce a văzut personal în cursul acelor deplasări, pe de o parte, precum şi avalanşa de rapoarte pe care le primea, pe de altă parte, de la posturile CIA din întreaga lume islamică îl determinase să-şi mute atenţia de la cancelariile şi palatele lumii arabe, care constituiau obiectul oficial al activităţii lui, în cu totul altă direcţie.

Drept sarcină aproape secundară, a început să solicite rapoarte suplimentare de la posturile CIA; nu despre ceea ce făcea un anume prim-ministru, ci despre starea de spirit de pe stradă, din cartiere, moschei, din şcolile şi pieţele din care iese îndoctrinată următoarea generaţie de tineri educaţi pe plan local. Cu cât mai îndeaproape urmărea şi asculta aceste informaţii, cu atât detecta mai multe semnale de alarmă.

„Ne urăsc de moarte, îşi zicea. Au nevoie doar de un coordonator talentat.” Desfăşurând verificări în timpul lui liber, a ajuns din nou pe urmele lui UBL, fanaticul saudit. Aflase că acesta fusese expulzat din Arabia Saudită pentru impertinenţa de a-l fi criticat aspru pe monarhul care îngăduise prezenţa necredincioşilor pe pământul sfânt.

A auzit că se mutase în Sudan, alt stat pur musulman, unde fanatismul fundamentalist era la putere. Cei de la Khartoum s-au oferit să-l predea pe fanatic Statelor Unite, dar nimeni n-a manifestat interes. Apoi a dispărut, revenind pe dealurile din Afghanistan, unde războiul civil înclina de partea celei mai fanatice facţiuni, partidul ultrareligios taliban.

Devereaux a observat că sauditul se dovedise foarte generos, fericindu-i pe talibani cu daruri personale în valoare de milioane de dolari şi devenise peste noapte o personalitate importantă a ţării. Venise cu aproape cincizeci de gărzi de corp şi a regăsit câteva sute dintre foştii săi luptători-mujahedini străini (de altă naţionalitate decât afghani), care rămăseseră acolo. Apoi, prin bazarele din oraşele Quetta şi Peshawar, de la graniţa cu Pakistanul, s-a răspândit vestea că omul care revenise demarase două programe în forţă: construirea unor

complexe de tuneluri şi grote în zeci de locuri şi înfiinţarea de tabere de pregătire. Acestea din urmă nu erau pentru militarii afghani, ci pentru cei care doreau să devină terorişti. Vestea a ajuns şi la urechile lui Paul Devereaux. Ura islamistă împotriva ţării lui îşi găsise coordonatorul.

Vestea privind nenorocirea provocată de măcelărirea unei unităţi militare a Statelor Unite în Somalia a creat valuri, apoi s-a stins graţie activităţii necorespunzătoare din domeniul informaţiilor. Dar asta nu era tot. Nu numai că opoziţia lordului războinic Aideed era subestimată, dar alături de el mai luptau şi alţii; nu somalezi, ci saudiţi mai bine instruiţi. În 1996, o bombă uriaşă a distrus turnurile Al Khobar din Dhahran, Arabia Saudită, ucigând nouăsprezece militari americani şi rănind mulţi alţii.

Paul Devereaux a mers să discute cu directorul George Tenet:

— Permiteţi-mi să trec la antiterorism, l-a rugat el.

— Diviziunea are personal complet şi desfăşoară o activitate bună, a spus directorul.

— Şase morţi în Manhattan, nouăsprezece în Dhahran. Asta e Al-Qaida. UBL şi oamenii lui au organizat aceste atacuri, chiar dacă nu ei înşişi au plasat bombele.

— Ştim asta, Paul. Vrem să lămurim aceste aspecte. La fel şi FBI-ul. Nu ignorăm niciun element.

— George, FBI-ul nu ştie mai nimic despre Al-Qaida. Nu cunosc araba, nu au idee despre modul lor de gândire, se pricep la gangsteri, dar, dacă ajung la răsărit de Suez, e ca şi cum s-ar afla pe partea întunecată a Lunii. Aş putea aduce un suflu nou activităţii de acolo.

— Paul, am nevoie de tine pentru problemele Orientului Mijlociu. Îmi eşti mai util acolo. Regele Iordaniei este pe moarte. Nu ştim cine îi va urma. Abdullah, fiul lui, sau Hassan, fratele lui? Dictatorul din Siria pierde puterea; cine preia conducerea? Saddam face tot mai grea viaţa inspectorilor ONU pentru armament. Ce se întâmplă dacă îi aruncă afară din ţară? Relaţiile israeliano-palestiniene se înrăutăţesc în partea de sud. Am nevoie de tine în Orientul Mijlociu.

Devereaux şi-a asigurat transferul abia în 1998. Pe 7 august, două bombe de mare calibru au fost detonate în faţa a două ambasade din Africa: la Nairobi şi Dar el Salaam.

În explozia de la Nairobi au murit două sute treisprezece oameni, iar patru mii şapte sute douăzeci şi două de persoane au fost rănite. Dintre morţi, doisprezece erau americani. Explozia din Tanzania nu a produs tot atâtea victime: unsprezece morţi şi şaptezeci şi doi de răniţi. N-au murit americani, dar doi au rămas infirmi.

Organizatoarea celor două atentate a fost identificată curând drept reţeaua Al-Qaida. Paul Devereaux a predat sarcinile sale pentru Orientul Mijlociu unui tânăr arabist promiţător pe care îl luase sub aripa lui şi s-a transferat la antiterorism.

Avea funcţia de director adjunct, însă acest lucru nu-l degrada pe adjunctul existent. N-a fost o rezolvare întru totul elegantă. Activa în cadrul Departamentului Analiză ca un fel de consultant, dar s-a convins curând că reglementarea introdusă de Clinton de a utiliza doar informatori nepătaţi era de o inconştienţă deplină.

Era tipul de inconştienţă care a condus la eşec în ceea ce priveşte reacţia faţă de atentatele din Africa. Câteva rachete de croazieră au distrus o fabrică de produse farmaceutice de la periferia oraşului Khartoum, capitala Sudanului, deoarece s-a considerat că UBL, care plecase de mult, producea acolo arme chimice. S-a dovedit că era o simplă întreprindere care fabrica aspirină.

Alte şaptezeci de rachete Tomahawk au fost irosite în Afghanistan pentru a-l ucide pe UBL. Exploziile, costând câteva milioane de dolari fiecare, au transformat stânci în pietriş, dar UBL se afla deja la celălalt capăt al ţării. După asemenea eşecuri, la recomandarea lui Devereaux, s-a iniţiat Proiectul Peregrine.

Cei de la Langley erau, în general, de acord că Devereaux ar fi trebuit să invoce o serie de elemente pentru a i se accepta condiţiile. Proiectul era atât de secret, încât numai directorul Tenet cunoştea intenţiile lui

Devereaux. În afara Agenţiei, iezuitul trebuia să se confeseze doar unei singure persoane: Richard Clarke, şeful departamentului antitero de la Casa Albă, care-şi începuse activitatea pe vremea lui Bush Senior şi a continuat-o sub Clinton.

Clarke era detestat la Langley din cauza criticilor directe şi nemiloase, dar Devereaux avea nevoie de Clarke din mai multe motive. Omul de la Casa Albă trebuia să aprobe duritatea extremă a ideilor lui Devereaux; ba mai mult, el îi putea asigura instrumentele de care acesta avea nevoie în anumite cazuri.

La început însă lui Devereaux i s-a permis să azvârle la coş principiul potrivit căruia nu avea voie să ucidă ţinta sau să folosească în acest scop oameni din lumea interlopă, dacă altfel nu se putea rezolva situaţia. Astfel de aprobări nu veneau din Biroul Oval. Din acel moment, Paul Devereaux a început să-şi facă numărul personal de mers pe sârmă fără ca totuşi cineva să-i asigure plasa de protecţie.

Şi-a organizat propriul birou şi şi-a ales echipa. I-a vânat pe cei mai buni oameni, iar directorul a potolit orice reacţii de protest. Nefiind grandoman, voia o unitate mică, bine sudată, formată doar din specialişti. A obţinut trei birouri la etajul şase din clădirea principală care dădeau spre mestecenii şi răchitele de pe malul fluviului Potomac, care nu se vedea decât iarna, când copacii erau dezgoliţi.

Avea nevoie de un secund bun şi serios: sigur, demn de încredere şi fidel; unul care să procedeze cum i se cere fără să pună întrebări. L-a ales pe Kevin McBride.

Cu excepţia faptului că amândoi aveau cariere de o viaţă, că fuseseră angajaţi când aveau în jur de douăzeci şi cinci de ani şi aveau o experienţă de treizeci de ani, se deosebeau precum cerul şi pământul.

Iezuitul era zvelt şi uscăţiv, fiindcă exersa zilnic în sala de gimnastică de acasă; McBride se îngrăşase o dată cu trecerea anilor, nu renunţase la bere în timpul week-end-ului şi chelise aproape complet.

Caracterizările anuale evidenţiau că avea o căsătorie

extrem de stabilă cu Molly, doi fii care tocmai deveniseră independenţi şi o casă modestă într-un cartier de dincolo de şoseaua de centură. Nu deţinea o avere personală considerabilă şi trăia fără ostentaţie, doar din salariu.

Îşi petrecuse mai toată cariera în ambasadele SUA, fără a ajunge vreodată şef al misiunii. Nu reprezenta o ameninţare, deci putea deveni un secund de clasă. Dacă era ceva de rezolvat, rezolva. Se putea bizui pe el. Nu se punea problema filosofării pseudo-intelectuale. McBride credea cu tărie în valorile americane tradiţionale şi simple.

Pe 12 octombrie 2000, la douăsprezece luni după iniţierea Proiectului Peregrine, Al-Qaida a lovit din nou. De astă dată, făptuitorii au fost doi yemeniţi, iar ei s-au sinucis pentru a-şi îndeplini misiunea. Era prima dată că se apelase la ideea de bombă umană de la atacul din Beirut, în 1983, împotriva forţelor armate ale SUA. La Trade Towers, Mogadishu, Dhahran, Nairobi şi Dar es Salaam, UBL nu le ceruse sacrificiul suprem oamenilor săi. La Aden însă, le-a cerut-o. Ridicase miza.

USS Cole, distrugător din clasa Burke, era amarat în port la vechea bază de alimentare cu cărbuni şi, totodată, fosta garnizoană din capătul peninsulei saudite. Yemen era locul de naştere al tatălui lui UBL. Şi pesemne că prezenţa americană îl cam supărase.

Doi terorişti aflaţi într-o barcă gonflabilă rapidă încărcată cu trinitroglicerină s-a năpustit printre flotila de nave de aprovizionare, s-a înfipt între corpul navei şi chei şi a explodat. Datorită compresiei ce a rezultat între corpul navei şi betonul cheiului, s-a format o ruptură uriaşă. În interiorul ei, şaptesprezece soldaţi au murit, iar treizeci şi nouă au fost răniţi.

Devereaux studiase terorismul, apariţia şi rezultatele sale. Ştia că, declanşat de stat sau de alte organizaţii, el presupune cinci niveluri.

La vârf se află complotiştii, plănuitorii, cei care aprobă, inspiratorii. Apoi urmau cei care făceau terorismul posibil, fără de care niciun plan nu poate reuşi. Ei se ocupă de recrutare, instruire, finanţare, asigurarea celor

necesare. La nivelul trei se află cei care acţionează: cei lipsiţi de o gândire morală normală, care sunt în stare să arunce pastilele de Zyklon-B în camera de gazare, să plaseze bombe, să apese pe trăgaci. La nivelul patru se află colaboratorii activi: cei care îi îndrumă pe ucigaşi, îşi denunţă vecinii, dezvăluie ascunzătorile, îşi trădează foştii prieteni de şcoală. La ultimul se regăsesc masele largi: bovine stupide, care îl salută pe tiran şi oferă flori ucigaşilor.

În teroarea dezlănţuită împotriva Occidentului şi mai ales împotriva SUA, Al-Qaida a îndeplinit primele două funcţii. Nici UBL, nici adjunctul său pentru probleme ideologice, egipteanul Ayman Kawaheri, nici şeful său de operaţiuni, Mohamed Atef, nici emisarul său internaţional, Abu Zubaydah nu ar avea vreodată nevoie să plaseze bombe sau să conducă vreun camion sinucigaş.

Moscheile-şcoli şi pieţele le pun la dispoziţie o mulţime de adolescenţi fanatici, cărora li s-a insuflat deja o ură profundă împotriva lumii neislamice, la care se adaugă interpretări confuze ale unor citate din Coran. Acestora li se adaugă o serie de adulţi, făcuţi să creadă că uciderea în masă le garantează primirea în paradisul propovăduit de Coran.

Al-Qaida nu făcea altceva decât să plănuiască, să recruteze, să instruiască, să echipeze, să îndrume, să finanţeze şi să vegheze.

După cearta aprinsă avută cu Colin Fleming, în drum spre limuzina sa, Devereaux a analizat încă o dată aspectele morale ale activităţii lui. Într-adevăr, dezgustătorul sârb ucisese un american. Dar undeva se găsea, cu siguranţă, un altul care ucisese cincizeci şi încă nu se oprise.

Şi-a amintit de părintele Dominic Xavier care îi dăduse o problemă de etică: „Vine la tine un om cu intenţia de a te ucide. Are cuţit. Te poate atinge de la un metru şi douăzeci de centimetri. Ai dreptul la legitimă apărare. Nu posezi scut, dar ai o suliţă. Cu ea îl poţi atinge de la doi metri şi şaptezeci. Ataci sau aştepţi?”

Părintele Dominic îi pusese pe studenţi să se confrunte, fiecare având sarcina de a susţine câte un punct de vedere. Devereaux nu ezitase nicio clipă. Binele general împotriva răului minor. Cel înarmat cu cuţit venea să lupte cinstit? Nu. Atunci el avea tot dreptul să atace cu suliţa. Nu contralovitura; asta ar urma dacă ar supravieţui atacului iniţial. Lovitura de descurajare. În cazul lui UBL, Devereaux nu ar fi şovăit. Ar fi ucis ca să-şi apere ţara; indiferent cât de respingători ar fi aliaţii pe care ar trebui să-i cheme în ajutor. Fleming greşea. Avea nevoie de Zilici.

Exista ceva misterios în legătură cu ţara sa şi cu sentimentele pe care restul lumii le avea faţă de ea, iar Paul Devereaux considera că ajunsese la o concluzie clară.

În 1945, cu puţin înainte de a se naşte şi în cursul următorului deceniu marcat de Războiul din Coreea şi de începutul Războiului Rece, SUA nu a fost doar cea mai bogată şi cea mai puternică ţară din lume, ci şi ţara cea mai iubită, mai admirată şi mai respectată.

După cincizeci de ani, primele două calităţi rămăseseră valabile. SUA era mai puternică şi mai bogată ca niciodată, singura superputere curtată, evident, de restul lumii.

Şi, în multe zone ale lumii, în Africa neagră, Islam, în mediile de stânga din Europa, era urâtă cu patimă. Ce se petrecuse? Aceasta devenise întrebarea care-i frământa pe funcţionarii de pe Capitol Hill şi din presă.

Devereaux ştia că ţara lui era departe de a fi perfectă; comitea greşeli, deseori mult prea multe. Însă greşelile se făceau din preaplinul inimii, iar ţara sa era mai bună decât majoritatea. Cum călătorise în toată lumea, văzuse îndeaproape cum arătau lucrurile pe ici sau pe acolo. Mai toate erau de-a dreptul urâte.

Puţini americani au putut înţelege metamorfoza petrecută între 1951 şi 2001, de aceea pretindeau că ea nu avusese loc, acceptând cu sentimentalism masca politicoasă a Lumii a Treia.

Oare nu Unchiul Sam se străduise să propovăduiască democraţia, înfierând tirania? Nu dăduse el cel puţin un

trilion de dolari drept ajutoare? Nu suportase vreme de cincizeci de ani costuri de o sută de miliarde de dolari anual pentru apărarea Europei occidentale? Ce justificare aveau atunci demonstraţiile la care se scanda: „Vă urâm! Vă urâm!”; ambasadele atacate şi vandalizate, drapelele arse în public, placardele cu texte ameninţătoare?

Un bătrân spion britanic îi oferise explicaţia într-un club londonez la sfârşitul anilor şaizeci, când situaţia din Vietnam se înrăutăţise şi începuseră să izbucnească demonstraţiile violente:

— Dragul meu, dacă aţi fi slabi, nu aţi fi urâţi. Dacă aţi fi săraci, nu aţi fi urâţi. Nu sunteţi urâţi *în ciuda* trilionului de dolari; sunteţi urâţi tocmai *din cauza* acestui trilion.

Bătrânul agent făcuse un gest către Grosvenor Square, unde politicieni de stânga şi studenţi bărboşi se grupaseră pentru a azvârli cu pietre în geamurile ambasadei.

— Ura nu e provocată pentru că ţara ta o atacă pe a lor; ci pentru că o ajută să trăiască în siguranţă. Să nu cauţi popularitatea cu orice preţ. Poţi deţine supremaţia sau poţi să fii iubit, dar niciodată pe amândouă. Sentimentul altora faţă de voi este zece la sută dezaprobare sinceră şi nouăzeci la sută invidie. Să nu uiţi două lucruri. Nimeni nu-şi poate ierta protectorul. Nu există ură mai mare decât cea nutrită faţă de binefăcătorul tău.

Bătrânul maestru murise de mult, dar Devereaux descifrase adevărul vorbelor lui cinice în peste cincizeci de capitale. Fie că-i plăcea ori nu, ţara lui era cea mai puternică din lume. Şi romanii se bucuraseră cândva de această onoare îndoielnică. Iar ei răspunseseră la ură cu forţa necruţătoare a armelor.

În urmă cu o sută de ani, Imperiul Britanic fusese atotputernic. Britanicii răspunseseră la ură cu dispreţ suveran şi nepăsare. Acum americanii deţineau puterea şi îşi torturau conştiinţele întrebându-se ce se întâmplase. Eruditul iezuit şi, în acelaşi timp, agent secret, se hotărâse

de mult. Pentru a-şi apăra ţara, va face tot ce crede că trebuie făcut, iar într-o bună zi, va merge la Creatorul său şi îi va cere iertare. Până atunci însă cei care urau America puteau să se sinucidă.

Când a sosit la birou, Kevin McBride îl aştepta cu un chip mohorât:

— Ne-a contactat amicul nostru, a zis el. Furios la culme şi panicat. Crede că e urmărit.

Devereaux s-a gândit la Fleming de la FBI, nu la plângerea în sine:

— Lua-l-ar dracii pe individul ăsta! a zis el. Vedea-l-aş în iad! N-aş fi crezut că o va face şi, în orice caz, nu chiar atât de repede.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI DOI

Peninsula

Între enclava păzită de pe ţărmul Republicii San Martin şi computerul din biroul lui McBride exista o legătură sigură. Ca şi Washington Lee, el utiliza un sistem de asigurare a securităţii dotat cu coduri de nepătruns, pentru a păstra comunicaţiile departe de ochii curioşilor; diferenţa era că acesta era autorizat.

Devereaux a examinat textul complet al mesajului venit din sud. Se vedea limpede că fusese scris de şeful securităţii de pe proprietate, sud-africanul van Rensberg. Engleza lui era mai mult decât oficială, ca a unuia care o foloseşte ca a doua limbă.

Înţelesul era suficient de explicit. Descria avionul Piper Cheyenne văzut în dimineaţa precedentă; dubla survolare, o dată când s-a îndreptat spre Guyana Franceză, apoi când a revenit, douăzeci de minute mai târziu. Menţiona faptul că soarele s-a reflectat în obiectivul unui aparat fotografic aflat la geamul din partea dreaptă, ba chiar şi numărul de înmatriculare observat când avionul zburase prea jos, pe deasupra trecătoarei din munţi.

— Kevin, descoperă avionul acela! Trebuie să ştiu cine e proprietarul, cine îl pilotează, cine a zburat ieri şi

cine era pasagerul. Şi încă repede.

În apartamentul lui din Brooklyn, neştiut de nimeni, Cal Dexter developase cele două filme şi le mărise cât putuse de mult, atât cât să nu se piardă contrastul. Din negativele aceloraşi originale făcuse diapozitive pe care le putea proiecta pe un ecran fixat pe perete pentru a le studia mai atent.

Cu ajutorul fotografiilor realizase o singură hartă cât peretele camerei de zi, de la tavan până la podea. A stat ore în şir cu privirea aţintită la perete, verificând câte un amănunt minor, slujindu-se de diapozitivul corespunzător. Fiecare diapozitiv îi oferea detalii tot mai clare, însă numai peretele îi dădea o imagine integrală a ţintei. Cel care realizase proiectul cheltuise milioane de dolari şi transformase peninsula, cândva pustie, într-o fortăreaţă ingenioasă şi de temut.

Avusese de partea lui şi natura. Limba de uscat era diferită de terenul cotropit de jungla umedă care acoperea o mare parte din mica republică. Se desprindea de uscat ca o lamă triunghiulară de pumnal, protejată în partea dinspre uscat de un lanţ de munţi pe care forţele tectonice primordiale îl creaseră acolo cu milioane de ani în urmă.

Lanţul de munţi mergea de la un mal la celălalt, iar la fiecare capăt forma faleze verticale spre apa albastră a oceanului. Nimeni n-ar fi reuşit să meargă pe jos prin dreptul acelor faleze tocmai din junglă până pe peninsulă.

În partea dinspre uscat, dealurile urcau blând de la câmpia litorală până la aproape trei sute şi ceva de metri, având pante acoperite de vegetaţie deasă. Pe creste, în latura dinspre ocean, faleza avea o înclinaţie ameţitoare, fiind lipsită de orice vegetaţie, fie ea crescută în mod natural, fie plantată de mâna omului. De pe proprietate, oricine s-ar fi uitat cu binoclul spre acea faleză ar fi putut observa imediat dacă, într-adevăr, cineva încerca să coboare spre partea interzisă publicului.

În acel lanţ de munţi şi dealuri se vedea o singură cale de acces, o trecătoare. Un drum îngust urca prin

trecătoare spre restul uscatului, apoi făcea o buclă şi revenea în jos pe pantă, până ajungea la proprietate. Tot acolo se instalase o barieră şi cabina paznicului, pe care Dexter o văzuse prea târziu, abia când aripa avionului trecuse pe deasupra ei.

Dexter s-a apucat apoi să alcătuiască o listă de echipamente de care urma să aibă nevoie. Pătrunderea pe acea proprietate nu era o problemă. În schimb retragerea, aducerea ţintei cu sine, iar asta după confruntarea cu o mică armată aflată pe proprietate, aveau să fie, laolaltă, aproape imposibile.

— Aparţine unei firme de transport care are un singur avion, cu sediul în Georgetown, Guyana, a spus Kevin McBride în seara aceea. Lawrence Aero Services, proprietar şi pilot George Lawrence, cetăţean guyanez. Pare perfect legală, tipul de firmă la care străinii pot apela pentru a zbura spre interiorul ţării… sau de-a lungul coastei, în cazul de faţă.

— Acest domn Lawrence are telefon? a întrebat Devereaux.

— Sigur. Poftim!

— Ai luat legătura cu el?

— Nu. Ar trebui să fiu direct. Şi de ce ar discuta cu un necunoscut despre un client? Ar putea chiar să-l prevină pe acesta.

— Ai dreptate. Trebuie să te duci până acolo. Foloseşti curse comerciale. Pune-o pe Cassandra să-ţi facă rezervare la primul zbor. Îl găseşti pe Lawrence şi îl plăteşti, dacă trebuie. Află cine a fost amicul nostru, acel fotograf curios şi de ce a mers tocmai acolo? Avem staţie în Georgetown?

— Nu, în ţara vecină. La Caracas.

— Atunci de acolo comunici în siguranţă. Vorbesc eu cu şeful staţiei.

Examinând montajul fotografic de dimensiunea întregului perete, Cal Dexter şi-a mutat privirea de la

faleză către peninsula cunoscută pur şi simplu sub numele de El Punto. De-a lungul peretelui falezei se întindea o pistă, care ocupa două treimi din cei patru sute cincizeci de metri disponibili. Pe partea dinspre proprietate a pistei se afla un gard din plasă, care înconjura aerodromul, hangarul, atelierele, rezervorul de carburant, clădirea generatorului de curent şi toate celelalte.

Slujindu-se de un compas şi apreciind lungimea hangarului la treizeci şi trei de metri, Dexter a putut începe să calculeze şi să marcheze distanţele dintre diferite puncte. Ţinând seama de măsurătorile făcute, terenul cultivat acoperea aproape 1 200 de hectare. Era sigur că după secole, praful adus de vânturi şi excrementele de păsări dăduseră naştere unui sol bogat în substanţe nutritive, fiindcă văzuse câteva turme păscând şi diverse culturi bine dezvoltate. Cel care crease El Punto avusese în vedere asigurarea tuturor celor necesare între faleza abruptă şi ocean.

Problema irigaţiei fusese rezolvată cu ajutorul unui râu sclipitor care izvora de la poalele dealurilor şi curgea de-a lungul proprietăţii, apoi se vărsa în ocean printr-o cascadă. Nu putea să-şi aibă originea decât pe platoul înalt din interiorul ţării şi curgea printr-un perete protector într-un canal subteran. Dexter a scris întrebarea: „Se poate oare înota pe acolo?” Ceva mai târziu a şters cuvintele dintr-o singură trăsătură de creion. Fără a avea mai multe amănunte, ar fi fost o nebunie să încerce trecerea printr-un tunel subteran necunoscut. Şi-a amintit de groaza pe care o simţea când trebuia să traverseze capcanele de apă din tunelele de la Cu Chi, iar acelea aveau doar câţiva metri lungime. Acesta putea fi lung de kilometri şi nici măcar nu avea ştiinţă de unde pornea.

La baza pistei, dincolo de gardul din plasă de sârmă, se vedea o aşezare de aproximativ cinci sute de cuburi mici şi albe, evident, locuinţe de un fel sau altul. Mai erau străzi nepavate, câteva clădiri mai mari care slujeau drept săli de masă şi o bisericuţă. Toate alcătuiau un adevărat sat, dar, lucru ciudat, cu toate că bărbaţii se aflau la

muncă pe câmp sau în grajduri, pe străzi nu se zăreau femei sau copii. Fără grădini sau animale. Semăna mai degrabă a colonie-penitenciar. Pesemne că oamenii din slujba individului pe care dorea să-l prindă nu prea aveau de ales.

Şi-a îndreptat apoi atenţia asupra zonelor cultivate de pe proprietate. Acestea cuprindeau toate parcelele, turmele, grajdurile, hambarele şi o a doua aşezare de clădiri scunde şi albe. Bărbatul în uniformă care stătea afară sugera clar că acelea reprezentau cazarma rezervată personalului de securitate, paznicilor şi supraveghetorilor. După aspectul, numărul, dimensiunile lor şi modul de cazare, a evaluat numai numărul paznicilor la o sută. Se mai vedeau cinci vile mai mari, cu grădini, unde sigur erau cazaţi ofiţerii, piloţii şi personalul tehnic de întreţinere.

Fotografiile şi diapozitivele se dovedeau utile, dar mai avea nevoie de ceva. Prioritare erau realizarea unei imagini tridimensionale şi apoi cunoaşterea activităţilor de rutină şi a procedurilor respectate pe proprietate. Primul aspect impunea construirea unui model la scară al întregii peninsule, iar al doilea necesita zile întregi de observare atentă.

Kevin McBride a zburat a doua zi de pe Washington Dulles direct spre Georgetown, Guyana, cu un avion al companiei BWIA, aterizând la ora două după-amiaza. Formalităţile de pe aeroport au fost simple şi, având la el doar o geantă de mână pregătită pentru o şedere de o noapte, a luat imediat un taxi.

Nu i-a fost greu să găsească sediul firmei Lawrence Aero Services. Micul birou se afla pe o străduţă lăturalnică în apropiere de Strada Waterloo. A bătut la uşă de câteva ori, dar nu i-a răspuns nimeni. În arşiţa umedă şi-a simţit cămaşa lipindu-i-se neplăcut de corpul transpirat. S-a uitat pe fereastra prăfuită şi a bătut din nou.

— Nu-i nimeni acolo, dom’le, a auzit vocea cuiva care voia să-i fie de ajutor. Cel care vorbise era un bătrân uscăţiv; stătea în pragul unei uşi, profitând de un petic de

umbră şi-şi făcea vânt cu un evantai făcut din frunze de palmier.

— Îl caut pe George Lawrence, a spus americanul.

— Eşti britanic?

— Îhî! American.

Bătrânul a rămas puţin pe gânduri, ca şi cum pilotul Lawrence ar fi oferit servicii exclusiv în funcţie de naţionalitatea clientului.

— Amic de-al tău?

— Nu. Voiam să închiriez avionul lui pentru un zbor, asta dacă-l găsesc.

— Nu mai e aici de ieri, a zis bătrânul. De când l-au luat.

— Cine l-a luat, prietene?

Bătrânul a ridicat din umeri de parcă răpirea vecinilor ar fi fost ceva obişnuit.

— Poliţia?

— Nu. Nu erau poliţişti. Albi. Au venit cu o maşină închiriată.

— Turişti? Sau clienţi? a întrebat McBride.

— Probabil, a catadicsit bătrânul să răspundă. Apoi i-a venit o idee: Ai putea încerca la aeroport. Acolo-şi ţine avionul.

Cincisprezece minute mai târziu, năduşit de transpiraţie, Kevin McBride făcea drumul înapoi spre aeroport. La ghişeul pentru zboruri particulare a întrebat de George Lawrence. În loc de răspuns a fost luat în primire de Floyd Evans. Inspectorul Evans de la Departamentul de Poliţie din Georgetown.

A ajuns din nou în oraş, de data aceasta într-o maşină de patrulare şi a fost invitat într-un birou în care aerul condiţionat i-a amintit de o baie rece şi plăcută, îndelung aşteptată. Inspectorul Evans a răsucit paşaportul pe o parte şi pe alta:

— Domnule McBride, care e scopul precis al vizitei dumneavoastră în Guyana? a întrebat el.

— Voiam să fac o scurtă vizită în ideea de a veni cu soţia în concediu, a spus agentul.

— În august? Aici, până şi salamandrele îşi caută adăpost la umbră în luna august. Îl cunoşti pe domnul Lawrence?

— Păi, nu. Un amic din Washington mi-a dat numele lui. Spunea că poate aş dori să zbor spre interiorul ţării. L-a lăudat pe domnul Lawrence drept cel mai bun pilot de pe-aici. M-am dus la biroul lui să văd dacă pot face o programare. Asta-i tot. Cu ce am greşit?

Inspectorul a închis paşaportul şi i l-a înapoiat:

— Ai sosit astăzi de la Washington. Incontestabil. Biletele şi viza de intrare atestă acest lucru. Hotelul Meridien a confirmat că ai făcut o rezervare pentru această noapte.

— Ascultă, domnule inspector, tot nu înţeleg de ce am fost adus aici. Ştii sau nu unde-l pot găsi pe domnul Lawrence?

— A, sigur! Păi, e la morga spitalului municipal. Din câte se pare, a fost răpit de la birou ieri de trei bărbaţi care au sosit cu o maşină închiriată. Au predat-o aseară şi apoi au părăsit ţara. Domnule McBride, aceste nume vă spun ceva?

I-a întins o foaie peste birou. McBride a aruncat o privire la cele trei nume despre care ştia sigur că sunt false, deoarece chiar el eliberase actele respective.

— Nu, îmi pare rău, nu-mi spun nimic. Dar de ce a ajuns domnul Lawrence la morgă?

— Pentru că l-a găsit azi-dimineaţă un vânzător de legume care se ducea spre piaţă. Mort, într-un şanţ de la marginea şoselei, aproape de ieşirea din oraş. La ora aceea, te aflai în avion, bineînţeles.

— Groaznic! Nu l-am cunoscut, dar îmi pare rău.

— Da, bine. Noi am pierdut un pilot. Domnul Lawrence şi-a pierdut viaţa şi, întâmplător, opt unghii. Biroul i-a fost devastat, iar evidenţele privindu-i pe toţi clienţii de până acum au dispărut. Domnule McBride, ce crezi că au vrut răpitorii de la el?

— N-am idee.

— A, am uitat. Eşti comis-voiajor, nu-i aşa? De aceea

te sfătuiesc să te întorci în SUA, domnule McBride. Eşti liber.

— Oamenii aceia sunt nişte animale, a protestat McBride faţă de Devereaux când a vorbit cu el pe linia secretă ce lega staţia din Caracas de Langley.

— Kevin, vino acasă, i-a spus superiorul lui. O să-l întreb pe amicul nostru din sud dacă a descoperit ceva, deşi mă îndoiesc.

Paul Devereaux întreţinea de multă vreme relaţii cu un lucrător al FBI-ului pe motiv că, în domeniul lui de activitate, niciodată nu ai suficiente surse de informaţii, iar asta pentru că în unele cazuri FBI-ul nu dovedea o dragoste frăţească faţă de el ca să-i încredinţeze secrete deosebite.

Aşa că îi ceruse sursei sale să verifice în baza de date a arhivei pentru a afla ce fişiere accesase Colin Fleming, directorul adjunct (Diviziunea Investigaţii), începând cu data la care se primise cererea de sus în legătură cu cazul tânărului ucis în Bosnia. Între fişierele extrase era unul denumit, simplu, „Răzbunătorul”.

Obosit şi simţindu-se murdar după acea călătorie, Kevin McBride a sosit acasă a doua zi dimineaţă. Paul Devereaux era deja în biroul lui, la fel de matinal şi de proaspăt ca întotdeauna.

I-a întins lui McBride un dosar:

— Asta-i omul, a precizat el. Cel care şi-a băgat nasul. Am vorbit cu amicul din sud. Bineînţeles, trei dintre brutele lui l-au torturat pe pilot. Apropo, ai dreptate. Sunt nişte animale. Acum însă, au devenit animale de care avem mare nevoie. Păcat, dar inevitabil.

A bătut dosarul cu palma:

— Numele de cod e Răzbunătorul. În vârstă de aproximativ cincizeci de ani. Înălţime, constituţie fizică… totul e în dosar. Există şi o descriere sumară. Acum se dă drept Alfred Barnes, cetăţean american. El a închiriat avionul nefericitului domn Lawrence pentru a survola proprietatea amicului nostru. Şi în fişierele Departamentului de Stat nu există niciun Alfred Barnes

care să corespundă descrierii şi să deţină paşaport american. Kevin, găseşte-l şi opreşte-l. Înainte de a acţiona.

— Sper că nu-mi ceri să-l lichidez.

— Nu, hotărât nu. Adică, să-l identifici. Dacă foloseşte un nume fals, probabil că mai are şi altele. Descoperă-l pe cel la care va apela pentru a încerca să intre în San Martin. După aceea informează-l pe ticălosul, dar eficientul colonel Moreno, din San Martin. Sunt convins că ne putem încrede în el pentru a face ce trebuie.

Kevin McBride s-a retras în biroul lui pentru a citi dosarul. Îl cunoştea deja pe şeful poliţiei secrete din Republica San Martin. Dacă ar fi căzut în ghearele lui, orice opozant al dictatorului ar fi murit, probabil, lent. A lecturat Dosarul Răzbunătorul cu minuţia care îl caracteriza.

La depărtare de două state, în New York City, paşaportul lui Alfred Barnes a căzut pradă focului. Dexter nu avea nici cea mai mică dovadă că fusese văzut, însă cum el şi pilotul Lawrence zburaseră pe deasupra trecătorii dintre dealuri, rămăsese surprins observând pe cineva privind în sus; suficient de aproape pentru a distinge numărul aparatului Piper. Drept urmare, pentru orice eventualitate, Alfred Barnes trebuia să dispară.

După ce a rezolvat şi această problemă, a început să construiască macheta clădirii-fortăreaţă. În altă parte a oraşului, doamna Nguyen Van Tran îşi chinuia ochii miopi pentru a realiza alte trei paşapoarte.

Era data de 3 august 2001.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI TREI
Vocea

Dacă nu găsea în New York însemna că într-adevăr ceea ce dorea nici nu exista în altă parte. De aceea, Dexter a apelat la un atelier de tâmplărie pentru a-i face o masă simplă, a cărei tăblie abia încăpea în camera e zi.

În magazinele pentru artişti plastici a găsit destule vopsele pentru a desena oceanul şi terenul în diferite nuanţe. Postavul verde cumpărat din magazinele de ţesături s-a transformat în terenuri agricole şi în luminişuri. Cuburile pentru construcţii i-au folosit pentru a desemna zecile de căsuţe şi hambare; magazinele cu machete i-au oferit lemn de balsa, adezivi şi abţibilduri reprezentând ziduri din cărămidă, uşi şi ferestre.

Conacul din capătul peninsulei în care locuia fugarul a fost alcătuit dintr-un joc de *Lego* cumpărat de la un magazin pentru copii, iar restul peisajului a fost contribuţia unui depozit fermecat, de unde se aprovizionau iubitorii machetelor de trenuri electrice.

Cei care fac machete pentru trenuri îşi doresc peisaje complete, cu dealuri, văi, pasaje şi tuneluri, ferme şi animale care pasc. În mai puţin de trei zile, Dexter reconstruise întreaga proprietate la scară redusă. Ceea ce nu reuşea să vadă era ceea ce rămăsese ascuns şi aparatului fotografic: bombele-capcană, şanţurile mascate, numărul de lucrători, încuietorile de securitate, lanţurile de porţi, forţa acelei armate particulare, echipamentul acesteia şi interioarele.

Avea o listă lungă, iar majoritatea nelămuririlor puteau fi rezolvate doar prin câteva zile de supraveghere atentă. Cu toate acestea, stabilise deja modul în care avea să pătrundă, planul de luptă şi modalitatea de scăpare. Mai avea de făcut multe cumpărături!

Bocanci, îmbrăcăminte pentru purtat în pădurea tropicală, raţii de alimente, cuţite speciale, cel mai puternic binoclu din lume, un nou telefon celular… a umplut un rucsac mare până când acesta a ajuns să cântărească aproape patruzeci de kilograme. Şi încă nu terminase; pentru a cumpăra anumite lucruri a trebuit să părăsească statul şi să meargă în locuri unde legile americane sunt mai îngăduitoare, pentru altele a trebuit să apeleze la lumea interlopă, iar altele puteau fi achiziţionate în mod legal, dar ar fi dat naştere unor priviri curioase. Pe 10 august terminase deja pregătirile, iar

primele acte de identitate erau gata.

— Paul, ai o clipă liberă?

Faţa de fermier a lui Kevin McBride a apărut din cadrul uşii, iar Devereaux i-a făcut semn să intre. Adjunctul adusese o hartă la scară mare, prezentând coasta de nord a Americii de Sud, de la Venezuela, spre est, până în Guyana Franceză. A desfăcut-o şi a atins cu palma triunghiul dintre fluviile Commini şi Maroni, unde se afla Republica San Martin.

— Cred că va alege un drum dinspre uscat, a spus McBride. Va evita transportul aerian. Singurul aeroport şi, acela mic, se află la San Martin City. Există doar două curse pe zi, asigurate doar de linii aeriene locale ce vin de la Cayenne spre est sau Paramaribo în vest.

A arătat cu degetul spre capitalele Guyanei Franceze şi Surinamului:

— E un loc atât de blestemat din punct de vedere politic, încât oamenii de afaceri nu se prea încumetă acolo, iar turiştii îl ocolesc. Omul nostru e alb, american, ştim aproximativ ce înălţime şi constituţie fizică are, ambele rezultând din dosar şi din descrierea pilotului înainte de a muri. Hienele colonelului Moreno l-ar prinde la câteva minute de la debarcare. În plus, ar trebui să posede o viză valabilă, iar asta ar însemna să viziteze singurele două consulate ale Republicii San Martin de la Paramaribo şi Caracas. Nu cred că va avea curajul să apară pe aeroport.

— Indiscutabil. Cu toate astea, Moreno l-a pus sub supraveghere zi şi noapte. Ar putea încerca să vină cu un avion particular, a spus Devereaux.

— O să-l previn în legătură cu această posibilitate. Apoi, pe mare. Există un singur port: din nou în San Martin City. Nicio navă turistică nu intră acolo, ci doar cargouri şi nici acelea prea multe. Echipajele sunt alcătuite din indieni, filipinezi şi creoli, iar el ar sări în ochi dacă ar încerca să apară ca membru al echipajului sau ca pasager.

— Ar putea sosi dinspre mare folosind o barcă gonflabilă cu motor.

— Posibil, dar şi asta ar trebui cumpărată sau închiriată din Guyana Franceză sau Surinam. Ori îl pune la apă vreun cargou al cărui căpitan a fost plătit pentru o asemenea treabă. De la treizeci de kilometri ar putea ajunge cu barca rapidă, apoi o găureşte şi o scufundă. Iar după aceea?

— Chiar, ce va face? a murmurat Devereaux.

— Îmi închipui că are nevoie de echipament, chiar foarte mult şi greu. Unde va coborî pe ţărm? De-a lungul coastei San Martin nu sunt plaje, decât aici şi la Bahia. Dar acolo sunt vilele bogătaşilor, ocupate tot timpul în august, există gărzi de corp, pază de noapte cu câini. În afară de asta, coasta e înţesată de tufişuri de mangrove, unde hălăduiesc şerpii şi crocodilii. Cum să treacă pe acolo? Iar dacă alege drumul principal de la est la vest? Nu cred că se încumetă, chiar dacă ar face parte din Beretele Verzi.

— Ar putea apărea de pe mare exact pe peninsula amicului nostru?

— Nu, Paul, nu e posibil. E înconjurată în partea dinspre mare de o faleză abruptă, bătută tot timpul de valuri. Chiar dacă ar reuşi să urce stâncile falezei cu ajutorul frânghiei cu ancoră, câinii lăsaţi liberi ar auzi zgomotul şi l-ar ataca.

— Aşadar, va veni dinspre uscat. Din ce parte?

McBride s-a slujit din nou de degetul arătător:

— Cred că dinspre vest, din Surinam, cu vaporul care traversează fluviul Commini, direct la postul de frontieră San Martin, cu o maşină şi documente false.

— Tot va avea nevoie de viză de intrare, Kevin.

— Şi de unde-ar putea-o obţine mai uşor decât din Surinam, unde se află unul din cele două consulate? Cred că, logic, de acolo va face rost de maşină şi de viză.

— Şi ce plan ai?

— Ambasada Surinamului din Washington şi consulatul din Miami. Va avea nevoie de viză ca să ajungă acolo. Vreau să le previn pe amândouă şi să verifice şi în urmă cu o săptămână, apoi să-mi comunice amănunte în legătură cu orice solicitare de viză. După aceea, controlez

fiecare persoană la Serviciul Paşapoarte de la Departamentul de Stat.

— Kevin, joci totul pe o singură carte.

— Nu tocmai. Colonelul Moreno şi ai lui Ojos Negros se ocupă de graniţa de est, aeroport, docuri şi coastă. Am o bănuială că omul nostru va încerca, lucru logic, de altfel, să-şi aducă tot echipamentul în San Martin cu maşina din Surinam. E, de departe, cel mai aglomerat punct de intrare.

Devereaux a zâmbit auzind încercarea lui McBride de a folosi cuvinte spaniole. Oamenii poliţiei secrete din San Martin erau cunoscuţi sub numele de „ochi negri”, deoarece ochelarii lor negri de soare băgau groaza în peonii din acea ţărişoară.

Gândul l-a dus apoi la ajutoarele americane care plecaseră într-acolo. Nici nu încăpea îndoială că ambasada Surinamului va coopera deplin cu el.

— Bun, îmi place. Pune-te pe treabă! Dar grăbeşte-te!

McBride a rămas puţin descumpănit:

— Avem un termen, şefu’?

— Mai scurt decât îţi închipui, prietene.

Portul Wilmington, Delaware, este unul dintre cele mai mari şi mai aglomerate de pe coasta de est a SUA. Situat la capătul de nord al Golfului Delaware, care ţine de la vărsarea fluviului până la Atlantic, portul oferă ape calme care nu numai că permit accesul marilor nave transatlantice, dar asigură adăpost şi miilor de cargouri de coastă.

Carib Coast Ship and Freight Company era o firmă care se ocupa de evidenţa a nenumărate vase de mic tonaj, astfel că vizita domnului Ronald Proctor nu a surprins pe nimeni. Un tip prietenos, cu farmec personal, convingător şi cu o camioneta închiriată care era parcată în faţa birourilor şi era încărcată cu o ladă din lemn.

Funcţionarul de la Expediţii Mărfuri care s-a ocupat de el nu a avut niciun motiv să pună la îndoială seriozitatea lui, cu atât mai mult cu cât, drept răspuns la întrebarea:

„Aveţi actele necesare, domnule?” acesta a pus la dispoziţie toate documentele solicitate.

Iar paşaportul nu prezenta niciun cusur, fiind chiar diplomatic. Scrisorile doveditoare şi ordinul de mutare emise de Departamentul de Stat dovedeau că Ronald Proctor, diplomat de carieră, urma să fie detaşat la ambasada ţării sale din Paramaribo, Surinam.

— Beneficiem de gratuitate la transport, desigur, dar, având în vedere pasiunea soţiei mele de a colecţiona tot felul de lucruri din fiecare deplasare, am depăşit limita de greutate admisă. Sunt sigur că ştii cum sunt soţiile. Doamne, ce le mai place să adune lucruri!

— Şi soţia mea e la fel, a recunoscut funcţionarul, demonstrând că puţine lucruri îi leagă mai mult pe bărbaţi decât văicărelile în legătură cu nevestele. Avem un cargou care face cursă spre Miami, Caracas şi Parbo peste două zile.

Folosise numele prescurtat şi mai obişnuit al respectivei capitale. Apoi s-au întocmit formele şi s-a achitat costul de expediţie. Lada avea să plece peste două zile şi avea să ajungă la un depozit din Parbo în jurul datei de douăzeci. Întrucât era transport diplomatic, avea să fie scutită de taxe când domnul Proctor o va ridica.

Ajuns la Ambasada Surinamului din Washington, situată pe Connecticut Avenue, la numărul 4301, Kevin McBride s-a legitimat ca ofiţer superior de la CIA şi s-a aşezat la discuţii cu funcţionarul, foarte impresionat, care răspundea de Secţia Vize. Era, probabil, cel mai puţin solicitat oficiu diplomatic din Washington, astfel că un singur om se putea ocupa de toate cererile de viză.

— Considerăm că se ocupă de droguri şi are legături cu terorişti, a spus omul de la CIA. Până în prezent, identitatea lui e neclară. N-are importanţă numele, fiindcă sigur va depune cererea, dacă o va face, sub o identitate falsă. Avem informaţii că s-ar putea să încerce să se strecoare în Surinam pentru a traversa spre Guyana, iar de acolo în Venezuela, pentru a se întâlni cu complicii lui.

— Aveţi vreo fotografie de-a lui? a întrebat

funcţionarul.

— Din păcate, nu, a spus McBride. Sperăm să ne ajuţi în cazul în care apare aici. Avem doar o descriere a lui.

Apoi i-a întins peste birou o foaie de hârtie pe care se găsea o descriere în două rânduri a bărbatului: în jur de cincizeci de ani, sub un metru şaptezeci, nu tocmai masiv, constituţie atletică, ochi albaştri, păr castaniu-deschis.

McBride a plecat cu fotocopiile a nouăsprezece cereri de viză pentru Surinam care fuseseră prezentate şi aprobate în cursul săptămânii precedente. După trei zile toate persoanele fuseseră verificate, rezultând că sunt cetăţeni americani, ale căror semnalmente şi fotografii aflate la Departamentul de Stat corespundeau perfect cu cele prezentate la Consulatul Surinamului.

Prin urmare, acel misterios Răzbunător – descris în dosarul pe care, din ordinul lui Devereaux, trebuise să-l înveţe pe de rost – încă nu apăruse.

În realitate, McBride nici nu mersese la consulatul potrivit. Surinam nu este o ţară mare şi nici bogată. Are consulate la Washington şi la Miami, plus la Munchen (dar nu în Berlin, capitala Germaniei), precum şi două oficii în fosta putere colonială, Olanda. Unul este la Haga, însă cel mai mare este la Amsterdam, pe De Cuserstraat, numărul 11.

Exact la acest oficiu domnişoara Amelie Dykstra, o tânără olandeză de curând angajată şi plătită de Ministerul de Externe olandez, se arăta plină de amabilitate faţă de solicitantul de viză din faţa ei.

Paşaportul pe care îl ţinea în mână spunea că domnul Henry Nash era om de afaceri britanic.

— Care e scopul vizitei dumneavoastră în Surinam? l-a întrebat domnişoara Dykstra.

— Compania mea caută locuri turistice inedite, în special hoteluri în staţiuni situate pe coasta oceanului, a spus englezul. Sper să aflu dacă există asemenea locuri în ţara dumneavoastră, adică în Surinam, înainte de a merge mai departe, în Venezuela.

— Pentru asta ar trebui să discutaţi cu cei de la

Ministerul Turismului, a spus domnişoara, care nu călcase în Surinam. Din câte studiase Cal Dexter despre acea ţară plină de bolnavi de malarie, un asemenea minister ar fi reprezentat o glumă sfidătoare la adresa realităţii.

— Exact asta intenţionez să fac, scumpă doamnă, imediat ce ajung acolo.

A pretextat că se grăbea să prindă un ultim zbor de la Aeroportul Schipol spre ţară, a plătit cei treizeci şi cinci de guldeni, a primit viza şi a plecat. În realitate, avionul nu pleca spre Londra, ci spre New York.

McBride a mai făcut un drum spre sud, în Miami şi în Surinam. La aeroportul din Parbo l-a aşteptat o maşină din San Martin, care l-a dus spre est, la punctul de traversare al fluviului Commini. *Ojos Negros* care l-au însoţit au depăşit toată coada de maşini şi au urcat pe feribot, fără să plătească taxa de traversare în San Martin.

În timpul traversării, McBride a coborât din automobil ca să privească apa maronie care se scurgea lenevos spre marea albastră, însă norii de ţânţari şi căldura înăbuşitoare l-au silit să urce înapoi în Mercedes, unde avea aer condiţionat. Oamenii din poliţia secretă trimişi de colonelul Moreno şi-au îngăduit să surâdă rece văzând o asemenea prostie. Cu toate acestea, ochii dindărătul ochelarilor rămăseseră impasibili.

Au urmat patruzeci de mile de fost drum colonial, presărat de gropi şi denivelări, care ducea de la graniţa fluvială până în San Martin City. Drumul trecea prin pădurea tropicală. Undeva în stânga, aceasta lăsa loc mlaştinilor, care făceau trecerea spre zona de mangrove, apoi spre marea inaccesibilă. În dreapta, pădurea tropicală se întindea spre centrul ţării, mergând spre confluenţa fluviilor Commini şi Maroni, iar de acolo înspre Brazilia.

McBride s-a gândit că oricine s-ar fi rătăcit în pădurea tropicală dacă ar fi pătruns fie şi numai câteva sute de metri. Din când în când văzuse câte un camion ieşind de pe drumul principal şi dispărând în desişuri, îndreptându-se, pesemne, spre vreo mică fermă sau

plantaţie din apropiere.

De-a lungul şoselei au întâlnit câteva vehicule, majoritatea camionete sau maşini Land Rover ca vai de lume, folosite, probabil, de fermierii mai avuţi sau de biciclişti care se îndreptau spre piaţă să-şi vândă produsele aflate în coşurile cărate pe portbagajul din spate, pentru a-şi asigura astfel traiul zilnic.

Cât a ţinut călătoria, McBride a văzut vreo zece sate şi a rămas uimit de varietatea tipurilor etnice ale ţăranilor din San Martin în comparaţie cu cei din Surinam. Şi acest lucru avea o explicaţie.

Toate celelalte puteri coloniale, care cucereau şi încercau să colonizeze zone practic pustii, întâi stabileau culturile, apoi căutau forţa de muncă necesară. Indienilor locali le era de ajuns să arunce o privire la ce îi aştepta, ca să dispară în adâncul pădurii tropicale.

Majoritatea colonialiştilor importau sclavi africani de pe proprietăţile pe care deja le aveau pe coasta de vest a Africii sau cu care aveau relaţii economice. Urmaşii acestora, amestecându-se cu indienii şi cu albii, contribuiseră la crearea populaţiei de azi. Însă Imperiul Spaniol se afla aproape în totalitate în Lumea Nouă, nu în Africa. Spaniolii nu găseau cu uşurinţă surse de sclavi negri, însă aveau milioane de peoni mexicani fără nicio palmă de pământ; iar distanţa dintre Yucatan şi Guyana Spaniolă era mult mai scurtă.

Ţăranii pe care McBride îi vedea pe marginea drumului aveau pielea negricioasă din cauza soarelui, dar ei nu erau negri, nici măcar creoli. Aveau origine hispanică. Toată forţa de muncă din San Martin avea sânge spaniol. Puţinii sclavi negri care scăpaseră de olandezi se refugiaseră în pădurea tropicală, devenind Negri de Junglă, foarte greu de găsit, dar periculoşi de moarte dacă îi descoperea cineva.

Când, în viziunea lui Shakespeare, Cezar îşi exprima dorinţa de a avea în jur doar oameni graşi, el credea că aceştia vor fi *veseli şi plăcuţi*[27]. Nu se gândise la colonelul

27 *Iuliu Cezar,* Act I, scena 2 (n.tr.).

Herman Moreno.

Acest bărbat, care avea meritul de a-l menţine la putere, în palatul prezidenţial de pe dealul din afara capitalei ultimei republici bananiere, pe înzorzonatul şi mult decoratul preşedinte Munoz, era gras ca o broască râioasă gestantă, însă nici nu putea fi vorba de jovialitate în ceea ce-l priveşte.

Despre torturile practicate asupra celor pe care îi bănuia de răzvrătire împotriva regimului sau de tăinuirea unor informaţii despre disidenţi se vorbea doar în cea mai tainică şoaptă, iar asta numai în cotloane întunecate şi ascunse. Se zvonea că aceste torturi se petreceau într-un anumit loc din nordul ţării, de unde nimeni nu se mai întorcea. Nu era necesară azvârlirea cadavrelor în largul mării, aşa cum proceda poliţia secretă condusă de Galtieri în Argentina; nici măcar nu era nevoie ca cineva să transpire mânuind cazmaua şi târnăcopul. Orice cadavru lăsat în junglă atrage furnicile de foc, iar în cazul ţesuturilor moi acestea realizează într-o singură noapte ceea ce natura desăvârşeşte în luni de zile sau chiar ani.

Ştia de sosirea omului de la Langley, de aceea a preferat să-i ofere un prânz la Clubul de Iahting. Acesta se lăuda cu cel mai bun restaurant din oraş şi era plasat la baza digului din port şi oferea o vedere splendidă a mării albastre şi sclipitoare. În plus, aici vântul dinspre ocean triumfa asupra duhorii ce răzbătea dinspre străzile lăturalnice ale oraşului.

Spre deosebire de stăpânul lui, şeful poliţiei secrete evita ostentaţia, uniformele, medaliile şi tot ce lucea; înfăţişarea lui amintea de cea a unui pinguin îmbrăcat în costum negru şi cămaşă de aceeaşi culoare. Omul de la CIA s-a gândit că, dacă exista vreo idee de nobleţe de castă în trăsături, colonelul Moreno semăna cu Orson Welles spre sfârşitul vieţii. Faţa lui amintea totuşi mai mult de aceea a lui Hermann Goering.

În ciuda înfăţişării sale, deţinea o putere absolută asupra acelei ţărişoare amărâte. L-a ascultat pe McBride fără să-l întrerupă. Cunoştea exact relaţia existentă între

preşedinte şi refugiatul din Iugoslavia, care îşi căutase salvarea în San Martin şi trăia în prezent într-un conac demn de invidiat, situat la capătul unei proprietăţi pe care Moreno spera ca într-o bună zi să o dobândească.

Ştia de averea uriaşă a refugiatului şi de onorariul anual pe care i-l plătea preşedintelui Munoz pentru protecţie şi găzduire, cu toate că protecţia era asigurată chiar de el.

Ce nu înţelegea era de ce un funcţionar superior din Washington îi pusese alături pe refugiat şi pe tiran. Dar nu avea nicio importanţă. Sârbul cheltuise peste cinci milioane de dolari pe conac şi alte zece pe teren. În ciuda inevitabilelor importuri pentru a realiza o astfel de proprietate, jumătate din acei bani se cheltuiseră chiar în San Martin, din care o bună parte, reprezentând comisioanele grase, intraseră în buzunarele colonelului Moreno pentru mijlocirea fiecărei legături comerciale.

Cu alte cuvinte, Moreno primea un onorariu pentru furnizarea sclavilor care asigurau forţa de muncă şi de aceea menţinea numărul lor operând noi arestări şi transporturi de oameni. Atâta vreme cât niciun peon nu evada sau nu ieşea viu de acolo, afacerea era sigură şi profitabilă. Omul CIA nu trebuia să insiste prea mult pentru a obţine cooperarea lui.

— Dacă pune piciorul în San Martin, a spus el gâfâit şi şuierând ca orice obez, îl voi prinde. N-o să-l mai vedeţi, iar informaţiile pe care i le voi smulge vă vor fi transmise. Aveţi cuvântul meu în privinţa asta.

La întoarcerea spre punctul de traversare a fluviului, în timp ce aştepta avionul la Parbo, McBride s-a gândit la misiunea pe care şi-o asumase necunoscutul vânător de trofee; s-a gândit la măsurile de protecţie şi la preţul eşecului: moartea în ghearele colonelului Moreno şi a oamenilor lui cu ochelari negri, experţi în administrarea durerii. S-a înfiorat, iar asta nu din pricina aerului condiţionat din automobil.

Graţie minunilor tehnologiei moderne, Calvin Dexter

nu s-a văzut nevoit să revină la Pennington pentru a-şi verifica mesajele primite pe telefonul cu robot de la birou. A putut face acest lucru de la un telefon public din Brooklyn. Aşa a procedat pe 15 august.

Majoritatea mesajelor veneau din partea unor persoane ale căror voci le recunoştea chiar înainte ca aceştia să se prezinte. Vecini, clienţi, oameni de afaceri din împrejurimi; mulţi dorind să-i ureze o vacanţă plăcută la pescuit, alţii vrând să ştie când va reveni la birou.

Când a auzit penultimul mesaj a fost cât pe ce să scape receptorul din mână, deoarece conţinutul lui l-a făcut să rămână cu privirea fixată orbeşte spre maşinile ce treceau într-un ritm ameţitor prin dreptul geamului cabinei telefonice. După ce a aşezat receptorul în furcă, a mers pe jos o oră, încercând să-şi dea seama cum de se întâmplase aşa ceva, cine îi dăduse numele şi ocupaţia în vileag şi, în primul rând, dacă glasul anonim era acela al unui prieten sau duşman.

Glasul acela nu-i sunase deloc cunoscut. Fusese fără inflexiuni, monoton, ca şi cum ar fi răzbătut prin mai multe straturi de şerveţele. I se adresase cu cuvinte simple: „Răzbunătorule, ai grijă! Se ştie că soseşti”.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI PATRU
Planul

După plecarea profesorului Medvers Watson, consulul Surinamului a rămas uşor descumpănit; ba chiar mai mult, funcţionarul aproape că l-a exclus pe savant de pe lista solicitanţilor de viză pe care o trimitea lui Kevin McBride la o adresă secretă din oraş.

— *Callicore maronensis*, a exclamat entuziasmat profesoral drept răspuns când a fost întrebat care sunt motivele vizitei sale în Surinam.

Consulul l-a privit debusolat. Observând perplexitatea acestuia, doctorul Watson a scotocit prin valiza diplomat şi a scos capodopera lui Andrew Neild: *Fluturii din Venezuela*.

— A fost văzut, înţelegi? Tipul „V”. Incredibil!

A deschis cu pricepere cartea la o pagină unde se găseau fluturi multicolori care, pentru ochiul neformat al consulului, arătau aproape la fel, mai puţin unele diferenţe de dungi pe spatele aripilor.

— Unul din *Limenitidinae*, pricepi? Subfamilie, bineînţeles. Ca şi *Charaxinae*. Ambii proveniţi din *Nimphalidae*, după cum probabil ştii.

Uimitul consul s-a trezit dăscălit în legătură cu ordinea descendentă de familie, subfamilie, gen, specie şi subspecie.

— Şi ce vreţi să faceţi cu ei? a vrut să afle consulul.

Profesorul Medvers Watson a închis almanahul cu un pocnet:

— Îi fotografiez, stimate domn! Îi găsesc şi-i fotografiez. Pentru că i-a văzut cineva. Până acum, *Agrias narcissus* era cât se poate de rar în jungla din ţara ta, dar *Callicore maronensis*? Asta va face furori. De aceea trebuie să merg acolo neîntârziat. Vine musonul de toamnă, înţelegi? Adică, nu mai e mult.

Consulul a privit lung la paşaportul american al solicitantului. Era plin de ştampile de intrare-ieşire din Venezuela. Altele din Brazilia, Guyana. A desfăcut scrisoarea de recomandare din partea Institutului Smithsonian. Profesorul Watson era sprijinit călduros de şeful Departamentului de Entomologie, secţia Lepidoptere. A clătinat rar din cap. Ştiinţa, mediul, ecologia; în lumea modernă, acestea erau lucruri ce nu puteau fi puse sub semnul îndoielii sau negate. A aplicat ştampila şi i-a restituit paşaportul.

Profesorul Watson a uitat să-i mai ceară scrisoarea, aşa că aceasta a rămas pe biroul consulului.

— Aşadar, succes la vânătoare, a rostit el moale.

Două zile mai târziu, Kevin McBride a intrat în biroul lui Paul Devereaux cu un zâmbet satisfăcut pe buze:

— Cred că am găsit omul, a spus el. A aşezat pe masă un formular completat de tipul celor emise de Consulatul

Surinamez şi scris de solicitantul de viză. Pe pagină se vedea şi fotografia de mărimea unui paşaport.

Devereaux şi-a trecut ochii peste detalii:

— Şi?

McBride a aşezat o scrisoare alături de formular. Devereaux a citit-o şi pe aceasta:

— Şi?

— E un impostor. Nu există niciun deţinător de paşaport cu numele de Medvers Watson. Cei de la Departamentul de Stat sunt absolut siguri de asta. Ar fi trebuit să-şi aleagă un nume mai simplu. Asta sare în ochi dintr-o privire. Savanţii de la Smithsonian n-au auzit de el. Iar dintre cercetătorii în domeniu, nimeni n-a întâlnit un asemenea nume în publicaţiile de specialitate.

Devereaux a privit îndelung fotografia bărbatului care încercase să-i zădărnicească operaţiunea secretă şi care, drept urmare, devenise, chiar dacă fără să vrea, duşmanul său. Ochii din spatele lentilelor aminteau de o bufniţă, iar barbişonul rar din vârful bărbiei nu făcea decât să efemineze trăsăturile, nu să le facă mai bărbăteşti.

— Ai acţionat bine, Kevin! Strategia a fost sclipitoare. Mai bine zis, a dat roade; iar ceea ce dă roade devine sclipitor. Transmite toate amănuntele în San Martin, colonelului Moreno, te rog! Trebuie să acţioneze imediat.

— Şi guvernului surinamez din Parbo.

— Nu, lasă-i! Nu-i nevoie să le tulburi somnul.

— Paul, l-ar putea aresta de îndată ce aterizează avionul la Parbo. Băieţii de la ambasada noastră ar putea confirma că paşaportul e fals. Cei din Surinam l-ar acuza pentru asta şi l-ar îmbarca pe primul avion spre State. Cu doi soldaţi din Marină drept escortă. Îl arestăm la sosire, îl azvârlim în închisoare şi-am scăpat de el.

— Ascultă, Kevin! Ştiu că e neplăcut şi-i cunosc reputaţia lui Moreno. Dar dacă omul nostru are un morman de bani, poate scăpa de arestare în Surinam. Ajuns aici, ar putea plăti cauţiunea într-o zi, apoi dispare iar.

— Bine, Paul, dar Moreno e un animal. Nu cred că ţi-

ai trimite nici cel mai aprig duşman în ghearele lui.

— Iar tu nu ştii cât de important e sârbul pentru noi. Şi nici n-ai habar ce paranoic a devenit. Şi nici cât de imprevizibil i-ar putea fi programul. Trebuie să fie convins că pericolul ce-l pândeşte a dispărut, eliminat cu desăvârşire, altfel dă înapoi şi ratez operaţiunea în care am nevoie de el.

— Tot nu-mi poţi spune?

— Regret, Kevin! Nu, încă nu.

Adjunctul a ridicat din umeri, neconsolat, dar supus:

— Cum spui, conştiinţa ta e în joc, nu a mea.

Iar asta era, într-adevăr, o problemă, s-a gândit Paul Devereaux după ce a rămas din nou singur în birou, privind în depărtare spre frunzişul verde dintre clădire şi fluviul Potomac. Îşi putea calma conştiinţa când ştia ce pusese la cale? Trebuia. Răul mai mic pentru cauza cea mare.

Necunoscutul cu paşaport fals nu avea să moară cu una-cu două, în miez de noapte şi fără suferinţă. Numai că el singur alesese să se aventureze în ape primejdioase şi el, nu altcineva, luase o asemenea hotărâre.

În ziua aceea de 18 august, America se sufoca în arşiţa verii, iar jumătate din populaţia ţării îşi căuta uşurarea în mare, fluvii, lacuri şi munţi. Pe coasta nordică a Americii de Sud, umiditatea de sută la sută, care se revărsa dinspre jungla încinsă din apropierea coastei, mai adăuga două grade celor 38 provocate de soare.

În docurile din Parbo, la cincisprezece kilometri de mare, în susul fluviului Surinam, cu ape maronii ca lemnul de tec, arşiţa apăsa peste depozite şi cheiuri ca o pătură încinsă. Câinii de pripas încercau să afle umbra cea mai adâncă pentru a gâfâi cu limba scoasă, până la apusul soarelui, când căldura avea să se mai domolească. Oamenii stăteau sub ventilatoarele ce se roteau lent şi care nu făceau decât să tulbure aerul, nicidecum să-l răcorească.

Tembelii se osteneau să dea peste cap băuturi siropoase, de tip cola sau acidulate, care nu făceau decât să le sporească setea şi deshidratarea. Cei înţelepţi aveau

în faţă ceai fierbinte şi îndulcit, lucru ce pare nebunesc, însă bine cunoscut de cei care cu două secole în urmă înălţaseră Imperiul Britanic, fiind cel mai bun revigorant dintre toate.

Cargoul de o mie cinci sute de tone *Tobago Star* s-a târât în susul fluviului, a amarat la cheiul repartizat şi a aşteptat căderea întunericului. În amurgul ceva mai răcoros a descărcat marfa, între care se afla o ladă bine asigurată pe numele diplomatului american Ronald Proctor. Lada a fost dusă în zona înconjurată de gard, unde avea să aştepte să fie ridicată de către destinatar.

Paul Devereaux petrecuse ani în şir studiind terorismul în general, precum şi tipurile de acţiuni teroriste ce-şi aveau originea în lumea arabă şi musulmană, în anumite cazuri acestea nefiind identice.

Ajunsese de mult la concluzia că teoria conform căreia terorismul îşi avea sorgintea în sărăcia şi în starea jalnică a celor pe care Fanon[28] îi numise „dezmoşteniţii pământului”, motivul obişnuit de tânguială în Occident era doar o bâiguială comodă şi corectă din punct de vedere politic.

Începând cu anarhiştii din Rusia ţaristă până la IRA din 1916, de la Irgun şi Banda Stern până la organizaţia EOKA din Cipru, de la grupul Baader-Meinhof din Germania, CCC din Belgia, Action Directe din Franţa, Brigăzile Roşii din Italia, Facţiunea Armatei Roşii, din nou din Germania, Renko Sekkigun din Japonia, apoi la Sendera Luminosa din Peru şi încheind cu IRA contemporană sau ETA din Spania, terorismul îşi găsea originea în mintea celor care beneficiaseră de o copilărie fără griji şi de o educaţie aleasă, a teoreticienilor din clasa celor cu venituri medii dedaţi plăcerilor şi cu un orgoliu devastator.

După ce studiase toate aceste tipologii, Devereaux

---

28 Frantz Fanon - sociolog francez 1925-1961, autor al lucrării *Dezmoşteniţii pământului* (1964), în care cheamă sărăcimea din Lumea a Treia la revoluţie (n.tr.).

era ferm convins că acelaşi lucru se aplica în cazul tuturor liderilor acestora, oameni care se autointitulau sprijinitori ai clasei muncitoare. Raţionamentul era valabil atât în Orientul Mijlociu cât şi în Europa Occidentală, America de Sud sau Orientul îndepărtat. Imad Mugniyah, George Habash, Abu Awas, Abu Nidal şi toţi ceilalţi Abu nu fuseseră niciodată nemâncaţi. Majoritatea deţineau chiar diplome universitare.

După părerea lui Devereaux, cei care puteau da ordin de plasare a unei bombe într-o cantină, iar apoi exultau văzând imaginile filmate la locul dezastrului, aveau un singur lucru în comun. O capacitate înspăimântătoare de a urî. Aceasta era „trăsătura” genetică imposibil de schimbat. Ura căpăta întâietate; ţinta putea apărea mai târziu şi, de obicei, era găsită.

Motivul deţinea, de asemenea, un loc secund în comparaţie cu forţa de a urî. Acesta putea fi revoluţia bolşevică, eliberarea naţională sau o multitudine de variante ale acestora, începând cu unirea şi terminând cu secesiunea; putea fi patima anticapitalistă; putea fi exaltarea religioasă.

Ura ocupa însă primul loc, abia după aceea veneau cauza, apoi ţinta, metodele şi abia la sfârşit autojustificarea. Iar „urmaşii lui Lenin” înghiţeau totul fără să crâcnească.

Devereaux era ferm convins că până şi conducerea organizaţiei Al-Qaida se încadra în modelul pe care îl alcătuise el. Cei doi fondatori ai săi erau un milionar din domeniul construcţiilor din Arabia Saudită şi un doctor din Cairo. Nu prezenta nicio importanţă dacă ura lor faţă de americani şi evrei era laică sau alimentată de credinţa religioasă. America sau Israelul nu putea face nimic, absolut nimic, în afara autoanihilării, pentru a-i mulţumi măcar pe jumătate sau pentru a-i satisface.

După părerea lui Devereaux, nici unuia nu-i păsa cât negru sub unghie de palestinieni decât ca motivaţie şi justificare. Aceşti oameni îi detestau ţara nu pentru ceea ce făcea, ci pentru ceea ce era.

Şi-a adus aminte de bătrânul spion britanic şi de discuţia purtată când stăteau la o masă din apropierea ferestrei de la Restaurantul White's, în vreme ce demonstranţii de extremă stânga manifestau. Cu excepţia socialiştilor britanici, ajunşi deja la vârsta părului nins, care încă nu-şi reveniseră după moartea lui Lenin, în mulţime se găseau băieţi şi fete care într-o bună zi aveau să obţină un credit ipotecar şi să voteze în favoarea Conservatorilor, plus grupuri compacte de studenţi din ţările lumii a treia.

— Niciodată nu te vor ierta, dragul meu, spusese bătrânul. Nici să nu te aştepţi la asta şi doar astfel nu vei trăi o dezamăgire. Ţara ta constituie un permanent reproş. E bogată pentru săracii lor, puternică pentru neputincioşii lor, viguroasă pentru leneşii lor, descurcăreaţă pentru reacţionari, ingenioasă pentru cei debusolaţi, activă pentru cei care aşteaptă să le pice para mălăiaţă, impetuoasă pentru ologii lor. E de ajuns ca un demagog să se ridice şi să strige: „Tot ce au americanii e furat de la voi", iar ei îi vor da crezare. Asemenea lui Caliban al lui Shakespeare, adepţii lor fanatizaţi se privesc în oglindă şi urlă revoltaţi de ceea ce văd. Furia devine ură, iar ura are nevoie de o descărcare. Nu clasa muncitoare din Lumea a Treia vă urăşte, ci pseudointelectualii ei. Dacă v-ar ierta vreodată, ar trebui să se acuze pe ei înşişi. Deocamdată, ura lor nu are la îndemână armele potrivite. Într-o bună zi, vor dobândi şi armele necesare. Iar atunci va trebui să luptaţi sau să muriţi. Nu cu zecile, ca acum, ci cu zecile de mii.

După treizeci de ani de activitate, Devereaux era convins că bătrânul britanic avusese dreptate. După Somalia, Kenya, Tanzania şi Aden, ţara lui se afla în stare de război şi nici nu avea ştire de asta. Tragedia era agravată de faptul că şi oamenii din conducerea ei îşi scufundau capul în nisip ca struţii.

Iezuitul ceruse să fie trimis în prima linie şi primise aprobarea s-o facă. Acum trebuia să folosească poziţia care i se încredinţase. Răspunsul lui fusese Proiectul Peregrine. Nu avea intenţia de a negocia cu UBL, nici măcar de a

răspunde următoarei lovituri a acestuia. Dorea să încerce să-l distrugă pe duşmanul ţării sale înainte de acea lovitură. Conform analogiei folosite de părintele Xavier, intenţiona să folosească suliţa pentru a ataca, înainte ca vârful cuţitului să îl ameninţe. Problema era: unde? Nu la întâmplare, nu „undeva, în Afghanistan”, acel „unde” trebuia să fie un loc cu o rază de trei metri, iar totul trebuia să se petreacă în mai puţin de treizeci de minute.

Ştia că urma să aibă loc un atac. Toţi ştiau asta; Dick Clarke de la Casa Albă, Tom Pickard de la sediul FBI din Clădirea Hoover, George Tenet, aflat la Langley, într-un birou de la un etaj superior. Toate şoaptele de pe stradă sugerau că se punea la cale „o mare lovitură”. Ceea ce nu se ştia era unde, când, ce, cum şi, graţie reglementărilor neroade care le interziceau să contacteze persoane dubioase, pesemne că nici nu aveau cum să afle. La asta se adăuga refuzul de a pune cap la cap informaţiile pe care deja le deţineau.

Paul Devereaux devenise atât de scârbit de toată gloata aceea, încât îşi pregătise planul Peregrine şi nu era dispus să spună nimănui la ce se referea.

Citind zeci de mii de pagini despre terorism, în general şi despre Al-Qaida, în special, din pâclă răsărea mereu o anumită idee. Teroriştii islamişti nu vor fi satisfăcuţi doar să omoare câţiva americani amărâţi la Mogadishu sau Dar es Salaam. UBL voia sute de mii de cadavre. Previziunea britanicului mort de ani de zile începea să se adeverească.

Pentru a face atât de multe victime, conducătorilor organizaţiei Al-Qaida le trebuia o tehnologie pe care nu o posedau, dar pe care căutaseră îndelung să o dobândească. Devereaux ştia că în complexele subterane din Afghanistan, care nu erau doar nişte găuri în rocă, ci labirinturi subpământene ce cuprindeau laboratoare, începuseră să cerceteze armele bacteriologice şi gazele de luptă. Cu toate acestea, mai era mult până aveau să găsească metode de distrugere în masă.

Ca în cazul tuturor grupărilor teroriste din lume,

pentru Al-Qaida exista ceva care valora mai mult decât orice: materialul fisionabil. Membrii oricăruia dintre marile grupări criminale ar fi dat orice, s-ar fi expus oricărei pericol, numai pentru a pune mâna pe elementul esenţial fabricării unei arme nucleare.

Nici nu trebuia să fie un focos ultramodern, „curat”; cu cât mai primitiv, adică „mai murdar” în privinţa radiaţiilor, cu atât mai bine. Chiar de la oamenii lor de ştiinţă teroriştii ştiau că, în cantitate mare, elementul fisionabil, acoperit de suficient material exploziv, ar putea da naştere unor radiaţii mortale care să facă un oraş de mărimea New York-ului de nelocuit vreme de cel puţin o generaţie. Iar la asta s-ar adăuga o jumătate de milion de oameni iradiaţi şi trimişi în mormânt înainte de vreme din cauza îmbolnăvirii de cancer.

Trecuseră zece ani, iar războiul ascuns se dovedise costisitor şi aprig. Deocamdată, Occidentul, mai recent cu sprijinul Moscovei, reuşise să învingă şi, astfel, să supravieţuiască. Se cheltuiseră sume uriaşe pentru achiziţionarea unui fragment de uraniu 235 sau plutoniu care devenise obiect de tranzacţie privată. Ţări întregi, foste republici sovietice, predaseră fiecare gram uitat acolo de Moscova, iar dictatorii locali, în baza prevederilor Legii Nunn-Lugar, se îmbogăţiseră. Cu toate acestea, lipseau cantităţi mult, mult prea mari.

Imediat după ce înfiinţase la Langley propria secţie Antiterorism, Paul Devereaux observase două amănunte. În primul rând, că aproximativ cincizeci de kilograme de uraniu 235, a cărui puritate îl făcea utilizabil pentru fabricarea armelor nucleare, se găseau depuse în secret la Institutul Vinca, din inima Belgradului. Imediat după căderea lui Miloşevici, Statele Unite începuseră negocierile pentru achiziţionarea acelei cantităţi. Pentru construirea unei bombe erau suficiente şaptesprezece kilograme, adică o treime din acea cantitate.

În al doilea rând, un gangster nemilos de origine sârbă din anturajul lui Miloşevici dorise să plece din ţara natală înainte ca totul să se prăbuşească. Avea nevoie de

„acoperire”, de documente noi, de protecţie şi de un loc în care să dispară. Devereaux ştia că acel loc în niciun caz nu putea fi SUA. Poate o republică bananieră… Devereaux făcuse târgul, contra unui preţ, desigur. Iar preţul era colaborarea.

Înainte ca sârbul să părăsească Belgradul, de la Institutul Vinca se furase o mostră de mărimea unui vârf de deget, iar evidenţele se falsificaseră pentru a arăta că dispăruseră cincisprezece kilograme.

Cu şase luni în urmă, prezentat de traficantul de arme Vladimir Bout, sârbul fugar predase mostra şi dovada că se afla în posesia celorlalte cincisprezece kilograme.

Mostra ajunsese la Abu Khabab, chimistul şi fizicianul organizaţiei Al-Qaida, un alt egiptean fanatic, care dobândise educaţie superioară. Fusese necesar ca acesta să părăsească Afghanistanul şi să călătorească în secret până în Irak, pentru a găsi echipamentele necesare testării mostrei în mod corespunzător.

În Irak se desfăşura un alt program nuclear. Şi Irakul avea nevoie de uraniu 235 de calitatea necesară construirii armelor nucleare, însă îl producea folosind o metodă demodată, lentă, aceea care apela la calutroni precum aceia folosiţi în 1945 la Oak Rudge, Tennessee. Mostra stârnise un interes deosebit.

Cu doar patru săptămâni înainte de transmiterea acelui raport blestemat trimis de magnatul canadian privind dispariţia nepotului său cu multă vreme în urmă, se primise vestea că Al-Qaida era pregătită să negocieze. Devereaux trebuise să facă eforturi ca să-şi păstreze calmul.

Pentru a acţiona, Devereaux dorise să utilizeze o sondă de mare altitudine fără pilot, denumită Predator, însă aceasta se prăbuşise în afara graniţelor Afghanistanului. În prezent, rămăşiţele aparatului se aflau din nou în SUA, iar avionul fără pilot era transformat în maşină de luptă prin montarea unei rachete Hellfire, astfel ca pe viitor să poată nu numai detecta o ţintă din stratosfera, ci şi să o lovească mortal.

Însă adaptarea aparatului avea să dureze prea mult. Paul Devereaux îşi modificase planul, dar trebuise să îl amâne până ce se instalau noile arme. Sârbul putea accepta invitaţia de a se deplasa până în Peshawar, Pakistan, pentru a se întâlni cu Kawaheri, Atef, Zubaydah şi fizicianul Abu Khabab abia după ce aparatul era gata. Urma să aibă cu el cincisprezece kilograme de uraniu; dar nu din cel pentru fabricarea armelor nucleare. Mergea şi concentratul de uraniu, combustibil obişnuit pentru reactoare, izotop 238, cu un grad de rafinare de doar 3 la sută, nu cel de 88 la sută care se foloseşte pentru armele nucleare.

În momentul crucialei întâlniri, Zoran Zilici avea să plătească toate favorurile ce i se făcuseră. Dacă n-o făcea, urma să fie distrus printr-un simplu apel telefonic dat la ISI, serviciul secret pakistanez, care era pro-Al-Qaida.

Zilici trebuia să dubleze preţul şi să ameninţe că va pleca în cazul în care pretenţiile nu îi erau satisfăcute. Devereaux nutrea speranţa că un singur om putea lua o asemenea hotărâre şi de aceea trebuia să fie consultat.

Undeva în Afghanistan, UBL avea să primească un telefon pentru a-şi anunţa decizia. Deasupra, undeva în spaţiu, un satelit de ascultare, conectat la Agenţia Naţională de Securitate va intercepta convorbirea, localizând ascunzătoarea în care se afla UBL cu o eroare de maximum trei metri.

Va avea, oare, răbdare să aştepte bărbatul din Afghanistan? Îşi va putea stăpâni curiozitatea de a şti dacă tocmai devenise proprietarul unei cantităţi suficiente de uraniu pentru a-şi împlini visele cele mai ucigătoare?

De pe coasta Baluchi, pe submarinul *USS Columbia* se vor deschide trapele pentru lansarea unei singure rachete de croazieră Tomahawk. În timpul zborului, aceasta va fi dirijată cu ajutorul GPS (Global Positioning System[29]), TERCOM (Terrain Contour Matching[30]) şi

29 Sistemul de Poziţionare Globală (n.red.).

30 Sistemul de Identificare a Formelor de Relief (n.red.).

DISMAC (Digital Scene Matching Area Corelation[31]).

Cele trei sisteme de navigaţie vor dirija racheta către acel petic de sol şi vor arunca în aer întreaga zonă unde se afla telefonul mobil, inclusiv pe posesorul acestuia care aştepta răspunsul de la Peshawar. Pentru Devereaux, marea problemă era timpul. Clipa în care Zilici trebuia să plece spre Peshawar, oprindu-se pentru scurt timp în Ras al-Khaimah pentru a-l lua şi pe rus, se apropia. Devereaux nu-şi putea îngădui să se ajungă în situaţia ca Zilici să intre în panică şi să bată în retragere pe motiv că era urmărit, zădărnicind astfel înţelegerea încheiată. Răzbunătorul trebuia oprit şi, probabil, distrus. Răul mai mic pentru realizarea interesului major.

20 august. Din avionul olandez care deservea cursa KLM ce venea direct de la Curaçao pe aeroportul din Paramaribo a coborât un bărbat. Nu era profesorul Medvers Watson, pentru care se pregătise un comitet de primire undeva, în josul coastei.

Nu era nici măcar diplomatul american Ronald Proctor, pe care îl aştepta lada din docuri.

Bărbatul de naţionalitate britanică se numea Henry Nash şi se ocupa de dezvoltarea staţiunilor turistice. Având viza de intrare eliberată în Amsterdam, a trecut fără nicio problemă prin controlul celor de la Vamă şi de la Imigrări şi a luat un taxi spre oraş. Ar fi fost tentant să se cazeze la Torarica, de departe cel mai bun hotel din oraş. Însă acolo ar fi riscat să dea de britanici adevăraţi, aşa că a ales hotelul Krasnopolsky de pe Dominiestraat.

Camera era la ultimul etaj şi avea un balcon ce dădea spre răsărit. Când a ieşit să arunce o privire asupra oraşului, soarele bătea din spate. La acea înălţime se crea o uşoară briză, ceea ce făcea mai suportabilă căldura ce încă stăruia la apusul soarelui. Departe, spre est, la peste o sută de kilometri şi dincolo de fluviu, îl aştepta jungla din San Martin.

---

31 Sistemul Digital de Corelare Comparativă a Zonelor Geografice (n.red.).

PARTEA A TREIA

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI CINCI
Jungla

Persoana care a închiriat automobilul se numea Ronald Proctor, de profesie diplomat. Nici măcar n-a încheiat contractul cu o agenţie de închirieri, ci cu un vânzător particular care dăduse anunţ în ziarul local.

Maşina, un Jeep Cherokee, deşi la mâna a doua, era în stare bună şi, după reparaţia atentă pe care urma să i-o asigure noul proprietar, instruit în armata SUA, avea să-şi facă datoria.

Afacerea s-a încheiat, iar vânzătorul s-a dovedit simpatic şi lipsit de pretenţii. Diplomatul urma să plătească zece mii de dolari bani gheaţă. Avea nevoie de vehicul doar o lună, până îi sosea propriul 4x4 din Statele Unite. Dacă îl înapoia absolut intact în decurs de treizeci de zile, vânzătorul îl va lua înapoi şi va restitui cinci mii de dolari.

Vânzătorului îi surâdea ideea de a câştiga cinci mii de dolari într-o lună fără să mişte un deget. Dat fiind că bărbatul cu care avea de a face era diplomat american, iar maşina îi putea fi returnată în treizeci de zile, părea o prostie să piardă timp şi bani pentru preschimbarea documentelor. De ce să stârnească lăcomia Fiscului?

Proctor a mai închiriat un garaj şi o magazie în spatele pieţei de flori şi mărfuri alimentare. În cele din urmă, s-a dus în docuri şi a luat în primire lada, pe care a dus-o în garaj şi, după ce a deschis-o, a băgat totul cu grijă în două genţi din pânză. După aceea, Ronald Proctor a încetat să mai existe.

În Washington, pe măsură ce zilele treceau cu o încetineală apăsătoare, Paul Devereaux era ros de îngrijorare şi de curiozitate. Unde se afla omul acela? Folosise viza pentru a intra în Surinam? Era deja pe drum?

Cea mai lesnicioasă cale de a-şi satisface curiozitatea era de a întreba direct autorităţile din Surinam, prin intermediul Ambasadei SUA de pe Redmondstraat. Însă acest lucru ar fi stârnit curiozitatea celor din Surinam care vor dori să ştie motivele. Apoi îl vor contacta chiar ei şi vor începe să pună întrebări. Bărbatul cunoscut sub numele de Răzbunătorul putea aranja să fie eliberat, pentru a o lua de la capăt. Deja înnebunit la gândul că va trebui să se deplaseze până în Peshawar, sârbul se putea speria şi refuza misiunea. De aceea, Devereaux îşi măsura biroul în lung şi-n lat şi aştepta.

Micul consulat al Republicii San Martin din Paramaribo fusese anunţat de colonelul Moreno că un american care se va da drept colecţionar de fluturi va solicita viză de intrare. Aceasta se acorda fără discuţie, iar el trebuia să fie informat imediat.

Cu toate acestea, nu a apărut nimeni cu numele Medvers Watson. Omul căutat stătea pe terasa unei cafenele din centrul oraşului Parbo, având ultimele cumpărături într-un sac aşezat alături. Era data de 24 august.

Cumpărase totul din singurul magazin de articole de vânătoare şi camping din oraş, numit Tackle Box, de pe Zwarten Hovenbrug Street. Ca om de afaceri londonez, domnul Henry Nash nu-şi adusese aproape niciun lucru care să-i fie util peste graniţă. Insă având la dispoziţie conţinutul lăzii diplomatului şi cu ceea ce mai cumpărase în acea dimineaţă, putea considera că nu-i lipsea nimic. De aceea, a dat pe gât berea locală şi a degustat-o îndelung, fiindcă nu avea să i se ofere prea curând prilejul de a bea alta.

În dimineaţa zilei de 25 august, cei care aşteptau aveau motive de iritare. Ca întotdeauna, coada formată pentru traversarea fluviului se mişca încet, iar atotprezenţii ţânţari roiau. Cei care doreau să treacă dincolo erau în totalitate localnici pe biciclete, motociclete şi camionete ruginite, toate încărcate cu produse agricole.

Pe partea Surinamului era doar un automobil elegant, un Cherokee negru, la volanul căruia se afla un bărbat alb. Purta o jachetă din bumbac în dungi albastre şi albe cu crem, o pălărie decolorată cu boruri late şi ochelari cu rame groase. La fel ca toţi ceilalţi, aştepta şi se apăra de ţânţari apoi, în timp ce bacul prelua un nou transport şi pornea să traverseze fluviul, mai înainta câţiva metri spre mal.

După o oră a ajuns, în sfârşit, pe puntea metalică a bacului, a tras frâna de mână gata să coboare din maşină pentru a privi apele fluviului. Ajuns pe malul celălalt, în San Martin s-a alăturat şirului de şase maşini care aşteptau să fie controlate.

Punctul de control din San Martin era mai restrâns şi cei zece-doisprezece soldaţi care se foiau de colo-colo păreau să fie tare încordaţi. Drumul era blocat cu o bară din lemn vopsită în dungi şi aşezată pe două butoaie de benzină umplute cu beton, ce arătau proaspăt plasate în acel loc.

În cabina aflată într-o parte, un funcţionar de la Imigrări, al cărui cap era vizibil prin fereastră, examina toate documentele de identitate. Cetăţenii din Surinam sosiţi să-şi viziteze rudele sau să cumpere diferite produse pe care să le vândă în Parbo se mirau, cu siguranţă, însă în ţările Lumii a Treia răbdarea nu are margini, iar informaţiile se oferă cu mare zgârcenie. Au rămas din nou în aşteptare. Aproape se întunecase când automobilul Cherokee a rulat încet către barieră. Un soldat i-a făcut semn din degete cerându-i paşaportul, l-a luat de la american şi l-a întins pe fereastră celui dinăuntru.

Şoferul maşinii de teren părea agitat. Transpira abundent. Nu s-a uitat direct în ochii soldatului, rămânând cu privirea îndreptată în faţă. Din când în când arunca priviri furişe în lateral, spre fereastra ghişeului. În timp ce arunca una dintre acele ocheade, l-a văzut pe funcţionarul de la Imigrări tresărind violent şi punând mâna pe telefon. În acea clipă, călătorul cu bărbuţa rară s-a panicat.

A ambalat brusc motorul şi a ridicat piciorul de pe

ambreiaj. Automobilul negru de teren a pornit în trombă, a dărâmat un soldat doar atingându-l cu oglinda retrovizoare, a azvârlit bariera vărgată din lemn în aer şi a trecut mai departe, cotind nebuneşte printre camionete şi îndepărtându-se, înghiţit curând de semiîntuneric.

În urma automobilului Cherokee s-a creat haos. Un fragment din lemnul spulberat l-a plesnit pe comandantul soldaţilor drept în faţă. Funcţionarul de la Imigrări a ieşit răcnind din cabina lui şi a început să agite în aer un paşaport american pe numele profesorului Medvers Watson.

Două matahale, oameni ai poliţiei secrete conduse de colonelul Moreno, care stătuseră până atunci în spatele funcţionarului de la Imigrări, au ieşit în goană cu armele în mâini. Unul din ei s-a întors şi a început să vorbească precipitat la telefon cu cineva din capitala situată la şaptezeci de kilometri.

Parcă băgaţi în priză de ofiţerul care îşi ţinea mâna la nasul spart, cei doisprezece soldaţi s-au urcat claie peste grămadă într-un camion vopsit în verde-oliv şi au pornit în urmărirea fugarului. Agenţii poliţiei secrete au alergat spre Land Rover-ul lor albastru şi au pornit cu un scrâşnet de pneuri. Însă automobilul Cherokee se îndepărtase destul de mult.

La Langley, Kevin McBride a observat licărirea becului avertizor al telefonului care îl ţinea în legătură directă cu biroul colonelului Moreno din San Martin City.

A ridicat receptorul, a ascultat atent, a notat ce i s-a spus, a pus câteva întrebări şi a mai scris ceva. Apoi a plecat să-l anunţe pe Paul Devereaux.

— L-au prins, a zis McBride.

— L-au reţinut?

— Aproape. A încercat să intre aşa cum am anticipat, peste fluviu, venind din Surinam. Ori a remarcat interesul stârnit de paşaportul lui, ori soldaţii s-au agitat prea mult, dându-se de gol. În fine, a trecut în forţă de barieră şi a dispărut în viteză. Colonelul Moreno afirmă că nu are unde să fugă. De o parte şi de alta a şoselei se află jungla, iar

drumurile sunt înţesate de patrule. Susţine că până mâine dimineaţă îl vor prinde.

— Sărmanul! a făcut Devereaux. Chiar că ar fi trebuit să rămână acasă.

Colonelul Moreno se arătase prea optimist. Au trecut două zile fără niciun rezultat. În realitate, vestea i-a fost adusă de un fermier din junglă, care locuia la vreo trei kilometri de un drum ce făcea la dreapta din autostradă şi intra în junglă.

A zis că şi-a adus aminte de zgomotul puternic al motorului unei maşini ce trecuse prin dreptul casei lui în seara precedentă, iar soţia lui văzuse un automobil de teren negru şi aproape nou urcând pe drum.

Lucru firesc, bănuise că fusese vorba de un vehicul oficial, fiindcă un fermier sau vânător nici măcar în vis n-ar fi îndrăznit să creadă că-şi poate permite o asemenea maşină. Doar a doua seară, după ce a remarcat că automobilul nu a mai trecut prin dreptul casei, fermierul a coborât spre autostradă. Acolo a găsit o patrulă şi a anunţat vestea.

Soldaţii au găsit maşina. După ce trecuse de casa fermierului, aceasta mai parcursese vreo doi kilometri, încercând să treacă prin junglă, căzuse cu botul în albia unui torent şi rămăsese înclinată la patruzeci şi cinci de grade. Dârele clare de pneuri rămase pe pereţii albiei arătau locul prin care şoferul fugar se chinuise să scoată maşina din albia adâncă, însă panica lui nu făcuse decât să agraveze situaţia. A fost nevoie să se aducă o macara tocmai din oraş pentru a scoate vehiculul din groapa aceea şi pentru a-l întoarce şi repune pe drum.

La faţa locului a sosit până şi colonelul Moreno. A examinat solul scurmat, vegetaţia strivită şi lianele smulse.

— Hăitaşi, a spus el, aduceţi câinii! Iar maşina şi tot ce găsiţi să fie adus la biroul meu. Imediat!

Întunericul a coborât curând; hăitaşii erau oameni simpli şi se temeau să înfrunte întunericul şi spiritele pădurii în care credeau orbeşte. Au început căutarea a doua zi în zori şi au găsit ceea ce căutau în jurul amiezii.

Unul dintre oamenii lui Moreno îi însoţea pe hăitaşi şi avea la el un telefon mobil. Aflat în biroul lui, Moreno a primit apelul. Jumătate de oră mai târziu, Kevin McBride a păşit în biroul lui Devereaux:

— L-au găsit. Mort.

Devereaux a aruncat o privire spre calendar. Arăta data de 27 august.

— Cred că ar trebui să dai o fugă până acolo, a spus el scurt.

McBride a scos un geamăt:

— E o călătorie cumplită, Paul! Trebuie să traversez Marea Caraibelor.

— O să obţin un avion al instituţiei. Trebuie să ajungi acolo mâine la ora prânzului. Nu numai eu trebuie să cred că toată dandanaua asta s-a terminat. Trebuie să creadă şi Zilici. Du-te acolo, Kevin! Să fim convinşi cu toţii.

Omul cunoscut la Langley sub numele codificat de Răzbunătorul zărise drumeagul care dădea în autostradă atunci când zburase pe deasupra regiunii cu avionul Piper. Era unul dintre multele dramuri ce ieşeau din autostradă, în zona dintre fluviu şi capitala aflată la şaizeci de kilometri spre est. Fiecare asemenea cale de acces ducea către una sau două plantaţii sau ferme, după care dispărea în hăţişul vegetaţiei.

La vremea respectivă nu-i venise ideea de a le fotografia, fiindcă voise să aibă suficiente poziţii pentru proprietatea de la El Punto. Cu toate acestea şi le amintea. Iar când zburase înapoi cu Lawrence, pilotul care îşi găsise un sfârşit atât de nefericit, le văzuse încă o dată.

Cel pe care îl alesese era al treilea de la fluviu. Avea un avans de o jumătate de milă faţă de urmăritori, de aceea a redus viteza pentru a nu lăsa urme vizibile de derapaj şi a urcat cu maşina pe acel drumeag. Deja departe de autostradă, cu motorul oprit, a auzit automobilele urmăritorilor trecând în mare viteză.

N-a întâmpinat dificultăţi până să ajungă la fermă, conducând în viteza întâi şi folosind tracţiunea integrală. Abia după ce a depăşit ferma a început greul. A reuşit să

mai parcurgă vreo doi kilometri prin jungla densă, a coborât şi, pe întuneric, a mers pe jos înainte, a găsit albia secată a unui torent adânc, după care a făcut maşina să se prăbuşească acolo.

A lăsat în urmă ceea ce trebuiau să găsească urmăritorii şi a luat restul de lucruri cu sine. Cu toate că se lăsase noaptea, căldura era copleşitoare. Cel care-şi închipuie că jungla este un loc liniştit noaptea se înşală. Peste tot foşnete, zgomote, urlete. Mai puţin spirite.

Folosind busola şi lanterna, a mers spre vest, apoi spre sud, cale de aproape doi kilometri, croindu-şi drum doar hăcuind desişurile cu una dintre machetele pe care le avea la el.

După acei doi kilometri a lăsat următorul indiciu pe care dorea ca urmăritorii să-l găsească şi, uşurat, rămânând doar cu un rucsac mic, un bidon cu apă, lanternă şi a doua machete şi-a continuat drumul spre malul fluviului.

A ajuns la Commini în zori, mult în amonte faţă de punctul de traversare cu bacul. Ar fi preferat alt mijloc de traversare a fluviului, dar salteaua gonflabilă i-a fost suficientă. Stând culcat pe burtă pe salteaua de culoare bleumarin, a vâslit cu ambele mâini pe care, la un moment dat şi le-a retras brusc din apă, fiindcă prin apropierea lor tocmai trecea înot un şarpe foarte veninos. Creatura, aflată la câţiva centimetri, l-a privit cu ochi rotunzi şi inexpresivi, după care a continuat să înoate în aval.

După o oră, vâslind şi lăsându-se în voia curentului, a ajuns pe malul Surinamului. A perforat salteaua gonflabilă care îl slujise atât de bine şi a abandonat-o. Pe la mijlocul dimineţii, murdar, ud, cu urme de înţepături de ţânţari şi încă având prinse de corp câteva lipitori, a ajuns la drumul spre Parbo.

După ce a făcut pe jos şapte-opt kilometri, un precupeţ prietenos l-a lăsat să călătorească ultimii şaptezeci şi cinci de kilometri până în capitală peste pepenii pe care îi ducea la piaţă.

Până şi sufletele caritabile de la Hotelul

Krasnopolsky ar fi ridicat sprâncenele a mirare dacă l-ar fi văzut pe omul de afaceri englez apărând în halul acela, de aceea a mers mai întâi la depozit şi s-a schimbat, s-a spălat la duşul din garaj şi, după ce a folosit flacăra unei brichete pentru a scăpa de lipitori, s-a întors la hotel, unde a mâncat un prânz compus din cartofi prăjiţi şi friptură. La care a adăugat câteva sticle de bere. Apoi a dormit.

La zece mii de metri altitudine, aparatul cu reacţie tip Lear a coborât de-a lungul coastei estice a SUA, avându-l ca pasager doar pe McBride.

„Aş face efortul de a mă obişnui să călătoresc cu un asemenea mijloc de transport,” s-a gândit el.

Au făcut realimentarea la baza aeriană secretă de la Eglin, din nordul Floridei, apoi alta, în Barbados. Pe aeroportul din San Martin City, omul de la CIA a fost aşteptat de un automobil care l-a dus la sediul poliţiei secrete, situat într-o pădurice de palmieri de la marginea oraşului, unde s-a întâlnit cu colonelul Moreno.

Aflat în biroul său, şeful gras al poliţiei secrete l-a aşteptat pe vizitator cu o sticlă de whisky.

— E cam devreme pentru aşa ceva, domnule colonel, a spus McBride.

— Fleacuri, prietene, pentru un toast nu-i niciodată prea devreme. Hai… Să închinăm. Moarte duşmanilor noştri!

Au băut. La acea oră şi pe o asemenea căldură, McBride ar fi preferat o cafea tare:

— Ce mi-ai pregătit, domnule colonel?

— O mică expoziţie. Aş prefera să ţi-o arăt.

Alături de birou se găsea o sală de conferinţe şi se vedea că fusese aranjată pentru a servi drept loc de „expoziţie” pentru oroarea pe care dorea să i-a arate colonelul. Masa lungă din mijloc era acoperită cu un cearşaf alb, sub care se afla singurul exponat. Pe lângă pereţi se găseau alte patru mese pe care erau aranjate diverse obiecte. Cu toate acestea, colonelul Moreno s-a apropiat de una dintre mesele mici.

— Ţi-am spus că amicul nostru, domnul Watson, s-a speriat, a gonit pe autostradă şi a luat-o pe un drum lateral, încercând să scape îndreptându-se direct prin junglă? Da? Imposibil. S-a prăbuşit cu maşina într-o albie secată şi n-a mai putut ieşi de acolo. Acum maşina se află în curte, chiar sub ferestrele noastre. Aici avem o parte din ceea ce a abandonat în ea.

Pe prima masă se vedeau în principal haine rezistente, cizme de schimb, recipiente cu apă, plasă contra ţânţarilor, atomizoare de alungat ţânţari, tablete pentru purificarea apei.

Pe a doua stăteau un cort, piroane de fixare, o lanternă, un vas din pânză cauciucată pe un trepied, diferite articole de toaletă.

— Tot ce-aş lua cu mine dacă aş pleca într-o drumeţie, a remarcat McBride.

— Exact, prietene. S-a gândit că se va ascunde în junglă o vreme, sperând să-şi prindă ţinta într-o ambuscadă pe drumul de ieşire din El Punto. Însă omul nostru foloseşte rareori drumurile, iar când o face, are o limuzină blindată. Asasinul acesta nu a fost prea bun.

Cu toate acestea, când şi-a abandonat lucrurile, a lăsat şi asta. Pesemne a socotit că era prea grea.

La masa a treia, colonelul a ridicat rapid cearşaful de pe exponate. Era vorba de o puşcă Remington 3006, cu o lunetă uriaşă şi o cutie de cartuşe. O asemenea puşcă de vânătoare se putea cumpăra într-un magazin din SUA drept armă de vânătoare, dar ar fi putut spulbera cu uşurinţă capul unui om.

— Acum, a ţinut să explice grăsanul colonel, satisfăcut de modul artistic în care etalase obiectele descoperite, în acel moment, omul şi-a abandonat maşina şi optzeci la sută din echipament. A pornit apoi pe jos, cu gândul să ajungă la fluviu. Însă nu cunoaşte jungla prea bine. Ce să spun? Fără busolă… s-a rătăcit după trei sute de metri şi s-a îndreptat spre adâncul junglei, nu spre vest, unde e fluviul. Când l-au descoperit, toate astea erau împrăştiate în jur.

Pe cea de-a patra masă erau aşezate un recipient de apă (gol), caschetă, *machete,* lanternă. De asemenea, bocanci de luptă cu tălpi rezistente, bucăţi dintr-o pereche de pantaloni de camuflaj şi o cămaşă, fragmente dintr-o haină cadrilată, cu totul nepotrivită, o curea din piele cu catarama din alamă şi cu un cuţit în teacă, încă fixat pe curea.

— Asta a fost tot ce avea asupra lui când l-aţi găsit?

— Asta avea asupra lui când *a murit.* În panica lui, a uitat ceea ce i-ar fi fost de folos. Puşca. S-ar fi putut apăra.

— Aşadar, oamenii tăi l-au ajuns din urmă şi l-au împuşcat?

Colonelul Moreno a ridicat ambele braţe în aer cu palmele îndreptate în faţă, gest ce trăda sincera lui nevinovăţie:

— Noi? Să-l împuşcăm? Neînarmat? Nici vorbă, l-am fi vrut viu. Nu, nu. A murit chiar în noaptea în care ne-a scăpat. Cei care nu cunosc jungla n-ar trebui să se aventureze în ea. Şi în niciun caz prost echipaţi, noaptea şi cuprinşi de spaimă. Asta e o combinaţie care-ţi aduce moartea. Priveşte!

Cu un gest teatral de care era mândru, a ridicat rapid cearşaful de pe masa din centru. Scheletul fusese adus din junglă într-un sac din plastic, având încă bocancii în picioare şi zdrenţele în jurul oaselor. Un medic de spital fusese chemat pentru a aranja oasele în ordinea firească.

Mortul sau ceea ce mai rămăsese din el fusese curăţat de tot ce însemnase piele, carne sau măduvă.

— Cheia întregii întâmplări se află aici, a spus colonelul Moreno, arătând cu degetul către un anumit os.

Femurul drept era rupt exact în două.

— De aici ne putem da seama ce s-a petrecut, prietene! S-a speriat şi a fugit. Numai la lumina lanternei, orbeşte, fără să se orienteze cu busola. După ce a abandonat maşina, a parcurs cam un kilometru şi jumătate. Apoi şi-a prins piciorul într-o rădăcină ori în vreo buturugă ascunsă de vegetaţie într-o liană. A căzut. Poc! Şi-a rupt piciorul. După aceea n-a mai putut fugi, merge,

nici măcar târâş. Fără armă n-a putut cere nici ajutor. Nu-i rămânea decât să strige, dar la ce bun? Ştii că în pădurile de aici trăiesc jaguari? Ei bine, noi ştiam. Nu mulţi, dar dacă cineva ţine să urle cât îl ţin puterile, există şi şansa ca jaguarul să-l găsească. Asta s-a întâmplat. Membrele erau împrăştiate într-un luminiş. Se găsesc o groază de carnivori. Ratonul adoră carnea proaspătă. Puma şi coati, la fel. Iar în timpul zilei în ramurile copacilor se adună vulturii. Ai văzut ce pot face dintr-un cadavru? Nu? Nu prea elegant, dar nu lasă nimic în urma lor. Iar după ce au terminat, au sosit furnicile de foc. Eu ştiu ce înseamnă asta. Cei mai buni sanitari pe care îi are natura. La vreo cincizeci de metri de locul acela, am găsit un muşuroi de furnici. Îşi trimit iscoade, ştiai? Nu văd, dar au un simţ fantastic al mirosului, iar după douăzeci de ore de la deces cred că puţea până la cer. Suficient?

— Da, a recunoscut McBride. Chiar dacă era devreme şi-ar fi dorit încă un pahar de whisky.

Reveniţi în birou, colonelul a mai scos câteva articole. Un ceas cu carcasa din oţel, având literele *MW* gravate pe spate. Un inel, fără nicio inscripţie.

— N-am găsit portofelul, a spus colonelul. Dacă era din piele, s-ar putea ca vreun prădător să-l fi dus de acolo. Dar poate că e mai bine aşa. Trebuia să-l abandoneze la punctul de trecere a frontierei, când a fost recunoscut.

Era vorba de un paşaport american pe numele de Medvers Watson. Profesiunea înscrisă era cea de om de ştiinţă. Acelaşi chip pe care McBride îl văzuse pe formularul de cerere de viză: ochelari, bărbuţă de ţap destul de rară, o expresie uşor neajutorată.

Agentul CIA s-a gândit, fără teama de a greşi, că nimeni nu-l va mai vedea vreodată pe Medvers Watson.

— Pot lua legătura cu şeful meu de la Washington?

— Te rog, a spus colonelul Moreno, simte-te ca acasă! Te las să vorbeşti în linişte.

McBride şi-a scos laptop-ul din geanta diplomat şi l-a apelat pe Paul Devereaux, tastând o serie de cifre care aveau să protejeze convorbirea de urechi indiscrete. După

ce a conectat telefonul mobil la computer, a aşteptat până când Devereaux i-a răspuns.

I-a relatat, în esenţă, ceea ce îi spusese colonelul Moreno şi ceea ce văzuse el însuşi. Vreme de câteva momente au rămas muţi.

— Trebuie să te întorci, a spus Devereaux.

— Nicio problemă, a răspuns McBride.

— Moreno poate păstra toate jucăriile acelea, inclusiv puşca. Am însă nevoie de paşaport. A şi încă ceva!

McBride a ascultat cu mirare:

— Vrei… ce anume?

— Fă cum îţi spun, Kevin! Şi grăbeşte-te cât poţi!

McBride i-a spus lui Moreno ce i se ordonase să facă. Grăsanul şef al poliţiei secrete a ridicat din umeri:

— O vizită atât de scurtă… Ar fi trebuit să mai rămâneţi. Aveam homar la masa de prânz, servit pe iahtul meu, în largul mării. Nu? În fine… paşaportul, bineînţeles. Şi restul…

A ridicat din umeri:

— Dacă doriţi, luaţi-le pe toate.

— Mi s-a spus că unul e de ajuns.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI ŞASE
Şiretlicul

McBride a revenit la Washington pe data de 29 august. În aceeaşi zi, la Paramaribo, domnul Henry Nash, cu paşaportul emis de Secretarul de Stat al Maiestăţii Sale pentru Relaţii Externe şi cu Commonwealth-ul, pentru a-i cita titulatura completă, a păşit în consulatul Republicii San Martin şi a solicitat viza de intrare.

A obţinut-o fără nicio dificultate. Consulul ştia că existase o situaţie specială în urmă cu câteva zile, când un fugar din faţa justiţiei încercase să intre în patria lui, dar între timp consemnul fusese ridicat. Omul murise, astfel că a eliberat viza.

August fusese mereu o lună cu probleme. Nu puteai

nicicum să rezolvi ceva imediat, nici măcar la Washington, chiar dacă te numeai Paul Devereaux. Scuza prezentată era mereu aceeaşi: „Ne pare rău, domnule, e în concediu. Se întoarce săptămână viitoare”. Aşa s-a făcut că august s-a scurs încet şi s-a intrat în septembrie.

Devereaux a primit primul din cele două răspunsuri de care avea nevoie abia pe 3 septembrie.

— Consider că e cel mai reuşit fals pe care l-am văzut, a spus omul de la Secţia Paşapoarte din cadrul Departamentului de Stat. În esenţă, a fost cândva autentic şi emis de noi. Dar un expert a scos două pagini vitale şi le-a înlocuit cu două din alt paşaport. Pe noile pagini se află fotografia şi numele lui Medvers Watson. Potrivit informaţiilor pe care le deţinem, nu există nicio persoană cu acest nume. Nu am eliberat noi acest număr de paşaport.

— Iar deţinătorul acestui paşaport ar putea intra şi ieşi din SUA? a întrebat Paul Devereaux. E chiar atât de bun?

— Fără discuţie, a afirmat expertul. La ieşire ar însemna să fie verificat de personalul liniilor aeriene. Nu se folosesc baze de date computerizate. La intrare… ar putea apărea probleme, asta dacă funcţionarul de la Securitatea Naţională Internă ar verifica numărul în baza de date. Computerul i-ar răspunde că nu există un asemenea număr.

— Îmi poţi înapoia paşaportul?

— Regret, domnule Devereaux. Ne face plăcere să vă ajutăm, dar capodopera aceasta va intra în Muzeul Negru pe care-l avem. Multe serii de cursanţi vor examina o asemenea performanţă.

Încă nu se primise niciun răspuns de la secţia de Patologie Legală de la Bethesda, spitalul la care Devereaux avea câteva cunoştinţe utile.

Pe data de 4 septembrie, aflat la volanul unui automobil modest de capacitate de mică, având la el o valiză cu îmbrăcăminte de vară, o trusă de cosmetice şi un paşaport britanic purtând viza de intrare în San Martin,

domnul Henry Nash a urcat pe bacul de la punctul de trecere a frontierei de pe fluviul Commini.

Accentul lui presupus britanic n-ar fi reuşit să-i păcălească pe cei de la Oxford sau Cambridge, dar cu surinamezii vorbitori de olandeză şi, după cum presupunea, cu localnicii din San Martino care vorbeau spaniola, nu avea să întâmpine nicio problemă.

A mai aruncat o ultimă privire la apele întunecate ale fluviului şi şi-a spus că ar fi fost cel mai fericit om din lume dacă n-ar mai avea prilejul le mai vadă vreodată.

Când a ajuns la punctul de trecere din San Martin a constatat că bariera dispăruse, la fel şi agenţii secreţi şi soldaţii. Graniţa îşi recăpătase obişnuitul aspect somnolent. A coborât, a întins paşaportul pe fereastra ghişeului, a zâmbit fără rost şi, cât a aşteptat şi-a făcut vânt ca să se mai răcorească.

Întrucât alerga în maiou pe orice vreme, de obicei era uşor bronzat; dar cele două săptămâni petrecute la tropice îl făcuseră să aibă pielea brună ca mahonul. De părul lui aproape blond se ocupase un frizer din Paramaribo, astfel că acum era de un castaniu atât de închis, încât părea negru, iar asta corespundea descrierii din paşaportul domnului Nash din Londra.

Vameşii au aruncat o privire absentă în portbagajul maşinii, la valiza şi la hainele de acolo, apoi paşaportul a revenit în buzunarul de la piept al cămăşii, iar el şi-a continuat drumul spre capitală.

Când a ajuns la al treilea drum secundar din dreapta şoselei, a verificat să nu fie nimeni în apropiere şi a intrat din nou în junglă. La jumătatea drumului spre fermă a oprit şi a întors maşina. Baobabul uriaş nu era greu de găsit, iar frânghia împletită de culoare neagră stătea încă bine înţepenită în crestătura pe care o făcuse în trunchi cu o săptămână în urmă.

Trăgând de frânghie, rucsacul marca Bergen, vopsit în culori de camuflaj, a coborât dintre crengile copacului unde atârnase fără a fi zărit de nimeni. Conţinea tot ce spera că îi va trebui vreme de câteva zile, când avea să

stea ghemuit pe creasta falezei ce domina proprietatea fugarului sârb, precum şi pentru coborârea în acea fortăreaţă.

Vameşul de la punctul de trecere abia dacă observase canistra de zece litri din plastic păstrată în portbagaj. Când i se spusese că e *agua*, se mulţumise să dea din cap şi închisese capacul. Adăugind şi canistra aceea cu apă la conţinutul rucsacului, greutatea acestuia făcea ca până şi un triatlonist să fie silit să depună un efort considerabil pentru a urca muntele, însă era esenţial să consume doi litri de apă zilnic.

Vânătorul de oameni a condus domol prin capitală, rulând prin dreptul pădurii de palmieri, îndărătul căreia se afla sediul poliţiei secrete, apoi şi-a continuat drumul spre est. A intrat în satul-staţiune turistică La Bahia puţin după ora prânzului şi nu a stârnit curiozitate.

Plăcuţele de înmatriculare arătau că automobilul aparţinea unui cetăţean din San Martin. Şi-a adus aminte maxima: „Unde ascunzi un copac? În pădure. Dar o piatră? Într-o carieră”. A lăsat maşina într-o parcare publică, a ridicat voiniceşte rucsacul şi, mergând pe jos, a pornit spre est, ieşind din oraş. Un drumeţ ca atâţia alţii.

Se însera. A văzut în faţă creasta munţilor care separau proprietatea de jungla înconjurătoare. A părăsit drumul şi a început să urce din locul în care acesta cotea spre uscat, făcând o buclă şi ocolind dealurile pentru a duce către Maroni şi graniţa cu Guyana Franceză.

A zărit drumeagul îngust care şerpuia dinspre trecătoare şi se îndepărta de aceasta, mergând spre un vârf pe care îl alesese din fotografiile făcute din avion. Când s-a întunecat prea mult pentru a se mai deplasa, s-a aşezat şi a luat masa compusă din hrană rece cu înaltă valoare nutritivă, a băut o cană din nepreţuita apă, s-a rezemat de rucsac şi a dormit.

Din magazinele din New York specializate în alimente pentru drumeţii refuzase să cumpere aşa-numita *Hrană Gata Preparată* folosită şi de Armata SUA, amintindu-şi că, în cursul Războiului din Golf, se dovedise atât de oribilă,

încât infanteriştii o botezaseră Hrană Refuzată de Etiopieni. De aceea îşi pregătise singur concentratele, care conţineau carne de vită, stafide, nuci şi dextroză. Asta însemna că va avea scaune mai dificile, dar în acest fel îşi păstra vigoarea pentru eforturile care îl aşteptau.

S-a trezit înainte de revărsatul zorilor, a mai mâncat ceva, a băut puţină apă şi a continuat urcuşul. La un anumit moment, în josul muntelui şi printr-un spaţiu gol dintre copaci, a văzut acoperişul postului de pază din trecătoarea aflată mai jos.

A ajuns pe creastă înainte de răsăritul soarelui. A ieşit din pădure la două sute de metri depărtare de locul pe care şi-l propusese, de aceea s-a strecurat în lateral până a găsit exact punctul din fotografie.

Ochiul bine format pentru recunoaşterea terenului nu l-a trădat. Pe creastă exista o mică adâncitură, protejată de vegetaţia care reuşise să răzbească acolo sus. Cu o salopetă de camuflaj şi cu o cască de culoare verde, cu faţa vopsită şi cu binoclu de culoare măslinie nu avea să fie văzut de cei de pe proprietate dacă stătea neclintit sub frunziş.

Când va avea nevoie de o pauză, se va putea îndepărta târâş de pe creastă pentru a mai sta şi în picioare. Şi-a pregătit mica tabără care avea să-i slujească drept casă vreme de maximum patru zile şi-a vopsit faţa şi s-a strecurat în ascunzătoare. Soarele care se înălţa făcea ca jungla din Cayenne să capete o tentă trandafirie, apoi primele raze s-au strecurat către peninsula de dedesubt. El Punto apărea dispus exact ca în macheta care tronase nu cu mult timp în urmă în camera de zi a apartamentului său din Brooklyn, ca un dinte de rechin înfipt în marea sclipitoare. De jos s-a auzit un dangăt lung, produs de lovirea unui drug de fier într-o bucată de şină de cale ferată. Venise vremea ca muncitorii-sclavi să se trezească.

Prietenul de la Departamentul de Patologie Legală de la spitalul Bethesda pe care Paul Devereaux îl contactase l-a sunat abia pe 4 septembrie:

— Ce Dumnezeu pui la cale, Paul?

— Poate ştii tu mai bine. Ce pun la cale?

— După cum arată, pare a fi vorba de jefuitori de morminte.

— Hai, Gary, spune-mi mai precis. Ce e?

— Păi, în primul rând, e un femur. Mai precis, dreptul. Fractura clară la mijloc. Fără complicaţii, fără fragmentare.

— Rezultat al unei căderi?

— Doar dacă ar fi vorba de capătul ascuţit al unui baros.

— Gary, mi-ai confirmat cele mai negre temeri. Continuă totuşi.

— Osul provine sigur de la un schelet anatomic, ce poate fi achiziţionat din orice magazin cu instrumente medicale, folosit de studenţi încă din Evul Mediu. Are aproape cincizeci de ani vechime. Osul a fost spart recent prin lovire cu ceva ascuţit, pesemne pe o banchetă. Ţi-am luminat ziua?

— Nu, tocmai mi-ai distras-o. Oricum, îţi rămân dator.

Aşa cum proceda în cazul tuturor convorbirilor pe care le purta, Devereaux a înregistrat-o şi pe aceasta. Când a ascultat înregistrarea, Kevin McBride a rămas cu gura căscată.

— Doamne Dumnezeule!

— De dragul sufletului tău nemuritor, sper că Dumnezeu există, Kevin. Ai dat cu băţul în baltă. E un fals. Omul nostru n-a murit. A regizat totul de la un capăt la altul, l-a prostit pe Moreno, iar Moreno te-a convins. Omul trăieşte. Ceea ce înseamnă că se va întoarce, dacă nu cumva a şi făcut-o. Kevin, situaţia e extrem de gravă! O să cer ca avionul agenţiei să decoleze peste o oră, iar tu te vei afla la bord. O să-l anunţ eu pe colonelul Moreno. După ce ajungi acolo, pune-l pe Moreno să verifice dacă blestematul ăsta de Răzbunător s-a întors ori dacă e pe drum. Hai, du-te!

Pe 5, Kevin McBride stătea din nou faţă în faţă cu

Moreno. Orice urmă de amabilitate dispăruse din atitudinea şefului poliţiei secrete. Mutra lui, amintind de pielea unei broaşte râioase, era pătată în roşu de furie:

— *Mi amigo*, avem de-a face cu un tip deştept. Nu mi-ai spus asta. În regulă, m-a prostit o dată. Dar, gata! Uite!

De când profesoral Medvers Watson ţâşnise în forţă prin punctul de trecere a frontierei, şeful poliţiei secrete ceruse verificarea tuturor persoanelor care intraseră în Republica San Martin.

Trei pescari sportivi plecaţi din St. Laurent du Maroni, adică de pe ţărmul francez, avuseseră o pană de motor în larg şi fuseseră remorcaţi până în portul pentru ambarcaţii uşoare. Fuseseră închişi şi nu se simţeau deloc fericiţi. Alte patru persoane care nu erau de origine hispanică pătrunseseră dinspre Surinam. Un grup de tehnicieni francezi de la central de lansare spaţială de la Kourou, Guyana Franceză, traversaseră fluviul Maroni în căutare de prostituate ieftine, iar acum aveau parte de o şedere pe gratis în închisoare.

Dintre cei sosiţi din Surinam, unul era spaniol, iar doi, olandezi. Paşapoartele le fuseseră confiscate. Colonelul Moreno le-a trântit cu năduf pe birou.

— Care dintre ele e fals? a întrebat el.

Opt francezi, doi olandezi, un spaniol. Unul lipsea.

— Cine a fost celălalt vizitator care a venit din Surinam?

— Un englez, dar nu-l găsim.

— Amănunte?

Colonelul a examinat o fişă cu evidenţele ţinute de Consulatul Republicii San Martin din Parbo şi de la punctul de trecere a fluviului Commini.

— Nash. *Senor* Henry Nash. Paşaportul e în ordine, la fel şi viza. Fără bagaje, în afara câtorva haine de vară. Maşină de capacitate mică, închiriată. Nepotrivită pentru a intra cu ea în junglă. Cu asta nu iese de pe autostradă sau din capitală. A intrat pe patru, acum două zile.

— Hotelul?

— La consulatul din Parbo a declarat că va sta în

oraş, la Hotel *Camino Real.* Avea rezervare, transmisă prin fax de la Hotel *Krasnopolsky* din Parbo. Nu s-a prezentat.

— Dubios!

— Şi maşina lipseşte. În San Martin e imposibil să nu găseşti o maşină, dacă e străină. Dar încă n-am descoperit-o. Şi totuşi, nu poate ieşi cu ea pe autostradă. De aceea cred că a găsit un garaj pe undeva. Aşadar, are un ajutor; vreun prieten, coleg sau angajat. Scotocim întreaga ţară.

McBride a aruncat o privire la maldărul de paşapoarte:

— Doar ambasadele lor pot verifica dacă sunt false sau nu. Iar acestea sunt în Surinam. Asta înseamnă o deplasare a unui om de-al tău.

Colonelul Moreno a încuviinţat din cap, cu un aer mohorât. Doar se mândrea cu controlul absolut şi dictatorial pe care îl exercita. Ceva mersese anapoda:

— Voi, americanii, i-aţi spus ceva oaspetelui nostru sârb?

— Nu, a răspuns McBride. Dar tu?

— Încă nu.

Amândoi aveau motive bine întemeiate să se abţină. Pentru dictator, preşedintele Munoz, beneficiarul de azil era o sursă de beneficii extraordinare. Moreno nu voia să fie el acela care să-l silească să plece împreună cu toată averea.

Pentru McBride totul se reducea la respectarea ordinului. Încă nu ştia, dar Devereaux se temea că Zoran Zilici se putea speria şi refuza să mai zboare până la Peshawar pentru a se întâlni cu şefii Al-Qaida. Mai devreme sau mai târziu, ori era prins vânătorul de oameni, ori era anunţat Zilici.

— Colonele, te rog să mă ţii la curent, a spus el şi s-a pregătit de plecare. O să stau la Camino Real. S-ar părea că au o cameră liberă.

— *Senor,* mă nedumereşte ceva, a zis Moreno când McBride a ajuns la uşă. S-a răsucit.

— Ce anume?

— Bărbatul acesta, Medvers Watson, a încercat să

intre în ţară fără viză.

— Şi?

— Ar fi avut nevoie de viză pentru a intra. Ştia asta. Dar nici nu s-a deranjat.

— Ai dreptate, l-a aprobat McBride. Ciudat.

— De aceea, ca poliţist, mă întreb: De ce? Şi ştii care e răspunsul, *senor?*

— Ia spune!

— Răspunsul e: nici nu a vrut să intre legal; fiindcă nu s-a speriat deloc. Fiindcă exact asta intenţiona să facă. Să-şi înscenează propria moarte şi să se întoarcă în Surinam. Pentru ca apoi să revină fără a fi băgat în seamă.

— Se leagă, a recunoscut McBride.

— Şi-atunci, eu zic aşa: ştia că îl aşteptam. Dar de unde a ştiut?

Gândindu-se la semnificaţiile mai profunde ale raţionamentului lui Moreno, McBride a simţit un gol în stomac.

În acest timp, stând invizibil într-un lăstăriş des de pe versantul muntelui, vânătorul urmărea, îşi nota şi aştepta. Aştepta momentul care încă nu sosise.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI ŞAPTE
Veghea

Dexter era din ce în ce mai impresionat pe măsură ce analiza combinaţia dintre formele naturale, inventivitate şi bani care condusese la un adevărat triumf în materie de protecţie şi autogospodărire pe peninsula de sub faleză. Dacă nu ar fi depins de munca sclavilor, totul ar fi fost admirabil.

Triunghiul de uscat care pătrundea în mare era mai întins decât îşi imaginase pe modelul la scară pregătit în apartamentul său din New York.

Baza acestuia, pe care o examina în acele momente din ascunzătoarea sa de pe munte, avea peste trei kilometri. Aşa cum se văzuse şi din fotografiile aeriene pe care le făcuse, acel triunghi era înconjurat de mare, iar la

fiecare capăt şirul muntos se termina cu faleze înalte şi inaccesibile.

Aprecia lungimea laturilor triunghiului isoscel la aproximativ patru kilometri şi jumătate, ceea ce însemna că suprafaţa totală de pământ se ridica la aproximativ patru kilometri şi jumătate. Suprafaţa era împărţită în patru părţi, fiecare având rolul ei.

Sub el, la baza povârnişului, se afla pista de decolare şi aterizare şi satul lucrătorilor. La circa trei sute de metri depărtare de faleză, dintr-o parte până la cealaltă, se întindea un gard din plasă de sârmă pe coama căruia se instalase sârmă ghimpată. În lumina care sporea, a văzut prin binoclu că în locul în care pătrundea în mare, gardul se ridica pe deasupra falezei şi se termina într-o învălmăşeală de fire tăioase răsucite. Părea imposibil ca totuşi cineva să se strecoare dând ocol pe la capătul gardului; la fel de imposibilă era şi trecerea pe deasupra lui.

Două treimi din fâşia lăsată între povârniş şi gardul de sârmă fuseseră rezervate aerodromului. Alături de pistă, exista un singur hangar mare, o zonă de staţionare şi o serie de clădiri mai mărunte, care, în mod sigur, erau ateliere de reparaţii şi depozite de carburant. Către capătul îndepărtat, aproape de mare, pentru a se bucura de briza ceva mai răcoroasă, se găseau cinci-şase vile mai mici, pesemne locuinţe pentru echipajul avionului şi personalul de întreţinere.

Singura cale de acces spre şi de pe aerodrom era o poartă din oţel în gardul din plasă de sârmă. În apropierea porţii nu se instalase o cabină de portar, însă o pereche de bare vizibile, precum şi roţile plasate sub porţi, demonstrau că poarta era acţionată electric şi se deschidea prin telecomandă. La ora cinci şi jumătate, pe aeroport nu se vedea nicio mişcare.

Pe restul acelei fâşii se întindea satul. Acesta era separat de aerodrom printr-un alt gard, care mergea de la povârniş spre exterior şi avea şi el deasupra sârmă ghimpată. Se vedea clar că ţăranii nu aveau nici măcar

dreptul de a se apropia de aerodrom.

Dangătul produs de lovirea cu o bară din fier a şinei de cale ferată a amuţit după o clipă, iar satul s-a trezit la viaţă. Dexter a privit cum primele siluete, îmbrăcate cu pantaloni şi cămăşi albe, cu espadrile în picioare, au ieşit din căsuţe şi s-au îndreptat către spălătoarele comune. După ce s-au încolonat, Dexter a apreciat numărul lor la aproximativ o mie două sute.

Satul avea, în mod evident şi personal care nu lucra pământul. I-a văzut trebăluind în bucătăriile în aer liber şi pregătind micul dejun, compus din pâine şi un soi de terci. Mesele lungi de campanie şi banchetele formau cantinele plasate sub acoperişuri din frunze de palmier care să le protejeze de ploile rare, dar mai ales de soarele neiertător.

Când s-a auzit din nou dangătul şinei de cale ferată, lucrătorii agricoli şi-au luat castronul şi câte o jumătate de pâine şi s-au aşezat să mănânce. Nici urmă de grădini, magazine, femei, copii sau şcoală. Avea în faţa ochilor un lagăr de muncă, nu un sat. Celelalte clădiri găzduiau un depozit alimentar, altul cu îmbrăcăminte şi lenjerie de pat, precum şi biserica, alături de care se afla casa preotului. Totul arăta funcţional; un loc în care se putea dormi, mânca sau înălţa o rugăciune pentru a cere eliberarea şi nimic altceva.

Ca şi aerodromul, satul era un dreptunghi prins între povârniş, gardul de sârmă şi mare. Cu o singură deosebire. Un dram de ţară, plin de hârtoape şi şleauri mergea în zigzag dinspre singura trecătoare existentă în lanţul muntos, singura cale de acces spre restul ţării. Se vedea limpede că nu putea fi folosită de camioane grele; de aceea, Dexter şi-a pus întrebarea cum se făcea aprovizionarea cu produse de primă necesitate precum benzină, motorină şi *kerosen.* Când s-a luminat mai bine, a descoperit.

La marginea câmpului său vizual, ascunsă de ceaţa aburoasă a dimineţii, se găsea cea de-a treia porţiune a proprietăţii, terenul împrejmuit cu zid, având o suprafaţă de două hectare, la marginea promontoriului. Ştia, din

fotografiile făcute, că acolo se aflau minunatul conac alb în care locuia fostul gangster sârb, şase vile în zona rezervată oaspeţilor şi personalului cu funcţii importante, peluze bine întreţinute, straturi de flori şi tufişuri; iar de-a lungul laturii interioare a zidului de protecţie înalt de patru metri şi jumătate, o serie de case de mici dimensiuni şi depozite improvizate pentru păstrarea diverselor lucruri, a lenjeriei, alimentelor şi băuturilor.

Atât în fotografii cât şi pe modelul la scară, zidul uriaş mergea de la marginea unei faleze până la cealaltă, iar în acel loc, terenul era situat la cincisprezece metri deasupra apelor mării, ale cărei valuri se loveau cu forţă în stâncile de dedesubt.

Zidul era străpuns de o singură poartă cu două canaturi chiar în centru, iar până la ea se ajungea pe un drum pietruit. În partea dinspre proprietate se găsea cabina paznicului care comanda dispozitivul de deschidere a porţii, iar pe interior, cât ţinea zidul, se vedea un parapet care le permitea paznicilor înarmaţi să patruleze pe toată lungimea lui.

Tot terenul dintre gardul din sârmă şi zidul aflat la peste trei kilometri depărtare de Dexter era ocupat de o fermă. Pe măsură ce se lumina tot mai mult, avea confirmarea detaliilor pe care le descoperise şi în fotografii: ferma producea aproape toate cele necesare întregii comunităţi care trăia în acea fortăreaţă. Turme de bovine şi ovine. Iar clădirile mai scunde adăposteau, în mod cert, porci şi păsări.

Existau terenuri cu culturi de cereale, leguminoase şi rădăcinoase. Livezi care produceau zece soiuri de fructe. Acri întregi de legume pentru salată, atât în aer liber cât şi în spaţii acoperite cu folie de polietilenă. Asta îl făcea să creadă că, în afară de carne, unt, ouă, brânză, ulei şi vin roşu, ferma producea de toate, inclusiv legume şi fructe.

Terenurile agricole şi livezile erau împânzite de hambare şi grânare, magazii pentru păstrarea utilajelor, precum şi locuri speciale pentru sacrificarea animalelor, măcinarea cerealelor, coacerea pâinii şi stoarcerea

strugurilor.

Spre dreapta lui, în apropiere de marginea falezei, dar în interiorul fermei, se vedea un şir de clădiri ce serveau pentru cazarea personalului de pază, plus douăsprezece locuinţe de bună calitate pentru superiorii acestora şi două sau trei magazine de firmă.

Spre stânga, de asemenea la marginea falezei şi pe terenul fermei, se vedeau trei magazii mari şi un depozit pentru carburant, al cărui acoperiş din plăci de aluminiu strălucea. Chiar la marginea falezei existau două macarale sau vinciuri mari. Acest lucru rezolva o problemă: încărcăturile mari şi grele soseau pe mare şi erau ridicate sau pompate de pe nave spre spaţiile de depozitare, aflate la cincisprezece metri deasupra punţii vaselor.

Peonii terminaseră micul dejun, pentru că dangătul metalic a răsunat din nou, când bara de metal a lovit şina de cale ferată suspendată. De această dată s-a produs o schimbare.

Îmbrăcaţi în uniforme, paznicii au apărut din clădirile situate ceva mai departe pe coastă, în partea dreaptă. Unul dintre ei a dus la buze un fluier, al cărui sunet nu a răzbătut până la Dexter. De la o asemenea distanţă nu putea auzi niciun sunet, însă a văzut doisprezece câini doberman apărând supuşi şi alergând cu salturi mari spre spaţiul destinat lor, o îngrăditură din apropierea cazărmilor. Era limpede că nu mâncaseră nimic vreme de douăzeci şi patru de ore, fiindcă s-au năpustit spre farfuriile mari cu organe nefierte şi au început să le sfârtece în bucăţi şi să le mănânce.

Asta îi spunea lui Dexter ceea ce se petrecea în fiecare dimineaţă. După ce personalul şi sclavii erau închişi în zonele rezervate lor, câinii erau eliberaţi pentru a vâna şi a umbla liberi prin cele trei mii de acri de teren agricol. Probabil că fuseseră dresaţi să nu atace vitele, ovinele şi porcinele, însă orice altă fiinţă ar fi fost făcută fărâme. Un om singur nu le-ar fi putut face faţă. Prin urmare, pătrunderea în cursul nopţii era imposibilă.

Dexter se îngropase atât de bine în desişuri, încât,

chiar dacă ar fi ridicat privirea spre creasta şirului de munţi, nimeni nu l-ar fi zărit pe bărbatul nemişcat şi îmbrăcat în haine de camuflaj şi nici vreo sclipire reflectată de lentilele binoclului.

La ora şase şi jumătate, dangătul metalic a răsunat din nou, chemând peonii la munca pe terenurile agricole. Aceştia s-au deplasat spre poarta înaltă care izola satul de fermă.

Această poartă arăta mult mai complicat decât aceea care dădea spre aerodrom. Se deschidea spre interior şi avea două canaturi. Dincolo de poartă se găseau cinci mese la care se aşezaseră paznicii. Alţi paznici stăteau în spatele acestora. Peonii s-au aliniat pe cinci coloane.

A urmat un ordin răstit şi lucrătorii au pornit înainte. Cei din fruntea fiecărei coloane s-au aplecat pe rând deasupra mesei pentru ca supraveghetorul care stătea jos să vadă plăcuţa de identificare purtată în jurul gâtului. Numărul de pe ea era verificat şi introdus într-o bază de date.

Lucrătorii se aliniaseră în coloana corespunzătoare, potrivit numărului de identificare, deoarece, după ce erau lăsaţi să treacă, se prezentau în faţa unui alt supraveghetor aflat ceva mai departe de mese. Formând grupuri de câte aproape o sută, lucrătorii au fost apoi duşi spre locurile lor de muncă, oprindu-se doar la magazii pentru a-şi lua uneltele trebuincioase.

Unii s-au îndreptat spre parcelele agricole, alţii, spre livezi, alţii, spre grajdurile animalelor, moară, abator, vie sau spre uriaşa grădină de zarzavaturi şi legume. Treptat, ferma se trezea la viaţă. Dar măsurile de securitate nu slăbeau deloc. După ce satul s-a golit, lucrătorii fiind distribuiţi la locurile lor de muncă, poarta dublă a fost închisă, iar Dexter şi-a concentrat atenţia asupra modului de organizare a pazei, pentru a descoperi veriga slabă.

Înainte de prânz, colonelul Moreno a primit raportul celor doi oameni pe care îi trimisese să verifice personal paşapoartele.

La Cayenne, capitala Guyanei Franceze, reprezentanţii autorităţilor s-au dovedit extrem de eficienţi. Nu erau câtuşi de puţin încântaţi de faptul că trei persoane nevinovate, venite să pescuiască de plăcere, fuseseră arestate doar pentru vina de a fi avut pană de motor în largul mării şi nici de faptul că toţi cei cinci tehnicieni fuseseră reţinuţi şi închişi fără un motiv întemeiat. Cele opt paşapoarte franceze au fost declarate autentice sută la sută şi s-a cerut ca posesorii acestora să fie eliberaţi imediat şi trimişi înapoi.

Spre vest, la Paramaribo, Ambasada Olandeză a declarat exact aceleaşi lucruri despre cetăţenii săi; paşapoartele erau autentice, vizele în ordine, prin urmare, de ce se creau probleme inutile?

Ambasada Spaniei era închisă, însă colonelul Moreno primise asigurări de la omul CIA-ului că fugarul avea în jur de un metru şaptezeci, în vreme ce spaniolul avea peste un metru optzeci. Rămăsese acum doar să-l mai găsească pe domnul Henry Nash din Londra.

Şeful poliţiei secrete i-a ordonat omului său din Cayenne să revină în ţară, iar celui din Parbo să verifice la cât mai multe agenţii de închirieri de maşini pentru a descoperi ce tip de automobil folosise londonezul, precum şi numărul de înmatriculare.

În acest timp, arşiţa de pe dealuri devenise apăsătoare. La un moment dat, la câţiva centimetri depărtare, a apărut o şopârlă cu creastă roşie, ridicată pe greabăn, care a păşit pe pietrele atât de încinse, încât pe ele s-ar fi putut prăji un ou, apoi l-a privit pe intrus, nu s-a simţit în primejdie şi şi-a văzut de drumul ei. Dexter a depistat agitaţie în apropierea macaralelor de pe faleză.

Patru tineri bine făcuţi au adus pe roţi o barcă de patrulare din aluminiu, lungă de peste zece metri, până în spatele unui automobil de teren Land Rover şi au ataşat-o. Maşina a tractat ambarcaţia până în dreptul unei pompe de combustibil şi au făcut alimentarea. Putea fi uşor confundată cu o barcă de agrement, numai că avea

montată în partea centrală o mitralieră Browning.

După încheierea pregătirilor pentru lansare, şalupa a fost dusă până sub una dintre macarale. Patru chingi împletite, legate de un cadru rectangular, aveau fixate tacheţi la capete. Aceştia au fost agăţaţi de patru puncte de rezistenţă ale corpului ambarcaţiei. După ce membrii echipajului s-au suit la bord, şalupa de patrulare a fost ridicată de pe platforma remorcii, adusă deasupra mării şi coborâtă. Curând, Dexter a pierdut-o din ochi.

Câteva minute mai târziu, a văzut-o ieşind în larg. Bărbaţii au ridicat la bord două plase de pescuit şi cinci capcane pentru homari, au schimbat momelile, le-au aruncat înapoi în apă şi şi-au reluat patrularea.

Dexter remarcase că tot ce avea în faţa ochilor s-ar fi prăbuşit fără două elixire dătătoare de viaţă. Unul dintre acestea era combustibilul care punea în funcţiune uzina electrică, situată în spatele depozitului din docuri. Aceasta furniza energia care punea în funcţiune toate motoarele şi dispozitivele de pe întreaga proprietate, începând cu deschiderea porţilor, continuând cu sculele de găurit şi terminând cu veiozele de la căpătâiul paturilor.

Celălalt elixir era apa potabilă, proaspătă, limpede, în cantităţi nelimitate. Aceasta provenea din torentul montan pe care îl văzuse pentru prima oară în fotografiile aeriene.

Acum acel torent se afla ceva mai jos şi puţin spre stânga. Curgea bolborosind pe versantul muntelui, după ce-şi croise drum până acolo din adâncul pădurii tropicale.

Torentul apărea la peste şase metri deasupra peninsulei, se rostogolea în câteva mici cascade şi pătrundea într-un canal cu pereţi din beton care, în mod clar, fusese construit. Din acel punct, omul lua în stăpânire darul naturii.

Pentru a ajunge la fermă, apa trebuia să treacă pe sub pista aflată mai jos de Dexter. Nu încăpea nicio îndoială că, înainte de a fi fost construită, sub pistă se instalaseră galerii de aducţie rezistente. Ieşind de sub nivelul pistei în partea cealaltă, apa încătuşată în conducte îşi continua drumul şi pe sub gardul din plasă de sârmă.

Dexter era ferm convins că în canal se instalase un grilaj de netrecut. Fără aşa ceva, oricine s-ar fi putut strecura prin canal până la aerodrom, ar fi trecut pe sub gard şi ar fi folosit şanţul şi apa curgătoare pentru a scăpa de câinii lăsaţi să umble liberi. Cel care proiectase măsurile de securitate nu ar fi scăpat din vedere un asemenea amănunt esenţial.

În jurul orei zece, chiar sub adăpostul lui inaccesibil, a observat alte activităţi. Avionul Hawker 1000 a fost tractat afară din hangar. Dexter s-a temut că sârbul va trebui să plece undeva, însă aparatul fusese scos doar pentru a elibera spaţiul. Apoi dinăuntru a apărut un mic elicopter, de tipul celor folosite de poliţia rutieră pentru controlul traficului. La nevoie, acesta putea zbura aproape razant cu versantul muntelui, de aceea, pentru a nu fi depistat, Dexter trebuia să rămână nevăzut. Elicopterul a rămas totuşi pe pistă cu paletele strânse, deoarece i se repara motorul.

De asemenea, Dexter a observat că, venind dinspre fermă, de gard s-a apropiat o motocicletă. După ce a folosit o telecomandă pentru a deschide poarta, omul care o conducea a pătruns în spaţiul îngrădit, a făcut semne amicale către mecanici şi a continuat să ruleze spre locul unde râul pătrundea sub pistă.

A oprit motorul, a luat un coş din nuiele aşezat în spatele lui şi s-a uitat în jos. Apoi a azvârlit câteva carcase de găini în apă. A făcut acest lucru în partea dinspre amonte a pistei. După aceea a traversat pista şi s-a apropiat din nou de apă. Carcasele trebuie să fi fost cărate de curent, rămânând apoi lipite de grilajul de pe partea de ieşire.

Creaturile care se aflau în porţiunea de canal dintre povârniş şi grilaj erau carnivore. În afară de *piranha*, Dexter nu ştia alt peşte de apă dulce care să fie specific acelei zone a lumii. Iar dacă le plăcea carnea, atunci ar fi atacat şi un înotător. Nu mai avea importanţă dacă nivelul apei din conductă ar fi fost prea mare şi nu i-ar fi permis să respire, deoarece era evident că acea porţiune constituia

un soi de acvariu lung de trei sute de metri, destinat peştilor piranha.

După ce trecea de gardul din plasă de sârmă, râul curgea pe terenul fermei, alimentând o reţea sclipitoare de canale de irigaţie. Iar o serie de dispozitive subterane de captare dirijau o parte a apei către sat, vile, barăci şi către conacul impozant.

După ce era folosită pe proprietate, apa curgea spre capătul dinspre fermă al pistei, pentru ca apoi să se rostogolească de pe faleză în ocean.

La începutul după-amiezei, arşiţa se instalase peste pământ ca o pătură apăsătoare şi sufocantă. Muncitorii lucraseră pe proprietate de la şapte până la douăsprezece. După aceea li se îngăduise să-şi caute adăpost la umbră şi să mănânce ceea ce-şi aduseseră în nişte traiste din bumbac. Până la patru au fost lăsaţi să-şi facă siesta, după care, până la şapte au trecut din nou la muncă.

Dexter stătea întins şi gâfâia, invidiind salamandra care, imună la căldură, se lăfăia pe o piatră la mai puţin de un metru de el. Se simţea tentat să bea apă ca să-şi mai potolească setea, dar ştia că ea trebuia raţionalizată pentru a preveni deshidratarea, nu băută doar de plăcere.

La ora patru, dangătul deja familiar lui Dexter i-a anunţat pe lucrători că trebuie să se întoarcă pe câmp sau la grajduri. Dexter s-a târât până la marginea povârnişului şi a urmărit siluetele minuscule, îmbrăcate în cămăşi şi pantaloni din bumbac prost, cu chipurile smochinite şi arse de soare, ascunse sub borurile pălăriilor mari, luându-şi sapele şi săpăligile şi apucându-se din nou de plivit terenurile fermei-model.

O camionetă destul de obosită a apărut din stânga lui Dexter, a rulat spre spaţiul dintre macarale şi, după ce a dat cu spatele până la marginea falezei, a oprit. Un peon purtând o salopetă pătată de sânge a tras cu greu un tobogan din oţel pe care l-a fixat de oblonul din spate al vehiculului şi, cu o furcă, a început să pună ceva pe suprafaţa lustruită. Se vedea cum conţinutul furcii aluneca pe tobogan şi cădea în mare. Dexter a reglat focalizarea

binoclului. Următoarea mişcare a peonului l-a lămurit pe deplin. A văzut pielea neagră a unui bou cu tot cu cap.

Când revenise la New York şi analizase fotografiile, se mirase că, în ciuda stâncilor, nu se făcuse nicio încercare de a se crea o cale de acces către marea de un albastru cuceritor. Nu văzuse trepte, platformă pentru sărituri în apă, ambarcaţii amarate, nicio punte pentru plajă sau un chei. Acum, când vedea organe şi resturi de carcasă azvârlite în mare, înţelegea motivul. Apele din jurul peninsulei erau înţesate de rechini-ciocan, tigru şi rechini albi. În afară de peşti, nicio creatură nu ar fi reuşit să supravieţuiască mai mult de câteva minute.

Cam în acelaşi timp, colonelul Moreno a fost sunat pe telefonul mobil de omul său din Surinam. Englezul Nash închiriase un automobil de la o companie măruntă, ceea ce explica întârzierea cu care o descoperise. Într-un târziu, reuşise. Era vorba de un Ford Compact. A dictat numărul de înmatriculare.

Şeful serviciului secret a dat ordin pentru a doua zi dimineaţa. Trebuiau scotocite toate parcările, garajele, aleile, toate drumurile pentru descoperirea Fordului Compact având respectivul număr de înmatriculare. Apoi a transmis încă un ordin. Trebuia înregistrat orice vehicul Ford, indiferent de numărul de înmatriculare. Căutarea urma să înceapă în zori.

La tropice, crepusculul şi întunericul se lasă cu o rapiditate uimitoare. Soarele coborâse în spatele lui Dexter cu doar o oră în urmă, aducându-i o binemeritată alinare. I-a urmărit apoi pe peonii de pe proprietate cum se întorc spre locuinţele lor, abia târându-şi picioarele. După ce au predat uneltele, au fost verificaţi individual la trecerea pe poarta dublă, apoi au format cinci coloane, fiecare compusă cam din două sute de oameni.

Au revenit în sat, alături de cei două sute care nu ieşiseră la muncă pe câmp. Apoi, în vile şi în barăci s-au aprins primele lumini. La capătul îndepărtat al peninsulei, conacul sârbului era luminat de reflectoare puternice.

Mecanicii de pe aerodrom au încetat activitatea şi au plecat pe biciclete cu motor spre vilele lor de la capătul pistei. După ce s-au închis şi încuiat porţile, au fost eliberaţi câinii doberman. Toată lumea îşi putea lua rămas-bun de la ziua de 6 septembrie, iar vânătorul de oameni se pregătea să coboare povârnişul.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI OPT
Vizitatorul

După o zi de veghe deasupra povârnişului, Răzbunătorul remarcase două aspecte care nu apăruseră în fotografii. În primul rând, acesta nu era chiar atât de abrupt până jos. Panta se dovedea perfect abordabilă, asta până la vreo treizeci de metri de porţiunea de câmpie, unde era perfect perpendiculară. Însă el îşi adusese corzi pentru trasee mult mai lungi.

Apoi, goliciunea versantului, lipsa oricărui tufiş sau plante era opera omului, nu a naturii. Cel care pregătise măsurile de protecţie adusese echipe care fuseseră coborâte cu coarda pe peretele muntelui, pentru a smulge toate plantele şi tufişurile ce prinseseră rădăcină în crăpăturile dintre stânci, astfel încât peretele să nu ofere nicio ascunzătoare.

Aşa se procedase în cazul în care crengile şi mlădiţele se dovediseră suficient de fragede şi subţiri pentru a putea fi smulse cu totul. Însă unii arbuşti avuseseră tulpinile prea rezistente pentru a putea fi îndepărtate cu mâna goală de un om suspendat la capătul unei frânghii. Acestea fuseseră tăiate cu ferăstrăul. Dar nu de la baza stâncii. Cioturile rămase formau sute de puncte de sprijin pentru picioare şi mâini, ceea ce era de folos unui alpinist care urca sau cobora.

În cursul zilei, un asemenea căţărător ar fi fost depistat imediat, dar nu şi pe întuneric.

În jurul orei zece Luna apăruse pe cer şi, încă în primul pătrar şi abia licărind, îl făcea greu de zărit pe căţărătorul lipit de faţa peretelui, dar îi oferea acestuia

suficientă lumină pentru a se descurca. Nu era nevoie decât să se mişte delicat, pentru a nu provoca desprinderea vreunei roci din perete. Deplasându-se de pe un ciot pe altul, Dexter a început să coboare atent către aerodrom.

Când panta a devenit prea abruptă chiar şi pentru căţărat, a apelat la colacii de frânghie de pe umăr pentru a aborda restul traseului.

A rămas trei ore pe aerodrom. Cu ani în urmă, unul dintre clienţii săi de la Tombs din New York îl învăţase distinsa artă de a deschide încuietori, iar setul de scule pe care îl avea asupra lui îl ajutase să devină un maestru în domeniu.

A ignorat lacătul pus pe uşa hangarului. Canaturile duble ar fi uruit dacă ar fi fost trase pe rolele lor. Alături de ele mai exista o uşă cu o simplă yală care nu i-a cerut mai mult de treizeci de secunde pentru a o deschide.

E nevoie de mecanici buni pentru a repara un elicopter, dar pentru a-l sabota în aşa fel încât nimeni să nu depisteze intervenţia ca să o poată remedia e nevoie de tehnicieni şi mai buni.

Cel angajat de sârb pentru întreţinerea elicopterului era priceput, însă Dexter îl depăşea. După ce s-a apropiat, a recunoscut aparatul EC 120 Eurocopter, versiunea cu un singur motor a fratelui său, EC 135. Având cabina rotundă din plexiglas rezistent, oferea o vizibilitate excelentă în toate direcţiile pentru pilot şi cel din dreapta sa, plus spaţiu suficient pentru alţi trei pasageri.

Dexter a ignorat mecanismul rotorului principal şi s-a concentrat asupra rotorului mic de la coadă. Dacă acesta nu funcţiona corespunzător, aparatul nu putea zbura. După ce a terminat, era convins că elicopterul nu se va ridica de la sol şi că va fi extrem de greu de reparat.

Uşa avionului Hawker 1000 era deschisă, astfel că a avut posibilitatea de a examina interiorul şi de a se asigura că nu se efectuaseră reamenajări interioare radicale.

După ce a încuiat hangarul, a pătruns în atelierul mecanicilor, a luat ce a dorit, dar fără a lăsa urme. În cele

din urmă, a alergat fără efort până la capătul opus al pistei, ajungând în apropierea vilelor şi a rămas acolo o oră. A doua zi de dimineaţă, unul dintre mecanici avea să se enerveze constatând că îi mutase cineva bicicleta din locul în care o rezemase de gardul din spate.

După ce a realizat tot ce-şi propusese, Dexter a revenit la frânghia lăsată să atârne şi s-a căţărat înapoi până la ciotul solid de care o legase. Apoi a escaladat deplasându-se de la o rădăcină la alta, până a ajuns în ascunzătoarea lui. Era atât de ud de transpiraţie, încât şi-ar fi putut stoarce hainele. S-a consolat la gândul că mirosul de sudoare era ceva ce trecea neobservat în acea parte a lumii. Pentru a recupera apa pierdută din corp şi-a permis luxul de a bea o jumătate de litru de apă, a verificat nivelul lichidului din canistră şi a adormit. Soneria discretă a ceasului l-a trezit la ora şase, cu puţin înainte ca dangătul produs de lovirea şinei de cale ferată cu drugul de fier să sune deşteptarea pentru peonii de jos.

La ora şapte, Paul Devereaux l-a trezit pe McBride, aflat în camera sa de la Camino Real.

— Ai noutăţi? a întrebat omul din Washington.

— Nimic, a spus McBride. E aproape sigur că a revenit dându-se drept Henry Nash, un englez care se ocupă cu modernizarea staţiunilor de odihnă. Automobilul cu care a venit a fost identificat: un Ford Compact din Surinam. Moreno a declanşat o vânătoare în toată ţara ca să găsească maşina. Trebuie să primesc veşti în cursul zilei.

Şeful din Washington, stând încă în halat în bucătăria sa Alexandria, Virginia, pregătindu-se să plece spre Langley, a făcut o pauză lungă:

— Nu e bine, a zis într-un târziu. Va trebui să-l previn pe amicul nostru. Şi nu-mi va fi uşor să vorbesc cu el. O să aştept până la zece. Dacă primeşti vestea că a fost sau urmează să fie prins, telefonează-mi imediat.

— Am înţeles, a răspuns McBride.

N-a primit o asemenea veste. La ora zece, Devereaux

i-a telefonat sârbului. Au trecut zece minute până când acesta a ajuns de la piscină până la camera unde se găsea staţia radio, o cămăruţă din subsolul conacului care, în ciuda dimensiunilor, era dotată cu echipament ultramodern de comunicaţii ce nu puteau fi interceptate.

La ora zece şi jumătate, Răzbunătorul a remarcat pe proprietate ceva mai multă agitaţie decât de obicei. Dinspre conac au plecat în trombă câteva automobile de teren, lăsând în urmă dâre înalte de praf. Apoi, elicopterul EC 120 a fost scos din hangar, iar palele rotorului principal au fost ridicate şi blocate în poziţie de zbor.

„S-ar părea că a dat cineva alarma", s-a gândit el.

Dinspre locuinţele lor de la capătul pistei au sosit, călare pe scutere, membrii echipajului. Câteva clipe mai târziu, aceştia se instalaseră pe scaunele de comandă, iar palele mari au început să se rotească încet. Motorul a căpătat viaţă, apoi palele au pornit să se rotească rapid, ajungând la viteza de încălzire.

Rotorul din coadă, esenţial pentru a împiedica aparatul să se învârtă în jurul propriei axe, se mişca domol. Apoi, unul dintre rulmenţi a părut că începe să cedeze. S-a auzit un scrâşnet de metal chinuit, iar butucul s-a stricat de tot. Unul dintre mecanici a început să dea disperat din braţe către piloţi, apoi a dus palma la gât şi a făcut un semn elocvent.

Pilotul şi ajutorul său văzuseră şi pe instrumentele de bord că aveau o avarie gravă la coada aparatului. Rotorul principal s-a mai rotit puţin, apoi s-a oprit, iar echipajul a coborât. În spatele aparatului s-a format un grup, mecanici şi piloţi, privind lung la rotorul distrus.

În satul populat de peonii nepăsători au pătruns paznici în uniforme care au pornit să percheziţioneze fiecare baracă, depozit, chiar şi biserica. Alţii, pe motociclete, au plecat spre diferite puncte ale proprietăţii, pentru a le spune şefilor de grupuri să fie cu ochii în patru şi să anunţe dacă semnalează vreun intrus. Aceştia nu aveau însă nimic de raportat. Iar dacă apăruse vreun intrus, acest lucru se petrecuse cu opt ore înainte şi nu

existau urme.

Dexter a apreciat din ochi că existau în jur de o sută de paznici în uniformă. Mai erau doisprezece pe aerodrom, plus cei o mie două sute de lucrători. Ţinând seama şi de personalul auxiliar, plus servitorii care se aflau în conac şi de cei peste douăzeci de tehnicieni de la uzina electrică şi de la diferitele ateliere de reparaţii, Dexter avea idee despre numărul celor cu care se confrunta. Şi încă nu văzuse conacul în sine şi nici sistemele de apărare, cu siguranţă, foarte complexe.

Cu puţin înainte de ora prânzului, Paul Devereaux l-a sunat pe subordonatul său aflat în centrul furtunii.

— Kevin, trebuie să pleci în vizită la amicul nostru. Am vorbit cu el şi e foarte iritat. Nu-ţi pot spune cât de important e ca nenorocitul ăsta să-şi joace rolul în Proiectul Peregrine. Nu trebuie să dea înapoi tocmai acum. Într-o bună zi o să-ţi demonstrez cât de important e omul ăsta. Deocamdată, stai pe lângă el până este capturat intrusul. Am înţeles că elicopterul sârbului nu funcţionează. Cere-i colonelului o maşină de teren ca să te ducă până acolo, iar când ajungi, dă-mi un telefon!

La amiază, Dexter a urmărit cum o mică navă de coastă se apropie de faleză. După ce a oprit într-o zonă în care nu existau stânci submarine, oamenii de pe vas au mai scos nişte lăzi din cală, punându-le alături de cele deja aflate pe punte, iar macaralele de sus le-au ridicat şi le-au depus pe platforma betonată, unde aşteptau câteva camionete fără benă. Se vedea că acele lăzi conţineau lucruri de lux care nu puteau fi produse pe proprietate.

La urmă s-a ridicat un rezervor de patru mii de litri din aluminiu, de dimensiunile unei cisterne. Apoi, pe puntea navei a fost coborât un rezervor similar, dar gol, după care vasul a plecat, lăsând în urmă o dâră subţire de fum.

Imediat după ora unu, dedesubt, undeva în dreapta lui Dexter, a apărut un vehicul de teren care, după ce a fost verificat la intrarea în defileu, a pornit hurducându-se şi scoţând fum, pe drumul de coborâre către sat. Avea

însemnele poliţiei din San Martin şi în vehicul se mai afla o persoană în afara şoferului.

După ce a traversat satul, automobilul Land Rover a ajuns la porţile din plasă de sârmă şi a oprit. Şoferul-poliţist a coborât şi a prezentat actele paznicilor de la poartă. Aceştia au telefonat cuiva, probabil la conac, ca să obţină aprobare pentru accesul vehiculului.

Profitând de acea pauză, celălalt pasager a coborât şi a privit curios în jur. S-a răsucit pentru a se uita spre şirul de munţi de pe care abia coborâse. De pe creastă, Dexter a reglat binoclul şi l-a îndreptat spre chipul bărbatului.

La fel ca şi bărbatul nevăzut care îl privea de sus, Kevin McBride a rămas impresionat. Fusese alături de Paul Devereaux în cadrul Proiectului Peregrine vreme de doi ani, chiar de la prima contactare care dusese la recrutarea sârbului. Îi văzuse dosarul, ştia, sau aşa credea, tot ce era de ştiut despre el, însă nu-l întâlnise niciodată. Devereaux îşi rezervase doar pentru sine această îndoielnică plăcere.

Apoi automobilul de teren al poliţiei, vopsit în albastru, a rulat către zidul înalt de apărare al proprietăţii, care părea să-l strivească pe privitor şi s-a apropiat de poartă.

Uşa decupată în poartă s-a deschis şi pe ea a ieşit un bărbat mătăhălos îmbrăcat cu pantaloni şi cămaşă sport de culoare albastră din bumbac. Cămaşa flutura peste cureaua pantalonilor, iar asta dintr-un motiv evident. Ascundea un pistol Glock de 9 mm. McBride l-a recunoscut pe individ, deoarece îi văzuse fotografia din dosar: Kulaci, singurul dintre gangsterii pe care sârbul îl adusese cu sine de la Belgrad, de altfel garda de corp permanentă pe care o avea.

Individul s-a apropiat de portiera lui McBride şi i-a făcut semn să coboare. După doi ani petrecuţi departe de ţara natală, tot sârba era limba pe care o folosea.

— *Muchas Gracias. Adios,* i-a spus McBride şoferului care îl adusese.

Poliţistul l-a salutat din cap, abia aşteptând să ajungă înapoi în capitală.

Dincolo de porţile masive din lemn, făcute din bârne de dimensiunile unor traverse de cale ferată, se afla o masă. McBride a fost percheziţionat cu pricepere, să nu ascundă asupra lui alte arme, apoi valiza i-a fost verificată la masă. De pe o terasă a coborât un majordom îmbrăcat în alb imaculat şi a rămas răbdător în aşteptare până la încheierea tuturor verificărilor de securitate.

Kulaci a mormăit, semn că totul era în regulă. Pornind după majordomul care ducea valiza, cei trei au urcat scările. McBride avea, în sfârşit, ocazia să vadă conacul mai de aproape.

Avea trei etaje şi era înconjurat de peluze bine îngrijite. În depărtare se vedeau doi peoni care îşi vedeau serios de grădinărit. Casa nu se deosebea prin nimic de unele dintre reşedinţele luxoase situate în staţiunile italiene sau franceze de pe coasta Mediteranei sau de pe coasta croată, fiecare încăpere de la etaj având balcon, dar şi storuri din oţel ca protecţie împotriva arşiţei.

Terasa pe care se aflau, deşi era cu câţiva zeci de centimetri deasupra pragului porţii pe care intraseră, rămânea sub nivelul zidului de protecţie. Privind peste zid, se putea vedea şirul de munţi prin care trecuse McBride la sosire, însă niciun ţintaş aflat pe terenul de dincolo de zid nu ar fi putut lovi pe cineva aflat pe terasă.

Piscina cu apă de un albastru cristalin se afla tot pe acea terasă, iar alături de ea se vedea o masă din marmură albă de Carrara cu picioare din piatră, pregătită pentru servirea prânzului. Pe ea sclipeau tacâmuri din argint şi pahare de cristal.

Într-o latură a curţii interioare se găseau două scaune uşoare, plasate în jurul unei mese alături de care tronau un vas cu gheaţă şi o sticlă de Dom Perignon. Majordomul i-a făcut semn lui McBride să se aşeze. Garda de corp a rămas în picioare, pregătită să intervină. Din răcoarea conacului a apărut un bărbat îmbrăcat cu pantaloni albi şi cămaşă crem din mătase.

McBride abia dacă l-a recunoscut pe bărbatul care fusese cândva Zoran Zilici, spaima cartierului Zemun din

Belgrad, membru al multor reţele ale lumii interlope din Germania şi Suedia, criminal în războiul din Bosnia, traficant de femei, droguri şi arme la Belgrad, hoţ al trezoreriei Iugoslaviei şi, în sfârşit, fugar din faţa justiţiei.

Noul lui chip nu mai semăna cu acela din dosarul deţinut de CIA. Specialiştii elveţieni în chirurgie estetică făcuseră treabă bună în acea primăvară. Paloarea tipică dispăruse, lăsând loc bronzului tropical şi doar liniile uşor albicioase ale cicatricelor refuzaseră să capete culoare.

Lui McBride i se spusese odată că urechile, la fel ca amprentele digitale, erau distinctive pentru fiecare persoană şi, în absenţa intervenţiei chirurgicale, îşi păstrează aspectul. Prin urmare, urechile şi amprentele lui Zilici rămăseseră aceleaşi, s-a gândit McBride, căruia nu i-au scăpat nici ochii căprui decoloraţi, ca de animal sălbatic, ai sârbului.

Zilici s-a aşezat la masa din marmură şi i-a făcut semn lui McBride să se aşeze pe celălalt scaun liber. Apoi a urmat un scurt schimb de cuvinte în sârbă între Zilici şi garda sa de corp. Bruta mătăhăloasă a plecat cu mers legănat, să mănânce în altă parte.

O tânără şi frumoasă localnică purtând uniformă albastră, semn că era cameristă, a turnat şampanie în două pahare cu picior. Zilici a propus un toast; a examinat lichidul de culoarea ambrei, apoi l-a dat pe gât dintr-o sorbitură.

— Individul ăsta, a rostit el într-o engleză bună, dacă nu aproape fără cusur, cine e?

— Nu ştim exact. Lucrează pe cont propriu. Foarte secretos. Cunoscut doar după numele de cod.

— Şi care e ăsta?

— Răzbunătorul.

Sârbul a rămas puţin pe gânduri, apoi a ridicat din umeri. Au apărut alte două fete care au început să servească masa. Pateuri umplute cu ouă de prepeliţă şi sparanghel cu unt topit.

— Toate obţinute pe proprietate? a întrebat McBride.

Zilici a dat din cap.

— Pâine, legume, ouă, lapte, ulei de măsline, struguri… Am văzut totul cât am mers cu maşina.

Un alt gest din cap.

— De ce mă urmăreşte? a întrebat sârbul.

McBride a rămas pe gânduri. Dacă îi spunea adevăratul motiv, se putea ca sârbul să considere că nu mai avea rost să coopereze cu SUA sau cu o instituţie a acestora, considerând că oricum nu va fi iertat. Sarcina pe care o primise de la Devereaux era de a-l păstra pe acel respingător personaj în echipa Peregrine.

— Nu ştim, a răspuns el într-un târziu. A primit un contract. Probabil, vreun vechi duşman de-al tău din Iugoslavia.

Zilici a stat puţin pe gânduri şi a clătinat din cap:

— De ce aţi amânat atât de mult, domnule McBride?

— N-am ştiut nimic despre acest om decât după ce te-ai plâns că un avion a survolat proprietatea şi cineva a făcut fotografii. Ai luat numărul de înmatriculare al aparatului. Bun! Apoi m-ai trimis în Guyana să intervin. Domnul Devereaux a crezut că-l vom găsi, identifica şi reţine pe acest individ. Ne-a scăpat printre degete.

Homarul cu maioneză provenea tot din resursele locale. La desert s-au servit struguri negri şi aromaţi şi piersici, împreună cu cafea neagră şi tare. Majordomul le-a oferit câte un trabuc şi a aşteptat până ce acestea s-au aprins bine, după care s-a îndepărtat de masă. Sârbul a rămas dus pe gânduri.

Cele trei chelneriţe atrăgătoare stăteau aliniate lângă zidul conacului. Fără să se ridice, Zilici s-a întors, a arătat cu degetul către una dintre ele şi a pocnit din degete. Fata a pălit, dar s-a răsucit pe călcâie şi a intrat în casă, pentru a se pregăti, probabil, pentru sosirea stăpânului.

— La ora asta îmi fac siesta. Aşa e obiceiul local şi nu-i deloc rău. Înainte de a pleca, dă-mi voie să-ţi spun ceva. Am proiectat fortăreaţa de aici împreună cu maiorul van Rensberg, pe care îl vei întâlni în curând. După mine, e locul cel mai sigur de pe pământ. Nu cred că mercenarul

ăsta va putea să pătrundă până aici. Dacă va reuşi, viu nu va mai reuşi să iasă. Sistemele de securitate au fost testate; nu are cum să treacă de ele ca să se apropie de mine. Cât mă odihnesc eu, Van Rensberg îţi va arăta proprietatea. După aceea, îi poţi comunica domnului Devereaux că nu mai are motive de teamă. Pe curând!

S-a ridicat şi a părăsit masa. McBride a rămas aşezat. Uşa plasată în poarta principală s-a deschis şi un bărbat a urcat treptele către terasă. McBride îl cunoştea din dosare, dar s-a prefăcut că îl vede pentru prima oară.

Adriaan van Rensberg era un alt individ cu un trecut încărcat, în perioada cât Partidul Naţional a domnit şi a aplicat politica de apartheid în Africa de Sud, lucrase cu mult sârg în cadrul *Biroului Securităţii de Stat*, supranumit şi BOSS şi fusese promovat mereu datorită dăruirii cu care aplica formele extreme de violenţă fizică folosite de instituţie.

După venirea la putere a lui Nelson Mandela, intrase în AWB, partidul de extremă dreapta condus de Eugene Terre-Blanche, iar când acesta se prăbuşise, a considerat mai înţelept să fugă din ţara sa. După ce îşi oferise serviciile unor facţiuni fasciste din Europa, ca însoţitor şi expert de securitate, reţinuse atenţia lui Zoran Zilici şi i se încredinţase sarcina de a concepe, proiecta, construi şi conduce proprietatea-fortăreaţă de la El Punto.

Spre deosebire de colonelul Moreno, masivitatea sud-africanului era dată mai curând de muşchi decât de grăsime. Doar pântecele, care i se revărsa peste cureaua lată din piele, trăda înclinaţia lui către bere, pe care o consuma în cantităţi apreciabile.

McBride a observat că maiorul îşi intrase în rol atât de serios, încât îşi crease până şi un fel de uniformă: ghete de luptă, pantaloni şi bluză din material de camuflaj, şapcă tivită cu blană de leopard şi o insignă impresionantă.

— Domnul McBride? Domnul american?

— Eu sunt, amice!

— Maior van Rensberg, şeful securităţii. Am primit ordin să vă însoţesc într-un tur al proprietăţii. Vă convine

să facem asta mâine dimineaţă? La opt şi jumătate?

Un poliţist a descoperit automobilul Ford într-o parcare din staţiunea La Bahia. Plăcuţele de înmatriculare erau locale, dar falsificate şi realizate într-un service rămas neidentificat. Cartea tehnică a maşinii găsită în torpedo era în olandeză. Limba ce se vorbea în Surinam.

Ceva mai târziu, cineva şi-a adus aminte că văzuse un drumeţ cu un rucsac mare de tip Bergen, ieşind din staţiune pe jos. Se îndreptase spre est. Colonelul Moreno şi-a rechemat toate forţele poliţieneşti şi armate. A doua zi de dimineaţă, a spus el, urmau să urce în munţi şi să-i răscolească dinspre uscat, adică de la poale până pe creste.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI NOUA
Turul

Era pentru a doua oară că Dexter vedea un apus de soare şi căderea întunericului din ascunzătoarea sa, situată pe creasta muntelui, dar avea să fie pentru ultima dată.

Încă nemişcat, a urmărit cum se sting şi luminile la ferestrele caselor de pe peninsulă, apoi s-a pregătit să se retragă. Cei de jos se sculau devreme, de aceea se şi culcau imediat după căderea întunericului. Iar el trebuia, din nou, să doarmă foarte puţin.

S-a ospătat cu ultimele raţii pregătite personal, înghiţind vitamine şi minerale, fibre şi zahăr cât pentru două zile. Putea bea şi restul de apă, ceea ce urma să-i ofere organismului rezerve suficiente pentru următoarele douăzeci şi patru de ore. Trebuia să abandoneze rucsacul, plasa contra ţânţarilor şi pelerina de ploaie. Adusese cu sine sau furase în noaptea precedentă tot ce îi făcea trebuinţă. Ce-i mai rămăsese încăpea într-un rucsac mic. Doar colacul de frânghie avea să fie voluminos şi trebuia mascat pentru a nu fi descoperit.

Când a terminat de ascuns cât mai bine toate

obiectele de camping pe care le mai avea, a constatat că trecuse de miezul nopţii. Apoi şi-a părăsit ascunzătoarea.

Folosind o ramură drept mătură, ca să şteargă urmele lăsate de bocanci, s-a deplasat încet spre dreapta, până a ajuns în dreptul satului peonilor, îndepărtându-se puţin de aerodrom. A mers aproape un kilometru, pe care l-a parcurs într-o oră. Socotise corect. Curând, a răsărit şi luna. A simţit cum sudoarea îi îmbibă hainele.

A coborât panta încet şi atent, folosind orice punct de sprijin, trecând de la o rădăcină la alta, de la un ciot la altul, până când nu a mai putut şi a folosit frânghia. De această dată a trebuit să o pună în două şi să treacă partea liberă peste o rădăcină mai puţin noduroasă, pentru a nu se încurca atunci când avea să o tragă de jos.

După aceea a coborât pe coardă, evitând să facă salturi prea largi, care ar fi dislocat pietre din perete, mulţumindu-se să păşească înapoi, pas cu pas, până când a ajuns la o despicătură a falezei situată în spatele bisericii. Spera ca preotul să doarmă dus; se afla la doar câţiva metri de casa acestuia.

A tras uşor de un fir al frânghiei îndoite în două. Celălalt capăt a alunecat uşor pe după rădăcina situată la înălţime şi toată frânghia a căzut în jurul lui. A făcut-o colac şi l-a aşezat pe acesta pe un umăr, apoi a ieşit din umbra lăsată de biserică.

Latrinele erau comune şi doar pentru bărbaţi. În lagărul de muncă nu existau femei. Îi urmărise de sus pe bărbaţi făcându-şi necesităţile. Fundaţia latrinei consta dintr-un şanţ lung, acoperit cu scânduri ce aveau rolul de a împiedica dispersarea mirosului neplăcut, măcar în parte. În dulapii de lemn se găseau găuri circulare acoperite cu capace de aceeaşi formă. Când foloseau latrinele, peonii nu aveau nicio jenă. Ţinându-şi răsuflarea, Dexter a ridicat unul dintre capace şi a dat drumul colacului de frânghie. Cu puţin noroc, aceasta avea să dispară cu totul, chiar dacă ar fi fost căutată, ceea ce era cu totul improbabil.

Căsuţele în care locuiau şi dormeau peonii erau mici şi de formă rectangulară, ceva mai mari decât o celulă de

închisoare, însă cel puţin fiecare truditor avea una. Erau dispuse în rânduri de câte cincizeci şi în acest fel alcătuiau o stradă. Fiecare grup de câte o sută pornea de la un dram principal, iar aceea constituia zona centrală.

Drumul principal ducea către piaţă, flancată de spălătoriile, bucătăriile şi mesele comune, acestea din urmă protejate de un acoperiş. Ocolind zona luminată de lună în piaţa centrală şi mergând lipit de clădiri, Dexter a revenit la biserică. Încuietoarea de la uşă nu l-a făcut să piardă mai mult de câteva clipe.

Interiorul nu oferea prea multe de văzut, semănând cu al mai tuturor bisericilor, dar cei care conduceau lagărul de muncă forţată dovediseră multă precauţie asigurând iluzia unei oaze de libertate în acea ţară profund catolică. Dexter s-a întrebat într-o doară cum împăca preotul meseria cu propria credinţă.

A descoperit ceea ce căuta tocmai în capătul bisericii, în spatele altarului şi lateral, în sacristie. Lăsând uşa principală descuiată, a revenit la şirurile de căsuţe în care lucrătorii sforăiau, profitând de cele câteva ore de odihnă ce li se îngăduiau.

Când privise de sus, memorase poziţia căsuţei unde avea treabă. Îl urmărise pe peon ieşind dimineaţa, pentru micul dejun. A cincizecia casă pe partea stângă, a treia stradă de la piaţa centrală.

Uşa nu era încuiată, avea doar un simplu ivăr din lemn. Dexter s-a strecurat înăuntru şi, după ce stătuse în lumina palidă a lunii, a rămas nemişcat pentru a-şi obişnui ochii cu întunericul aproape deplin.

Silueta ghemuită de pe patul de lemn a continuat să sforăie. Trei minute mai apoi, Dexter l-a văzut mai bine pe omul făcut covrig sub pătura aspră. S-a aplecat şi a luat ceva din rucsac, apoi s-a apropiat de pat. Din cârpa îmbibată pe care o ţinea în mână, a simţit cum îi pătrunde în nări mirosul dulceag de cloroform.

Peonul a gemut scurt, vreme de câteva clipe a încercat să se rostogolească de pe o parte pe alta, apoi a căzut într-un somn adânc. Dexter a mai ţinut puţin cârpa

peste gura şi nasul omului, pentru a se asigura că acesta nu se va clinti vreme de câteva ore bune. După ce a terminat, cu un gest propriu pompierilor, l-a ridicat pe bărbatul adormit pe umăr şi s-a strecurat ca o umbră înapoi spre biserică.

Ajuns în pragul clădirii construite din piatră de coral, s-a oprit şi a tras cu urechea pentru a constata dacă tulburase somnul cuiva, însă liniştea domnea peste sat. A ajuns din nou în sacristie şi a folosit bandă adezivă pentru a imobiliza picioarele şi mâinile peonului, apoi i-a acoperit şi gura, lăsând nasul liber pentru ca omul să nu se sufoce.

În timp ce încuia uşa mare a bisericii, Dexter a aruncat o privire către bileţelul de la avizierul aflat alături şi a zâmbit satisfăcut. Cel care îl scrisese îi asigura pe cei care treceau pragul bisericii că vor avea mult noroc.

Revenit în căsuţa peonului, a riscat aprinzând lanterna pentru a cerceta bunurile lumeşti ale acestuia. Nu erau multe. O icoană cu Fecioara Maria pe un perete, iar într-o ramă, fotografia ştearsă a unei tinere care zâmbea. Logodnică, soră, fiică? Văzut prin binoclu, bărbatul părea să aibă vârsta lui Dexter, deşi putea fi mai tânăr. Cei prinşi în plasa sistemului penal al colonelului Moreno şi trimişi la El Punto aveau să îmbătrânească repede. Omul avea însă aceeaşi statură, motiv pentru care Dexter îl alesese.

În rest, niciun obiect decorativ; doar un cuier pe care stăteau agăţate două seturi de haine de lucru, ambele la fel – pantaloni confecţionaţi din pânză aspră de bumbac şi o cămaşă din acelaşi material. Pe podea, o pereche de espadrile cu tălpile din sfoară împletită, pătate şi purtate, dar rezistente. În afară de acestea, un sombrero împletit din pai completa ţinuta de muncă. Dexter a mai găsit o traistă, ale cărei băieri se strângeau cu o sfoară, folosită pentru hrana rece slujind ca prânz pe plantaţie. Dexter a stins lanterna şi şi-a verificat ceasul. Era patru şi cinci minute.

S-a dezbrăcat aproape la piele, a ales lucrurile pe care voia să le ia cu sine, le-a înfăşurat în tricoul transpirat şi le-a îngrămădit în traista pentru mâncare. Trebuia să se

debaraseze de rest. A îngrămădit tot ce mai rămăsese în rucsac şi, mergând din nou până la latrine, a scăpat de el. Apoi a aşteptat dangătul care vestea deşteptarea.

Acesta s-a auzit la şase şi jumătate, când era încă întuneric, dar cerul avea deja o dungă trandafirie care vestea răsăritul soarelui. Cel care bătuse cu bara de fier în şina de cale ferată era paznicul de serviciu, aflat în afara satului, dincolo de porţile duble din plasă de sârmă ale fermei. În jurul lui Dexter, populaţia satului a început să se agite.

A evitat să dea fuga la latrină şi la spălător, sperând în acelaşi timp că nimeni nu-l va băga în seamă. După douăzeci de minute s-a uitat printr-o crăpătură dintre scândurile uşii şi a observat că aleea era pustie. Cu bărbia în piept şi sombreroul tras peste ochi, s-a îndreptat cu paşi iuţi şi grăbiţi spre latrine, o siluetă purtând sandale şi costum de lucra, ca un peon între atâţia alţii.

S-a ghemuit deasupra unei găuri din podea şi a rămas acolo cât timp ceilalţi au mâncat dejunul. S-a alăturat şirului de care aparţinea când a auzit cel de-al treilea dangăt ce-i chema pe peoni către poarta de acces.

Cei cinci supraveghetori le-au verificat tăbliţele de identificare de la gât, fişa fiecăruia, apoi au trecut numărul în fişa de evidenţă a celor primiţi la lucru în acea dimineaţă, după care le-au făcut semn să treacă de poartă şi să se prezinte la şeful de grup pentru a fi conduşi să-şi ia uneltele de muncă şi să treacă la parcelele alocate.

Dexter a ajuns la masa rezervată şirului său, a întins tăbliţa de identificare, ţinând-o între arătător şi degetul mare, la fel ca şi ceilalţi, s-a aplecat în faţă şi a tuşit. Supraveghetorul şi-a tras capul înapoi şi şi-a ferit faţa, a notat numărul şi i-a făcut semn să se îndepărteze. Nu avea niciun chef să-i rămână în nări miros de mâncare proastă cu *chilii.* Noul membru al echipei s-a îndepărtat calm şi apoi şi-a luat săpăliga; în ziua respectivă peonii trebuiau să plivească în plantaţia de avocado.

La ora şapte şi jumătate, Kevin McBride a luat dejunul singur pe terasă. Grepfrutul, ouăle, pâinea prăjită

şi gemul de prune ar fi făcut cinste şi unui hotel de cinci stele. La ora opt şi un sfert a apărut şi sârbul:

— Cred că ar fi înţelept să-ţi pregăteşti bagajele, a spus el. După ce îţi va arăta măsurile de securitate de pe proprietate, cred că vei fi de acord că mercenarul acela are şanse de unu la sută de a pătrunde până aici, chiar mai mici de a se apropia de mine şi niciuna de a mai ieşi viu. Nu are rost să mai rămâi. Îl poţi informa pe domnul Devereaux că, în ceea ce mă priveşte, la sfârşitul lunii o să onorez înţelegerea.

La ora opt, McBride şi-a depus valiza pe bancheta din spate a automobilului de teren decapotabil cu care venise sud-africanul şi a urcat alături de acesta.

— Bun, ce vrei să vezi mai întâi? l-a întrebat şeful securităţii.

— Mi s-a spus că, practic, e imposibil ca vreun musafir nepoftit să pătrundă aici. Îmi poţi spune de ce?

— Ascultă, domnule McBride, când am proiectat totul, am avut în vedere două elemente. În primul rând, proprietatea reprezintă un paradis care îşi poate asigura subzistenţa aproape complet. Aici există de toate. În al doilea rând, e o fortăreaţă, un sanctuar, un refugiu, apărat de aproape orice invazie sau ameninţare exterioară. Iar dacă ne referim la o operaţiune militară în toată regulă, cu paramilitari, blindate şi altele, cu siguranţă că proprietatea poate fi cucerită. Însă de un mercenar, care acţionează de unul singur, niciodată.

— Dar dacă vine dinspre ocean?

— Să-ţi arăt ceva.

Van Rensberg a ridicat piciorul de pe ambreiaj şi vehiculul a pornit, lăsând în urmă o dâră înaltă de praf. Sud-africanul a oprit lângă marginea falezei:

— De aici se poate vedea, a spus el, pe când coborau. Întreaga proprietate este înconjurată de ocean, iar de la faleză până la apă sunt între şase şi cincisprezece metri. Radarul mascat ca antenă TV este îndreptat spre mare şi ne semnalează orice obiect ce se apropie dinspre apă.

— Iar pentru interceptare?

— Două şalupe rapide de patrulare, din care una este permanent la apă. În jurul peninsulei există o zonă de interdicţie de un kilometru şi jumătate. Se permite doar accesul navelor care asigură aprovizionarea.

— Pe sub apă nu se poate pătrunde? Mă refer la forţe amfibie speciale.

Van Rensberg a pufnit dispreţuitor:

— O forţă specială alcătuită dintr-un singur om? Să-ţi arăt ce se poate întâmplă.

A scos aparatul de emisie-recepţie, a făcut un apel către centrala radio din subsolul conacului, de unde mesajul a fost transmis către abator. Locul de întâlnire a fost stabilit în partea cealaltă a proprietăţii, în apropiere de macarale. McBride a văzut cum pe tobogan au fost azvârlite organe de animale, în oceanul aflat la aproape zece metri sub ei.

Vreme de câteva secunde nu a remarcat nimic. Apoi o aripioară triunghiulară a tăiat suprafaţa apei. După un minut, apa se învolburase de rechinii care se băteau pentru mâncare. Van Rensberg a pufnit în râs:

— Aici se mănâncă bine. Mai ales friptură. Patronul nu mănâncă friptură, însă gărzile, da. Iar mulţi, ca şi mine de altfel, suntem din Africa de Sud şi ne place *braai*[32].

— Da?

— Când se sacrifică vreun animal, fie el miel, capră, porc ori viţel, aproape o dată pe săptămână, toate organele sunt azvârlite în ocean. La fel şi sângele. Apa e înţesată de rechini. Rechini cu aripioara neagră, albă, rechini-tigru, uriaşul rechin-ciocan şi alţii. Luna trecută, unul dintre oamenii mei a căzut peste bord. Şalupa s-a întors imediat ca să-l pescuiască. Au ajuns la locul accidentului în treizeci de secunde. Dar era deja prea târziu.

— N-a mai ieşit din apă?

— Ba da. Dar fără picioare. Omul a murit după două zile.

— Şi l-aţi înhumat?

---

32 Fel de mâncare specific din Africa de Sud - carne şi legume prăjite la flacără sau fierte (n.tr.).

— Acolo.
— Aşadar, tot rechinii au avut parte de el.
— Aici nu ai voie să faci greşeli. Mai ales când şef este Adriaan van Rensberg.
— Dar munţii nu se pot traversa, pe unde am venit noi ieri?
Drept răspuns, van Rensberg i-a întins binoclul lui McBride:
— Priveşte în jur. Munţii nu se pot escalada. Peretele lor e vertical până la nivelul mării. Iar cel care ar coborî povârnişul în cursul zilei ar fi depistat în câteva clipe.
— Dar noaptea?
— Să zicem că ajunge jos. S-ar afla dincolo de sârmele tăioase, la mai bine de trei kilometri de conac şi dincolo de zid. Nu e nici peon, nici paznic; va fi detectat imediat şi… s-a zis cu el.
— Dar de-a lungul râului pe care l-am văzut? N-ar putea să coboare pe albia lui?
— La toate te gândeşti, domnule McBride. Hai să-ţi arăt râul!
S-au deplasat spre aeroport şi au pătruns după ce van Rensberg a deschis poarta din plasă de sârmă folosind telecomanda, apoi au rulat spre locul în care râul ieşea dintre dealuri şi curgea pe sub pistă. Au coborât din vehicul. Între pistă şi gard exista la vedere o porţiune de albie. Apa curgea domol peste ierburile şi plantele din albie.
— Vezi ceva?
— Nu, a răspuns McBride.
— Sunt la răcoare, în umbra de sub pistă.
Acesta părea să fie momentul de glorie al sud-africanului. În maşină ţinea o bucată de carne de vită. După ce a aruncat-o în râu, apa a început parcă să fiarbă. McBride a văzut peştii piranha ţâşnind din adăpostul lor, iar bucata de carne de mărimea unui pachet de ţigarete a fost sfârtecată instantaneu de dinţii lor.
— De ajuns? O să-ţi arăt cum gospodărim apa, fără să neglijăm măsurile de securitate. Vino!

Reveniţi pe terenul fermei, van Rensberg a mers de-a lungul râului, urmărind meandrele acestuia. În multe locuri, din albia principală porneau şanţuri care irigau diferite culturi sau umpleau iazuri pentru rezerve de apă, însă cursul principal fusese păstrat.

Râul şerpuia ba spre stânga, ba spre dreapta, dar, în cele din urmă, revenea la marginea falezei din apropierea pistei, dar dincolo de gardul de sârmă ghimpată. În acel loc, apa râului căpăta viteză şi se prăvălea în mare peste marginea falezei.

— În apropiere de marginea falezei sunt nişte ţepuşe îngropate, a spus van Rensberg. Cel care ar încerca să înoate în râu ar fi luat de curent şi dus cu viteză, fără să se poată opri, printre pereţii netezi din beton, drept spre mare. După ce ar trece prin dreptul ţepuşelor, neajutoratul înotător ar ajunge în ocean sângerând. Iar atunci se ocupă rechinii de el.

— Dar noaptea?

— A, n-ai văzut câinii? Avem o haită de doisprezece câini. Dobermani, răi, unul şi unul. Sunt dresaţi să nu se atingă de nimeni care poartă uniforma de paznic şi nici de alte zece-douăsprezece persoane din conducere, indiferent cum sunt îmbrăcate. E vorba de mirosul personal. Câinilor li se dă drumul la apusul soarelui. Peonii şi persoanele străine nu mai pătrund dincolo de sârma ghimpată, altfel câinii îi vor găsi în câteva minute. După aceea, nimeni nu mai are scăpare. La fel şi mercenarul acesta de care vorbeşti. Ce vrea să facă?

— N-am habar. Iar dacă ar avea minte, cred că a plecat deja.

Van Rensberg a râs din nou:

— Foarte inteligentă hotărâre. Ştii ceva, în ţara mea, undeva, în Fâşia Caprivi, am avut un lagăr pentru ticăloşii care tulburau liniştea în oraşe. Am răspuns personal de acel lagăr. Şi ţin să-ţi spun, domnu’ CIA, că nimeni n-a reuşit să fugă. Niciunul. Vreau să spun că nu am avut evadaţi. Niciodată.

— Impresionant, desigur.

— Şi vrei să ştii ce mijloace am folosit? Crezi că mine? Nu. Reflectoare, cumva? Nici vorbă! Doar două cercuri concentrice de gard din plasă care mergea până la adâncimea de aproape doi metri şi cu sârmă ghimpată deasupra, iar între garduri mişunau animale. Crocodili, unde era apă, lei în porţiunile de savană. Pentru ieşirea şi intrarea în lagăr, se folosea un tunel. Eu o iubesc pe Mama-Natură.

Van Rensberg s-a uitat la ceas:

— S-a făcut unsprezece. O să te duc până la postul de control din trecătoare. Poliţia din San Martin va trimite un automobil care te va duce înapoi la hotel.

În timp ce se întorceau de pe coastă către poarta de acces spre sat şi drumul ce trecea prin munţi, aparatul de emisie-recepţie al maiorului a scos câteva semnale de avertizare. Acesta a ascultat mesajul transmis de operatorul radio din încăperea situată în subsolul conacului. Ceea ce a auzit l-a binedispus. A închis şi a arătat cu degetul către crestele munţilor:

— În dimineaţa asta, oamenii colonelului Moreno au scotocit jungla dinspre şosea până pe creste. Au descoperit locul în care americanul şi-a instalat tabăra. Părăsită, însă. S-ar putea să ai dreptate. Cred că s-a lămurit şi a şters-o.

Ceva mai departe, McBride a văzut poarta dublă şi, dincolo de aceasta, căsuţele spoite în alb ale satului în care trăiau peonii:

— Spune-mi şi mie câte ceva despre muncitori.

— Ce anume?

— Câţi sunt? Şi cum ajung aici?

— Sunt aproximativ o mie două sute. Infractori, cu toţii, conform codului penal din San Martin. Ei, nu sări în sus, domnule McBride! Şi voi, americanii, aveţi ferme pe care lucrează deţinuţi. La fel şi aici. Una peste alta, o duc bine.

— Iar după ce-şi ispăşesc sentinţa se întorc la casele lor?

— Nu, a răspuns van Rensberg.

Prin urmare, era un drum fără întoarcere, graţie

colonelului Moreno şi maiorului van Rensberg. Condamnare pe viaţă. Pentru ce infracţiuni? Traversarea străzii prin locuri nepermise? Aruncarea de gunoaie pe jos? Asta însemna că Moreno trebuia să păstreze ritmul arestărilor. Asta, la cerere.

— Dar paznicii şi personalul de la conac?

— Aici e altceva. Toţi sunt angajaţi. Persoanele care lucrează în conac locuiesc aici. Toată lumea rămâne pe loc când patronul e pe proprietate. Doar paznicii în uniformă şi câteva persoane din conducerea proprietăţii, cum sunt eu, au dreptul să treacă dincolo de zid. Dar peonii, niciodată. Cei care curăţă piscina, grădinarii, chelneriţele, cameristele – toţi rămân dincoace de zid. Iar peonii care lucrează pământul au satul lor. Doar bărbaţi.

— Cum, nu au femei, copii?

— Nimic. Doar n-au venit aici să se înmulţească. Însă au o biserică. Preotul le citeşte un singur text – despre supunere absolută.

Uitase să spună că pentru nesupunere îşi păstra personal dreptul de a folosi biciul din piele de rinocer, ca pe vremea când se afla în Africa de Sud.

— Dar nu s-ar putea ca un intrus să pătrundă pe proprietate dându-se drept lucrător?

— Nu. Lucrătorii pentru a doua zi sunt aleşi în fiecare seară de către supraveghetori, iar acesta intră în sat. La răsăritul soarelui, imediat după masa de dimineaţă, cei aleşi se prezintă la poarta principală. Acolo sunt verificaţi unul câte unul. Câţi sunt necesari, atâţia trec. Niciunul în plus.

— Şi câţi trec?

— Aproape o mie în fiecare zi. Două sute, care au unele calificări tehnice, lucrează în ateliere, la moară, brutărie, abator, remiza de tractoare; opt sute, la munca brută şi la plivit. Iar aproximativ două sute rămân în sat. Cei bolnavi, gunoierii şi bucătarii.

— Sunt gata să te cred, a spus McBride. Individul n-are nicio şansă, corect?

— Doar ţi-am spus, domnu' CIA. S-a speriat şi a şters-

o.

Abia terminase de rostit acele vorbe, când a primit un nou apel radio. În timp ce asculta raportul operatorului, a început să se încrunte.

Apoi a pus aparatul la centură:

— Părintele Vicente, de la biserică. Era destul de speriat. Trebuie să trecem pe acolo înainte de a intra în trecătoare. O să întârziem câteva minute, nu mai mult.

În drum au trecut prin dreptul unui şir de peoni care, îndoiţi de spate sub soarele nemilos, pliveau. Câţiva dintre ei au ridicat scurt capetele şi au urmărit vehiculul în care se afla omul care avea drept de viaţă şi de moarte asupra lor. Cu trăsături ascuţite, neraşi, cu ochi căprui sau negri pe sub pălăriile din pai. Şi între ei, doi ochi albaştri.

CAPITOLUL TREIZECI
Cacealmaua

Părintele Vicente, un bărbat scund şi burtos, cu ochi porcini şi purtând o sutană albă nu tocmai curată, se agita de colo-colo pe treptele bisericii. Acesta era păstor peste sufletele nenorociţilor care trudeau la fermă.

Cunoştinţele de spaniolă ale lui Rensberg erau extrem de limitate, reducându-se, de obicei, la câteva porunci răstite; nici încercările preotului de a se exprima în engleză nu erau prea reuşite.

— Veniţi, reped, coronele, a spus el şi a ţâşnit în interiorul bisericii.

Van Rensberg şi McBride au coborât şi l-au urmat grăbiţi pe Vicente.

Preotul cu sutana jegoasă a luat-o pe intervalul dintre strane, a trecut de altar şi s-a oprit în sacristie. Aceasta era o cămăruţă, găzduind doar un dulap, încropit din scânduri negeluite şi fixat cu şuruburi de perete, în care îşi ţinea veşmintele. Cu un gest teatral, a deschis uşa şi a strigat:

— *Mira!*[33]

---

33 „Uitaţi-vă!” (n.tr.).

Au privit. Peonul zăcea în aceeaşi poziţie în care îl găsise părintele Vicente, care nu făcuse niciun gest pentru a-l elibera. Peonul avea încheieturile mâinilor prinse cu bandă adezivă în faţă; gleznele îi fuseseră imobilizate în acelaşi fel; iar o bucată de bandă îi acoperea gura. Din gâtlej răzbăteau sunete care aduceau a proteste. După ce l-a văzut pe van Rensberg, în ochi i-a apărut o expresie de spaimă.

Sud-africanul s-a aplecat şi a smuls fără menajamente banda adezivă de pe gura peonului:

— Ce mama dracului cauţi aici?

A urmat un torent de vorbe prin care sărmanul bărbat încerca să explice, în timp ce preotul a ridicat din umeri a mirare:

— Zice că nu ştie. Zice că s-a culcat noaptea trecută şi s-a trezit aici. Are dureri de cap şi nu aminteşte altceva nada.

Cu excepţia unui slip sărăcăcios, bărbatul era gol puşcă. Fiindcă nu avea de ce să-l apuce, pentru a-l ridica în picioare, van Rensberg l-a prins pe bietul peon de braţe.

— Spune-i că ar face bine să-şi aducă aminte, a strigat el la preot, care a tradus imediat.

— Domnule maior, a intervenit McBride cu calm, s-o luăm metodic. Cum îl cheamă?

Părintele Vicente a priceput sugestia:

— Îl cheamă Ramon.

— Şi mai cum?

Preotul a ridicat din umeri. Avea mai bine de o mie de credincioşi; trebuia să ţină minte numele tuturor?

— Unde e căsuţa lui? a întrebat americanul.

A urmat un nou schimb de cuvinte în spaniolă. McBride ştia să citească, destul de încet, în spaniolă, dar dialectul din San Martin nu semăna câtuşi de puţin cu castiliana pe care o ştia el.

— E la trei sute de metri de aici, a precizat preotul.

— Ce-ar fi să mergem să aruncăm o privire? a propus McBride. A scos un briceag şi a tăiat banda care imobiliza mâinile şi picioarele lui Ramon. Temător, lucrătorul i-a

condus pe maior şi pe american dincolo de piaţă, pe strada principală, iar de acolo, pe aleea unde-şi avea căsuţa. A arătat cu degetul spre uşă şi a rămas locului.

Van Rensberg a intrat primul, urmat de McBride. Nu aveau ce să găsească, în afară de un lucru mărunt, pe care americanul l-a găsit sub pat. Era un ghemotoc de vată. L-a mirosit şi i l-a întins maiorului, care l-a imitat.

— Cloroform, a spus McBride. Asta l-a făcut să adoarmă. Pesemne că n-a simţit nimic. S-a trezit legat de mâini şi picioare, închis într-un dulap. Nu minte, e doar uimit şi îngrozit.

— Şi de ce dracu' s-a întâmplat asta?

— Parcă ai spus ceva despre tăbliţe de identificare pentru fiecare peon, care se verifică la ieşirea pe poartă, în drum spre locurile de muncă, nu?

— Da. Da' de ce?

— Ramon n-o mai are. Şi nici pe jos n-am găsit-o. Cred că pe proprietate s-a infiltrat cineva.

Van Rensberg s-a luminat. S-a grăbit spre vehiculul parcat în piaţă şi a scos aparatul de emisie-recepţie din suport:

— Avem o urgenţă, a comunicat el operatorului radio care i-a răspuns imediat. Declanşează sirena pentru „deţinut evadat". Cu excepţia mea, nu intră nimeni pe poarta spre conac. Apoi să foloseşti sistemul de amplificare pentru a-i anunţa pe toţi paznicii de pe proprietate, în serviciu sau nu, să se prezinte la mine, lângă poarta principală.

Câteva secunde mai târziu, vaierul sirenei a răsunat în toată peninsula. Se putea auzi peste tot: pe câmp şi în grajduri, în ateliere şi în livezi, în grădina de zarzavat şi în cocini.

Absolut toţi – peoni, oameni din personalul de serviciu – au ridicat capul pentru a privi spre poarta principală. După ce atenţia tuturor a fost reţinută de sirenă, s-a auzit vocea operatorului radio:

— Toţi paznicii să se prezinte la poarta principală. Repetăm: toţi paznicii să se prezinte la poarta principală.

Imediat!

Peste şaizeci de oameni erau de serviciu, iar restul se odihneau în cazarma lor. Aflaţi pe tarlale, toţi paznicii au răspuns apelului, iar cei aflaţi foarte departe au pornit spre poarta principală în vehiculele lor care semănau cu nişte motociclete cu patru roţi; în vreme ce alţii, din cazarma situată la patru sute de metri depărtare, au sosit în goană.

Van Rensberg a trecut cu vehiculul dincolo de poartă şi, în timp ce-i aştepta, s-a suit pe capotă cu o portavoce în mână:

— Nu avem niciun evadat, le-a spus el paznicilor, după ce aceştia s-au strâns în faţa lui. Dimpotrivă. Avem un intrus. Se dă drept peon. E îmbrăcat la fel ca orice lucrător: sandale, haine şi sombrero. A furat plăcuţa de identificare a cuiva. Schimbul de zi: mergeţi şi aduceţi-i înăuntru pe toţi lucrătorii. Fără excepţie. Cei veniţi din liber, percheziţionaţi toate grânarele, staulele, adăposturile de animale, atelierele. Apoi încuiaţi-le şi staţi de pază. Folosiţi aparatele de emisie-recepţie pentru a ţine legătura cu comandanţii de plutoane. Comandanţi, rămâneţi în legătură cu mine! La treabă! Dacă vedeţi pe cineva în uniformă de peon alergând, îl împuşcaţi pe loc. Duceţi-vă!

Cei o sută de oameni au început să se disperseze pe întreaga proprietate. Aveau misiunea de a proteja porţiunea de mijloc: începând de la gardul din plasă de sârmă care separa satul şi aerodromul de fermă, până la zidul ce înconjura conacul. O suprafaţă mare; prea mare, chiar şi pentru o sută de oameni. Iar asta avea să le răpească ore întregi.

Van Rensberg uitase că McBride era pe picior de plecare. Preocupat de planurile de apărare, uitase cu totul de american. Oarecum descumpănit, McBride s-a resemnat cu ideea.

A privit în jur şi a observat un afiş pe peretele bisericii, alături de uşă. Pe el scria: *Obsequias por nuestro hermano Pedro Hernandez. Onze de la manana*.

Cu bruma de spaniolă pe care o cunoştea, McBride a reuşit să desluşească înţelesul afişului: „Serviciu funerar pentru fratele nostru Pedro Hernandez. Ora unsprezece”.

Oare vânătorul de capete nu văzuse anunţul? Nu-i înţelesese semnificaţia? Era limpede că preotul nu intra în sacristie decât duminica. Dar acea zi era altfel. Se înţelegea de la sine că preotul avea să deschidă dulapul din sacristie şi să-l găsească pe bărbatul imobilizat.

De ce nu-l abandonase în altă parte? De ce nu-l legase de propriul pat, unde n-ar fi fost găsit decât la apusul soarelui sau, probabil, nici măcar atunci?!

S-a ridicat şi a pornit în căutarea maiorului, pe care l-a găsit vorbind cu mecanicii de pe aerodrom:

— Ce dacă? tocmai spunea van Rensberg. Daţi-l dracului de rotor! Am nevoie de elicopter. Hai, grăbiţi-vă!

După ce a terminat, a închis aparatul de emisie-recepţie, a ascultat argumentele lui McBride, l-a fulgerat cu o privire iritată şi a spus răstit:

— Conaţionalul tău a greşit, e clar! S-a ars! Asta are să-l coste viaţa.

A trecut o oră. Chiar fără binoclu, McBride a văzut primele coloane de lucrători îmbrăcaţi în alb şi mânaţi către porţile duble care permiteau accesul în sat. Paznicii care mergeau alături de coloane strigau la bieţii peoni să se grăbească. Se făcuse amiază. Nemiloase, razele soarelui cădeau ca nişte ciocane în ceafă.

Mulţimea fremătătoare de peoni din faţa porţilor căpăta proporţii. Pe măsură ce lucrătorii erau evacuaţi de pe fiecare sector al proprietăţii, schimburile de informaţii prin aparatele de radio-recepţie se înteţiseră, iar cei care percheziţionau clădirile raportau, după care încuiau totul şi asigurau paza.

La ora unu şi jumătate a început verificarea tuturor peonilor pe baza tăbliţelor de identificare. Van Rensberg le-a ordonat celor cinci supraveghetori să se aşeze la mesele lor şi să-i verifice pe peonii care treceau prin faţa lor unul după altul, deşi fiecare coloană era alcătuită din două sute de oameni.

În mod obişnuit, peonii munceau dimineaţa, pe răcoare, sau seara. Acum se coceau de vii în arşiţa neiertătoare. Doi sau trei dintre ei au leşinat, trebuind să fie duşi pe braţe de tovarăşii lor. S-a verificat fiecare tăbliţă de identificare a celor care ieşiseră la muncă în cursul dimineţii. După ce până şi ultimul peon s-a târât, epuizat către sat, dorindu-şi doar să se odihnească, să stea la umbră şi să bea apă, şeful supraveghetorilor a dat din cap:

— Lipseşte unul, a strigat el. Van Rensberg s-a dus către masă şi a privit peste umărul supraveghetorului.

— Numărul cinci-trei-unu-zero-opt.

— Cum îl cheamă?

— Ramon Gutierez.

— Daţi drumul câinilor!

Van Rensberg s-a apropiat de McBride:

— Acum toţi mecanicii sunt închişi şi păziţi, a spus el. După cum ştii, câinii nu se vor atinge de oamenii mei. Recunosc uniformele, înseamnă că în zona aceea e cineva fără apărare. Chiar dacă este îmbrăcat ca un peon, câinii îi vor da de urmă. Asta sună ca o invitaţie la masă pentru fiarele acelea. Chiar dacă omul se suie într-un copac sau intră în vreun iaz, câinii tot îl vor găsi. Îl vor încolţi până vor sosi îngrijitorii. Nu-i dau acestui mercenar decât o jumătate de oră ca să se caţere într-un copac şi să se predea ori să moară luptându-se cu câinii.

În acest timp, bărbatul căutat se afla în mijlocul proprietăţii şi alerga relaxat prin porumbişte, fiindcă plantele îl depăşeau ca înălţime.

În cursul dimineţii îi trebuiseră două ore de alergare constantă pentru a ajunge de la parcela ce i se dăduse de lucru până la baza zidului de protecţie al conacului. Iar asta nu pentru că distanţa îi crea probleme celui care putea face faţă cu succes unei jumătăţi de maraton, ci pentru că trebuise să se ascundă de ceilalţi lucrători şi de paznici. Iar acum proceda la fel.

Ajuns la un drum care trecea prin parcela de porumb,

s-a trântit pe burtă şi a privit atent în jur. Doi paznici, călare pe o cvadrimotocicletă, se îndepărtau, mergând spre poarta principală. A aşteptat până ce aceştia s-au făcut nevăzuţi după o cotitură, apoi a traversat drumul ca o nălucă şi s-a făcut nevăzut în livada de piersici. După ce studiase de pe creastă dispunerea fiecărei porţiuni a proprietăţii, îşi alcătuise în minte un traseu ce trebuia să-l ducă de la zidul din apropierea conacului până în locul propus, fără să traverseze nicio cultură care să îl lase expus vederii.

Folosise deja mai tot echipamentul pe care şi-l adusese în acea dimineaţă, fie în traista pentru masa de prânz, fie în chilotul pe care îl purta pe sub pantalonaşii cu picior. Avea din nou la încheietură ceasul subacvatic, centura în jurul taliei şi cuţitul fixat între omoplaţi, greu de depistat la o percheziţie, dar uşor de folosit în caz de nevoie. Feşele, banda adezivă şi restul se găseau în buzunarul plat de la centură.

A privit din nou, cercetător, spre dealuri, a schimbat traseul cu câteva grade şi s-a oprit, ţinând urechea aplecată spre pământ până a auzit susurul râului care şerpuia undeva, în faţă. A ajuns la marginea albiei, s-a retras vreo cincisprezece metri, apoi s-a dezbrăcat, păstrându-şi doar centura, cuţitul şi slipul.

De dincolo de tarlale, în arşiţa cumplită şi moleşitoare, a auzit primele urlete ale câinilor care porniseră în salturi spre el. Cu toate că era abia sesizabilă, în câteva clipe briza avea să ducă mirosul lui către câini.

A acţionat repede, dar cu precauţie, până a fost satisfăcut de rezultat, apoi a mers pe vârfuri până la râu, a intrat în apa rece şi s-a lăsat dus de curentul care traversa o parte a proprietăţii, îndreptându-se către aerodrom şi faleză.

În ciuda pretenţiei lui că dobermanii ucigaşi nu se ating de el, van Rensberg s-a grăbit să închidă toate geamurile, după care a rulat încet pe una dintre aleile principale ce duceau spre centrul fermei.

Era urmat de camioneta a cărei benă era prevăzută cu o cuşcă rezistentă din plasă de oţel. La volanul acesteia se afla adjunctul celui care se ocupa de dresajul câinilor. Acesta din urmă stătea în Land Rover, alături de van Rensberg şi scosese capul pe geam. El a fost acela care a auzit primul cum lătrăturile guturale ale câinilor au devenit scheunături agitate.

— Au găsit ceva, a anunţat el, aproape strigând.

Van Rensberg a rânjit:

— Unde, domnule, unde?

— Acolo.

Recunoscător că se afla într-un vehicul nedecapotabil, McBride s-a ghemuit pe bancheta din spate. Nu-i plăceau câinii sălbăticiţi, iar un asemenea număr îl înspăimânta.

Câinii descoperiseră sigur ceva, însă scheunăturile lor trădau mai curând durerea decât agitaţia. Sud-africanul s-a apropiat de haită după ce a ajuns în apropierea livezii de piersici. Câinii se foiau chiar în mijlocul drumului. Fuseseră atraşi acolo de câteva articole de îmbrăcăminte pătate de sânge.

— Urcă-i în camionetă, a poruncit van Rensberg. Instructorul a coborât, a închis portiera şi a fluierat la câini, reuşind să-i liniştească puţin. Fără să se opună, aceştia au sărit în cuşcă şi s-au lăsat încuiaţi. Van Rensberg a coborât abia după aceea.

— Aşadar, aici l-au prins, a zis el.

Încă nedumerit de comportamentul câinilor, instructorul a ridicat de la pământ bluza însângerată şi a dus-o la nas. Apoi, brusc şi-a tras capul deoparte:

— Ticălosul! a răcnit el. Piper, foarte fin măcinat. E dată cu piper. Nici nu-i de mirare că bieţii câini scheunau. Nu erau aţâţaţi, ci îi ustura nasul.

— Când le va reveni mirosul?

— Păi, astăzi sigur nu şi poate nici mâine, şefu'!

Au găsit apoi şi pantalonii, pălăria din pai, chiar şi espadrilele din pânză, toate presărate din greu cu piper, însă nici urmă de cadavru sau oase, ci doar cămaşa pătată

de sânge.

— Ce-a făcut aici? l-a întrebat van Rensberg pe instructor.

— S-a tăiat, aşa a procedat, porcul! S-a crestat cu un cuţit şi şi-a mânjit cămaşa. Ştia că asta o să-i înnebunească pe câini. Sângele îi face să turbeze când sunt liberi. Aşa că au mirosit sângele, au tăbărât pe haine şi au tras piper pe nări. Până mâine, câinii nu vor mai fi buni de nimic.

Van Rensberg a numărat din ochi articolele de îmbrăcăminte:

— A rămas în pielea goală, a constatat el. Aşadar, căutăm pe cineva dezbrăcat.

— Nu se ştie, a intervenit McBride.

Sud-africanul îşi echipase paznicii în stil militar. Toţi purtau uniforme. Pantaloni kaki vârâţi în ghete militare înalte, cu feţe de pânză. Fiecare avea o centură lată din piele. Bluzele erau din material de camuflaj de culoare deschisă, cunoscută sub numele de „leopard”. Mânecile le veneau până la jumătatea braţului, apoi erau suflecate şi călcate bine.

Una sau două trese în zigzag indicau gradul de caporal sau de sergent, iar patru militari purtau pe cămăşi epoleţi cu trese.

Agăţat într-un ghimpe al unei plante, McBride a descoperit un epolet smuls de pe o astfel de cămaşă, ceea ce sugera că în acel loc avusese loc o luptă.

— S-ar părea că omul nostru a dezbrăcat pe cineva, a spus McBride. Cred că poartă cămaşă de camuflaj, mai puţin un epolet, pantaloni kaki şi bocanci de luptă. Fără a mai menţiona o pălărie ca a ta, domnule van Rensberg.

Van Rensberg s-a împurpurat la faţă de furie, însă dovezile vorbeau de la sine. Iarba strivită şi cele două dâre sugerau că paznicul fusese târât din acel loc. Urmele duceau către râu.

— Iar un cadavru aruncat acolo a şi ajuns dincolo de faleză, a murmurat maiorul.

„Iar noi ştim că în ocean sunt rechini”, a continuat în gând McBride.

Gravitatea situaţiei i-a apărut lui van Rensberg abia în acel moment. Şi-a dat seama că undeva, pe suprafaţa uriaşă a fermei, având acces la arme şi la o cvadrimotocicletă, cu faţa pe jumătate acoperită de pălăria cu boruri late, se găsea un mercenar bine instruit, gata să-i ia capul patronului său. A rostit în limba natală ceva ce nu suna prea frumos. Apoi a ordonat prin radio:

— Douăzeci de oameni să meargă pentru a întări paza la conac. Nu permiteţi decât accesul lor şi al meu. Să fie complet înarmaţi, dispersaţi imediat în jurul casei. Executarea!

Apoi s-au îmbarcat în automobil şi au pornit cu viteză către conac. Era patru fără un sfert.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI UNU
Capcana

După senzaţia de arsură simţită cât stătuse dezgolit în bătaia soarelui, apa rece a râului a venit ca o binecuvântare. Însă Dexter ştia că apa ascundea un mare pericol, deoarece în drumul său spre ocean, printre maluri de beton, căpăta viteză din ce în ce mai mare.

Din locul în care intrase în apă se putea ieşi pe malul celălalt. Se afla însă prea departe de punctul în care trebuia să ajungă şi încă auzea scheunatul câinilor. Pe de altă parte văzuse arborele de pe vârful muntelui, pe care şi-l luase ca reper încă de când făcuse fotografiile aeriene.

Din tot echipamentul cu care pornise, păstrase asupra lui doar o mică ancoră pliantă şi aproape şase metri de coardă rezistentă. În timp ce se lăsa dus de curent printre pereţii de beton, a desfăcut cele trei gheare ale ancorei, le-a blocat şi a petrecut capătul corzii de câteva ori peste încheietura braţului drept.

Cursul râului, devenit deja torent, a făcut un cot şi, în aceeaşi clipă a văzut copacul în faţa lui. Crescuse exact pe marginea râului, pe partea pe care se afla aerodromul, iar două ramuri groase stăteau aplecate deasupra apei. Când s-a apropiat de ele, a călcat puternic apa, a scos braţul şi a

azvârlit ancora în sus.

A auzit zgomotul produs de trecerea ancorei prin frunziş, a trecut puţin pe sub ramuri, apoi a simţit o durere ascuţită în braţ, semn că ghearele se agăţaseră de ceva, apoi presiunea apei a încetat să-l mai care spre ocean.

S-a ridicat în braţe pe coardă, târându-se în acelaşi timp către mal şi a reuşit să-şi treacă pieptul peste marginea de beton. Doar picioarele îi rămăseseră în apa care gonea cu viteză. Cu mâna rămasă liberă s-a tras mai sus, agăţându-se de sol şi de iarbă apoi, târâş, a ieşit cu totul din apă.

Din cauza frunzişului, ancora nu putea fi recuperată. S-a întins cât de sus a putut, a retezat coarda cu cuţitul şi a lăsat capătul liber să atârne deasupra apei. Ştia că se găsea la o sută de metri de sârma pe care o tăiase cu patruzeci de ore în urmă. Nu avea altă soluţie decât să pornească târâş. Aprecia că distanţa dintre el şi câini era de aproape doi kilometri, la care se adăuga albia râului. Existau poduri, dar asta le-ar fi răpit timp.

Cu două nopţi înainte, când stătea întins în beznă în apropierea gardului din plasă de sârmă care despărţea ferma de aerodrom, făcuse două tăieturi: una verticală şi alta orizontală, creând astfel două laturi ale unui triunghi, lăsând însă un fir întreg pentru ca plasa să rămână întinsă. Foarfecele pe care îl strecurase pe sub gardul năpădit de iarbă se afla acolo unde îl lăsase.

Legase părţile tăiate ale gardului cu sârmă subţire, îmbrăcată în plastic de culoare verde. A reuşit să desfacă legăturile şi a auzit un zgomot slab când a retezat sârma, apoi s-a târât prin spaţiul liber. Rămas pe burtă, s-a răsucit şi a legat la loc toate tăieturile din gard. Văzute de la câţiva paşi, ele rămâneau aproape invizibile.

În partea rezervată fermei, pe unele porţiuni, peonii cosiseră iarba pentru a fi dată animalelor, însă de o parte şi de alta a pistei aceasta crescuse înaltă până aproape de genunchi. Dexter a găsit bicicleta şi celelalte lucruri pe care le furase, s-a îmbrăcat pentru a-şi feri pielea de arsuri şi a rămas întins, în aşteptare. La un kilometru şi jumătate

depărtare, de dincolo de gard, a răzbătut scheunatul câinilor, semn că găsiseră hainele însângerate.

Când a ajuns cu automobilul la poarta conacului, van Rensberg a constatat că paznicii cărora le ordonase să se prezinte tocmai sosiseră. Oamenii înarmaţi cu puşti de asalt M-16 au sărit din camionul oprit, s-au aliniat în faţa unui comandant tânăr, după care porţile din stejar au fost deschise. Pornind în fugă, oamenii s-au dispersat, acoperind toată zona de parc din jurul conacului. După ce maşina lui van Rensberg a trecut de porţi, acestea au fost închise.

Treptele pe care McBride urcase către piscină se aflau chiar în faţa lor, însă sud-africanul a virat maşina spre dreapta, mergând spre latura opusă a conacului. McBride a văzut uşile de la nivelul parterului, precum şi porţile, acţionate electric, ale celor trei garaje subterane.

Majordomul care îi aştepta i-a condus înăuntru, iar ei l-au urmat pe un coridor, prin dreptul uşilor ce dădeau spre garaje, apoi au urcat scările şi au ajuns în zona locuibilă a conacului.

Sârbul stătea în bibliotecă. Deşi arşiţa se mai potolise în acea după-amiază târzie, preferase să rămână în casă. Fără să se ridice de la masa de conferinţe pe care avea o ceaşcă de cafea, le-a făcut semn celor doi oaspeţi să se aşeze. Kulaci, garda lui de corp, a rămas de veghe în apropiere şi s-a rezemat de un perete întreg de cărţi legate, care nici măcar nu fuseseră deschise vreodată.

— Raportează-mi! a spus Zilici, fără niciun menajament.

Van Rensberg s-a văzut silit să recunoască umil că, într-adevăr, cineva, acţionând singur, se strecurase în fortăreaţă, ajunsese pe terenul fermei dându-se drept peon şi scăpase de câinii ucigaşi lichidându-l pe un paznic şi luându-i uniforma, după care se debarasase de cadavru aruncându-l în râu.

— Bine şi-acum unde e?

— Între zidul ce înconjoară parcul şi gardul care

protejează satul şi aerodromul, domnule!

— Şi ce-ai de gând să faci?

— Oamenii de sub comanda mea, toţi cei care poartă uniformă, vor fi chemaţi prin radio pentru a li se verifica identitatea.

— *Quis custodiet ipsos custodes*? a întrebat McBride. Cei doi l-au privit ca prostiţi: Scuze! „Pe paznici cine îi păzeşte?” Cu alte cuvinte: cine îi verifică pe inspectori? Cum o să vă daţi seama că paznicul nu minte?

S-a lăsat tăcerea.

— Corect, a recunoscut van Rensberg. Vor fi rechemaţi în cazarmă şi verificaţi personal de către comandanţii de plutoane. Pot să merg până la camera radio pentru a da ordin?

Zilici a aprobat cu un gest care îi trăda iritarea.

Verificarea a durat o oră. Afară, soarele coborâse dincolo de creasta munţilor. Întunericul se înstăpânea cu repeziciune. Van Rensberg a revenit:

— S-au prezentat toţi la cazarmă. Cei optzeci de paznici au fost identificaţi de către comandanţi. Şi totuşi individul acela trebuie să fie pe terenul fermei.

— Sau chiar de partea asta a zidului, a sugerat McBride. Cel de-al cincilea pluton este cel care asigură paza conacului.

Zilici s-a întors spre şeful securităţii:

— Ai ordonat aducerea lor fără să-i verifici? a întrebat el, pe un ton glacial.

— Nu, domnule! Acesta e plutonul de elită. Sub comanda lui Janni Duplessis. Dacă ar fi apărut vreo figură necunoscută şi-ar fi dat seama imediat.

— Cheamă-l aici! a poruncit sârbul.

Câteva minute mai târziu, tânărul sud-african a apărut la uşă şi a rămas în poziţie de drepţi.

— Locotenent Duplessis, la ordinul meu, ai ales douăzeci de oameni, cu tine cu tot şi i-ai adus aici cu camionul în urmă cu două ore, da?

— Da, domnule!

— Îi ştii pe toţi din vedere?

— Desigur, domnule.

— Scuză-mă, dar când aţi trecut pe poartă, care era formaţia de marş? a întrebat McBride.

— Eu, în frunte. Sergentul Gray, în spatele meu. Apoi oamenii, trei rânduri de câte şase. Optsprezece cu totul.

— Nouăsprezece, a zis McBride. L-ai uitat pe cel din ariergardă.

În liniştea apăsătoare care a urmat, tic-tacul ceasului părea nefiresc de puternic.

— Care om din ariergardă? a întrebat van Rensberg, cu voce pierită.

— Domnilor, să nu mă înţelegeţi greşit! Poate m-am înşelat. Mi s-a părut că, de după camion a apărut un al nouăsprezecelea om care s-a aşezat în urma coloanei. Îmbrăcat la fel ca şi toţi ceilalţi. În momentele acelea mi s-a părut normal.

În aceeaşi clipă, ceasul a bătut ora şase şi s-a auzit prima explozie.

Complet inofensive, bombele aveau dimensiunea unor bile de golf, fiind mai mult sperietori de păsări decât arme. Explodaseră la opt ore după ce Dexter le aruncase peste zid, în cursul dimineţii. După examinarea fotografiilor aeriene, ştiuse exact unde se aflau tufişurile cele mai dese din parcul ce înconjura conacul, iar în copilărie învăţase să arunce la ţintă. Cu toate acestea, bombele sau, mai bine zis, petardele, făceau un zgomot asemănător detunăturii unei puşti foarte puternice.

Cineva din bibliotecă a strigat: „Adăpostiţi-vă!” şi toţi cei cinci veterani s-au aruncat la podea. Kulaci s-a rostogolit până a ajuns aproape de stăpânul lui, după care s-a aşezat deasupra acestuia şi a scos arma. Apoi, un paznic a avut impresia că zărise o mişcare undeva şi a început să tragă.

După ce au mai explodat două petarde, cei de afară au început să tragă mai intens. Un glonţ rătăcit a spart o fereastră. Kulaci a tras şi el spre ea.

Sârbul se săturase. Fugind aplecat de mijloc, a ieşit pe uşa din spate a bibliotecii, apoi pe coridor şi a coborât

în subsol. McBride l-a urmat îndeaproape, având-ul pe urmele sale pe Kulaci, care alerga cu spatele.

Camera radio se afla pe coridorul de la subsol. În clipa în care Zilici a intrat, operatorul de serviciu, cu chipul livid din cauza luminii puternice de neon, tocmai se străduia să facă faţă vacarmului de voci şi răcnete pe care le recepţiona pe banda rezervată paznicilor.

— Hei, prezintă-te! Cine eşti? Ce se întâmplă?

Nimeni nu stătea să mai asculte ordine, iar schimbul de focuri se înteţise. Zilici s-a aplecat deasupra pupitrului şi a dat un bobârnac unui comutator. S-a făcut linişte.

— Alertează aerodromul! Toţi piloţii, tot personalul de sol. Vreau elicopterul şi încă imediat.

— Nu funcţionează, domnule! Va fi gata mâine. Lucrează la el de două zile.

— Atunci avionul. Să fie pregătit de zbor!

— Acum, domnule?

— Exact! Nu mâine şi nici peste o oră. Imediat!

Când a auzit pocnetele îndepărtate ale împuşcăturilor, Dexter, care până atunci stătuse întins în iarba înaltă, s-a ridicat în genunchi. Era ora crepusculului, momentul dinaintea întunericului deplin, când ochii îţi joacă feste, iar umbrele par ameninţătoare. A ridicat bicicleta, a instalat cutia cu scule în coşul din faţă şi a început să pedaleze de-a latul pistei, către latura povârnită pentru a parcurge cei doi kilometri până la hangarul din capătul celălalt. Salopeta de mecanic, purtând inscripţia „Z” a Corporaţiei Zeta pe spatele ei nu se vedea în întuneric şi, ţinând seama de panica ce avea să se declanşeze, nimeni nu avea să observe un asemenea amănunt.

Sârbul s-a întors către McBride:

— Domnule McBride, trebuie să ne despărţim. Îmi pare rău, dar va trebui să revii la Washington cum ştii. Problemele de aici se vor rezolva şi-mi voi lua alt şef al securităţii. Poţi să-l anunţi pe domnul Devereaux că nu mă dezic de înţelegerea încheiată, dar, pentru moment, am de gând să-mi petrec următoarele zile bucurându-mă de

ospitalitatea prietenilor mei din Emirate.

Garajul în care se odihnea automobilul blindat Mercedes se găsea la capătul coridorului din subsol. Kulaci a trecut la volan, iar Zilici s-a aşezat în dreapta lui. McBride a rămas neputincios alături de uşa garajului care s-a ridicat, apoi limuzina a ieşit lin şi a pornit pe aleea pietruită, ieşind apoi pe porţile pe care paznicii nici nu apucaseră să le deschidă complet.

Până când Mercedesul a ajuns la hangar, acesta era deja inundat de lumină. Micul tractor fusese legat de trenul de aterizare din faţă al aparatului pentru a-l scoate în zona de staţionare.

Unul dintre mecanici a fixat o ultimă fereastră de vizitare a motoarelor, a coborât tropăind de pe montant şi l-a îndepărtat de avion. Aflat în cabina de comandă, căpitanul Stepanovici, având alături un copilot de origine franceză, a început să verifice instrumentele de bord, cadranele şi sistemele, folosind grupul electrogen auxiliar.

Încă adăpostiţi în maşina blindată, Zilici şi Kulaci urmăreau pregătirile de zbor. După ce aparatul a fost tractat până în zona de staţionare, s-a deschis uşa şi a fost coborâtă scara, iar la capătul ei a apărut copilotul.

Kulaci a coborât primul, a alergat cei câţiva metri şi a urcat rapid treptele până în cabina ultraelegantă. A aruncat o privire spre stânga, unde se afla uşa închisă a cabinei piloţilor. Din doi paşi a ajuns la grupul sanitar din spatele avionului. A deschis uşa brusc. Nimeni. Revenit în capul scărilor, i-a făcut semn patronului său că totul era în ordine. Sârbul a coborât din automobil şi a urcat în fugă treptele. După ce a ajuns înăuntru, uşile s-au închis şi s-au încuiat, dându-le tuturor sentimentul de confort şi siguranţă.

Cei doi mecanici de la sol şi-au pus căştile la urechi. Unul din ei a conectat bateria aflată pe un cărucior, iar căpitanul Stepanovici a pornit motoarele. Cele două motoare Pratt and Whitney 305 au început să se rotească, la început şuierând, apoi vuind.

Cel de-al doilea mecanic a rămas la o oarecare

distanţă în faţa aparatului, astfel încât să poată fi văzut de pilot, având câte o lumină de semnalizare în fiecare mână. A dirijat avionul până s-a îndepărtat de hangare şi a ajuns la marginea zonei de staţionare.

Căpitanul Stepanovici a orientat avionul, a verificat încă o dată frânele, le-a eliberat şi a ambalat motoarele.

Aparatul a început să ruleze pe pistă, din ce în ce mai repede. Într-o parte, la kilometri distanţă, au apărut luminile puternice din jurul conacului, ceea ce crea confuzie pentru pilot. Botul aparatului s-a ridicat spre ocean şi spre nord. În stânga, povârnişul se derula ameţitor. Avionul cu reacţie s-a ridicat de pe pistă, vibraţia uşoară produsă de rulaj a dispărut, iar vilele de pe marginea falezei au trecut pe sub bot, după care a ajuns deasupra oceanului ale cărui ape sclipeau în lumina lunii.

Căpitanul Stepanovici a retras trenul de aterizare, a predat francezului comenzile şi a început să alcătuiască planul de zbor şi ruta până la prima escală de alimentare din Azore. Zburase de câteva ori până în Emiratele Arabe Unite, dar plecarea nu se făcuse niciodată cu un preaviz de treizeci de minute. Aparatul s-a înclinat pe aripa dreaptă, părăsind ruta spre nord-vest de la decolare şi îndreptându-se către nord-est, apoi a urcat la 3 000 de metri.

La fel ca majoritatea avioanelor cu reacţie, Hawker 1000 are un grup sanitar mic, dar luxos, chiar în coadă, ocupând întregul spaţiu, dintr-un perete în celălalt. Iar în cazul unor aparate, peretele din spate este o partiţie detaşabilă care permite accesul la un spaţiu de depozitare pentru bagaje de mână. Kulaci verificase baia, dar nu şi compartimentul de bagaje.

Cinci minute mai târziu, Dexter, care stătuse până atunci ghemuit, a îndepărtat peretele fără să facă zgomot şi a pătruns în baie. A scos pistolul automat Sig Sauer de 9 mm din cutia de scule, i-a verificat mecanismul de tragere, a eliberat piedica şi a intrat în cabină. Cei doi bărbaţi aşezaţi pe fotoliile din piele au făcut ochii mari şi au amuţit.

— N-o să ai curajul de a folosi arma, a spus sârbul.

Glonţul ar trece prin peretele avionului şi ne-am face cu toţii praf.

— Am modificat gloanţele, a spus Răzbunătorul fără grabă. Au un sfert din cantitatea de praf de puşcă. Îndeajuns să te găurească fără a mai ieşi, ucigându-te, dar nu şi ca să treacă prin pereţi. Spune-i omului tău să aşeze arma pe podea, dar ţinută între două degete.

A urmat un schimb de cuvinte în sârbă. Negru de furie, Kulaci şi-a scos încet pistolul Glock din tocul de la subraţul stâng şi l-a depus pe covor.

— Împinge-l cu piciorul spre mine, a spus Dexter.

Zilici s-a supus.

— Acum arma de la gleznă.

Kulaci avea asupra lui o armă de rezervă, prinsă cu bandă adezivă de glezna piciorului stâng, ascunsă sub şosetă. A predat-o şi pe aceasta. Răzbunătorul a scos o pereche de cătuşe şi le-a aruncat pe podea.

— Leagă-ţi amicul de glezna stângă. Fă-o singur! Şi la vedere, altfel te las fără rotulă. Da, aşa de bun sunt.

— Un milion de dolari, a spus sârbul.

— Continuă, l-a îndemnat americanul.

— Bani lichizi, la orice bancă doreşti.

— Mă faci să-mi pierd răbdarea.

Sârbul l-a încătuşat pe Kulaci. Sub muşcătura metalului, acesta s-a chircit.

— În jurul postamentului de scaun. Şi de încheietura mâinii drepte.

— Zece milioane. Ai fi nebun să nu accepţi.

Drept răspuns, Dexter a scos a doua pereche de cătuşe:

— Încheietura mâinii stângi, treci cătuşele prin lanţul amicului tău, apoi pe încheietura mâinii drepte. Dă-te înapoi! Nu ieşi din câmpul meu vizual, altfel îţi iei adio de la rotulă.

Cei doi bărbaţi stăteau ghemuiţi pe podea, legaţi laolaltă şi de postamentul fotoliului, despre care Dexter spera să fie suficient de rezistent pentru a face faţă forţei uriaşului bodyguard.

Evitând să se apropie prea mult de ei, i-a ocolit şi s-a îndreptat spre uşa cabinei de comandă. Când uşa s-a deschis, căpitanul şi-a închipuit că patronul lui venise să se intereseze de felul cum decurgea zborul. În schimb, a simţit ţeava rece a armei lipită de tâmplă.

— Căpitanul Stepanovici, corect? l-a întrebat Dexter. Aflase acest lucru de la Washington Lee, care interceptase comunicaţiile prin e-mail din Wichita. Cu tine n-am nimic. Tu şi amicii tăi de acolo sunteţi profesionişti, a continuat răpitorul. La fel şi eu. Să ne comportăm corespunzător. Profesioniştii nu fac lucruri nesăbuite, mai ales când pot fi evitate. De acord?

Căpitanul a încuviinţat din cap. A încercat să vadă dincolo de uşă.

— Patronul tău şi garda lui de corp sunt dezarmaţi şi legaţi de fotoliu. Nu te aştepta la ajutor din partea lor. Te rog să procedezi cum îţi spun eu.

— Ce doreşti?

— Modifici ruta. Răzbunătorul a privit instrumentele de control plasate deasupra manetelor de comandă: îţi sugerez să urmezi trei-unu-cinci grade, compas real, sper să nu mă înşel. Ocoleşte capătul estic al Cubei, fiindcă nu ai plan de zbor.

— Destinaţia finală e?

— Key West, Florida.

— SUA?

— Patria părinţilor mei, a spus Dexter simplu.

CAPITOLUL TREIZECI ŞI DOI
Extrădarea

Dexter memorase ruta din San Martin până la Key West, însă nu era nevoie. Aparatura de bord a unui Hawker face lucrurile atât de simple, încât instrucţiunile şi indicaţiile de pe ecranul cu cristale lichide, pe care apar cursul şi linia de deplasare, devin inteligibile chiar şi cuiva care nu are noţiuni de pilotaj.

La patruzeci de minute după ce se îndepărtaseră de

coastă, a văzut tremurai delicat al luminilor de pe insula Granada trecând pe sub aripa dreaptă. Au urmat două ore de zbor pe deasupra oceanului, după care a văzut coasta sudică a Republicii Dominicane.

După alte două ore, între coasta Cubei şi Andros, insula cea mai mare a Arhipelagului Bahamas, s-a aplecat în faţă şi a atins pistolul de urechea francezului.

— Acum deconectezi repetorul de impulsuri.

Copilotul a privit spre iugoslav, care a ridicat uşor din umeri şi a încuviinţat. Copilotul a deconectat aparatul. Întrucât acesta are rolul de a transmite încontinuu un semnal de identificare, prin dezactivarea lui, aparatul Hawker devenise acum un simplu punct pe ecranul radar şi putea fi depistat doar la o privire atentă. Pentru cei care nu aveau ochiul format, avionul încetase să existe. Însă această procedură putea trezi suspiciuni că aparatul efectua un zbor neautorizat.

În sudul Floridei, cercetând spaţiul aerian până în largul oceanului, se află Zona de Identificare şi Apărare Antiaeriană, cu rolul de a proteja coasta sud-estică a SUA de orice avion care ar putea aparţine traficanţilor de droguri. Orice aparat care ajungea în această zonă fără plan de zbor se joacă de-a v-aţi ascunselea cu moartea.

— Coboară la 120 de metri deasupra oceanului, a spus Dexter. Coboară, coboară imediat! Şi stinge toate luminile de poziţie şi din cabină!

— E prea jos, a spus pilotul, în timp ce avionul cobora spre altitudinea cerută.

Înăuntru s-a făcut întuneric.

— Să spunem că ar fi Marea Adriatică. Doar ai mai făcut asta.

Era adevărat. Ca pilot pe avioane de luptă în Forţele Aeriene Iugoslave, colonelul Stepanovici condusese atacuri fictive împotriva coastei croate chiar mai jos de 120 de metri de sol, pentru a nu fi depistat de radare. Şi, cu toate acestea, Stepanovici avea dreptate.

Noaptea, marea sub lumina lunii poate deveni fascinantă. Îl poate atrage pe pilot tot mai jos, până când

şterge vreun val mai înalt, iar atunci aparatul se răstoarnă, iar altimetrele care să indice sub 150 de metri trebuie să fie extrem de precise şi verificate în permanenţă. Ajunşi la o sută treizeci de kilometri sud-est de Islamorada, aparatul s-a stabilizat la altitudinea de 120 de metri şi şi-a continuat cursa spre Florida Keys. Pe această distanţă şi la acea altitudine aparatul a rămas aproape nedepistat de radar.

— Aeroportul Key West, pista doi-şapte, a ordonat Dexter.

Studiase planul aeroportului şi alesese ruta cea mai bună. Aeroportul Key West este orientat pe direcţia est-vest, având o pistă exact pe această axă. Toate clădirile tehnice şi destinate pasagerilor se află la capătul estic. Aterizând pe direcţia vest însemna că între vehiculele care s-ar fi îndreptat spre Hawker ar fi existat toată pista. Iar pista doi-şapte înseamnă zbor având punct compas 270 sau deplasare spre vest.

Cu şaptezeci şi cinci de kilometri înainte de aterizare, aparatul a fost depistat. La treizeci de kilometri nord de Key West se găseşte Cudjoe Key, unde se află un balon captiv de dimensiuni uriaşe, care staţionează la peste şase mii de metri. Dacă majoritatea radarelor de coastă verifică spaţiul aerian spre exterior şi la altitudine, ochiul ceresc de la Cudjoe priveşte în jos. Radarele instalate în balon depistează orice avion care se strecoară pe sub plasa celorlalte aparate de detecţie.

Chiar şi baloanele captive au nevoie de întreţinere periodică, iar cel de la Cudjoe este coborât la anumite perioade care nu sunt date publicităţii. În acea seară fusese coborât, iar în acele momente tocmai era în ascensiune. Situat la 3 000 de metri, a localizat aparatul Hawker venind dinspre ocean, cu repetorul de impulsuri dezactivat şi fără plan de zbor. După câteva secunde, două avioane F-16, gata de zbor, au decolat de la Baza Aeriană Pensacola, comutând direct pe postcombustie imediat după ce s-au desprins de puntea portavionului.

Urcând şi depăşind bariera sunetului, cele două avioane de luptă s-a îndreptat spre sud, către Keys. Încă la

peste cincizeci de kilometri de coastă, căpitanul Stepanovici a scăzut viteza la două sute de noduri şi s-a aliniat pe direcţia pistei. Spre dreapta au început să se zărească luminile de la Cudjoe şi Sugarloaf Keys. Radarele au surprins avionul-intrus, iar piloţii au modificat cursul puţin pentru a veni din spate. Avioanele de interceptare zburau cu peste o mie de noduri, faţă de cele două sute de noduri, viteza de deplasare a aparatului Hawker.

Întâmplător, în acea seară, controlor de zbor la Key West era chiar George Tanner şi tocmai se pregătea să închidă aeroportul când s-a declanşat alarma. Poziţia aparatului-intrus dovedea că pilotul încerca să aterizeze, singurul lucru înţelept în acele condiţii. După interceptarea de către avioane de luptă, aparatelor care nu au lumini de poziţie şi cu repetorul de impulsuri deconectat li se transmite doar un avertisment şi ordinul de a ateriza pe o anumită pistă. Al doilea avertisment nu există: războiul împotriva traficanţilor de droguri nu este luat în joacă.

Cu toate acestea, un aparat poate avea vreo situaţie deosebită la bord şi merită să i se ofere şansa de a ateriza. Luminile de pistă au rămas aprinse. Din aparatul aflat la treizeci de kilometri depărtare, echipajul a văzut luminile licărind drept în faţă. Deasupra şi puţin în urma lor, cele două F-16 au început să coboare şi să frâneze. Pentru ele, viteza de două sute de noduri era apropiată de cea de decolare.

La cincisprezece kilometri de locul aterizării, piloţii militari au depistat aparatul Hawker după strălucirea roşiatică emisă de motoarele dispuse de o parte şi cealaltă a cozii. Cei din cabina de comandă a avionului Hawker ştiau că aparatele F-16 se apropiau în formaţie de atac.

— Pilot neidentificat, drept înainte şi aterizează. Am spus să te deplasezi pe acelaşi curs şi să aterizezi, a rostit o voce în casca purtată de căpitan.

Trenul de aterizare a fost coborât, la fel şi flapsurile, cu o treime. Avionul a luat poziţia de aterizare. Prin dreapta lui, ca o nălucă, a defilat Staţia Aeronavală Chica

Key. Roţile din faţă ale avionului au atins uşor pista, în apropierea marcajelor, s-au aşezat pe betonul pistei şi apoi aparatul a început să ruleze pe teritoriul SUA.

În cursul ultimei ore de zbor, Dexter avusese căştile pe urechi şi microfonul în dreptul gurii. În clipa în care roţile au început să ruleze pe pistă a apăsat pe butonul de transmisie:

— Aparatul neidentificat Hawker către Turnul de control Key West, mă auzi?

Glasul lui George Tanner s-a auzit clar:

— Te aud, cinci.

— Pentru Turnul de control, la bordul aparatului se află un cetăţean acuzat de crime în masă şi de uciderea unui american în Balcani. Este legat cu cătuşe de scaun. Rog informaţi poliţia locală să-l aresteze şi să aştepte poliţia federală.

Fără a mai aştepta răspunsul, a închis legătura şi s-a întors către căpitanul Stepanovici:

— Rulezi până la capătul pistei, opreşti, iar eu voi dispărea.

Apoi s-a ridicat şi a băgat arma în buzunar. În spatele lor, maşinile de pompieri şi Salvare ieşiseră din aeroport şi se îndreptau spre ei.

— Deschide uşa, te rog, a spus Dexter.

A părăsit cabina de comandă şi a trecut prin cabină, moment în care s-au aprins şi luminile. Cei doi prizonieri au clipit pentru a-şi adapta ochii la lumina puternică. Prin uşa deschisă, Dexter a zărit maşinile de pompieri gonind către avion. Luminile intermitente roşii şi albastre sugerau şi prezenţa unor maşini de poliţie. Vuietul sirenelor se auzea tot mai puternic.

— Unde suntem? a întrebat Zilici pe un ton răstit.

— Key West, l-a lămurit Dexter.

— De ce?

— Îţi aduci aminte de o poiană din Bosnia? Şi de un tânăr american care cerşea îndurare? Hei, amice, tot ce vezi şi a făcut un gest spre exterior, reprezintă un cadou din partea bunicului acelui băiat.

A coborât scările şi s-a îndreptat spre trenul de aterizare. A tras de două ori şi a găurit pneurile. Gardul aeroportului se afla la doar douăzeci de metri. Curând Dexter, purtând încă salopeta, a sărit gardul din plasă de sârmă şi a dispărut în întuneric, printre mangrove.

Luminile aeroportului aveau să se estompeze şi să dispară, ascunse de ramurile copacilor şi curând a reuşit să vadă farurile unui automobil, apoi ale unui camion trecând pe şoseaua de dincolo de mlaştină. A scos telefonul mobil şi, la lumina ecranului minuscul, a format numărul. Un bărbat aflat tocmai în Windsor, Ontario, i-a răspuns.

— Domnul Edmond?

— Da.

— Coletul de la Belgrad pe care l-aţi solicitat tocmai a sosit pe aeroportul Key West, Florida.

Nu a mai rostit altceva şi a închis imediat ce a auzit un strigăt de uimire. Pentru mai multă siguranţă, a azvârlit telefonul în apa stătută din apropierea autostrăzii.

Zece minute mai târziu, un senator din Washington şi-a întrerupt masa de seară, iar în mai puţin de o oră, doi poliţişti de la Biroul Federal de Poliţie din Miami au pornit spre sud.

Până când cei doi poliţişti au ajuns la Islamorada, un camionagiu care pornise din Key West şi mergea pe autostrada US1 spre nord, a văzut silueta de pe marginea drumului. Socotind că era vorba de vreun camionagiu rămas în pană, a oprit.

— Merg până la Marathon, a strigat el, ca să acopere uruitul motorului. Te ajută cu ceva?

— E bine şi până acolo, a spus Dexter. Mai erau douăzeci de minute până la miezul nopţii.

Kevin McBride a pierdut toată ziua de 9 septembrie pentru a ajunge acasă. Maiorul van Rensberg, încă dorind să prindă impostorul care era de negăsit, se consolase cu gândul că patronul său era în siguranţă şi l-a condus pe omul CIA până în capitală. Colonelul Moreno i-a aranjat

transportul de la aeroport până în Panamaribo. Un zbor KLM l-a dus pe McBride până în Insula Curacao. De acolo a prins o legătură spre Miami International, apoi o cursă spre Washington. A aterizat foarte târziu şi extrem de obosit. Luni dimineaţă a ajuns devreme la sediu şi a constatat că şeful lui se afla deja în biroul lui.

Devereaux avea chipul mohorât. Părea să fi îmbătrânit brusc. I-a făcut semn lui McBride să se aşeze şi, cu un gest absent, a împins spre el o filă peste birou.

Orice reporter care se respectă face tot ce-i stă în putinţă să aibă legături bune cu forţele poliţieneşti din zonă. Ar fi nebun dacă nu ar proceda aşa. Corespondentul din Key West al ziarului *Miami Herald* nu făcea excepţie de la această regulă. Evenimentele din noaptea de sâmbătă i-au fost strecurate de amici de la poliţia din Key West duminică pe la amiază, iar articolul lui a ajuns la timp pentru a intra în ediţia de luni. Era, de fapt, un rezumat al raportului pe care Devereaux îl găsise pe birou luni dimineaţă.

Relatarea criminalului sârb, care era suspectat de săvârşirea unor crime în masă şi deţinut în propriul avion cu reacţie după o aterizare forţată la Key West International devenise al treilea articol ca importanţă de pe prima pagină.

— Doamne Dumnezeule, a şoptit McBride în timp ce citea articolul. Noi credeam că a scăpat.

— Uite că nu. Se pare că aparatul a fost deturnat, a spus Devereaux. Ştii ce înseamnă asta, Kevin? Nu, bineînţeles că nu. Am greşit. Ar fi trebuit să-ţi explic. Proiectul Peregrine a sucombat. Doi ani de muncă s-au dus pe apa sâmbetei. Fără el nu pot avansa.

În detaliu, intelectualul Devereaux i-a explicat lui McBride planul pe care îl elaborase pentru a reuşi cea mai răsunătoare acţiune antiteroristă a secolului.

— Când trebuia să plece la Karachi şi apoi la întâlnirea de la Peshawar?

— Pe douăzeci. Mai aveam nevoie de zece zile.

S-a ridicat şi a mers către fereastră, după care a

contemplat copacii, rămânând cu spatele la McBride:

— Sunt aici din zori, când m-a trezit cineva să-mi anunţe vestea. Şi mă întreb: cum a reuşit acest individ blestemat?

McBride a rămas tăcut, arătându-şi astfel părerea de rău:

— Kevin, nu-i deloc prost! Doar n-o să recunosc că am fost învins de un nătărău. Inteligent, chiar mai isteţ decât mi-aş fi închipuit. Mi-a luat-o mereu cu un pas înainte… cred c-a ştiut cu cine se confrunta. Un singur om l-ar fi putut preveni. Şi, Kevin, ştii cine e acela?

— Habar n-am, Paul!

— Făţarnicul acela de la FBI, Colin Fleming. Dar chiar dacă a fost prevenit, cum de-a reuşit? Trebuie să fi bănuit că vom cere ambasadei Surinamului de aici să colaboreze cu noi. De aceea l-a inventat pe profesorul Medvers Watson, mare vânător de fluturi. O ficţiune. Şi o ţintă falsă pentru noi. Profesorul era o pistă falsă şi se voia descoperită. Acum două zile am primit veşti de la oamenii noştri din Surinam. Ştii ce mi-au spus?

— Nu, Paul.

— Că acel, chipurile, englez, Henry Nash, a primit viza la Amsterdam. Nici nu ne-a trecut prin minte să verificăm şi acolo. Deştept, deştept, nenorocitul! De aceea s-a dus Medvers Watson să moară în junglă. Aşa a vrut el. Asta i-a oferit şase zile, vreme în care noi abia am constatat că fusese o farsă. Iar el pătrunsese deja în San Martin şi urmărea proprietatea de pe vârful munţilor. După aceea ai plecat tu acolo.

— Numai că l-am ratat şi eu.

— Doar pentru că idiotul acela de sud-african a refuzat să te asculte. Sigur că peonul adormit cu cloroform trebuia să fie descoperit pe la mijlocul dimineţii. Sigur că trebuia să se dea alarma. Pentru a se da drumul câinilor. Ca să joace cea de-a treia farsă, presupunerea că ucisese un paznic şi că îi luase locul.

— Şi eu am greşit, Paul! Am fost aproape convins că văzusem un paznic în plus pătrunzând pe terenul

conacului. Acum e clar că m-am înşelat. Până la urmă, s-au lămurit lucrurile.

— Dar era deja prea târziu. Omul deturnase deja avionul.

Devereaux s-a întors de la fereastră şi s-a îndreptat spre adjunctul lui. I-a întins mâna:

— Kevin, am greşit cu toţii. El a câştigat, eu am pierdut. Dar îţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut. În ce-l priveşte pe Colin Fleming, ticălosul acela moralizator care i-a vândut pontul, o să am eu grijă de el la vremea cuvenită. Acum însă, trebuie să o luăm de la capăt. Să plănuim. Să conspirăm. Vreau să discut cu toată echipa mâine dimineaţă la ora opt. La o cafea şi câteva pateuri.

Mc Bride s-a pregătit să plece.

— Ştii ceva? a spus Devereaux când McBride a ajuns la uşă, cei treizeci de ani de activitate în agenţie m-au învăţat un lucru. Şi anume că există un fel de loialitate care ne cere să facem lucruri care ies din tiparele muncii.

EPILOG

Loialitatea

Kevin McBride a mers pe coridor şi a intrat în baia rezervată agenţilor. Se simţea la capătul puterilor. Zile lungi de călătorie, grijile, nesomnul îl epuizaseră.

Şi-a privit chipul obosit în oglinda de deasupra lavoarului şi în minte i-a revenit ultima remarcă a lui Devereaux. Ar fi dat roade Proiectul Peregrine? Superteroristul de origine saudită ar fi căzut în plasă? Ar fi apărut colaboratorii lui la Peshawar peste zece zile? Ar fi dat telefonul care i-ar fi adus sfârşitul?

Întrebări fără răspuns. Zilici nu va mai călători decât până în faţa unui tribunal american şi de acolo spre o închisoare de maximă securitate. Ceea ce se făcuse nu se putea desface.

Şi-a dat cu apă rece pe faţă şi s-a privit lung în oglindă. Avea cincizeci şi şase de ani, în curând cincizeci şi

şapte. Treizeci de ani de activitate, iar la sfârşitul lunii decembrie se va pensiona.

Cum va veni primăvara, îşi va respecta promisiunea pe care i-o făcuse lui Molly. Fiul şi fiica lor terminaseră facultatea şi porniseră în viaţă. Îşi dorea ca fiica şi soţul ei să-i dăruiască un nepot pe care să-l răsfeţe. Până atunci, vor cumpăra rulota mult dorită şi va pleca împreună cu Molly să vadă Munţii Stâncoşi. Ştia că va avea ceva lupte de dus cu păstrăvii din apele Montanei.

Dintr-un separeu a ieşit un agent tânăr, proaspăt angajat în secţia GS12, care a început să se spele pe mâini. Un membru al echipei.

S-au salutat cu un gest din cap şi şi-au zâmbit. McBride a luat un şerveţel de hârtie şi s-a şters pe faţă.

— Kevin, a îndrăznit tânărul.

— Da.

— Te superi dacă te întreb ceva?

— Te rog.

— E ceva mai personal.

— Atunci s-ar putea să nu-ţi răspund.

— Tatuajul de pe braţul stâng. Şobolanul surâzător cu pantalonii căzuţi în vine. Ce semnificaţie are?

McBride încă rămăsese cu ochii la imaginea din oglindă, dar părea să vadă doi infanterişti, beţi criţă după ce băuseră bere şi vin, hohotind într-o cămăruţă din Saigon, în timp ce o lampă cu petrol fâsâia, iar un chinez specialist în tatuaje lucra. Doi tineri americani care urmau să se despartă, dar aveau să rămână legaţi prin ceva indestructibil. Cu câteva săptămâni în urmă văzuse un dosar subţirel în care se făcea referire la un tatuaj pe antebraţ, reprezentând un şobolan surâzător cu pantalonii în vine. Auzise şi ordinul privind descoperirea acelui bărbat şi uciderea lui.

Şi-a împins brăţara ceasului mai sus pe încheietură şi şi-a tras mâneca în jos. A privit ecranul pentru dată şi zi. Era 10 septembrie 2001.

— E vorba de o întreagă poveste, tinere, a spus Bursucul, iar totul s-a petrecut demult şi tare, tare departe

de aici.

CUPRINS

